

NEW FRONTIERS

 THAICOM

รายงานประจำปี 2556 บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

NEW FRONTIERS

NEW FRONTIERS

สารบัญ

4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม
และกลยุทธ์การดำเนิน
ธุรกิจ

16

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

18

บทบาท
ความรับผิดชอบต่อสังคม

24

สารจากประธาน
คณะกรรมการบริษัทฯ

26

สารจากประธานกรรมการ
บริหาร และประธาน
เจ้าหน้าที่บริหาร

28

รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

30

คณะกรรมการบริษัทฯ
และคณะผู้บริหาร

42

รายละเอียดเกี่ยวกับ
ผู้บริหารและผู้มีอำนาจ
ควบคุมบริษัท

44

รายงานการเปลี่ยนแปลง
การถือหลักทรัพย์ของ
คณะกรรมการประจำปี
2556

46

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่

48

โครงสร้างการถือหุ้น
กลุ่มอินทัช

50

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท
และบริษัทในเครือ

54

พัฒนาการและ
การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

58

ลักษณะการประกอบธุรกิจ
และโครงสร้างรายได้

80

ปัจจัยความเสี่ยง

86

การจัดการและการกำกับ
ดูแลกิจการที่ดี

123

รายการระหว่างกัน
กับบุคคลที่อาจมี
ความขัดแย้ง

129

รายงานการพัฒนา
อย่างยั่งยืน

135

คำอธิบายและการวิเคราะห์
ผลการดำเนินงาน

144

รายงานความรับผิดชอบ
ของคณะกรรมการ
ต่อรายงานทางการเงิน

145

รายงานของผู้สอบบัญชี
รับอนุญาต

146

งบการเงิน

241

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

242

คำอธิบายย่อ

245

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิงอื่นๆ

246

ข้อมูลสำหรับนักลงทุน

วิสัยทัศน์

มุ่งสู่การเป็นผู้นำธุรกิจดาวเทียมแห่งเอเชีย

ไทยคม ผู้นำธุรกิจดาวเทียมแห่งเอเชีย จะเป็นหนึ่งในผู้นำของโลกในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางธุรกิจและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมและต่อสังคมส่วนรวม โดยจะเติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืนสืบไป

พันธกิจ

- สร้างการเติบโตและผลกำไรให้ผู้ถือหุ้น
- พัฒนานวัตกรรมเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าและตลาดใหม่
- ส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยคมให้ได้รับการยอมรับในทุกภาคส่วน
- ส่งเสริมให้บริษัทเป็นสถานที่น่าพึงพอใจในการทำงานสำหรับพนักงาน และเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization)

ค่านิยม

EPIC

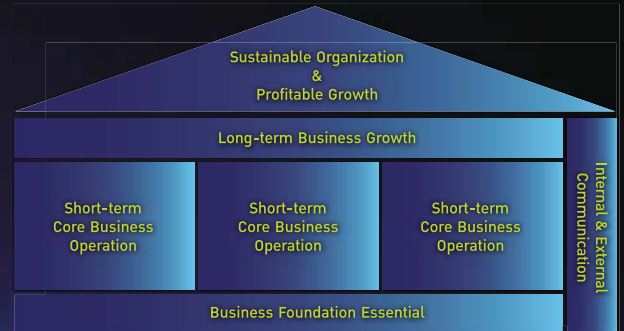
- Excellence in Technology
เป็นเลิศในเทคโนโลยี
- Passion to Challenge
เต็มใจท้าทาย
- Initiative in Innovation
มุ่งหมายนวัตกรรม
- Commitment to Contribute
นำความรู้ คู่คุณธรรม สู่สังคมไทย

กลยุทธ์ ในการดำเนินงาน ของบริษัท

บริษัทกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจโดยวางแผนให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในแผนกลยุทธ์ เพื่อให้บริษัทเป็นองค์กรที่สร้างผลกำไรและเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้แผนกลยุทธ์ของบริษัทประกอบด้วย

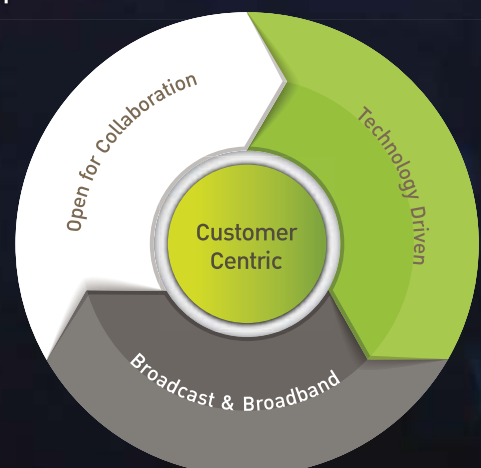
- (1) ส่วนที่เป็นรากฐานที่สำคัญของธุรกิจ 2 ส่วน คือ ด้านบุคลากรและด้านเทคโนโลยี
- (2) ส่วนที่เป็นการดำเนินธุรกิจหลักในระยะสั้น คือ บริการด้านสัญญาณโทรทัศน์ (Broadcast) ด้านบรอดแบนด์ (Broadband) ตลอดจนการผสมผสานของบริการทั้งสองด้าน เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า
- (3) ส่วนที่สร้างการเติบโตให้บริษัทในระยะยาว ทั้งการเติบโตในแนวนอน (Horizontal Growth) ซึ่งเป็นมิติการขยายธุรกิจและเพิ่มจำนวนดาวเทียมและการเติบโตในแนวตั้ง (Vertical Growth) ซึ่งเป็นมิติของกระบวนการทำธุรกิจดาวเทียมทั้งระบบ
- (4) ส่วนที่เป็นการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

ทั้งหมดนี้คือแผนกลยุทธ์ของบริษัทที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายของบริษัทที่กำหนดไว้ คือ การพัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ การสร้างผลประกอบที่ดีของบริษัท การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและการรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของบริษัท

โดยภาพรวมแผนกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทสามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. ใช้ประสบการณ์และความชำนาญด้านเทคโนโลยีพัฒนาผลิตภัณฑ์และรูปแบบการใช้งานดาวเทียมเพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างเต็มรูปแบบในลักษณะปลายทางถึงปลายทางหรือโซลูชันแบบครบวงจร (End-to-End solutions)
2. ผสมผสานบริการด้านการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ (Broadcast) และด้านบรอดแบนด์ (Broadband) เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยบริษัทมีความได้เปรียบเนื่องจากมีดาวเทียมให้บริการทั้งสองประเภท
3. เปิดกว้างในการผสมผสานความร่วมมือโดยการเน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน นำประสบการณ์จากประเทศหนึ่งมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับอีกประเทศหนึ่ง มีความยืดหยุ่นในโมเดลธุรกิจและการให้บริการ ตลอดจนมีการพัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรและลูกค้าในเชิงกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่สำเร็จทางธุรกิจ

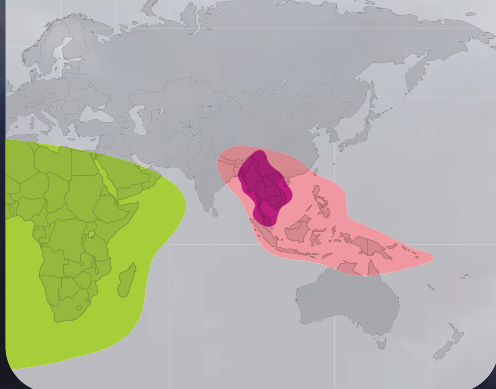

NEW BIRDS

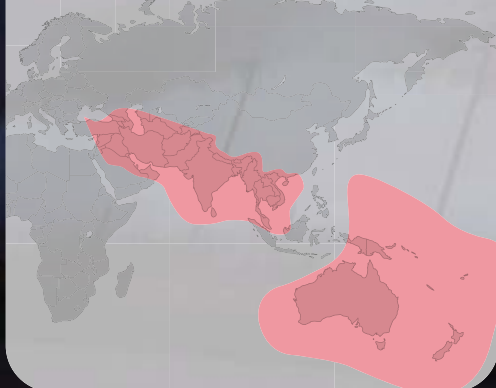
ทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้า ประกาศศักาดาวเทียมไทย

ด้วยความต้องการของตลาดที่เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ไทยคมเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไกลในระบบสื่อสารโทรคมนาคม จึงได้ส่งดาวเทียมไทยคม 6 ทะยานขึ้นสู่วงโคจรในตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557 และดาวเทียมไทยคม 7 ที่พร้อมปล่อยขึ้นสู่วงโคจรในตำแหน่ง 120 องศาตะวันออก ราวกลางปี 2557 เพื่อขยายศักยภาพทางธุรกิจและเพิ่มโอกาสการแข่งขันในตลาดโลก เป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญของดาวเทียมไทยที่เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคน

การให้บริการของดาวเทียมไทยคม 6

การให้บริการของดาวเทียมไทยคม 7

- C - Band Southeast Asia Beam
- C - Band Africa
- Ku - Band Southeast Asia (Mainland)

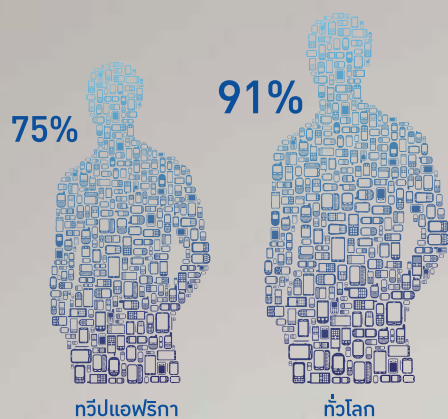
NEW BIRDS

02

ผู้ให้บริการในส่วนของธุรกิจ
การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในแอฟริกา

อัตราการเข้าถึง
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชากร

ทวีปแอฟริกา
เป็นตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่
อันดับ

2

ของโลก

NEW TERRITORY

ขยายโอกาสให้กว้างไกล ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ไทยคมขยายขอบเขตการให้บริการไปยังแอฟริกา ซึ่งเป็นตลาดเกิดใหม่ที่เต็มไปด้วยศักยภาพ เพื่อรองรับการเติบโตในระยะยาวของธุรกิจ การให้บริการแพร่กระจายข้อมูลรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (Video Broadcasting) และตอบสนองความต้องการอย่างสูงในการใช้งาน ดาวเทียมสื่อสารของภูมิภาคแห่งนี้

In-Flight Connectivity
 คือบริการผ่านระบบ Ku-Band
 ที่ไทยคมร่วมมือกับ Global Eagle ให้บริการ

รายแรกใน SOUTH EAST ASIA

ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงถึง 8 Mbps

NEW PARTNERSHIPS

จับมือพันธมิตรนานาชาติ พัฒนาการให้บริการ ตอบโจทย์ทุกความต้องการ

ไทยคมไม่หยุดนิ่งในการแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อพัฒนาการบริการให้ตอบโจทยทุกความต้องการของลูกค้า โดยจับมือ Gilat Satellite Networks ประเทศอิสราเอล เพื่อพัฒนาการให้บริการแบบบูรณาการ โดยใช้อุปกรณ์ภาคพื้นดินของ Gilat เชื่อมต่อกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) พร้อมให้บริการครอบคลุมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และร่วมมือกับบริษัท โกลบอล อีเกิ้ล เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ผู้นำการให้บริการสื่อสารในระบบ Wi-Fi ผ่านดาวเทียมและสื่อเพื่อความบันเทิงบนเครื่องบินในสายการบินชั้นนำต่างๆ ทั่วโลก เพื่อร่วมพัฒนาบริการสื่อสารโทรคมนาคมบนเครื่องบิน ทั้งเส้นทางบินในประเทศไทยและทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

อัตราการเติบโตของเที่ยวบินที่ใช้งาน Wi-Fi บรอดแบนด์

2554

1,835
เที่ยวบิน

2558

6,100
เที่ยวบิน

THAICOM
MOBILITY SERVICE

NEW SOLUTIONS

นำหน้าด้วยนวัตกรรมเต็มเปี่ยม ด้วยพลังอินเทอร์เน็ต สู่อนาคตไร้ขีดจำกัด

ไทยคมสร้างสรรคัณวัตกรรมเทคโนโลยีระบบดาวเทียมสื่อสาร ให้บริการครอบคลุมทั้งภาคพื้นดิน ใต้น้ำ และน่านฟ้า ในทุกที่ทุกเวลาขณะที่ยานพาหนะเคลื่อนที่ ด้วยบริการ Thaicom Mobility ตอบสนองการใช้งานบนยานพาหนะ บริการ Maritime (Maritime Solution) สนับสนุนการใช้งานบนเรือ และการผสมผสานเทคโนโลยีจานดาวเทียมสำหรับเครื่องบินของพันธมิตรที่ก้าวล้ำ และโครงข่ายดาวเทียมไทยคมที่มั่นคง ซึ่งสามารถใช้บริการบรอดแบนด์บนเครื่องบินโดยสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เส้นทางการค้าแรกของเรือหลวงกระบี่
ในการเดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่ประเทศออสเตรเลีย
โดยใช้ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมไทยคม

NEW PRIDE

ภารกิจแห่งความภาคภูมิใจ สร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ การสื่อสารไร้พรมแดน

ไทยคมได้รับเกียรติจากราชนาวิกไทยให้นำ
นวัตกรรมเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียม
ที่เรียกว่า Satellite Communication on
the Move (SatCom on the Move)
ไปติดตั้งบน “เรือหลวงกระบี่” เรือตรวจการณ์
ไกลฝั่งเฉลิมพระเกียรติ 85 พรรษา ซึ่งเดินทางไป
ปฏิบัติภารกิจแรกที่ประเทศออสเตรเลีย
โดยสามารถใช้ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม
ไทยคมในการติดต่อกับชายฝั่งได้ตลอดเส้นทาง
นับเป็นการพลิกประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของ
การสื่อสารที่ไร้พรมแดนและไร้ขีดจำกัดอย่าง
แท้จริง

ปี 2556 มีกำไรสุทธิ

ล้านบาท

1,128

เพิ่มขึ้น

548%

จากปีก่อน

ธุรกิจดาวเทียม

ยังคงเป็นธุรกิจที่ทำรายได้หลักให้บริษัทถึง 88%

สินทรัพย์รวมมากกว่า

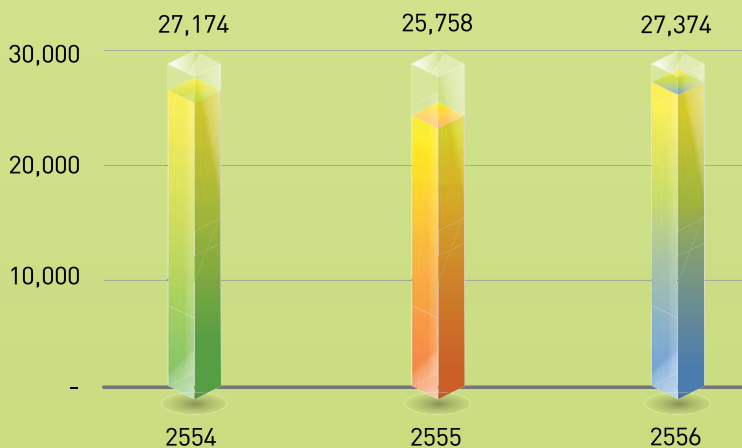
ล้านบาท

27,374

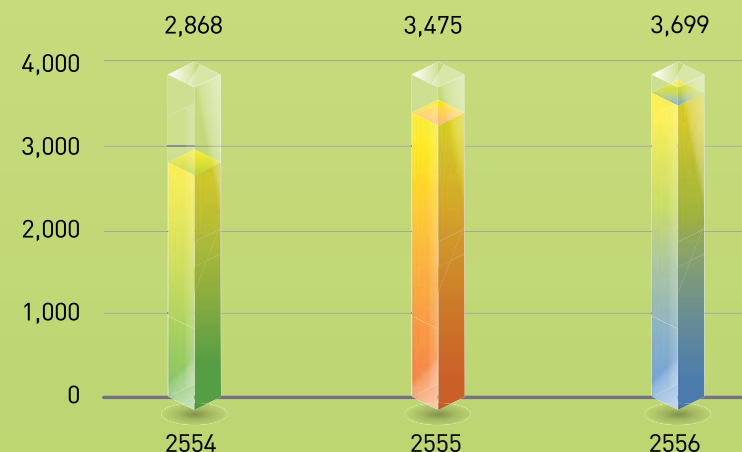
สินทรัพย์รวม

(ล้านบาท)

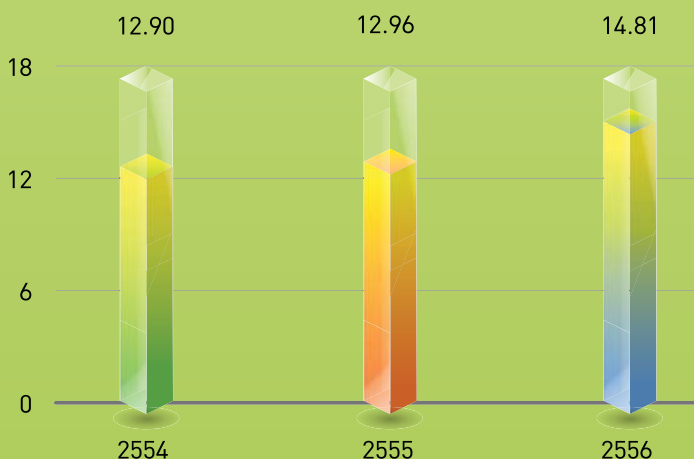
กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และค่าเสื่อมราคา

(ล้านบาท)

ราคาตามบัญชีต่อหุ้น

(บาท)

ข้อมูลสำคัญ
ทางการเงิน (รวม)
บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นตัวเลขต่อหุ้น

ผลการดำเนินงาน

	2554	2555	2556
รายได้รวม	6,773	7,392	8,092
รายได้จากการขายและบริการ	6,624	7,266	7,896
กำไรขั้นต้น	2,116	2,782	3,201
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	712	1,334	1,611
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(490)	174	1,128
กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และค่าเสื่อมราคา	2,868	3,475	3,699

สถานะทางการเงิน

สินทรัพย์รวม	27,174	25,758	27,374
หนี้สินรวม	12,998	11,520	11,793
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	14,176	14,239	15,581

อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.69	1.51	0.77
อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.72	0.50	0.54
อัตรากำไรขั้นต้น	32%	38%	41%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	11%	18%	20%
EBITDA Margin	43%	48%	47%
อัตรากำไรสุทธิ	(7%)	2%	14%
อัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สิน	(2%)	1%	4%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(3%)	1%	8%
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	(0.45)	0.16	1.03
ราคาตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	12.90	12.96	14.18

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

บทบาทความรับผิดชอบต่อสังคม

แบ่งปันคุณค่า อยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกับสังคม

เพราะเราเชื่อว่าธุรกิจและสังคมสามารถเติบโตไปร่วมกันได้ตลอดระยะเวลา 22 ปี ในการดำเนินธุรกิจของไทยคม จึงให้ความสำคัญกับการช่วยสร้างโอกาสและอนาคตที่ดีขึ้นกว่าเดิมให้กับผู้คน ด้วยการสร้างเครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สร้างช่องทางให้สังคมได้เชื่อมโยงกันและกัน ส่งผ่านข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับรู้โลกกว้าง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้คนผ่านการทำธุรกิจในทุกวันของเรา

ไทยคมยังมุ่งมั่นในการสร้างประโยชน์อย่างยั่งยืนให้กับชุมชนและสังคม ผ่านกิจกรรมเพื่อสังคมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้วยการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ผ่านการสร้างโอกาสทางการศึกษา จากอดีตสู่ปัจจุบันไทยคมได้มีพัฒนาการดำเนินการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมาเป็นลำดับ โดยในปี 2556 ที่ผ่านมานี้ ไทยคมได้ยกระดับแนวทางในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอีกขั้น สู่แนวทางของ “การสร้างสรรค์คุณค่าร่วม” (Creating Shared Value) ระหว่างองค์กรและสังคม ในการดำเนินการเพื่อสร้างให้เกิดความยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งองค์กร ธุรกิจ เศรษฐกิจ การศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นก้าวแห่งอนาคตใหม่ที่เรายกใช้ความรู้ ความสามารถ และเทคโนโลยีของเรา เพื่อสร้างคุณค่าร่วมที่ยั่งยืน ประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และทำให้การดำเนินธุรกิจของเราสามารถสนับสนุนในการสร้างคุณค่าความยั่งยืนให้กับทุกสังคมที่เราเข้าไปให้บริการ บนพื้นฐานที่จะทำให้ชุมชนจะสามารถยืนหยัด

อย่างแข็งแกร่งได้ด้วยชุมชนเอง ตามแนวคิดของ “ธุรกิจเพื่อสังคม” (Social Enterprise) เพราะเราเชื่อว่าความยั่งยืนของประชาคม สังคมที่เราอยู่ ก็คือความยั่งยืนของธุรกิจเรา

ในปี 2556 ที่ผ่านมานี้ ไทยคมจึงได้วางกรอบแนวทางการรับผิดชอบต่อสังคมใน 4 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ (Education Support) การพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต (Community Development) พร้อมช่วยเหลือรับมือภัยพิบัติ (Disaster Preparation and Emergency Communication) และการสร้างเสริมจิตอาสา (Volunteerism) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

สนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้

ด้วยความเชื่อว่า “การศึกษาไทยเข้มแข็ง ประเทศไทยเข้มแข็ง” ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ไทยคมจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาคนผ่านการสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรและความรู้และความสามารถที่เรามี ช่วยสร้างโอกาส สร้างอนาคต ในการใช้เทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมในการขยายโอกาสทางการศึกษาและขยายพรมแดนแห่งการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาสในพื้นที่ห่างไกล ผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ ได้แก่

• โครงการ “ไทยคิด ไทยคม”

นับตั้งแต่การริเริ่มโครงการสอนหนังสือทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นครั้งแรกในปี 2534 ในการมอบจานรับสัญญาณดาวเทียมพร้อมอุปกรณ์และโทรทัศน์ให้กับเด็กนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกับเด็กๆ ในเมืองผ่านการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยเผยแพร่เนื้อหาการเรียนการสอนจากโรงเรียนไกลกังวล ซึ่งเป็นต้นแบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ไทยคมยังมุ่งมั่นในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการขยายโอกาสและเปิดพรมแดนความรู้เพื่อลดช่องว่างทางการศึกษา โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต่อยอดการดำเนินการจนกลายมาเป็นโครงการ “ไทยคิด ไทยคม” ในปัจจุบัน โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2552 ในการติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียมดีทีทีวีพร้อมอุปกรณ์และโทรทัศน์

ภายใต้แนวคิด “เยาวชนไทยแข็งแรง ประเทศไทยแข็งแรง” และแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ 1. โครงการไทยคิด ไทยคม 1 ดำเนินการระหว่างปี 2552-2554 มีเป้าหมายในการติดตั้ง 999 แห่ง 2. โครงการไทยคิด ไทยคม 2 ดำเนินการระหว่างปี 2555-2557 มีเป้าหมายในการติดตั้ง 999 แห่ง และนับตั้งแต่ดำเนินโครงการปัจจุบันมีการมอบจานสัญญาณดาวเทียมพร้อมอุปกรณ์ดีทีทีวีและโทรทัศน์ให้กับโรงเรียน สถานศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชนไปแล้ว 1,342 แห่ง จากเป้าหมาย 1,998 แห่ง โดยมีเด็กและเยาวชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการแล้วกว่า 214,880 คน นับจากนี้เรา仍将ก้าวต่อไปในการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงความรู้และสร้างโอกาสให้เยาวชนไทยได้พัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาของตนเองได้อย่างเท่าเทียม

• โครงการ “สอนติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม”

บนฐานความคิดในการสร้างความแข็งแกร่งอย่างยั่งยืนให้ชุมชน ตั้งแต่ปี 2555 ไทยคมได้ขยายการดำเนินกิจกรรมสู่นักเรียนนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาผ่านโครงการสอนติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม โดยมีอาสาสมัครพนักงานไทยคมเป็นผู้ให้ความรู้ ในโครงการนี้ ไม่เพียงมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทักษะและความสามารถของเยาวชนที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต ไทยคมยังมุ่งหวังในการปลูกฝังการเป็นคนเก่งและคนดีให้กับเยาวชนในระดับอาชีวศึกษาในการใช้ความสามารถของตนเองในการสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นอีกด้วย

ปัจจุบันบริษัทได้ดำเนินการสอนติดตั้งจานดาวเทียมและอุปกรณ์รับสัญญาณไปแล้วกับโรงเรียน 9 แห่งทั่วประเทศ และมีนักเรียนระดับอาชีวศึกษาเข้าร่วมโครงการไปแล้วกว่า 500 คน และยังคงมีแผนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปี 2557

• โครงการ “การสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ ด้วยปัญญา Constructionism”

ไทยคมได้สนับสนุนแนวทางการเรียนรู้เพื่อการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา Constructionism ซึ่งถือเป็นก้าวใหม่แห่งอนาคตในการพัฒนาการศึกษาไทย ที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ เพื่อพัฒนาศักยภาพสูงสุดให้กับเด็ก เน้นการสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ โดยให้เด็กเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง แทนที่มีครูเป็นผู้สอนหรือให้ความรู้อย่างเดียว

นอกจากการจัดกิจกรรมประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยปัญญาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ยังได้ต่อยอดโครงการในการดำเนินงานกับโรงเรียนนำร่อง เพื่อที่จะสร้างต้นแบบในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ให้กับโรงเรียนในท้องถิ่นทางไกลผ่านการสนับสนุนให้เกิด Media Lab หรือศูนย์คอมพิวเตอร์ โดยมอบเทคโนโลยีสารสนเทศและการเชื่อมต่อการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตให้กับโรงเรียนบ้านสามขา จ.ลำปาง พร้อมอบรมให้ความรู้เรื่องแนวปฏิบัติในการนำ Constructionism ไปพัฒนาการเรียนการสอนให้กับคุณครูในหลายโรงเรียนในภูมิภาคโดยบุคลากรจากโรงเรียนศรีธรรมาภรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการนำพัฒนาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยปัญญาเพื่อให้แนวคิดดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียนอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังมีแผนการดำเนินการในการขยายผลโครงการดังกล่าวในอนาคตต่อไป

• กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ

ไทยคมยังได้ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา โดยใช้ความเชี่ยวชาญและองค์ความรู้ของบุคลากรและทรัพยากรขององค์กรในการสนับสนุนความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ปี 2556 “ด.เด็กดูดาวเทียมกับไทยคม” ที่ไทยคมเปิดให้มีการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ดาวเทียมและให้ความรู้เกี่ยวกับดาวเทียมโดยทีมวิศวกรของบริษัท การเปิดให้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดาวเทียมซึ่งตั้งอยู่ในสถานีดาวเทียมไทยคม แคราย ให้กับองค์กรหรือคณะที่สนใจตลอดทั้งปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในปี 2556 ที่ผ่านมามีผู้เข้าชมกว่า 1,300 คน ตลอดจนการจัดทำหนังสือรอบรู้เรื่องดาวเทียม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิศวกรรมดาวเทียม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เผยแพร่ให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ ฯลฯ นอกจากนี้ยังร่วมกับบริษัทในกลุ่ม ในการดำเนินโครงการ “ติว 2KIDS” ในการเตรียมความพร้อมให้เด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบ O-NET โดยคณาจารย์และติวเตอร์ชั้นนำ โดยออกอากาศผ่านดาวเทียม ช่อง 18 หรือช่อง D - Life งานดาวเทียมดีทีวี ระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม 2555 - 31 มกราคม 2556 พร้อมจัดกิจกรรม “แคมป์ดาวเทียมกับไทยคม” ให้กับเด็ก ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกในปี 2556 โดยมีเด็กนักเรียนจากทั่วประเทศกว่า 78 คนที่มีผลคะแนนสอบ O-NET สูงสุดในแต่ละภาคเข้าร่วมโครงการ

พัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต

ไทยคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน โดยมุ่งเน้นการสนับสนุนเงินทุน ความรู้และสร้างการเข้าถึง เทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้ ที่นำไปสู่การพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน ให้กับชุมชน ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงความรู้และมีข้อจำกัด ทั้งในเรื่องปัจจัย ในการพัฒนาและการเข้าถึงทรัพยากร โดยริเริ่มโครงการพัฒนา “ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงไทยคม” ในการขับเคลื่อน กระบวนการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืนในมิติของการประกอบอาชีพ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยต่อยอดการดำเนินการจาก โครงการ “ไทยคิด ไทยคม” ที่เริ่มต้นจากโรงเรียนและขยายผล สู่ชุมชน เช่น การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงไทยคม ที่โรงเรียนบ้านท่าล้อ ต.ห้วยไผ่ อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ที่ไทยคมได้สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยี การสื่อสารเพื่อเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากดาวเทียม ไอพีสตาร์ เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนของชุมชน พร้อมตั้งโครงการขยายเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ให้กว้างขวางต่อไป

นอกจากนี้ไทยคม ยังได้สนับสนุนความช่วยเหลือต่างๆ ตามความต้องการของชุมชนให้สามารถพัฒนาตนเองอย่างเข้มแข็ง เช่น การสนับสนุนการก่อสร้างและห่อวางถังน้ำ เพื่อให้มีน้ำใช้เพียงพอในการทำเกษตรและปศุสัตว์ การปรับปรุง แปลงปลูกข้าวอินทรีย์ เป็นต้น

การดำเนินการโครงการดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “Social Enterprise” โดยเน้นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อผลประโยชน์ทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และมีแนวทางการหารายได้ด้วยตนเองเพื่อหล่อเลี้ยงการดำเนินงานอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ที่มาของรายได้สามารถอยู่ในรูปแบบการขาย ผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการ การระดมทุนโดยให้ผลตอบแทน แก่ผู้ลงทุน จนถึงการใช้บริการหรือการสนับสนุนทางการเงิน แบบให้เปล่าเหมือนองค์การสาธารณประโยชน์ อีกทั้งสามารถ แก้ไขปัญหาในชุมชนด้วยนวัตกรรม และการพัฒนาแนวทาง ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ บนความร่วมมืออย่างกว้างขวาง จากภาคส่วนต่างๆ เพื่อทำให้ชุมชนมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

พร้อมช่วยเหลือและรับมือภัยพิบัติ

ไทยคมตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ ตลอดจนการเตรียมการเพื่อให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินในขณะเกิดภัยพิบัติ และการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุการณ์ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียมและความสามารถหลักขององค์กร ในการเชื่อมต่อการสื่อสารผ่านดาวเทียม ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและสามารถช่วยบรรเทาปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร เนื่องจากในเหตุการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ประสบเหตุจะไม่สามารถใช้การติดต่อสื่อสารภาคพื้นดินได้

ในเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งใหญ่ทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชีย ไทยคมได้เข้าไปช่วยเหลือสนับสนุนการสื่อสารในเหตุการณ์ภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่น การนำไอพีสตาร์ไปใช้ในการกู้คืนระบบสื่อสาร เหตุการณ์สึนามิในประเทศญี่ปุ่นจนได้รับการยกย่องจากกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร ประเทศญี่ปุ่นเป็นบริษัทแรกในเอเชียที่ได้รางวัลนี้ เหตุการณ์

ไฟไหม้ศูนย์ผู้อพยพ อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน เหตุแผ่นดินไหวที่มณฑลเสฉวนในประเทศจีน และการเกิดแผ่นดินไหวที่เมืองโครสต์เซซในนิวซีแลนด์ สถานการณ์พายุนไต้ฝุ่นไห่เยี่ยนพัดถล่มประเทศฟิลิปปินส์ การร่วมมือกับกองทัพอากาศไทยเพื่อลำเลียงอุปกรณ์การสื่อสารดาวเทียม สำหรับเชื่อมต่อกับสัญญาณดาวเทียมที่มีศักยภาพสูงอย่างดาวเทียมไทยคม-4 (ไอพีสตาร์) โดยเครื่องบิน C-130 เพื่อเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยในประเทศฟิลิปปินส์เพิ่มเติม

นอกจากนี้ไทยคม ยังได้ทำงานร่วมกับสภากาชาดไทย ในการเตรียมการรับมือภัยพิบัติในอนาคต ด้วยการติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ไอพีสตาร์ ให้กับรถโมบายยูนิตของสภากาชาดไทยเพื่อให้สามารถเชื่อมต่อการสื่อสารได้ในภาวะวิกฤต ตลอดจนทำงานส่งเสริมความรู้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเหล่ากาชาดทั่วประเทศ โดยสื่อสารความรู้ผ่านจานดาวเทียมดิจิทัลทีวี ที่ไทยคมเป็นผู้ให้การสนับสนุน

สร้างเสริมจิตอาสา

ไทยคมสนับสนุนพนักงาน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจกับไทยคม ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม สร้างจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ผ่านโครงการ “อาสาไทยคม” ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจิตอาสากับโครงการเพื่อสังคมต่างๆ ที่บริษัทดำเนินการ โดยใช้ทักษะและความสามารถของพนักงานในการทำประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งครอบคลุมในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิ โครงการสอนติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม โดยอาสาสมัครไทยคมทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับดาวเทียม และการติดตั้งจานรับสัญญาณ โครงการให้ความช่วยเหลือในเหตุการณ์ภัยพิบัติ เป็นต้น ในปี 2556 มีอาสาสมัครไทยคม เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 515 คน และคิดเป็นจำนวนชั่วโมงในการทำงานอาสาสมัครมากถึง 1,905 ชั่วโมง

นอกจากนี้ยังมีการดำเนินโครงการที่ริเริ่มโดยอาสาสมัครไทยคม อย่างกองทุนพี่ไทยคมปันน้ำใจเพื่อน้อง ที่เกิดจากความต้องการ

ของพนักงานไทยคมที่ต้องการระดมทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา กับเด็กด้อยโอกาส ในปี 2556 กองทุนพี่ไทยคมปันน้ำใจให้น้อง มียอดเงินบริจาค 294,468.25 บาท โดยนำไปจัดกิจกรรมเพื่อน้องจำนวน 3 ครั้ง คือเยี่ยมชมโรงเรียน บริจาคสิ่งของและช่วยสอนน้องๆ มูลนิธิคนตาบอดกรุงเทพฯ ครั้งที่ 2 มอบสิ่งของให้กับน้องๆ ที่มูลนิธิบ้านนกขมิ้น และครั้งที่ 3 มอบหนังสือเพื่อการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี อีกจำนวน 3 แห่ง

ไทยคมเชื่อว่าพนักงานของเราทุกคนยังจะคงสานต่อความมุ่งมั่นของเราที่จะใช้ความสามารถของเราเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะอนาคตใหม่ของไทยคม ไม่ได้เป็นก้าวใหม่ที่ก้าวไกลสู่ความสำเร็จเพียงด้านธุรกิจ หากแต่เป็นย่างก้าวที่เชื่อมเราสู่สังคมนี้อย่างแท้จริง ทั้งในระดับชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

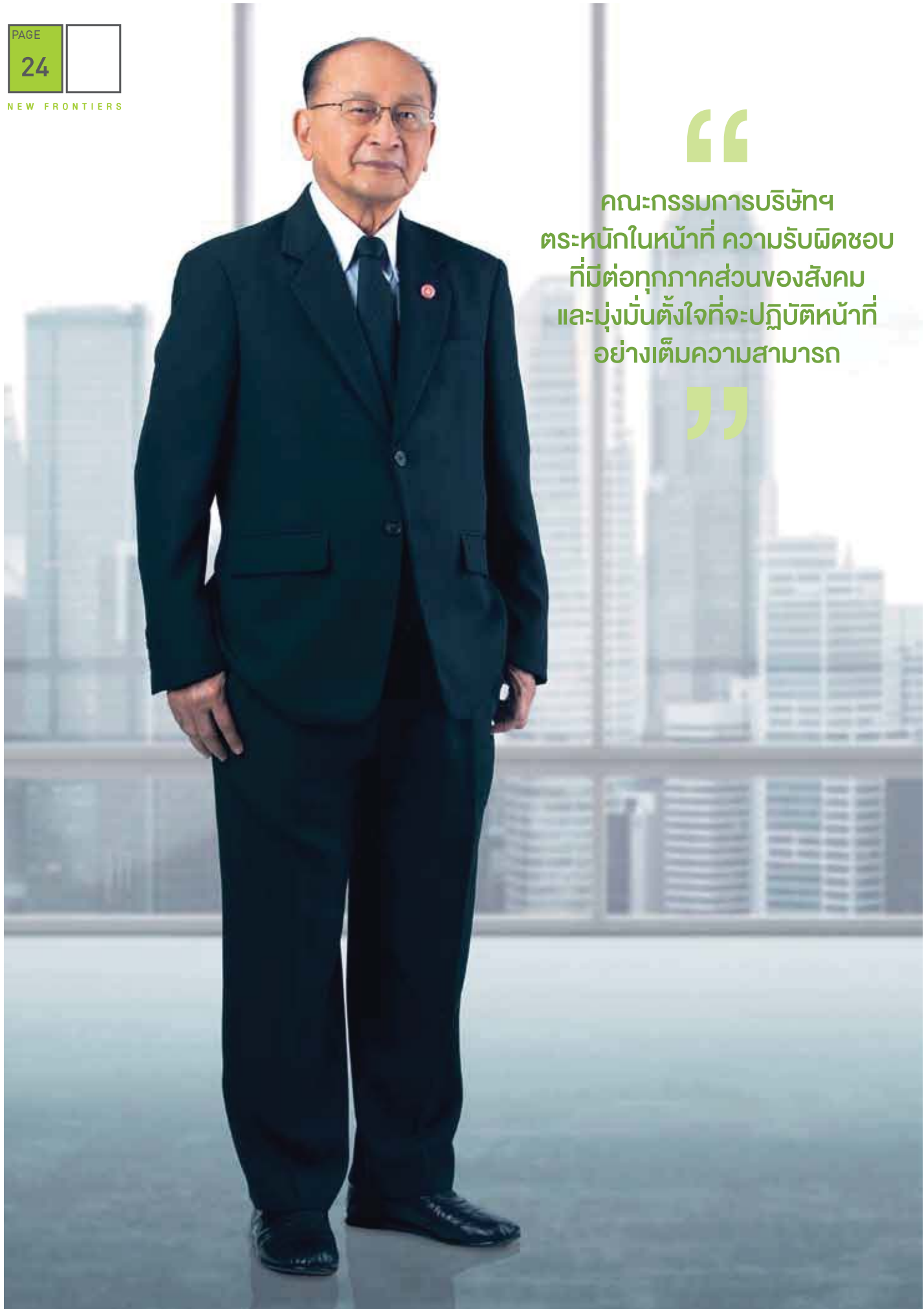
การป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน

ในปี 2556 คณะกรรมการบริษัทได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส จึงอนุมัตินโยบายต่อต้านการให้สินบน และการคอร์รัปชันในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 อีกทั้งยังมีความตั้งใจที่จะสนับสนุนการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยแสดงเจตนารมณ์ด้วยการเข้าร่วมลงนามในคำประกาศเจตนารมณ์ในโครงการ “แนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต” (Collective Anti-Corruption: CAC)

โดยในขั้นตอนต่อไปบริษัทจะได้เข้าสู่การประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยแบบประเมินนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บริษัทสามารถประเมินจุดแข็ง ความครบถ้วน และประสิทธิผลของนโยบายและกระบวนการต่อต้านการคอร์รัปชันของบริษัท และหลังจากนั้นจะได้นำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณารับทราบแผนการในการดำเนินการ เพื่ออนุมัติให้เริ่มดำเนินโครงการ โดยเริ่มจากคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน รับทราบและปฏิบัติตามแผนงาน ซึ่งในกรณีที่การดำเนินการครบถ้วนตามแผนดำเนินงานแล้ว ต่อมาจะได้นำเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาเพื่อขออนุมัติเพื่อรับรองว่าแผนงานดังกล่าวได้มีการดำเนินการจริงและครบถ้วนแล้ว

จึงจะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อรับรองต่อไป โดยคาดว่าจะการดำเนินการตามแผนงานตามโครงการจะแล้วเสร็จหลังจากที่ได้มีการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการให้เริ่มดำเนินการประมาณ 9 เดือน

ในส่วนของนโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันนั้น มีขอบเขตและผลการบังคับใช้กับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนของบริษัท อีกทั้ง บริษัทยังคาดหวังให้ตัวแทน และตัวกลางทางธุรกิจอื่นๆ ที่ต้องเกี่ยวข้อง หรือกระทำการในนามบริษัทนั้นจะให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามนโยบายด้วย เพื่อความโปร่งใสและชอบธรรมในการดำเนินกิจการและเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลที่ดี และได้ตอบแทนสังคมอย่างเป็นธรรมเพื่อการพัฒนาและเติบโตที่ยั่งยืนขององค์กร ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบาย และการดำเนินการสามารถดูได้จากเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net หัวข้อ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน > การกำกับดูแลกิจการที่ดี > นโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชันไทยคม

“

คณะกรรมการบริษัทฯ
ตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ
ที่มีต่อทุกภาคส่วนของสังคม
และมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่
อย่างเต็มความสามารถ

”

ปี 2556 ที่ผ่านมานั้น เป็นอีกปีหนึ่งที่บริษัทฯ มีความภาคภูมิใจในหลายๆ ด้าน นับตั้งแต่การที่บริษัทฯ ได้รับผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ในปี 2556 (AGM Checklist) ซึ่งดำเนินการโดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (TIA) ที่ระดับ 100 คะแนนเต็ม ซึ่งอยู่ในระดับ “ดีเยี่ยมและสมควรเป็นตัวอย่าง” อีกทั้ง คณะกรรมการของบริษัทฯ ได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นคณะกรรมการดีเด่น แห่งปี 2555 - 2556 จากสมาคมสถาบันส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) โดยการสนับสนุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ซึ่งเป็นครั้งที่ 2 ติดต่อกัน และยังเป็นปีแรกที่บริษัทฯ สามารถพัฒนาธรรมาภิบาลของบริษัทฯ จนได้รับการจัดอันดับจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ให้เป็น 1 ในบริษัทที่มีธรรมาภิบาลในระดับ 5 ดาว หรือระดับดีเลิศ รางวัลเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่องพิสูจน์ และเป็นผลสำเร็จของความร่วมมือร่วมใจระหว่างพนักงาน คณะผู้บริหาร และคณะกรรมการ ซึ่งได้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยได้ดูแลและผลักดันให้เกิดนโยบายที่สร้างระบบการบริหารจัดการที่ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้รับการตอบสนองที่ดีจากฝ่ายจัดการ และพนักงาน

นอกจากนี้ ในด้านผลประกอบการทางธุรกิจ บริษัทฯ สามารถสร้างความโดดเด่นต่อเนื่อง ทั้งด้านการเงิน ธุรกิจ สังคม และภาพลักษณ์ขององค์กร ความล่าช้าในการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร สร้างความท้าทายให้กับทีมผู้บริหารในการที่จะก้าวข้ามอุปสรรค และปัญหาต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในภาคการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ซึ่งมีสูงมากได้สำเร็จ ด้วยการจัดหาดาวเทียมไทยคม 6 สำรอง ความสำเร็จในการขาย IPSTAR Bandwidth ให้กับลูกค้าจีน การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ พร้อมกับปรับทิศทางธุรกิจในการประสานความร่วมมือกับพันธมิตร ก่อให้เกิดการให้บริการครบวงจรรูปแบบใหม่ (End to End Service) อาทิเช่น การให้บริการรับส่งข้อมูลผ่านดาวเทียม การให้บริการเชื่อมต่อ Internet ผ่านดาวเทียม แก่ผู้โดยสารบนเครื่องบิน อีกทั้ง การมีส่วนร่วมกับภาครัฐ เพื่อสร้างประโยชน์และตอบแทนสังคมและประเทศชาติ โดยได้ร่วมมือกับบริษัทในเครือเดียวกัน คือ บริษัท AIS ในการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการสื่อสารที่เรียกว่า SatCom on the Move (Satellite Communication on the Move) ร่วมกันติดตั้งระบบดังกล่าวบนเรือหลวงกระบี่ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ทำให้บุคลากรของกองทัพเรือที่มีภารกิจปฏิบัติงานบนเรือหลวงดังกล่าว สามารถติดต่อสื่อสารกับศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือและครอบครัวในประเทศไทยได้ และใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็วกับศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือในการติดตามการปฏิบัติการในต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านภาพลักษณ์องค์กร ปี 2556 นับเป็นปีที่น่าภาคภูมิใจของบริษัทฯ ที่ได้รับการยกย่องจากหลายสื่อ หลายหน่วยงานในต่างประเทศ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ ได้รับการลงคะแนนเสียงจากกลุ่มนักลงทุนในภูมิภาคเอเชีย ให้เป็น Best CEO และได้รับเลือกให้เป็นสุดยอดผู้บริหารหญิงตลาดหลัก จากการจัดอันดับของหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้นรายวัน ย่อมเป็นที่ประจักษ์ถึงการยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล ปี 2556 นับเป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญ และเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจของบุคลากรทุกคนทั่วทั้งองค์กร คณะกรรมการบริษัทฯ ตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่มีต่อทุกภาคส่วนของสังคม และมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ไม่หยุดนิ่งในการเรียนรู้และมีการพัฒนาพนักงานทุกระดับ รวมทั้งคณะผู้บริหาร เพื่อร่วมกันสร้างไทยคมให้เจริญเติบโตเป็นองค์กรชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นที่ภาคภูมิใจของคนไทยตลอดไป

ด้านผลประกอบการทางการเงิน มีความโดดเด่นต่อเนื่องไม่แพ้ด้านอื่นๆ บริษัทฯ สามารถทำกำไรเติบโตติดต่อกันทุกไตรมาส ส่งผลให้ราคาหุ้นของบริษัทฯ เติบโตสอดคล้องกับผลประกอบการ โดยสามารถสร้างผลตอบแทนรวมผู้ถือหุ้น ในปี 2556 ได้สูงถึง 77% ยิ่งไปกว่านั้น หุ้นของบริษัทฯ ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องจนนำบริษัทเข้าสู่ SET 50 ได้ ในรอบระยะเวลาตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 สิ้นสุด 30 มิถุนายน 2557 ซึ่งบริษัทฯ มุ่งมั่นจะพัฒนามาตรฐานนี้ไว้ให้ดียิ่งขึ้นไปอีกในอนาคต

การจัดส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจรเป็นผลสำเร็จเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2557 เป็นบริบทที่สำคัญสำหรับการเริ่มต้นปี 2557 ที่เต็มไปด้วยความท้าทายและเป้าหมายใหม่ๆ ซึ่งบริษัทฯ จะพยายามพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูง เพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้ถือหุ้น สังคมและประเทศชาติเป็นส่วนรวม

นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา

ประธานกรรมการบริษัทฯ

“

ปี 2557
ถือเป็นปีแห่งความท้าทาย
เป็นปีแห่งการมุ่งเข้าสู่สิ่งใหม่
มุ่งไปสู่ New Frontiers
ของไทยคม

”

ปี 2556 ที่ผ่านมา ถือเป็นปีแห่งความสำเร็จอย่างต่อเนื่องอีกปีหนึ่งของไทยคม บริษัทฯ สามารถทำกำไรได้ติดต่อกันเป็นปีที่ 2 ด้วยกำไรสุทธิ 1,128 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 548% จากปีก่อน มีรายได้รวมจากการขายและการให้บริการ รวมทั้งสิ้น 7,896 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากธุรกิจดาวเทียมซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัทฯ ถึง 88%

เรื่องที่น่ายินดีและเป็นเหตุการณ์สำคัญของปี 2556 คือ ความสำเร็จในโครงการดาวเทียมไทยคม 6 ซึ่งบริษัทฯ ได้จัดส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจรไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557 ที่ผ่านมา ได้ส่งมอบดาวเทียมนี้ให้เป็นทรัพย์สินของประเทศไทย และได้เปิดให้บริการเต็มรูปแบบแล้วตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557 ซึ่งดาวเทียมไทยคม 6 นี้ได้เพิ่มจำนวนช่องสัญญาณดาวเทียมให้กับประเทศไทย ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมโทรทัศน์และโทรคมนาคมของประเทศไทย

นอกจากนี้ ความสำเร็จที่สำคัญในปี 2556 ของไทยคม ยังมีอีกหลายประการ เช่น การบรรลุข้อตกลงการขายช่องสัญญาณไอพีสตาร์ ในประเทศจีน กับบริษัท ซีเนอรี่โชน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น, การต่อสัญญาเช่าใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมไอพีสตาร์ กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เพื่อรองรับการให้บริการสาธารณประโยชน์ทั่วประเทศ, การเข้าเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับบริษัทชั้นนำในต่างประเทศหลายราย เช่น บริษัท จีลาท แซทเทลไลท์ เน็ตเวิร์ค และ บริษัท โกลบอล อีเกิ้ล เอ็นเตอร์เทนเม้นท์ จำกัด เป็นต้น

ในวันนี้ ไทยคมได้วางรากฐานการเติบโตอย่างมั่นคง และจะมุ่งเน้นการขยายธุรกิจให้เติบโตต่อไป ทั้งในด้านการขยายตลาดและ บริการ รวมทั้งการต่อยอดสร้างธุรกิจใหม่ โดยในปีนี้ บริษัทฯ มีแผนจัดส่งดาวเทียมไทยคม 7 ขึ้นสู่วงโคจรอีกดวงหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพการให้บริการช่องสัญญาณ และขยายตลาดของบริษัทฯ ให้ครอบคลุมทั่วภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นอกจากนี้ บริษัทฯ ก็จะมีโอกาสในการสร้างตลาดเพิ่มเติมในทวีปแอฟริกาจากช่องสัญญาณของดาวเทียมไทยคม 6 ขณะเดียวกัน บริษัทฯ ก็ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาบริการโซลูชันแบบครบวงจร (End-to-End Solutions) การพัฒนาบริการโครงข่ายข้อมูลความเร็วสูง (Content Delivery Network) การพัฒนาบริการดาวเทียมเพื่อการสื่อสารแบบ Mobility ควบคู่ไปกับการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจเพิ่มเติม

นอกเหนือจากการดำเนินธุรกิจแล้ว บริษัทฯ ยึดมั่นตลอดมาว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งขององค์กร โดยในปี 2556 บริษัทฯ ได้เริ่มที่จะพัฒนาแนวทาง และบทบาทความรับผิดชอบต่อสังคมในมุมมองใหม่ คือ “การสร้างคุณค่าร่วมกับสังคม” (Creating Shared Value: CSV) บริษัทฯ จะดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้องค์กรกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับประโยชน์และสร้างคุณค่าจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ร่วมกัน และบริษัทฯ ถือเป็นพันธกิจขององค์กรที่จะพัฒนาแนวทางของการสร้างคุณค่าร่วมกับสังคมต่อไป

ในด้านการยอมรับ ไทยคมได้รับการจัดอันดับและรางวัล ในด้านของผลการดำเนินงานและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ การได้รับการจัดอันดับ 1 ในประเภท Best Mid-Cap, Best CEO และอันดับ 6 ด้าน CSR โดยนิตยสาร FinanceAsia, การได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน จากโครงการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ปี 2556 โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย, การได้รับคะแนน “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย, การได้รับประกาศเกียรติคุณ “คณะกรรมการแห่งปี-ดีเด่น” โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors) ซึ่งล้วนการันตีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจเพื่อการเติบโตที่แข็งแกร่งและยั่งยืน

ปี 2557 นี้ จึงถือได้ว่าเป็นปีที่สำคัญยิ่งอีกปีหนึ่งของไทยคม เพราะไทยคมจะมุ่งพัฒนาธุรกิจและองค์กรอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านการขยายตลาดและธุรกิจ การพัฒนาบริการครบวงจร การสร้างสรรค์โซลูชันและนวัตกรรม การสร้างพันธมิตร และการพัฒนาองค์กร โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ถือเป็นปีแห่งความท้าทาย เป็นปีแห่งการมุ่งเข้าสู่สิ่งใหม่ มุ่งไปสู่ New Frontiers ของไทยคม

ท้ายสุดนี้ ดิฉันในนามของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ขอขอบพระคุณท่านผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน พันมิตร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่ได้มอบความไว้วางใจและมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ด้วยดีเสมอมา ตลอดเวลากว่า 20 ปี ที่ไทยคมได้แสดงศักยภาพด้านเทคโนโลยีดาวเทียมของไทยให้เป็นที่ยอมรับ ด้วยบริการที่มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี วันนี้ไทยคมจะยังคงเติบโตอย่างยั่งยืนและแข็งแกร่ง จะสร้างผลตอบแทนสูงสุดให้กับท่านผู้ถือหุ้น จะยังคงมุ่งมั่นที่จะให้บริการที่ดีที่สุดกับลูกค้า จะดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีควบคู่ไปกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และจะยังประโยชน์ให้กับประเทศชาติและสังคม เพื่อที่ไทยคมจะได้เป็น “ผู้ให้บริการดาวเทียมชั้นนำแห่งเอเชีย” และจะเป็นองค์กรแห่งความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคนตลอดไป

ศุภจิ สุธรรมพันธุ์

ประธานกรรมการบริหาร
และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับการแต่งตั้งขึ้นตามมติของคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ธีรยุทธ บุญประดิษฐ์ เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ นางชรินทร์ วงศ์ภูธร และรองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร เป็นกรรมการตรวจสอบ โดยมี ร.ต.ท.ศิวะรักษ์ พินิจารมณ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัททำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่สำคัญได้แก่ การสอบทานงบการเงิน การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี การสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยง การสอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน การสอบทานการตรวจสอบการทุจริต และการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2557 โดยในปี 2556 มีการประชุมทั้งสิ้น 15 ครั้ง และกรรมการทุกท่านได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2556 ได้ดังนี้

- 1. การสอบทานระบบรายงานทางการเงิน :** คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานข้อมูลที่สำคัญของงบการเงินรายไตรมาส และประจำปี 2556 ของบริษัทไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยว่าได้จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards - TFRS) โดยได้สอบทานประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ รายการพิเศษ ประกอบคำชี้แจง และแสดงหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลในประเด็นดังกล่าว ตลอดจนการเปิดเผยหมายเหตุประกอบในงบการเงินอย่างเพียงพอจากผู้สอบบัญชี ฝ่ายจัดการ และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามและแสดงความเห็นได้อย่างอิสระ ได้จัดทำแผนการตรวจสอบครอบคลุมความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดงบการเงินไม่ถูกต้องหรือเกิดการทุจริต และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี
- 2. การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี :** คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแล และจรรยาบรรณของบริษัทฯ พบว่ากรรมการบริษัทและพนักงานได้ปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี โดยคณะกรรมการบริษัทได้ส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับมีจิตสำนึกในจริยธรรมและคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ส่งผลให้ THAI COM ได้รับรางวัลสำคัญๆ ตามที่แสดงไว้ในรายงานประจำปี สำหรับรายการเกี่ยวโยงและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำ และให้ปฏิบัติและเปิดเผยให้ถูกต้องตามกฎหมายของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อนึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบโดยรวมและประเมินตนเอง ซึ่งผลสรุปอยู่ในเกณฑ์เป็นที่พึงพอใจใกล้เคียงกับปีก่อน หัวข้อที่ประเมินได้แก่ การปฏิบัติงานในภาพรวมของกรรมการ การสอบทานรายงานทางการเงิน การประชุมกับผู้สอบบัญชี การสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน การได้มา การจำหน่ายไป การเปิดเผยข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนงานตรวจสอบและเลขานุการ และได้รายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ
- 3. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง :** คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการประเมินการบริหารความเสี่ยงของทุกกลุ่มธุรกิจ ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญของเศรษฐกิจโลก ภูมิภาค และความเสี่ยงจากการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งความเสี่ยงจากการณัฐกิจหยุดชะงักตามหลักการที่กำหนดในคู่มือการบริหารความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส โดยพิจารณาปัจจัยเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก โอกาสที่จะเกิดผลกระทบ และการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ในปีนี้ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองและสถานการณ์ความผันผวนหลายเหตุการณ์ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ส่งผลกระทบการประกอบธุรกิจของ THAI COM อย่างไรก็ดี ฝ่ายจัดการได้ประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มและการค้นคว้าวิจัยผลิตภัณฑ์ใหม่ การปรับปรุงกระบวนการภายใน การพัฒนาด้านการเรียนรู้และการเติบโต ผลจากข้างต้นได้ทำให้ THAI COM สามารถตอบสนองความเสี่ยงและบริหารกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสอบทานระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน : คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในที่ส่วนงานตรวจสอบได้รายงานเป็นรายเดือนและรายไตรมาส พบว่า ระบบควบคุมภายในมีความพอเพียงเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของ THAICOM สอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีที่รายงานว่า จากการสอบทานยังไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อการเงินของบริษัท นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น THAICOM ยังได้พัฒนาระบบงานเชิงป้องกัน พัฒนาระบบการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเองด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ พัฒนาระบบ Continuous Monitoring & Continuous Auditing รวมทั้งแนวทางการป้องกันการทุจริตของระบบต่างๆ ในธุรกิจในการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในตามแผนงานระยะยาวและแผนงานประจำปีตามที่ได้รับอนุมัติแล้ว พบว่าบรรลุตามเป้าหมายและดัชนีตัวชี้วัด (KPI) ที่กำหนดไว้ รวมทั้งยังได้สอบทานความเหมาะสมของงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณลงทุน และอัตราค่าจ้างคนเป็นประจำปี ในปียังได้กำกับดูแลให้เพิ่มการพัฒนางานตรวจสอบให้เกิดมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเน้นและให้ความสำคัญเรื่องการตรวจสอบเชิงป้องกันเชิงรุก (Proactive Preventive Audit) และการพัฒนาบุคลากรกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยงานตรวจสอบ รวมทั้งนำหลักการประเมินการควบคุมด้วยตนเองของธุรกิจมาสู่การติดตามและตรวจสอบด้วยหน่วยธุรกิจเอง
5. การสอบทานการตรวจสอบการทุจริต : คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานผลการตรวจสอบการทุจริตเป็นรายไตรมาส รวมทั้งได้สอบทานมาตรการและการกำหนดแนวทางเชิงป้องกันการทุจริตที่จะเกิดขึ้นได้ในระบบต่างๆ การตรวจสอบการทุจริตตามฐานการประเมินความเสี่ยง และระเบียบการสอบสวนให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ระบบข้อร้องเรียนที่ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสของผู้กระทำผิดในปี 2556 มีข้อร้องเรียนจำนวน 3 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยมีเรื่องที่อาจเข้าข่ายทุจริตจำนวน 1 เรื่อง ซึ่งมูลค่าการทุจริตไม่เป็นสาระสำคัญและได้นำมาปรับปรุงเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันต่อไป
6. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชีประจำปี 2556 : บริษัทเคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชี เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2552 - 2556 ในปี 2557 กลุ่มบริษัทได้จัดให้มีการพิจารณาคัดเลือกใหม่จากผู้สอบบัญชีทั้งหมด 4 ราย คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาจากประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ บริการอื่นๆ ที่เสนอเพิ่ม ความเป็นอิสระ รวมถึงค่าสอบบัญชีแต่ละอย่างที่เสนอมมาแล้ว เห็นว่าบริษัทเคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทยสมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และได้สอบทานคุณสมบัติผู้สอบบัญชีว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบจึงเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา และมีมติเห็นชอบให้เสนอขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่งตั้ง นายสุพจน์ สิงห์เสนห์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 2826 และ/หรือ นายเจริญ ผู้สมฤทธิ์เลิศ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4068 และ/หรือ นางสาวสมบูรณ์ ศุภศิริภิญโญ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3731 แห่งบริษัทเคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีโดยมีค่าสอบบัญชีประจำปี 2557 ของบริษัทฯ จำนวนเงิน 1.86 ล้านบาท ค่าสอบบัญชีประจำปีของบริษัทย่อย และงบการเงินรวม จำนวนเงิน 6.22 ล้านบาท

(ศาสตราจารย์ หิรัญ รติศรี)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
ในนามคณะกรรมการตรวจสอบ

13 กุมภาพันธ์ 2557

คณะกรรมการ และเลขาธิการบริษัท

4 3 1 2 5

1. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา
2. ศาสตราจารย์สิทธิชัย รัตติศรี
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร
4. รองศาสตราจารย์สำเริง เมฆเกรียงไกร
5. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์

ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ
กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
กรรมการ และประธานกรรมการบริหาร

8	7	6	9
---	---	---	---

6. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	กรรมการ
7. นายยอง ลำ ชุง	กรรมการ และกรรมการบริหาร
8. นายเอนก พนาภิชน	กรรมการ และกรรมการบริหาร
9. นางยุพาพรรณ วัตรศิริณพคุณ	ผู้อำนวยการ สำนักประสานกรรมการบริหาร และเลขาธิการบริษัท

4 1 2 3 5

1. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์
กรรมการ, ประธานกรรมการบริหาร
และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. ดร.บงลักษณ์ พินัยนิติศาสตร์
หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการตลาด
และกรรมการบริหาร
3. นายไพบูลย์ ภาณุวัฒนวงศ์
หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านเทคนิค
และกรรมการบริหาร
4. นายวุฒิ อิศวเสริมเจริญ
หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน
5. นายปราดิพ อุนนิ
รองกรรมการผู้อำนวยการ
ส่วนงานการตลาด และงานขายอินเดีย พื้นที่ 2

ประวัติคณะกรรมการ ผู้บริหาร และเลขาธิการบริษัท

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา
ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
วันที่ได้รับแต่งตั้ง 4 มกราคม 2537
อายุ 85 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเครื่องกล
Massachusetts Institute of Technology, USA

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- MFM: Monitoring Fraud Risk Management รุ่น 4/2553
- RCC: Role of the Compensation Committee รุ่น 1/2549
- The Characteristics of Effective Directors ปี 2549
- QFR: Improving the Quality of Financial Reporting รุ่น 3/2549

- DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 4/2546
- The 2nd National Director Conference 2013 - Board Leadership Evolution
- Thailand's 4th National Conference on Collective Action Against Corruption

ประสบการณ์ทำงาน

- 2554 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ, บจ. ธนบุรีประกอบรถยนต์
- 2540 - ปัจจุบัน กรรมการ, บจ. โรงแรมปาร์คนายเลิศ
- 2537 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ, บมจ. ไทยคม
กรรมการ และประธานกรรมการตรวจสอบ,
บมจ. สัมมากร
กรรมการ และกรรมการตรวจสอบ,
บมจ. ผาแดงอินดัสทรี
- 2547 - 2553 กรรมการ, คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 2537 - 2554 กรรมการ, สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2533 - 2555 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ, สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาเอก บัญชีคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน
กรรมการบริษัทไทย (IOD)
การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 2544
- AC รู้รอบด้าน เตรียมการก่อนประชุมผู้ถือหุ้น
- The 2nd National Director Conference 2013 - Board Leadership Evolution
- CG Forum 2/2013: Board Monitoring - How to build the spirit of good Corporate Governance
- Thailand's 4th National Conference on Collective Action Against Corruption
- CG Forum 3/2013: Conflict of Interest - Fighting Abusive RPT
- สภาวิชาชีพบัญชี: กรอบแนวทางระบบการควบคุมภายในใหม่ล่าสุด COSO's 2013

ประสบการณ์ทำงาน

ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ, บมจ. นวกิจประกันภัย
กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ, บมจ. ไทยคม
กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ, บมจ. ดุสิตธานี
ประธานกรรมการกิตติมศักดิ์, สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการ
บริษัทไทย
ประธานคณะกรรมการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการ
บริษัทจดทะเบียน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ศาสตราจารย์ธีรณัฐ รัตติศรี

กรรมการอิสระ และ

ประธานกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 20 มีนาคม 2544

อายุ 83 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

ประธานคณะกรรมการทดสอบผู้สอบบัญชีภาษีอากร, กรมสรรพากร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ, สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ, สภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทย
กรรมการในคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อกรรมการ
ในรัฐวิสาหกิจ, กระทรวงการคลัง
อดีต ประธานกรรมการ, บจ. ไฟร์ชวอเตอร์เฮาส์
กรรมการ, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ, ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย
กรรมการ, บจ. ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย)
ผู้ว่าการ, การรถไฟแห่งประเทศไทย
ประธานกรรมการ, องค์การรถไฟฟ้ามหานคร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ, คณะกรรมการกำกับดูแล
การประกอบวิชาชีพบัญชี
กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ, บมจ. อีซี บาย

ประวัติการกำกัดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

นางชรินทร์ วงศ์กูธ

กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 8 ธันวาคม 2542

อายุ 67 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
Creighton University, USA

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- MFM: Monitoring Fraud Risk Management รุ่น 2/2553
- ACP: Advance Audit Committee Programs ปี 2553
- RCC: Role of the Compensation Committee รุ่น 6/2551
- MIA: Monitoring the Internal Audit Function รุ่น 2/2551
- MIR: Monitoring the System of Internal Control and

Risk Management รุ่น 2/2550

- MFR: Monitoring the Quality of Financial Reporting รุ่น 5/2550
- DCP Refresher Course 1/2548
- ACP: Audit Committee Program รุ่น 1/2547
- DCP: Directors Certification Program รุ่น 8/2544
- CG Forum 2/2013: Board Monitoring - How to build the spirit of good Corporate Governance
- Thailand's 4th National Conference on Collective Action Against Corruption
- CG Forum 3/2013: Conflict of Interest - Fighting Abusive RPT

ประสบการณ์ทำงาน

- 2556 - ปัจจุบัน ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร, บจ. หลักทรัพย์ ซีเอ็มไอ
- 2553 - 2556 กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ, บจ. อินนิทรี ดิจิตอล
- 2551 - 2556 ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร, บจ. หลักทรัพย์ เคที ซีเอ็มไอ
- 2551 - 2556 ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท, บจ. หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม โซลาลิส
- 2542 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ, บมจ. ไทยคม

ประวัติการกำจัดการกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

รองศาสตราจารย์สำเริบ เมฆเกรียงไกร

กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 10 สิงหาคม 2550

อายุ 60 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต (LL.M.)
University of Miami, USA
- เนติบัณฑิตไทย, สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- FSD: Financial Statement for Directors รุ่น 9/2553

- MFM: Monitoring Fraud Risk Management รุ่น 2/2553
- ACP: Audit Committee Program รุ่น 20/2550
- DCP: Directors Certification Program รุ่น 96/2550
- AC รู้รอบด้าน เตรียมการก่อนประชุมผู้ถือหุ้น
- CG Forum 2/2013: Board Monitoring - How to build the spirit of good Corporate Governance

ประสบการณ์ทำงาน

- 2555 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ, บมจ. ยูนิค เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น
- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ, บมจ. ไทยคม
- 2533 - ปัจจุบัน นักวิจัยด้านกฎหมายและองค์กร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2518 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการกำจัดการกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

**การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน
กรรมการบริษัทไทย (IOD)**

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- RCP: Role of the Chairman Program รุ่น 21/2552
- DCP: Directors Certification Program รุ่น 65/2548
- DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 30/2547

ประสบการณ์ทำงาน

- 2553 - ปัจจุบัน รักษาการกรรมการผู้อำนวยการ,
บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น
- 2551 - ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการบริหาร,
บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น
- รองประธานคณะกรรมการ,
บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

นายสมประสงค์ บุญยะชัย²⁾
กรรมการ

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 11 สิงหาคม 2549
อายุ 58 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
ไม่มี

- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการ, บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ, บมจ. ไทยคม
- 2547 - ปัจจุบัน กรรมการ, บจ. โรงพยาบาลพระรามเก้า
- 2545 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ,
บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง
- 2552 - 2554 ประธานคณะกรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม
- 2543 - 2551 กรรมการบริหาร, บมจ. ชินแซทเทลไลท์
- 2542 - 2551 ประธานคณะกรรมการบริหาร,
บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
- 2537 - 2551 กรรมการ, บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา
ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท MBA, International Finance and International
Accounting Northrop University, USA

**การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน
กรรมการบริษัทไทย (IOD)**

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 89/2550
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 16
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง นมธ. รุ่นที่ 1

ประสบการณ์ทำงาน

- 2555 - ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม
- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร กรรมการทบทวนกลยุทธ์
และโครงสร้างองค์กร และประธานกรรมการบริหาร
สายธุรกิจสื่อโฆษณา และธุรกิจใหม่,
บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร, บมจ. ไทยคม
- กรรมการ ประธานคณะกรรมการบริหาร

นางศุภจี สุธรรมพันธุ์²⁾
**กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร
และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร**

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 10 สิงหาคม 2554,
1 มกราคม 2555 และ 1 สิงหาคม 2554
ตามลำดับ
อายุ 49 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
ไม่มี

- ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
และประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
บมจ. ซีเอส ล็อกซอินโฟ
- กรรมการบริหาร, บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส
- กรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม
- 2553 - 2554 General Manager, Global Technology Services,
IBM ASEAN
- 2552 - 2553 Client Advocacy Executive, Chairman's Office,
IBM Headquarters
- 2550 - 2552 Vice President, General Business, IBM ASEAN

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา
ไม่มี

นายยอ ลำ ซุง
(Mr.Yong Lum Sung)
กรรมการ และกรรมการบริหาร
วันที่ได้รับแต่งตั้ง 13 พฤษภาคม 2551
อายุ 64 ปี
สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- Master in Electrical Engineering, University of Singapore
- Certified Diploma in Accounting and Finance, Chartered Association of Certified Accountants, UK
- Advanced Management Programme, Harvard Business School, USA

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 182/2556
- DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 74/2551

ประสบการณ์ทำงาน

- 2556 - ปัจจุบัน Director, Care Corner Singapore Ltd.
Chairman and Audit Committee Member, Macquaries APTT Management Pte Ltd.
Director and Audit Committee Member, Singtex Holdings Pte Ltd.
- 2555 - ปัจจุบัน Director, D-Sim Lab Technologies Pte Ltd
Corporate Advisor, Temasek International Advisors Pte Ltd
- 2553 - ปัจจุบัน Director, Tera-Barrier Films Pte Ltd
Executive Committee Member, U Mobile Sdn Bhd
- 2552 - ปัจจุบัน Consultant, Exploit Technologies Pte Ltd
- 2551 - ปัจจุบัน Director and Executive Committee Member, Thaicom Plc
Strategic and Organizational Review Committee Member, Shin Corporation PLC

- 2550 - ปัจจุบัน Director, Tianjin Binhai Convention & Exhibition Pte Ltd
Director, Golden Donuts Pte Ltd
Director & Audit Committee Member, Singapore Cruise Centre Pte Ltd
- 2550 - 2556 Director & Audit Committee Member, Singex Venues Pte Ltd
Director & Audit Committee Member, Singex Exhibition Ventures Pte Ltd
Director & Audit Committee Member, Singex Exhibitions Pte Ltd
Strategy Committee Member, Star Hub Ltd
- 2552 - 2555 Director, Muvee Technologies Pte Ltd
- 2551 - 2555 Corporate Advisor, Temasek Holdings Ltd
- 2552 - 2554 Director, Singex TEDA International Pte Ltd
- 2550 - 2554 Director, Singex Global (ME) Pte Ltd

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 111/2551
- The 2nd National Director Conference 2013 - Board Leadership Evolution
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 15

ประสบการณ์ทำงาน

2553 - ปัจจุบัน รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการเงินและบัญชี,
บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น

กรรมการและกรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม

ก.พ. - ก.ย. 2554 รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน,
บมจ. ไทยคม

นายเอนก พนาภิชน

กรรมการ และกรรมการบริหาร

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 7 เมษายน 2553
และ 1 เมษายน 2553 ตามลำดับ
อายุ 48 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

2547 - 2553 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการเงินและบัญชี,
บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น

ประวัติการดำเนินงานกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์
Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program ปี 2552

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ย. 2554 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม

2550 - ปัจจุบัน กรรมการ, บจ. ดีทีวี เซอร์วิส
กรรมการ, ไอฟีสตาร์ จำกัด
กรรมการ, สตาร์ นิวเคลียส จำกัด
กรรมการ, สเปซโคด แอล แอล ซี
กรรมการ, ไอฟีสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล
ฟิธีอ จำกัด

นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์³⁾

หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านเทคนิค และกรรมการบริหาร

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 1 กรกฎาคม 2552
และ 10 พฤศจิกายน 2554 ตามลำดับ
อายุ 53 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

0.0003%

กรรมการ, ไอฟีสตาร์ โกลเบล เซอร์วิส จำกัด
กรรมการ, ไอฟีสตาร์ ออสเตรเลีย ฟิธีวาย จำกัด
กรรมการ, ไอฟีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านเทคนิค,
บมจ. ไทยคม

ประวัติการดำเนินงานกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ดร.นงลักษณ์ พินยนิติกาศ³⁾
**หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านธุรกิจการค้า
 และกรรมการบริหาร**
 วันที่ได้รับแต่งตั้ง 1 มกราคม 2555
 และ 11 พฤษภาคม 2550 ตามลำดับ
 อายุ 54 ปี
สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
 ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
 ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ (ไฟฟ้า)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน
 กรรมการบริษัทไทย (IOD)**

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 71/2549

- DAP: Directors Accreditation Program รุ่น 4/2546

ประสบการณ์ทำงาน

- 2556 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ, บจ. ไปรษณีย์ไทย
- 2555 - 2556 กรรมการ, บจ. ไปรษณีย์ไทย
- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการ, ธนาคารอสมสิน
- 2553 - ปัจจุบัน Director, The Society of Satellite Professional International
- 2552 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ, บมจ. น้ำตาลขอนแก่น
- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการ, ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตชั้นแนล พีทีอี จำกัด
- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม
- 2543 - ปัจจุบัน กรรมการ, บจ. ดีทีวี เซอร์วิส
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านการตลาด, บมจ. ไทยคม
- 2550 - 2551 กรรมการ, บมจ. ไทยคม
- 2549 - 2553 President, Asia-Pacific Satellite Communications Council (APSCC)

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา
 ไม่มี

นายวุฒิ อัสวเสริมเจริญ³⁾
หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน
 วันที่ได้รับแต่งตั้ง 1 ตุลาคม 2554
 อายุ 46 ปี
สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾
 ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร
 ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
 Indiana University of Pennsylvania, USA

**การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน
 กรรมการบริษัทไทย (IOD)**

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 166/2555

ประสบการณ์ทำงาน

- พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน กรรมการ และกรรมการบริหาร, บมจ. ซีเอส ล็อกอินโฟ
- ต.ศ. 2554 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านการเงิน, บมจ. ไทยคม
- ม.ศ. 2554 - ม.ย. 2554 Chief Financial Officer (CFO), GMM Grammy
- 2547 - 2553 Deputy Chief Financial Officer, Sahaviriya Steel Industries

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา
 ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- MBA - International Business
Griffith University, Australia

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- DCP: Directors Certification Program รุ่น 182/2556

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน	รองกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการตลาดและงานขายพื้นที่ 2, บมจ. ไทยคม
ม.ค. 2555 - เม.ย. 2556	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส ส่วนงานการตลาดและงานขายพื้นที่ 2, บมจ. ไทยคม
เม.ย. 2554 - ธ.ค. 2554	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส ส่วนงานการตลาดและงานขายอินเดีย, บมจ. ไทยคม

นายปราดีพ อุณิ³⁾

(Mr. Pradeep Unni)

รองกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงาน
การตลาดและงานขายอินเดีย พื้นที่ 2
วันที่ได้รับแต่งตั้ง 10 พฤษภาคม 2556
อายุ 44 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

ก.ค. 2552 - มี.ค. 2554	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการตลาดและงานขายอินเดีย, บมจ. ไทยคม
2550 - มี.ย. 2552	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานขายต่างประเทศ, บมจ. ไทยคม

ประวัติการดำเนินงานกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี สาขาอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน

กรรมการบริษัทไทย (IOD)

การอบรม / สัมมนา อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- CSP: Company Secretary Program รุ่น 48/2555
- EDP: TLCA Executive Development Program รุ่น 12/2556
- AC รู้รอบด้าน เตรียมการก่อนประชุมผู้ถือหุ้น
- CG Forum 2/2013: Board Monitoring - How to build the spirit of good Corporate Governance
- Thailand's 4th National Conference on Collective Action Against Corruption
- CG Forum 3/2013: Conflict of Interest - Fighting Abusive RPT

นายอุพาพรรณ ฉัตรศิรินพคุณ

ผู้อำนวยการ สำนักประธานกรรมการ
บริหาร และเลขานุการบริษัท ⁴⁾

วันที่ได้รับแต่งตั้ง 1 เมษายน 2555 และ
12 พฤศจิกายน 2555 ตามลำดับ
อายุ 50 ปี

สัดส่วนการถือหุ้น¹⁾

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน

2555 - ปัจจุบัน	เลขานุการบริษัท, บมจ. ไทยคม
2555 - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ สำนักประธานกรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม
2532 - 2555	เลขานุการ ประธานกรรมการบริหาร, บมจ. ไทยคม

ประวัติการดำเนินงานกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

¹⁾ สัดส่วนการถือหุ้นนับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

²⁾ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามแทนบริษัท

³⁾ เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

⁴⁾ หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัทได้แสดงไว้ในหัวข้อ การจัดการและการกำกับดูแลกิจการที่ดี หัวข้อย่อย เลขานุการบริษัท

* บมจ. ไทยคม เดิมชื่อ บมจ. ซินแซทเทลไลท์ โดยจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อบริษัทเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2551

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท

รายชื่อกรรมการและผู้บริหาร	บริษัทใหญ่	บริษัท					
	INTUCH	THCOM	IPSTAR	IPA	IPN	IPI	IPG
1. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	-	X	-	-	-	-	-
2. ศาสตราจารย์หิรัญ รติศรี	-	/	-	-	-	-	-
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	-	/	-	-	-	-	-
4. รองศาสตราจารย์สำเริง เมฆเกรียงไกร	-	/	-	-	-	-	-
5. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	/, //	/	-	-	-	-	-
6. Mr. Yong Lum Sung	-	/, //	-	-	-	-	-
7. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์**	//	/, //	/	-	-	/	/
8. นายเอนก พนาอภิชน	-	/, //	-	-	-	-	-
9. ดร.นงลักษณ์ พินยนิติกาศตร์**	-	//	-	-	-	/	-
10. นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์**	-	//	/	/	/	/	/
11. นายวุฒิ อัครเสริมเจริญ**	-	-	/	/	/	/	/
12. Mr. Pradeep Unni**	-	-	-	-	-	-	-
13. Mr. Mark D. Thompson	-	-	/	-	-	-	-
14. Mr. William L. Snell	-	-	-	-	-	-	-
15. Mr. York Shin Lim Voonkee	-	-	-	-	-	-	/
16. Mr. Tommy Lo Seen Chong	-	-	-	-	-	-	/
17. Mr. Ly Sam An	-	-	-	-	-	-	-
18. Mr. Pal Vudhica	-	-	-	-	-	-	-
19. Ms. Le May Phoeung	-	-	-	-	-	-	-
20. Dr. Nasser Marafih	-	-	-	-	-	-	-
21. Mr. Sio Tat Hiang	-	-	-	-	-	-	-
22. Mr. Stephen Geoffrey Miller	-	-	-	-	-	-	-
23. นางแนนน้อย ณ ระนอง	-	-	-	-	-	-	-
24. นายชุตติเดช ปรีญฐิติภา	-	-	-	-	-	-	-
25. Mr. Alvin Oei Yew Kiong	-	-	-	-	-	-	-
26. Mr. Kek Soon Eng	-	-	-	-	-	-	-
27. Mr. Teh Kwang Hwee	-	-	-	-	-	/	-
28. Mr. Takehiko Fukuoka	-	-	-	-	-	-	-
29. ดร.สุพจน์ ชินวีระพันธุ์	-	-	-	/	/	-	-
30. นายจิโรจน์ ศรีนามวงศ์	-	-	-	-	-	-	-
31. นายคมสัน เสรีภาพงศ์	-	-	-	-	-	-	-
32. นายเอกชัย ภัคดุรงค์	-	-	-	-	-	-	-
33. นายสลิล จารุจินดา	-	-	-	-	-	-	-
34. นายปฐมภพ สุวรรณศิริ	-	-	-	-	-	-	-
35. นายปราโมทย์ บุญนำสุข	-	-	-	-	-	-	-
36. นางพรรณี นิवासันนันทน์	-	-	-	-	-	-	-

X = ประธานกรรมการ

/ = กรรมการ

// = กรรมการบริหาร

หมายเหตุ

1) MFONE ได้ยื่นคำร้องต่อศาลในกรุงเทพมหานคร เพื่อยกข้อกล่าวหาการล้มละลาย ตามกฎหมายของประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2556

2) IPJ จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทตามกฎหมายของประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2556

** เป็นผู้บริหารตามนิยามของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

รายชื่อบริษัท

CDN

บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด

CSL

บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)

DTV

บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด

INTUCH

บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

IPA

บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด

IPI

บริษัท ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล พีทีอี จำกัด

IPG

บริษัท ไอพีสตาร์ โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด

IPN

บริษัท ไอพีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด

IPSTAR

บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด

IPJ

บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด

LTC

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

MFONE

บริษัท เอ็ม โฟน จำกัด

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

บริษัทย่อยทั้งทางตรงและทางอ้อม								บริษัทร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม	
STAR	SPACE	DTV	CDN	TCB	SHEN	MFONE ¹⁾	IPJ ²⁾	CSL	LTC
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
/	-	-	-	/	X, //	X	-	/, //	/
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	/	-	-	/	-	-
/	/	-	-	-	-	-	/	-	-
/	-	-	/	/	/, //	/	/	/	/
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
/	/	-	-	-	-	-	-	-	-
/	/	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	/	-	-	-	-
-	-	-	-	-	/	-	-	-	-
-	-	-	-	-	/	-	-	-	-
-	-	-	-	-	/	-	-	-	-
-	-	-	-	-	//	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	/	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	/	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	/	-	-	-	-	-	-
-	-	-	/	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	/	-	-	-	-	-
-	-	/	-	/	-	-	-	-	-
-	-	/	-	-	-	-	-	-	-
-	-	/	-	-	-	-	-	-	-
-	-	/	-	-	-	-	-	-	-

SHEN บริษัท เซนนิ่งตัน อินเวสเมนต์ส พีทีอี จำกัด
SPACE สเปซโคด แอล แอล ซี
STAR บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด
TCB บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด
THCOM บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

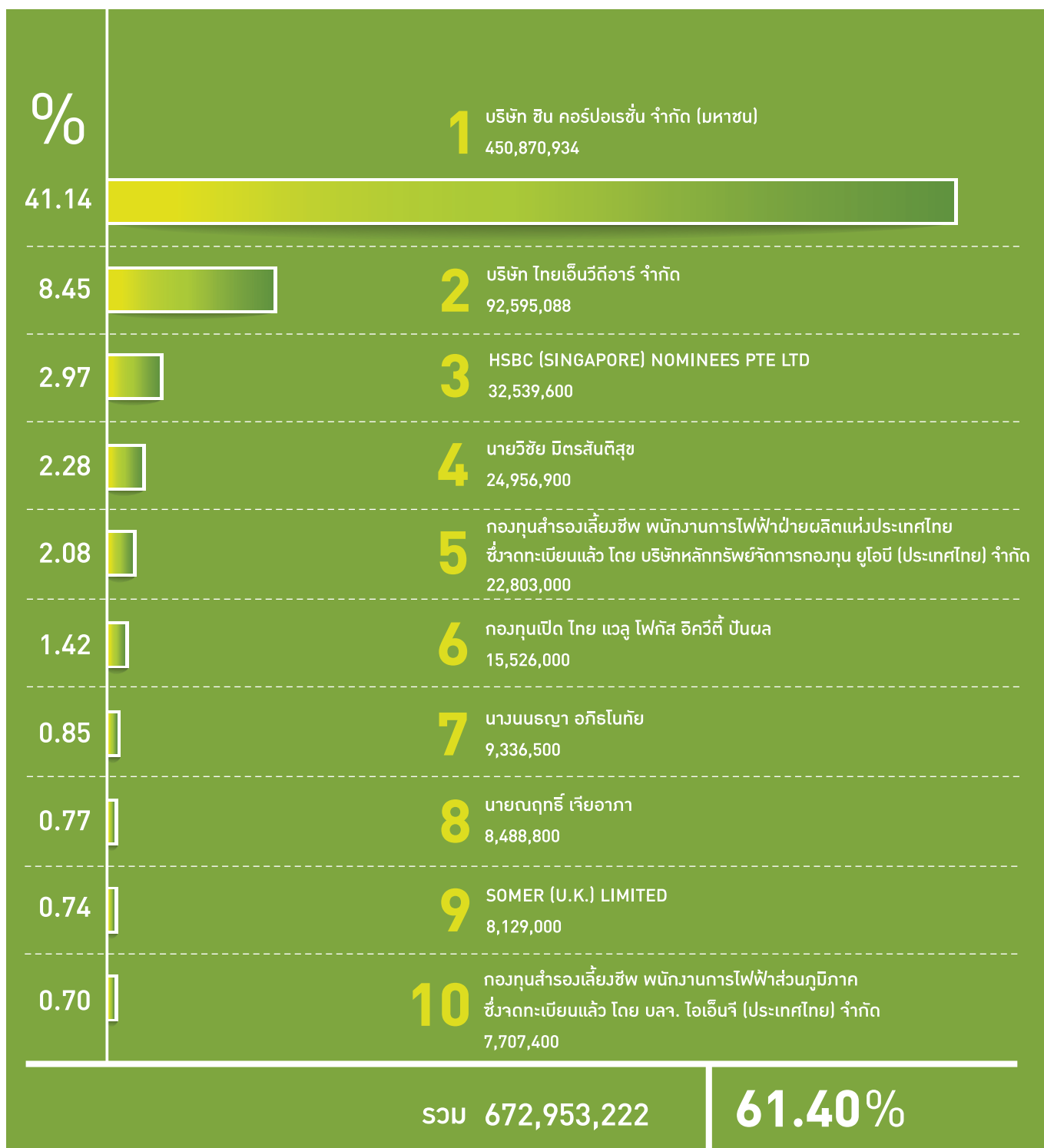
รายงานการเปลี่ยนแปลง การถือหลักทรัพย์สินของคณะกรรมการประจำปี 2556

กรรมการบริษัท/ตำแหน่ง	บมจ. ไทยคม		บจ. ดีทีวี เซอร์วิส		บริษัท เซ็นนิวตัน อินเวสเม้นท์ส ฟร้อม์ ลิมิเต็ด		บจ. โอพีสตาร์	
	จำนวนหุ้นสามัญ ¹⁾		จำนวนหุ้นสามัญ		จำนวนหุ้นสามัญ		จำนวนหุ้นสามัญ	
	2556	2555	2556	2555	2556	2555	2556	2555
นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ	-	-	-	-	-	-	-	-
ศาสตราจารย์ธีรยุทธ บุญศิริ กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
นางชรินทร์ วงศ์ภูธร กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
รองศาสตราจารย์สำเริง เมฆเกรียงไกร กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ	-	-	-	-	-	-	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย กรรมการ	-	-	-	-	-	-	-	-
นายยอง ลำ ชุง กรรมการ	-	-	-	-	-	-	-	-
นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ กรรมการ	-	-	2	2	-	-	-	-
นายเอนก พนาอภิชน กรรมการ	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ สัดส่วนการถือหุ้นรวมของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ที่มา: รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ณ วันปิดสมุดจดทะเบียนล่าสุด เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2556
 ซึ่งจัดทำโดย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
 ผู้ลงทุนสามารถดูข้อมูลจาก www.set.or.th ก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2557

กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่โดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นสามัญใน บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) จำนวน 450,870,934 หรือคิดเป็นร้อยละ 41.14 ของทุนชำระแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) โดยผู้ถือหุ้นใหญ่ของ บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้แก่

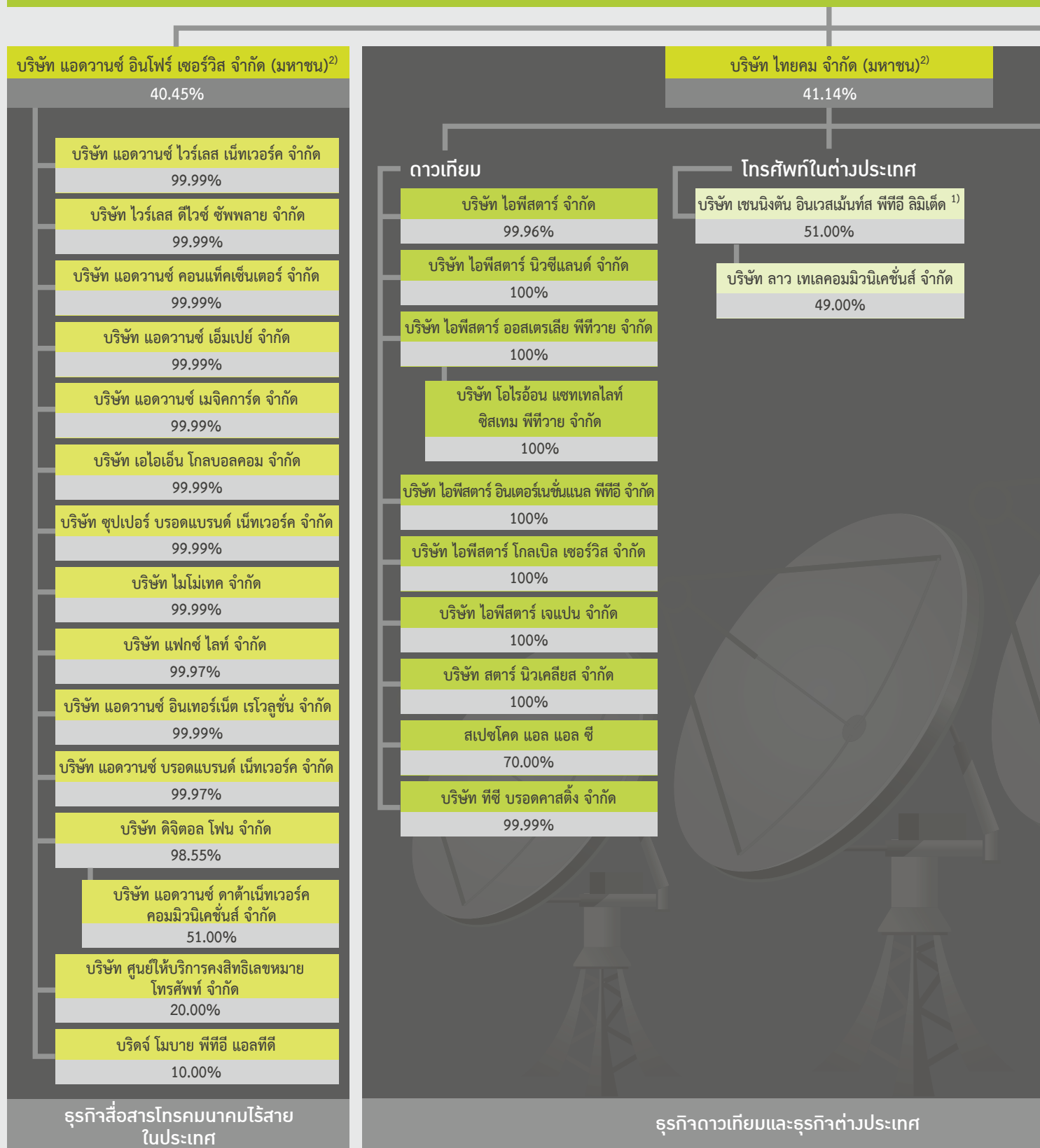
รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บริษัท แอสเพน โฮลดิ้งส์ จำกัด	1,334,354,825 ¹⁾	41.62

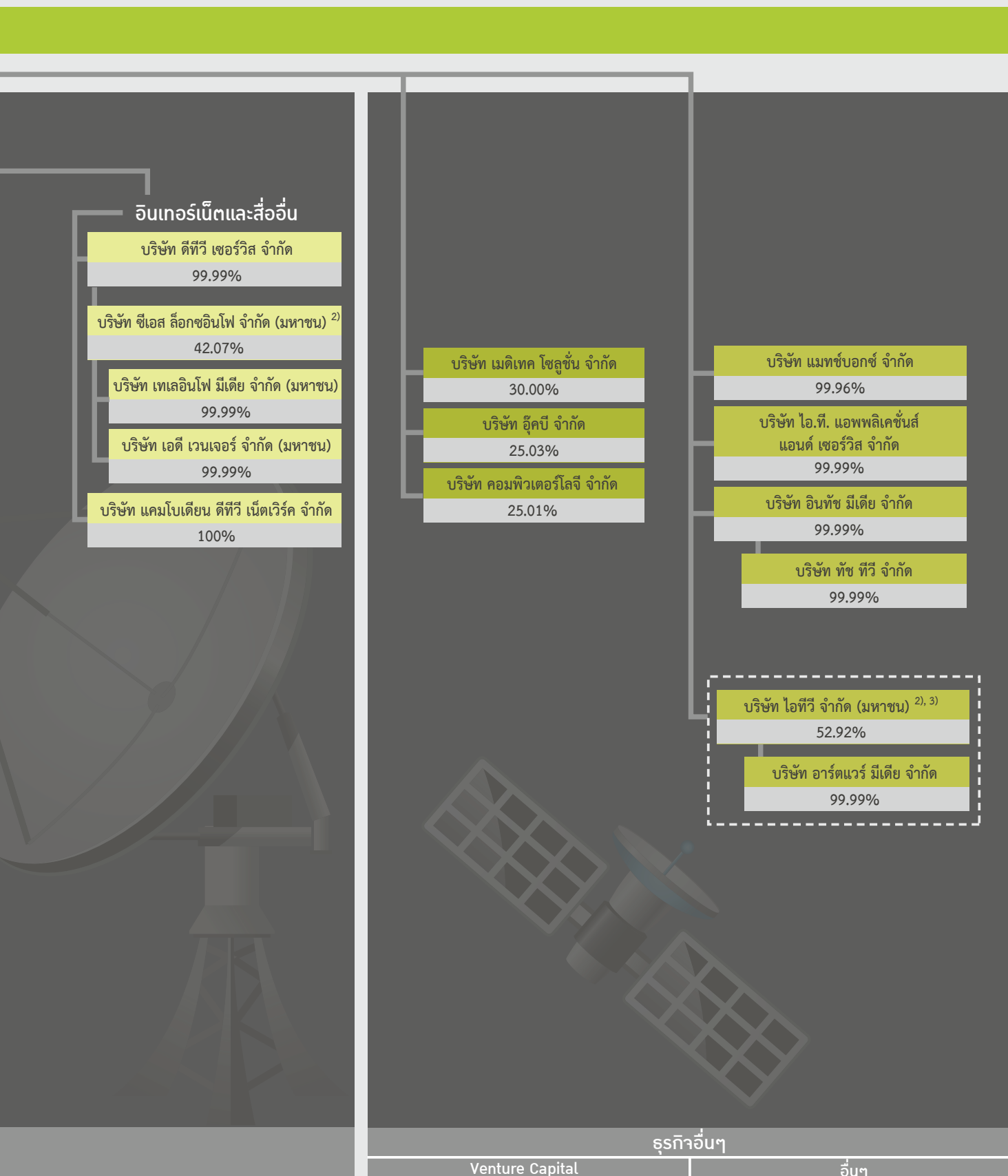
¹⁾ ข้อมูล ณ วันปิดสมุดทะเบียนล่าสุดของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2556

โครงสร้างการถือหุ้นกลุ่มอินทัช

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น^{1), 2)}

1) Holding Company

2) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3) เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2552 หลักทรัพย์ไอทีวีได้ถูกย้ายหลักทรัพย์เข้าหมวด Non-Performing Group (NPG) และ SET ประกาศซื้อหลักทรัพย์ไอทีวี เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม NPG ระยะที่ 1 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2554 NPG ระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2555 และ NPG ระยะที่ 3 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2556

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท และบริษัทในเครือ

ข้อมูลบริษัท

ชื่อบริษัท	: บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อหลักทรัพย์	: THCOM
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	: - ธุรกิจให้บริการสื่อสารดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง - ธุรกิจโทรศัพท์ในต่างประเทศ - ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ - ธุรกิจสื่อโฆษณาผ่านสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107536000897 (เดิมเลขที่ บมจ. 163)
เว็บไซต์บริษัท	: www.thaicom.net
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
ทุนจดทะเบียน	: 5,483,097,700.00 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556
ทุนชำระแล้ว	: 5,479,687,700.00 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น	: 5 บาท
โทรศัพท์	: (66) 2596 5060
โทรสาร	: (66) 2591 0705

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทในเครือ

รายละเอียดคุณสมบัติของบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ข้อมูลบริษัทย่อย	สัดส่วนการถือหุ้น [%]
บริษัท ไอฟีสตาร์ จำกัด (ไอฟีสตาร์) Trident Chambers, P.O. Box 146, Road Town, Tortola, British Virgin Islands	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	ทุนจดทะเบียน 200,000,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 2 ล้านเหรียญสหรัฐ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 0.01 เหรียญสหรัฐ	99.96
บริษัท ไอฟีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด (ไอพีเอ็น) P.O. BOX 305, 356, Triton Plaza, Abany, Auckland, New Zealand โทรศัพท์ (649) 414 5920 โทรสาร (649) 414 5922	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์) ในประเทศนิวซีแลนด์	ทุนจดทะเบียน 8,514,133 หุ้น ทุนชำระแล้ว 8.51 ล้านเหรียญ-นิวซีแลนด์ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญ-นิวซีแลนด์	100
บริษัท ไอฟีสตาร์ ออสเตรเลีย ฟิฟวาย จำกัด (ไอพีเอ) 5 George Place, Artarmon, NSW 2064, Australia โทรศัพท์ (612) 8458 0500 โทรสาร (612) 8006 5592	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์) ในประเทศออสเตรเลีย	ทุนจดทะเบียน 6,950,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 6.95 ล้านเหรียญ-ออสเตรเลีย มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญ-ออสเตรเลีย	100
บริษัท โอไรออน แชนเทลโลท์ ซิสเต็ม ฟิฟวาย จำกัด (โอเอสเอส) ²⁾ (บริษัทย่อยถือหุ้นโดยไอพีเอ) Level 2, 231 Adelaide Terrace, Perth, WA 6000. Australia โทรศัพท์ (61) 8 9225 7800 โทรสาร (61) 8 9225 7811	ให้บริการด้านการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียมและโซลูชั่นเพื่อธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน 13,374,572 หุ้น ทุนชำระแล้ว 13.37 เหรียญ-ออสเตรเลีย	100
บริษัท ไอฟีสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ฟิฟวีย จำกัด (ไอพีไอ) 8 Marina Boulevard #05-02, Marina Bay Financial Centre, Singapore 018981 โทรศัพท์ (65) 6338 1888 โทรสาร (65) 6337 5100	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอฟีสตาร์)	ทุนจดทะเบียน 20,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 20,000 เหรียญสิงคโปร์ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญสิงคโปร์	100

รายละเอียดกuponของบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ข้อมูลบริษัทย่อย	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท ไอพีสตาร์ โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด (ไอพีจี) Intercontinental Trust Limited, Suite 802, St. James Court, St. Denis Street, Port Louis, Mauritius โทรศัพท์ (230) 213 9800 โทรสาร (230) 210 9168	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)	ทุนจดทะเบียน 20,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 20,000 เหรียญสหรัฐ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญสหรัฐ	100
บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด (ไอพีเจ) ¹⁾ 1231-1 Hio, Oganomachi, Chichibu-gun, Saitama, Japan	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ในประเทศญี่ปุ่น	ทุนจดทะเบียน 10,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 100 ล้านเยน มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 10,000 เยน	100
บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด (สตาร์) Trident Chambers, P.O. Box 146, Road Town, Tortolar, British Virgin Islands	ให้บริการเทคโนโลยีบรอดแบนด์ที่ใช้กับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)	ทุนจดทะเบียน 50,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 10 เหรียญสหรัฐ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญสหรัฐ	100
สเปซโคด แอล แอล ซี (สเปซ) 8695 Zumwalt Road, Monmouth, OR 97365 USA	ให้บริการด้านวิศวกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์	ทุนชำระแล้ว 4.29 ล้านเหรียญสหรัฐ	70
บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด (ทีซีบี) สำนักงานใหญ่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2596 5060	ให้บริการด้านธุรกิจกระจายเสียงโทรทัศน์โทรคมนาคม	ทุนจดทะเบียน 10,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 0.25 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 10 บาท	99.99
บริษัท เชนนิงตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีอี ลิมิเตด (เชน) (บริษัทร่วมถือหุ้นโดยไทยคม) 8 Marina Boulevard #05-02, Marina Bay Financial Centre, Singapore 018981 โทรศัพท์ (65) 6338 1888 โทรสาร (65) 6337 5100	ประกอบธุรกิจหลักในการลงทุนด้านการสื่อสารโทรคมนาคมในต่างประเทศ	ทุนจดทะเบียน 14,658,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 14.66 ล้านเหรียญ-สิงคโปร์ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญสิงคโปร์	51
บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี) (บริษัทร่วมถือหุ้นโดยเชน) Lanexang Avenue 0100, Vientiane, Lao People's Democratic Republic โทรศัพท์ (856) 2121 6465-6 โทรสาร (856) 2121 9690	ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์ระหว่างประเทศ และอินเทอร์เน็ต	ทุนจดทะเบียน 96,840,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 96.84 ล้านเหรียญสหรัฐ มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 1 เหรียญสหรัฐ	49

รายละเอียดคุณสมบัติของบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ข้อมูลบริษัทย่อย	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ดีทีวี) สำนักงานใหญ่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (662) 950-5005 โทรสาร (662) 591-0708	บริการจำหน่ายอุปกรณ์งาน รับสัญญาณดาวเทียม, บริการ ให้คำปรึกษาและติดตั้งระบบ สำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์แบบ ครบวงจร (System Integration) และให้บริการอินเทอร์เน็ต	ทุนจดทะเบียน 39,879,147 หุ้น ทุนชำระแล้ว 398.79 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 10 บาท	99.99
บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น) 9A, Street 271, Tomnup Teuk, Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia โทรศัพท์ (855) 023 305 990 โทรสาร (855) 023 994 669	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณ โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และ ให้บริการแพลตฟอร์มโทรทัศน์ ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา	ทุนจดทะเบียน 1,000 หุ้น ทุนชำระแล้ว 2,400 ล้านเรียล (เทียบเท่า 600,000 เหรียญสหรัฐ) มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 2,400,000 เรียล	100
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) (บริษัทร่วมถือหุ้นโดยดีทีวี) สำนักงานใหญ่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2263 8000 โทรสาร (66) 2263 8132	ประกอบธุรกิจในการให้บริการ ศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ตและบริการ รับ-ส่ง สัญญาณผ่านดาวเทียม เพื่อการสื่อสาร	ทุนจดทะเบียน 597,009,143 หุ้น ทุนชำระแล้ว 148,628,692.25 บาท มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 0.25 บาท	42.27
บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอดีวี) (บริษัทย่อยถือหุ้นโดยซีเอสแอล) สำนักงานใหญ่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2262 8888 โทรสาร (66) 2262 8899	ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และสาระ ความบันเทิงผ่านระบบโทรศัพท์ เคลื่อนที่ (Mobile Content Provider) และ เครือข่าย อินเทอร์เน็ต (Community Portal) และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับธุรกิจอินเทอร์เน็ต	ทุนจดทะเบียน 1,074,813 หุ้น ทุนชำระแล้ว 10.75 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 10 บาท	99.99
บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (ทีเอ็มซี) (บริษัทย่อยถือหุ้นโดยซีเอสแอล) สำนักงานใหญ่เลขที่ 414 พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ (66) 2262 8888 โทรสาร (66) 2262 8899	นำเสนอสื่อโฆษณาแบบผสมผสาน ผ่านสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือ สำหรับผู้ใช้ บริการรายบุคคลและภาคธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน 15,654,400 หุ้น ทุนชำระแล้ว 156.54 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น 10 บาท	99.99

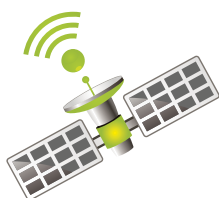
¹⁾ ไอทีเจ จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทตามกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2556 โดยบริษัทเข้าถือหุ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556

²⁾ ไอทีเอ ได้เข้าซื้อหุ้นในบริษัท โอเอสเอส ในสัดส่วนร้อยละ 100 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557

ประวัติความเป็นมาของบริษัท

บริษัทก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2534 โดย บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น (อินทัช) บริษัทเป็นผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมผ่านดาวเทียม ภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศระหว่างบริษัทกับกระทรวงคมนาคม (ปัจจุบันอำนาจการดูแลสัญญานี้ได้ถูกโอนไปอยู่ภายใต้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) เป็นระยะเวลา 30 ปี สิ้นสุดสัญญาในปี 2564 โดยบริษัททำหน้าที่จัดสร้าง จัดส่ง ดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรเพื่อให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียม โดยต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงเทคโนโลยีฯ) ในอัตราร้อยละของรายได้ค่าบริการช่องสัญญาณดาวเทียมที่ได้รับ หรืออย่างน้อยเท่ากับจำนวนเงินขั้นต่ำที่ระบุไว้ในสัญญา และต้องส่งมอบดาวเทียม สถานีควบคุมดาวเทียม รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจดังกล่าว ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงเทคโนโลยีฯ เมื่อได้ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งเรียบร้อยแล้ว

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติดวงแรกของโครงการอย่างเป็นทางการว่า “ไทยคม” (THAICOM) มาจากคำว่า Thai Communications หรือ ไทยคมนาคม เพื่อเป็นสัญลักษณ์เชื่อมโยงประเทศไทยกับเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ บริษัทประสบความสำเร็จในการจัดส่งและให้บริการดาวเทียมไทยคมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 6 ดวง ได้แก่ ดาวเทียมไทยคม 1 ไทยคม 2 ไทยคม 3 (ปลดระวางแล้ว) ไทยคม 4 (ไอทีสตาร์) ไทยคม 5 และล่าสุด ไทยคม 6 (ซึ่งจัดส่งขึ้นสู่วงโคจรไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557) โดยบริษัทยังมีโครงการที่จะจัดส่งดาวเทียมไทยคม 7 ในปี 2557

นอกจากนี้บริษัทยังมีการขยายการประกอบธุรกิจไปยังธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ต ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์ และธุรกิจให้บริการจำหน่ายอุปกรณ์จากรับสัญญาณดาวเทียม ในปี 2540 2543 และ 2550 ตามลำดับ

บริษัทได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2537 โดยมี บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ร้อยละ 41.14

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญของกลุ่มบริษัทในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมา*

2554

พฤศจิกายน บริษัทได้ตกลงซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ไอฟีสตาร์ จำกัด (ไอฟีสตาร์) เพิ่มเติมจำนวน 40,000 หุ้น ราคาหุ้นละ 1 เหรียญสหรัฐฯ ราคารวม 40,000 เหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของทุนจดทะเบียนของไอฟีสตาร์ ผลจากการตกลงซื้อหุ้นเพิ่มเติมนี้ ทำให้บริษัทถือหุ้นทุนชำระแล้วของไอฟีสตาร์ เป็นจำนวนร้อยละ 99.96

ธันวาคม บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด ได้ขายหุ้นทั้งหมดจำนวน 106,220 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 88.52 ที่มีอยู่ในบริษัท เอ็นทียู (ประเทศไทย) จำกัด ไปเป็นเงินจำนวน 0.15 ล้านบาท

บริษัทได้ซื้อส่วนได้เสียใน บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด (สตาร์ นิวเคลียส) เพิ่มเติมร้อยละ 30 เป็นจำนวนเงิน 3 เหรียญสหรัฐฯ ทำให้สัดส่วนความเป็นเจ้าของเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70 เป็นร้อยละ 100

2555

กุมภาพันธ์ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2555 บริษัทได้ตกลงซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท ไอฟีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด (ไอพีเอ) จากบริษัท ไอฟีสตาร์ จำกัด เป็นจำนวน 6.95 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของ ไอพีเอ โดยซื้อในราคาหุ้นละ 4.6 เหรียญสหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินรวม 31.97 ล้านบาท การซื้อหุ้นดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวมของบริษัท ทั้งนี้ ไอพีเอได้เปลี่ยนสถานะจากบริษัทย่อยทางอ้อมเป็นบริษัทย่อยทางตรงของบริษัท

มิถุนายน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้อนุมัติใบอนุญาต ให้เป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่สาม¹ กับบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เพื่อประกอบกิจการดาวเทียม ไทยคม 7 ซึ่งถือเป็นดาวเทียมดวงแรกของบริษัทในระบบไลเซนส์ (License) โดยใบอนุญาตดังกล่าวมีระยะเวลา 20 ปี

ธันวาคม ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท มีมติอนุมัติให้จัดตั้ง บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 1,000,000 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 100,000 หุ้น หุ้นละ 10 บาท และทุนชำระแล้ว 250,000 บาท บริษัทมีสัดส่วน ในการถือหุ้น 99,995 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 99.99

2556

มกราคม บริษัทได้บรรลุข้อตกลงกรอบข้อกำหนดการขายช่องสัญญาณไอฟีสตาร์ในประเทศจีน (Framework Agreement) กับ ไชน่า เทเลคอม แซทเทลไลท์ (China Telecom Satellite) และ ซีเนอร์ทอน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น (Synertone Communication Corporation) ซึ่งบริษัทจะขายช่องสัญญาณของดาวเทียมไอฟีสตาร์ทั้งหมด ที่มีอยู่สำหรับการให้บริการในประเทศจีนให้กับซีเนอร์ทอนและไทยคมจะได้รับส่วนแบ่งรายได้ (Revenue Sharing) จากการขายช่องสัญญาณของซีเนอร์ทอนในประเทศจีนด้วย นอกจากนั้นไทยคมจะเข้าถือหุ้นส่วนหนึ่งในซีเนอร์ทอน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งของความร่วมมือทางธุรกิจของไทยคมกับพันธมิตรในประเทศจีนอีกด้วย

* รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของ บมจ. ซีเอส ล็อกซอินโฟ (ซีเอสแอล) (บริษัทร่วมถือหุ้นโดยดีทีวี) เพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 2556 (แบบ 56-1) ของ ซีเอสแอล ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.sec.or.th

¹ ใบอนุญาตแบบที่สาม ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการ แก่บุคคลทั่วไปจำนวนมาก หรืออาจมีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรืออาจกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นต้องคุ้มครอง ผู้บริโภคเป็นพิเศษ

บริษัทได้ให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายไวมแมกซ์ ผ่านดาวเทียมบรอดแบนด์ไอพีสตาร์ ในประเทศญี่ปุ่นเป็นรายแรกของโลก โดยหลังจากการพัฒนาและทดสอบระบบ บริษัท ยูคิว คอมมิวนิเคชันส์ (UQ Communications) ได้ทำการติดตั้งเครือข่ายสถานีฐานสำหรับเชื่อมโยงโครงข่ายไวมแมกซ์ผ่านดาวเทียมไอพีสตาร์ เพื่อให้บริการเชิงพาณิชย์ในประเทศญี่ปุ่นเป็นรายแรกของโลก ซึ่งการพัฒนาระบบในครั้งนี้ทำให้การติดต่อสื่อสารครอบคลุมได้ในทุกพื้นที่ของประเทศญี่ปุ่นมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลและยากเข้าถึง

เมษายน

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้ต่อสัญญาเช่าใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมไอพีสตาร์เพิ่มอีก 8 ปี ตั้งแต่ปี 2556 - 2564 โดยเป็นการขยายปริมาณการใช้งานเพิ่มเติมเพื่อเสริมศักยภาพความเป็นผู้นำด้านธุรกิจบรอดแบนด์ของทีโอทีในประเทศไทย รองรับการให้บริการสาธารณประโยชน์ในโครงการภาครัฐครอบคลุมทั่วประเทศ โดยทีโอทียังคงได้รับสิทธิ์เป็นผู้ให้บริการหลักของดาวเทียมไอพีสตาร์แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย

พฤษภาคม

บริษัทได้จัดหาดาวเทียมมาเพื่อให้บริการที่ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออกเป็นการชั่วคราวก่อนยิงดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร เพื่อรองรับความต้องการใช้งานช่องสัญญาณของลูกค้า ดาวเทียมที่นำมาให้บริการชั่วคราวนี้มีลักษณะทางเทคนิคที่เหมาะสมสามารถรองรับการใช้งานของลูกค้าได้อย่างเพียงพอตามความต้องการ โดยดาวเทียมดังกล่าวได้เริ่มให้บริการในเดือนสิงหาคม 2556

บริษัทได้บรรลุข้อตกลงความร่วมมือในการเป็นพันธมิตร (Cooperation Framework Agreement) ร่วมกับ Gilat Satellite Networks Ltd. ผู้นำระดับโลกในด้านเทคโนโลยีระบบเครือข่ายดาวเทียมจากประเทศอิสราเอล เพื่อพัฒนาการให้บริการแบบบูรณาการ โดยใช้อุปกรณ์ภาคพื้นดินของ Gilat เชื่อมต่อกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) พร้อมให้บริการในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกตามความต้องการของลูกค้า ความร่วมมือในครั้งนี้ ถือเป็นอีกขั้นของความสำเร็จในการดำเนินตามกลยุทธ์ Thaicom's Open Access Platform (OAP) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ภาคพื้นดินที่มีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและตรงต่อความต้องการของลูกค้า สามารถเข้าเชื่อมต่อใช้งานผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้า ไอพีสตาร์ ให้สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ภาคพื้นดินที่เหมาะสมกับความต้องการใช้งานของตนเองมากที่สุด

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทมีมติอนุมัติให้จัดตั้ง บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด (ไอพีเจ) ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 100,000,000 เยน แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น หุ้นละ 10,000 เยน ซึ่งได้ชำระแล้วทั้งจำนวน บริษัทมีสัดส่วนในการถือหุ้น 10,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 100

มิถุนายน

บริษัทได้รับการจัดอันดับให้เป็นบริษัทไทยที่มีความโดดเด่นถึง 3 ด้าน คือ อันดับ 1 ใน “Best Mid-Cap” (Best Middle Capitalization), อันดับ 1 ใน “Best CEO” และ อันดับ 6 ใน “Best CSR” จากนิตยสาร FinanceAsia ฉบับเดือนมิถุนายน 2556 ซึ่งเป็นนิตยสารการเงินการลงทุนที่ได้รับความเชื่อถืออย่างกว้างขวางในภูมิภาคเอเชีย โดยได้สำรวจความคิดเห็นจากนักลงทุนและนักวิเคราะห์ชั้นนำ อันนำมาสู่ผลการจัดอันดับดังกล่าว

สิงหาคม

บริษัทได้รับการประเมินคุณภาพ AGM ปี 2556 โดยได้คะแนนเต็ม “100 คะแนน” จากโครงการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556 ของบริษัทจดทะเบียน (AGM Assessment Program) ซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (Thai Investor Association)

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัตินโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชันไทยคม และบริษัทยังได้แสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมลงนามในคำประกาศเจตนารมณ์ในโครงการ “แนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต” (Collective Anti-Corruption: CAC) ซึ่งเป็นการแสดงความร่วมมือของภาคเอกชนในการร่วมกันดำเนินงานตามกรอบและขั้นตอนสากลว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต โดยจะร่วมมือกับภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐานการประกอบธุรกิจที่ใสสะอาด

ตุลาคม บริษัทได้รับการประเมินผลจากการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ประจำปี 2556 (CGR 2013) ในคะแนนระดับ “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors – IOD)

บริษัทได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโครงการพัฒนาระบบควบคุมจันดาวเทียมเคลื่อนที่ได้แบบอัตโนมัติ “SatCom On The Move” ซึ่งเป็นการค้นคว้า วิจัย และร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียม บนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างนักศึกษา นักวิจัย และบุคลากรไทยคม

พฤศจิกายน บริษัทได้รับการประกาศเกียรติคุณด้านการกำกับดูแลกิจการเป็นคณะกรรมการแห่งปี ประจำปี 2556 (Board of the Year Award 2013) สำหรับรางวัลประเภท “คณะกรรมการแห่งปี - ดีเด่น” ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่คณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors – IOD)

บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด (ไอพีสตาร์) สามารถเริ่มให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2556 เป็นต้นไป ภายหลังจากคู่สัญญาระหว่าง บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด และ บริษัท วาสซ์เซส โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาหลัก (Definitive Agreement) รวมถึงสัญญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าชิงรางวัล SET AWARD 2013 ประเภทรางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ โดยได้รับรางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่น (Outstanding Investor Relations Awards) ในกลุ่มมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดระหว่าง 20,000 - 50,000 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 บริษัทได้เข้าซื้อถือหุ้นสามัญของ บริษัท ไอพีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด (ไอพีเอ็น) จาก บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด (ไอพีสตาร์) ในราคาหุ้นละ 0.78 เหรียญสหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินรวม 6.60 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ผลจากการตกลงเข้าซื้อหุ้นเพิ่มเติมดังกล่าว ทำให้บริษัทถือหุ้นของไอพีเอ็น เป็นจำนวนร้อยละ 100 หรือคิดเป็นจำนวน 8.51 ล้านหุ้น อย่างไรก็ตาม การซื้อหุ้นดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการเงินรวมของบริษัท

2557

มกราคม เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557 ตามเวลาท้องถิ่น ณ แหลมคานาเวอร์ล รัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา (ซึ่งตรงกับเช้าวันที่ 7 มกราคม 2557 ตามเวลาในประเทศไทย) บริษัทได้ประสบความสำเร็จในการจัดส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร โดยจะประจำอยู่ในตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก ซึ่งดาวเทียมดังกล่าวจะมีอายุการใช้งานประมาณ 15 ปี ประกอบด้วยย่านความถี่ Ku-Band จำนวน 8 ทรานสพอนเดอร์ ซึ่งมีพื้นที่ให้บริการ (Footprint) ครอบคลุมประเทศไทยและประเทศภูมิภาคอินโดจีน และย่านความถี่ C-Band จำนวน 18 ทรานสพอนเดอร์ ที่ครอบคลุมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทวีปแอฟริกา อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2557 บริษัทได้อนกรรมสิทธิ์ในดาวเทียมไทยคม 6 ให้แก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ทำการคัดเลือกรายชื่อหลักทรัพย์ในการใช้คำนวณดัชนี SET50 ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2557 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน ซึ่งบริษัทได้รับการคัดเลือกอยู่ในกลุ่มดัชนี SET50 ดังกล่าวด้วย

กุมภาพันธ์ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัท ไอพีสตาร์ ออสตราเลีย พีทีวาย จำกัด (ไอพีเอ) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของ บริษัท โอไรออน แซเทิลไลท์ ซิสเทม พีทีวาย จำกัด (โอเอสเอส) จาก บริษัท โอไรออน แซเทิลไลท์ อินเวสเมนต์ จำกัด เป็นจำนวน 5.96 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงินรวม 5.96 ล้านเหรียญออสเตรเลีย ผลจากการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวทำให้ไอพีเอถือหุ้นของโอเอสเอส คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของโอเอสเอส

ลักษณะการประกอบธุรกิจและโครงสร้างรายได้

บริษัทประกอบธุรกิจในกลุ่มธุรกิจหลัก 4 กลุ่ม คือ ธุรกิจบริการสื่อสารดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง ธุรกิจโทรศัพท์ในต่างประเทศ ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ และธุรกิจสื่อโฆษณาผ่านสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ ซึ่งบริษัทจะเน้นการลงทุนระยะยาว โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจที่จะเข้าไป

ลงทุนรวมถึงแนวโน้มของธุรกิจนั้นๆ เป็นสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทมีนโยบายการลงทุนในสัดส่วนที่มากพอเพื่อให้สามารถมีอำนาจในการบริหารจัดการและกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอื่นๆ

1. ธุรกิจดาวเทียมและบริการเกี่ยวเนื่อง

บริษัทเป็นผู้ให้บริการและดำเนินโครงการดาวเทียมสื่อสารแห่งชาติ ภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศระหว่างบริษัทกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงเทคโนโลยีฯ) เป็นระยะเวลา 30 ปี สิ้นสุดปี พ.ศ. 2564 จนถึงปัจจุบันบริษัทจัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรทั้งสิ้นจำนวน 6 ดวง คือ ดาวเทียมไทยคม 1A ไทยคม 2 ไทยคม 3 (ได้ปลดระวางไปแล้ว) ไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ไทยคม 5 และ ไทยคม 6

นอกจากสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศดังกล่าว บริษัทยังได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการ

กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ดังนี้

- ใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง⁽¹⁾ เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่ 16 สิงหาคม 2554 ถึง วันที่ 15 สิงหาคม 2559
- ใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม⁽²⁾ เพื่อให้บริการโครงข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Network Operator) ในลักษณะให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) เป็นเวลา 20 ปี นับจากวันที่ 26 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2575

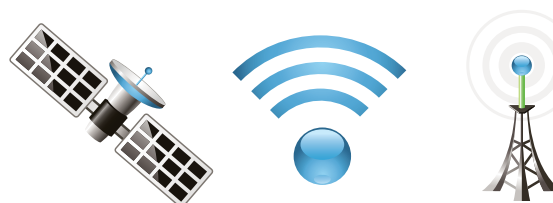
⁽¹⁾ ใบอนุญาตแบบที่หนึ่ง ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง และเป็นกิจการที่มีลักษณะสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี

⁽²⁾ ใบอนุญาตแบบที่สาม ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่บุคคลทั่วไปจำนวนมาก หรืออาจมีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม หรืออาจกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นต้องคุ้มครองผู้บริโภคเป็นพิเศษ

บริษัทได้จัดตั้งบริษัทย่อย/บริษัทร่วมขึ้นมาเพื่อให้บริการด้านธุรกิจดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้

บริษัท	ประเภทธุรกิจ
บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)
บริษัท สเปซโคด แอล แอล ซี	ให้บริการด้านวิศวกรรม พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร และอิเล็กทรอนิกส์
บริษัท ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตชนันแนล พีทีอี จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)
บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด	ให้บริการไอพีสตาร์ในประเทศออสเตรเลีย
บริษัท ไอพีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด	ให้บริการไอพีสตาร์ในประเทศนิวซีแลนด์
บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด	ให้บริการด้านวิศวกรรม พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร และอิเล็กทรอนิกส์
บริษัท ไอพีสตาร์ โกลเบล เซอร์วิส จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)
บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด	ให้บริการด้านธุรกิจกระจายเสียง โทรทัศน์ โทรคมนาคม โดยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง หรือโทรทัศน์ จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นเวลา 15 ปี นับจากวันที่ 4 มีนาคม 2556 ถึง 3 มีนาคม 2571
บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด ⁽¹⁾	ให้บริการไอพีสตาร์ในประเทศญี่ปุ่น
บริษัท โอไรออน แซทเทลไลท์ ซิสเต็ม พีทีวาย จำกัด ⁽²⁾	ให้บริการด้านการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียม และโซลูชันเพื่อธุรกิจ
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ให้บริการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมภายใต้สัญญาอนุญาตจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) (ปัจจุบันคือ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)) เป็นผู้ให้บริการรับ-ส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมเป็นระยะเวลา 22 ปี สิ้นสุดปี 2559

2. ธุรกิจโทรศัพท์

บริษัทเป็นผู้ให้บริการธุรกิจโทรศัพท์ผ่าน บริษัท เชนนิ่งตัน อินเวสเมนต์ พีทีอี จำกัด (เชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ซึ่งลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคมในต่างประเทศ

บริษัท	ประเภทธุรกิจ
บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	เป็นกิจการร่วมค้ากับรัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับสิทธิในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศลาวเป็นเวลา 25 ปี สิ้นสุดปี 2564 โดยให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Phone) และ 3G โทรศัพท์โครงข่ายพื้นฐาน (Public Switched Telephone Network (PSTN)) บริการโทรศัพท์พื้นฐานไร้สายระบบ CDMA-450 โทรศัพท์สาธารณะ บริการโทรข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming Service) บริการโทรศัพท์ต่างประเทศแบบ VoIP รวมถึงบริการเสริม (Value added service) สำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่

3. ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ

บริษัทเป็นผู้ให้บริการธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อผ่านบริษัทย่อย / บริษัทร่วม / กิจการร่วมค้า ของบริษัทดังนี้

บริษัท	ประเภทธุรกิจ
บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ชื่อเดิม บริษัท ชิน บรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย) จำกัด)	<p>บริการจำหน่ายอุปกรณ์งานรับสัญญาณดาวเทียม บริการให้คำปรึกษา และติดตั้งระบบสำหรับเครือข่าย บรอดแบนด์แบบครบวงจร (System Integration) โดยดีทีวีได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง⁽³⁾ เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่ 18 ตุลาคม 2552 ถึง 17 ตุลาคม 2557 2) ใบอนุญาตการให้บริการโครงข่าย⁽⁴⁾ เป็นเวลา 15 ปี นับจากวันที่ 21 มกราคม 2556 ถึงวันที่ 20 มกราคม 2571 3) ใบอนุญาตการให้บริการช่องรายการ⁽⁵⁾ เป็นเวลา 1 ปี นับจากวันที่ 28 มกราคม 2556 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2557 <p>ซึ่งดีทีวีได้ยื่นขอต่อใบอนุญาตเพื่อความต่อเนื่องในการให้บริการ โดยได้รับอนุญาตต่อไปอีก 2 ปี นับแต่วันที่ 28 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2559</p>

บริษัท	ประเภทธุรกิจ
บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด	จัดจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมและให้บริการแพลตฟอร์มโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา
บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศลาว
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตภายใต้ชื่อ ซีเอส ล็อกซอินโฟ (ซีเอสแอล) โดยได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมและใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) (โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี 2556 ของ ซีเอส ล็อกซอินโฟ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.sec.or.th)
บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	ดำเนินธุรกิจให้บริการข้อมูลข่าวสารและสาระความบันเทิงผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ และให้บริการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต

4. ธุรกิจสื่อโฆษณาผ่านสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ และสิ่งพิมพ์ประเภทโฆษณาย่อย

บริษัท	ประเภทธุรกิจ
บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด	บริการสื่อโฆษณาผ่านสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์หน้าเหลือง และจัดทำสมุดรายนามในรูปแบบอื่นๆ นอกจากนี้ ยังให้บริการข้อมูลรายชื่อผู้ใช้โทรศัพท์ รวมทั้งบริการข้อมูลทั่วไป ทั้งสารบัญเียง ผ่านการใช้โทรศัพท์ ในการสอบถามข้อมูล รวมถึงบริการหน้าเหลืองทางอินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์อื่นๆ

หมายเหตุ

- (1) จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทตามกฎหมายของประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2556 โดยบริษัทเข้าถือหุ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2556
- (2) บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตเลีย พีทีวาย จำกัด ได้เข้าถือหุ้นในบริษัท โอไรออน แซทเทลไลท์ ซิสเต็ม พีทีวาย จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 100 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557
- (3) ใบอนุญาตแบบที่หนึ่ง หมายถึง ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง และเป็นกิจการที่มีลักษณะสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี
- (4) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ
- (5) ใบอนุญาตประเภทการให้บริการช่องรายการ ประกอบด้วย
  - 1) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ D-Life
  - 2) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ HDTV1 VARIETY
  - 3) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ HDTV2 MOVIE
  - 4) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ ลาว สตาร์

โครงสร้างรายได้

รายได้จากการขายและการบริการ จำแนกตามส่วนงานธุรกิจ สำหรับปี 2554 - 2556 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์ / บริการ	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้นของ บริษัท	2554		2555		2556	
			รายได้	%	รายได้	%	รายได้	%
บริการสื่อสารดาวเทียม และบริการที่เกี่ยวข้อง	ไทยคม ทีซี พรอดคาสติ้ง และบริษัทในกลุ่มธุรกิจ ไอพีสตาร์	-	5,738	76.05	6,309	78.96	6,964	83.62
บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ	ดีทีทีวี เซอร์วิส และ แคมโบเดียน ดีทีทีวี เน็ตเวิร์ค	99.99 100.00	368	4.88	292	3.65	204	2.45
บริการธุรกิจโทรศัพท์	บริษัทในกลุ่มเซเนกิงตัน	51.00	576	7.63	697	8.72	825	9.91
รายการระหว่างส่วนงาน			(58)	(0.77)	(32)	0.39	(97)	(1.16)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ			-	-	20	0.25	-	-
รายได้อื่น			150	1.99	106	1.33	196	2.35
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม			141	1.87	164	2.05	195	2.34
รวมรายได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง			6,915	91.65	7,556	94.57	8,287	99.51
รายได้จากการดำเนินงานที่ยกเลิก*			630	8.35	434	5.43	41	0.49
รวมรายได้ (หลังการดำเนินงานที่ยกเลิก)			7,545	100.00	7,990	100.00	8,328	100.00

* บริษัท เอ็มโฟน จำกัด ได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอเข้าสู่กระบวนการล้มละลายแล้วในวันที่ 9 มกราคม 2556 ซึ่งงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556, 2555 และ 2554 ได้ถูกจัดประเภทใหม่เพื่อนำเสนอการดำเนินงานที่ยกเลิกเป็นรายการแยกต่างหากจากการดำเนินงานต่อเนื่อง (โปรดดูรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินของไทยคมข้อที่ 9) และในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ศาลล้มละลายได้มีคำสั่งให้รับคำร้องเพื่อนำเอ็มโฟนเข้าสู่ขั้นตอนการปิดกิจการแล้ว โดยให้เริ่มดำเนินการตามขั้นตอน และแต่งตั้ง Administrator เข้ามาควบคุมดูแลและดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายของประเทศกัมพูชากำหนด

รายได้จากการขายและบริการ จำแนกตามส่วนงานทางภูมิศาสตร์ สำหรับปี 2554 - 2556 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายชื่อประเทศ	2554	2555	2556
ไทย	2,656	3,072	3,552
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	616	753	894
ออสเตรเลีย	1,088	1,082	1,187
จีน	15	16	71
อินเดีย	304	317	346
ญี่ปุ่น	877	833	715
ประเทศอื่นๆ	1,068	1,193	1,132
รวมส่วนงานที่ดำเนินงานอยู่	6,624	7,266	7,896
ส่วนงานที่ยกเลิกการดำเนินงาน	630	434	41
รวม	7,254	7,700	7,937

ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท

สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มธุรกิจหลัก ดังนี้

1 บริการสื่อสารดาวเทียม และบริการที่เกี่ยวข้อง

ก) บริการสื่อสารดาวเทียม และบริการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโดยบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทกลุ่มไอพีสตาร์

ลักษณะของบริการ

(1) บริการของดาวเทียมแบบทั่วไป (Conventional Satellite)

บริษัทให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) ซึ่งทำหน้าที่ในการรับสัญญาณจากสถานีภาคพื้นดิน (สถานีส่งสัญญาณ) ขยายสัญญาณให้มีกำลังแรงขึ้น และส่งสัญญาณกลับมายังสถานีภาคพื้นดินอีกแห่งหนึ่ง (สถานีรับสัญญาณ) ณ ตำแหน่งใดๆ ภายใต้พื้นที่ครอบคลุม (Footprint) ของดาวเทียม ในความถี่ที่แตกต่างไปจากความถี่ที่ใช้ในการส่งสัญญาณ เพื่อให้ผู้ใช้บริการ อาทิ ผู้ประกอบการโทรคมนาคม ผู้ให้บริการด้านการสื่อสาร และผู้ประกอบการช่องรายการ

โทรทัศน์ ได้รับประโยชน์จากพื้นที่ครอบคลุมบริเวณกว้างของดาวเทียม ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค

ดาวเทียมแบบทั่วไป (Conventional Satellite) ของบริษัท

ในปี 2556 บริษัทมีดาวเทียมแบบทั่วไป 2 ดวง คือ ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6 โคจร ณ ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก โดยให้บริการแก่ผู้ใช้งานจำนวนมากทั้งในและต่างประเทศ รายละเอียดคุณสมบัติของดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6 มีดังต่อไปนี้

ตารางแสดงคุณสมบัติของดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6

ย่านความถี่	ไทยคม 5	ไทยคม 6
C-Band	Regional Beam: 18 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย ภูมิภาคอินโดจีน และภูมิภาคเอเชียใต้	Southeast Asia Beam: 12 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	Global Beam: 7 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ทวีปแอฟริกา ยุโรป เอเชีย และออสเตรเลีย	Africa Beam: 6 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ทวีปแอฟริกา
Ku-Band	Spot Beam: 7 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย และภูมิภาคอินโดจีน	Southeast Asia (Mainland) Beam: 8 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย ลาว กัมพูชา พม่า
	Switchable Beam (Spot or Steerable): 4 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย และภูมิภาคอินโดจีน	
	Steerable Beam: 3 ช่องสัญญาณ พื้นที่ครอบคลุม: ประเทศไทย และภูมิภาคอินโดจีน	
ผู้ผลิต (ประเทศ)	Aerospatiale (ฝรั่งเศส)	Orbital Sciences Corp. (สหรัฐอเมริกา)
รุ่น	Spacebus 3000	Star 2.3
อายุการใช้งาน	ประมาณ 14 ปี	ประมาณ 15 ปี
จัดส่งสู่วงโคจร	2549	2557

ที่มา: บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

จำนวนช่องสัญญาณ และอัตราการใช้งานของช่องสัญญาณของดาวเทียมไทยคม

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

	2554	2555	2556**
จำนวนช่องสัญญาณ (ช่อง)*			
ซีแบนด์ (C-Band)	24	24	37
เคยูแบนด์ (Ku-Band)	14	14	20
อัตราการใช้งาน (ร้อยละ)			
ซีแบนด์ (C-Band)	98%	98%	90%
เคยูแบนด์ (Ku-Band)	100%	100%	100%

ที่มา: บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ:

* ไม่นับรวมช่องสัญญาณซีแบนด์ที่ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใช้โดยไม่คิดค่าบริการจำนวน 1 ช่องสัญญาณ

** สำหรับปี 2556 นับรวมช่องสัญญาณของดาวเทียมที่นำมาให้บริการชั่วคราวที่ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก

ดาวเทียมไทยคม 6 มีช่องสัญญาณดาวเทียมรวมทั้งสิ้น 26 ช่องสัญญาณ แบ่งออกเป็นช่องสัญญาณในย่านความถี่ซีแบนด์ (C-band) 18 ช่องสัญญาณ และช่องสัญญาณในย่านความถี่เคยูแบนด์ (Ku-band) 8 ช่องสัญญาณ โดยมีวงโคจร ณ ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นตำแหน่งเดียวกันกับดาวเทียมไทยคม 5 นอกจากให้บริการในภูมิภาคเอเชียแล้ว ไทยคม 6 ยังให้บริการแก่ลูกค้าในทวีปแอฟริกาทั้งบริการเผยแพร่ภาพสัญญาณโทรทัศน์ (Broadcast) ผ่านดาวเทียม และบริการโทรคมนาคมต่างๆ ภายใต้ชื่อ แอฟริคอม 1 (AFRICOM 1)

โครงการดาวเทียมดวงใหม่

ดาวเทียมไทยคม 7 มีกำหนดจะขึ้นสู่วงโคจร ณ ตำแหน่ง 120 องศาตะวันออก ซึ่งดาวเทียมไทยคม 7 จะสามารถรองรับปริมาณความต้องการใช้งานดาวเทียมสื่อสารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่เพิ่มขึ้นในอนาคต บริษัทจะเป็นเจ้าของจำนวนช่องสัญญาณในดาวเทียมในย่านความถี่ซีแบนด์ (C-band) รวม 14 ช่องสัญญาณ และมีพื้นที่ให้บริการในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และออสเตรเลีย นอกจากนี้ ดาวเทียมไทยคม 7 ยังเป็นดาวเทียมดวงแรกของบริษัทที่ให้บริการภายใต้ใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช) เป็นระยะเวลา 20 ปี

▲ สถานีควบคุมดาวเทียมและสถานีสื่อการภาคพื้นดิน (Satellite Station and Teleport & DTH Center)

สถานีควบคุมดาวเทียม (Satellite Station)

สถานีควบคุมดาวเทียมเป็นศูนย์ปฏิบัติการซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของดาวเทียม เช่น การตรวจวัดและรายงานผลค่าสัญญาณต่างๆ ของดาวเทียม การติดตามตำแหน่งของดาวเทียม การออกคำสั่งควบคุมการทำงานของดาวเทียม ตลอดจนทำหน้าที่ติดตามผลหลังจากการออกคำสั่งควบคุมการทำงานดังกล่าว โดยการส่งสัญญาณคำสั่งจากสถานีควบคุมภาคพื้นดิน นอกจากนี้ สถานีควบคุมดาวเทียมไทยคมยังทำหน้าที่เฝ้าดูและควบคุมสถานะต่างๆ ของดาวเทียม เช่น การทำงานโดยรวมของดาวเทียม ประสิทธิภาพของช่องสัญญาณดาวเทียม และระดับของสัญญาณรบกวน รวมทั้งทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติการกิจต่างๆ ของดาวเทียมอีกด้วย

สถานีบริการภาคพื้นดิน (Teleport and DTH Center)

สถานีบริการภาคพื้นดิน (Teleport หรือ Telecommunications Port) เป็นสถานียุคกลางที่ให้บริการเสริมต่างๆ ในด้านธุรกิจ การแพร่สัญญาณโทรทัศน์และโทรคมนาคม สถานีบริการภาคพื้นดินไทยคมเป็นสถานีเทเลพอร์ตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9002 และ 9001:2000 มีการติดตั้งอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันเพื่อให้บริการด้านการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมแก่ผู้ประกอบการทั้งในและนอกประเทศ บริษัทได้รวมบริการเทเลพอร์ตต่างๆ เช่น บริการเล่นเทปบันทึกรายการ และบริการบีบอัดสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเข้ากับบริการให้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียมเพื่อให้บริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์แบบครบวงจรแก่ผู้ประกอบการ โดยบริษัทได้ร่วมมือกับบริษัท ซีเอส ล็อกซอนโฟ จำกัด (มหาชน) ในการให้บริการรับและส่งสัญญาณดาวเทียม

๓ บริการของดาวเทียมทั่วไป (Conventional Satellite)

1) บริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ (Broadcast) ผ่านดาวเทียม
บริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเป็นธุรกิจหลักของบริษัท โดยบริษัทมุ่งเน้นให้บริการดาวเทียมไทยคมแก่ผู้ประกอบการชั้นนำหลายราย เพื่อส่งสัญญาณช่องรายการโทรทัศน์ไปยังทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย แอฟริกา และยุโรป

รูปแบบของบริการในธุรกิจการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม

๑ บริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (Direct-to-Home, DTH)

บริษัทนำเสนอรูปแบบการให้บริการบีบอัดสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล และส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมตรงไปยังบ้านของผู้รับชมปลายทางโดยตรง ซึ่งการบีบอัดสัญญาณในระบบดิจิตอลจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนในการให้บริการ ในขณะที่ผู้รับชมสามารถใช้จานรับสัญญาณดาวเทียมที่มีขนาดเล็กกับสัญญาณโทรทัศน์ที่ส่งตรงมาจากดาวเทียมในระบบ DTH ได้

๑ บริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมไปยังสถานีรับภาคพื้นดินและผู้ประกอบการเคเบิลทีวีในประเทศต่างๆ (Channel Distribution)

บริษัทให้บริการส่งช่องรายการโทรทัศน์แก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะแพร่สัญญาณโทรทัศน์ของตนไปยังผู้ประกอบการเคเบิลทีวี หรือสถานีทวนสัญญาณภายใต้พื้นที่ครอบคลุม

ของดาวเทียมไทยคม รูปแบบการให้บริการนี้จึงเป็นทางเลือกที่สมบูรณ์แบบสำหรับผู้ประกอบการ ทำให้สามารถส่งช่องรายการโทรทัศน์ไปยังเครือข่ายเคเบิลทีวีในพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นตลาดสำคัญของตน โดยช่องรายการโทรทัศน์ในรูปแบบนี้สามารถเข้าถึงสมาชิกผู้ชมเคเบิลทีวีนับล้านครัวเรือนในทวีปเอเชีย ยุโรป แอฟริกา และออสเตรเลีย

๑ บริการเครือข่ายโทรทัศน์ดิจิตอลทั่วโลก (Global Digital Television Network)

บริการเครือข่ายโทรทัศน์ดิจิตอลทั่วโลกเป็นการรวบรวมบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมไปยังสถานีรับภาคพื้นดินและผู้ประกอบการเคเบิลทีวีในประเทศต่างๆ (Channel Distribution) ในย่านความถี่ซีแบนด์ (C-Band) ของดาวเทียมไทยคมกับช่องสัญญาณดาวเทียมในย่านความถี่เคยูแบนด์ (Ku-Band) ของดาวเทียมพันธุ์มิตร เพื่อให้บริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (Direct-to-Home, DTH) ในภูมิภาคอื่นที่อยู่นอกพื้นที่ครอบคลุมของดาวเทียมไทยคม เช่น อเมริกาเหนือ ยุโรป และออสเตรเลีย บริการในรูปแบบนี้เป็นที่นิยมในกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของช่องรายการโทรทัศน์ หรือสถานีโทรทัศน์ ที่ประสงค์จะส่งสัญญาณออกอากาศรายการโทรทัศน์ของตนไปยังกลุ่มผู้ชมเชื้อชาติเดียวกันที่ย้ายถิ่นฐานไปอาศัยอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ การศึกษา หรือทางด้านศาสนา โดยที่ช่องรายการโทรทัศน์ในเครือข่ายโทรทัศน์ดิจิตอลทั่วโลกสามารถเข้าถึงผู้ชมปลายทางที่อาศัยอยู่ในกว่า 150 ประเทศ ใน 6 ทวีปทั่วโลก คือ อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ยุโรป แอฟริกา เอเชีย และออสเตรเลีย

๑ บริการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม (Satellite News Gathering)

บริษัทให้บริการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม ด้วยรถพร้อมอุปกรณ์ถ่ายสัญญาณดาวเทียมเคลื่อนที่ โดยเฉพาะการรายงานข่าวนอกสถานที่ การถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา หรือการแสดงดนตรี เป็นต้น

2) บริการสื่อสารโทรคมนาคมผ่านดาวเทียม

การที่ดาวเทียมมีขนาดพื้นที่ให้บริการครอบคลุมที่กว้าง รวมถึงไม่มีอุปสรรคเกี่ยวกับภูมิประเทศ บริษัทจึงสามารถให้บริการโทรคมนาคมในการสื่อสารต่างๆ เช่น บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ, ระบบโทรศัพท์ชนบทเครือข่ายข้อมูลในระบบ VSAT (Very Small Aperture Terminal) ภายในประเทศ และระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) บริการของดาวเทียมบรอดแบนด์

๙ บริการของดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)

บริษัทเริ่มดำเนินกิจกรรมทางการตลาดของบริการไอพีสตาร์ ตั้งแต่ปี 2544 โดยในระยะแรกจะเป็นการให้บริการโดยใช้ระบบภาคพื้นดินไอพีสตาร์รุ่นที่หนึ่งกับดาวเทียมแบบทั่วไปของไทยคม และดาวเทียมอื่นๆ หลังจากบริษัทประสบความสำเร็จในการจัดส่งดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ขึ้นสู่วังโคจรเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2548 และผ่านการทดสอบในเดือนธันวาคม 2548 บริษัทไทยคมก็ได้เริ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ควบคู่ไปกับอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์

ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ใช้เทคโนโลยีการกระจายคลื่นแบบรังผึ้ง ทำให้สามารถนำความถี่กลับมาใช้ได้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความสามารถในการรับส่งข้อมูลได้ถึง 45 Gbps เทียบเท่ากับดาวเทียมแบบทั่วไป 20 ดวง เทคโนโลยีนี้ทำให้บริษัทไทยคมสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงหลายล้านราย ตั้งแต่ผู้ทั่วไปจนถึงกลุ่มลูกค้าองค์กร รวมทั้งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและระบบโทรคมนาคม

ข้อมูลเบื้องต้นด้านเทคนิคของดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)

ประเภทของคุณสมบัติ	รายละเอียด
ดาวเทียม	- ดาวเทียมแบบวงโคจรค้างฟ้า - อายุใช้งานโดยประมาณ: มากกว่า 15 ปี
ตำแหน่งที่ตั้งวงโคจร	- 119.5 องศาตะวันออก
ขีดความสามารถในการรับส่งข้อมูล (Bandwidth Capacity)	- 45 Gbps หรือประมาณ 20 เท่าของขีดความสามารถของดาวเทียมแบบปัจจุบัน
ชนิดของสัญญาณ (Beams) ที่ให้บริการ	- SPOT Beam: 84 beams - SHAPED Beam: 3 beams - BROADCAST Beam: 7 beams
จัดส่งสู่วังโคจร	- ปี 2548

ที่มา: บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

๙ อุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินไอพีสตาร์ (IPSTAR Ground System)

อุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินไอพีสตาร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) และอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal)

1) สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway)

สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) เป็นสถานีแม่ข่ายที่ใช้รับส่งสัญญาณระหว่างดาวเทียมกับสถานีควบคุมเครือข่ายปลายทาง โดยบริษัทได้ออกแบบให้มีความสามารถรองรับการทำงานได้หลากหลาย และยังสามารถรองรับการให้บริการติดต่อสื่อสารแบบบรอดแบนด์ (Broadband) ที่เข้าถึงผู้ใช้บริการไม่ว่าจะเป็นกลุ่มลูกค้าองค์กร ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หรือผู้ใช้บริการทั่วไป โดยให้บริการทั้งบริการอินเทอร์เน็ต บริการเครือข่ายภายในองค์กร (Intranet Network) การประชุมทางไกล (Video Conference) การแพร่ภาพและเสียง (Broadcast and Multicast Multimedia) บริการรับส่งข้อมูล (Transaction Service) และบริการโทรศัพท์ (Telephony)

สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) มีหน้าที่สนับสนุนการสื่อสารแบบ wide band จากสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) ไปยังอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal) และการสื่อสารแบบ narrow-band จาก อุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal) กลับไปยังสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) และเพื่อให้สามารถใช้งาน application แบบต่างๆ ได้ สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) สามารถระบุ class of service ซึ่งสอดคล้องกับ application ต่างๆ นั้น นอกจากนี้ สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) สามารถปรับเปลี่ยนขนาดช่องสัญญาณเพื่อรองรับความต้องการปริมาณของข้อมูลที่มากขึ้น ปัจจุบันมีสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) 15 แห่ง ใน 11 ประเทศทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

2) อุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal)

บริษัทได้มีการพัฒนาอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal) อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นโมเด็ม ระบบสายอากาศ และอุปกรณ์อื่นๆ อาทิ เช่น อุปกรณ์รับสัญญาณ (LNB) และอุปกรณ์ส่งสัญญาณ (BUC) ซึ่งเป็นส่วนที่ต่อเพิ่มของจานดาวเทียม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานทั้งในด้านอิเล็กทรอนิกส์ และกลไกการทำงานในด้านต่างๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการลดต้นทุนในการผลิต เช่น บริษัททำการออกแบบลดขนาดตัวรับส่งสัญญาณลงครึ่งหนึ่งของขนาดเดิม

นอกจากระบบสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดินของไอพีสตาร์ (IPSTAR Gateway) บริษัทยังได้เปิดโอกาสให้มีกลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) ที่อนุญาตให้สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน และอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทางของผู้ให้บริการรายอื่นสามารถเข้ามาทำงานร่วมกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ได้อีกด้วย

▲ ผลิตภัณฑ์และบริการของระบบไอพีสตาร์

๑ โครงการ Telco Backhaul

ระบบดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ถูกนำมาใช้ในการเชื่อมต่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ในบริเวณที่ระบบโครงข่ายภาคพื้นดินไม่สามารถเข้าถึง โดยเชื่อมต่อระหว่างสถานีฐาน (BTS) กลับมายังโครงข่ายส่วนกลาง โดยรูปแบบของการใช้งานสถานีฐาน macro cells, micro cells, to small-cell หรือ IP-node-B ผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) นั้นได้กลายเป็นต้นแบบของการให้บริการที่มีราคาถูกและคล่องตัวมากที่สุด ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ได้ให้บริการเชื่อมต่อ Small-cell เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3จี ในประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนหลายพันสถานีฐาน และในประเทศอินเดียอีกหลายร้อยสถานีฐาน จากการเติบโตของจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีมากขึ้นบวกกับความต้องการใช้ช่องสัญญาณที่มากขึ้น และความตื่นตัวของภาครัฐและหน่วยงานธุรกิจในการจัดเตรียมแผนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจและวิธีรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน บริษัทจึงคาดว่าจะสามารถสร้างยอดขายจากตลาดที่เติบโตนี้ได้อย่างต่อเนื่อง

๑ โครงการของรัฐบาล (Government & USO Program)

ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ถูกออกแบบมาเพื่อให้สามารถใช้งานกับการเชื่อมต่อผ่านระบบ IP ทำให้สามารถใช้บริการได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถนำมาใช้เชื่อมต่อเป็นระบบเครือข่ายส่วนบุคคลเสมือนจริง (Virtual Private Network) เพื่อทำการเชื่อมต่อข้อมูลภายในองค์กรระหว่างสาขาปลายทางกับส่วนกลางได้ อีกทั้งไอพีสตาร์ยังสามารถเข้ามาช่วยเสริมในส่วนของการศึกษา โดยการให้บริการ E-education, การศึกษาทางไกล และ Wi-Fi / อินเทอร์เน็ต แก่โรงเรียนหลายแห่ง เพื่อสนับสนุนระบบการศึกษาของประเทศ อีกทั้งยังให้บริการกับโครงการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Universal Service Obligation - USO) ในพื้นที่ห่างไกล เช่น Wi-Fi และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ สำหรับแหล่งชุมชน ตัวอย่างเช่น บริษัทได้รับเลือกให้ทำสัญญากับรัฐบาลออสเตรเลียสำหรับโครงการ NBN (National Broadband Network) ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 80,000 คนในประเทศ และโครงการนี้ยังส่งผลให้มีการใช้งานแบนด์วิธเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มผู้ใช้งานส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่การเชื่อมต่อทางพื้นดินยังไม่สามารถเข้าถึงได้

๑ Mobility

การให้บริการ Mobility ผ่านระบบดาวเทียมมีการเจริญเติบโตอย่างแข็งแกร่งในปีที่ผ่านมา และคาดการณ์ว่าจะเติบโตมากยิ่งขึ้น ไทยคมจึงให้ความสำคัญกับการออกแบบแพลตฟอร์มเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว โดย Mobility แบ่งเป็น 3 กลุ่มหลักใหญ่ๆ คือ การใช้งานบนยานพาหนะ การใช้งานบนเรือ และการใช้งานบนเครื่องบิน ในทุกที่ทุกเวลาขณะที่ยานพาหนะเคลื่อนที่ ในปี 2556 ไทยคมได้ทำการเซ็นสัญญากับข้อตกลงกรอบความร่วมมือในการเป็นพันธมิตร (Cooperation Framework Agreement)

กับบริษัท โกลบอล อีเกิ้ล เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (Global Eagle Entertainment Inc.) ซึ่งเป็นผู้นำการให้บริการสื่อสารในระบบ Wi-Fi ผ่านดาวเทียมและสื่อเพื่อความบันเทิงบนเครื่องบินในสายการบินชั้นนำต่างๆ ทั่วโลกเพื่อร่วมพัฒนาบริการสื่อสารโทรคมนาคมผ่านดาวเทียมของไทยคม บนเครื่องบินของสายการบินต่างๆ ที่มีเส้นทางบินในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ความร่วมมือระหว่างสององค์กรชั้นนำที่มีความเชี่ยวชาญในการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมดังกล่าว ถือเป็นการยกระดับการเชื่อมต่อสัญญาณผ่านดาวเทียมบนสายการบินที่ก้าวล้ำไปอีกขั้น ด้วยระบบการสื่อสารที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของสายการบินต่างๆ ให้สามารถให้บริการระบบสื่อสารบนเครื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเสถียร ตามความต้องการของแต่ละสายการบินและผู้โดยสารบนเครื่องเอง การเพิ่มการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อความบันเทิงบนเครื่องบิน เป็นการขยายบริการของไทยคมให้เข้าถึงตลาดและตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายใหม่ คือ ตลาดสายการบินในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๑ การฟื้นฟูภัยพิบัติ และการติดต่อสื่อสารเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน (Disaster Recovery and Emergency Communications)

การฟื้นฟูภัยพิบัติ และการติดต่อสื่อสารเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน อุปกรณ์ และบริการของระบบดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ได้รับการพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานในการกู้คืนเครือข่ายการสื่อสารให้กลับมาใช้งานได้ในสถานการณ์ภัยพิบัติ ไม่ว่าจะเป็นเกิดตามธรรมชาติหรือจากมนุษย์ การสร้างโครงข่ายเพื่อเชื่อมต่อการสื่อสารเป็นวิธีหลักในการบริหารจัดการความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย และการรับมือกับภาวะฉุกเฉิน

เมื่อมีสถานการณ์ดังกล่าว เครือข่ายพื้นฐานภาคพื้นดินและเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่อาจได้รับความเสียหายเป็นลำดับแรก ไอพีสตาร์สามารถใช้งานได้อย่างรวดเร็วในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง นอกจากนี้ ไอพีสตาร์ ยังสามารถใช้เป็นระบบการสื่อสารบรอดแบนด์ (Broadband) สำรอง ภายหลังการเกิดภัยพิบัติได้เป็นระยะเวลาหลายชั่วโมงหลายวัน และหลายสัปดาห์ โดยให้บริการการสื่อสารแทนที่เครือข่ายภาคพื้นดินที่เกิดความเสียหายและไม่สามารถให้บริการได้

๑ ตลาดผู้ใช้บริการรายย่อย (Retail Market)

จำนวนผู้ใช้บริการบรอดแบนด์ (Broadband) ผ่านดาวเทียมทั่วโลกได้รับการคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นจาก 4 ล้านรายในปี 2555 เป็น 8.1 ล้านราย ในปี 2564 (Northern Sky Research, Broadband Satellite Market ฉบับที่ 11) และโดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใช้บริการรายย่อย

ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เป็นดาวเทียมแบบ High Throughput Satellite เพียงดวงเดียวในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งได้ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการรายย่อยมาตั้งแต่เริ่มต้นให้บริการ โดยมียอดผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นในหลายประเทศ เช่น พม่า, ออสเตรเลีย, และนิวซีแลนด์ ที่มีความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มสูงขึ้นในพื้นที่นอกเขตเมืองทั้งที่อยู่ภายใต้พื้นที่ให้บริการและนอกเขตพื้นที่ให้บริการบรอดแบนด์ (Broadband) ประเภทอื่นๆ อีกทั้งบริษัทยังคงวางแผนที่จะขยายตลาดผู้ใช้บริการรายย่อยในประเทศ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียร่วมกับพันธมิตรผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ปลายทางรายอื่น โดยการใช้กลยุทธ์ IPSTAR Open Access Platform (OAP)

(3) บริการออกแบบ ให้คำปรึกษา และจัดหาอุปกรณ์ สำหรับการติดตั้งเครือข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียม รวมถึงการฝึกอบรมการใช้งาน (System Integration, Engineering Consultancy and Training Services)

ด้วยประสบการณ์ยาวนานกว่า 22 ปี ในธุรกิจการสื่อสารผ่านดาวเทียม บริษัทได้สั่งสมความพร้อมทางด้านบุคลากรฝ่ายวิศวกรรมเพื่อการบริการให้คำปรึกษา การฝึกอบรมและการดำเนินการในด้านการออกแบบระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม การจัดหาอุปกรณ์สำหรับติดตั้งเครือข่าย การติดตั้งอุปกรณ์การปฏิบัติการ และการดูแลรักษาเครือข่ายการสื่อสารผ่านดาวเทียมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ บริษัทนำเสนอบริการแก่ผู้ประกอบการ อาทิ การก่อสร้างสถานีรับ-ส่งสัญญาณ

ภาคพื้นดิน การโอนย้ายความถี่ใช้งานบนช่องสัญญาณดาวเทียม การให้คำปรึกษาทางวิศวกรรม และการฝึกอบรมขั้นสูงต่างๆ บริษัทมีความรู้ความชำนาญและได้รับการยอมรับจากการจัดตั้ง สถานีควบคุมดาวเทียม และสถานีบริการภาคพื้นดินด้วยระบบ เทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาค จึงทำให้ผู้ที่ประสงค์ จะใช้บริการดาวเทียมของบริษัทมีความเชื่อถือไว้วางใจใน คุณภาพการบริการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

การตลาดและการแข่งขัน

(1) ภาวะอุตสาหกรรมการให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม หรือทรานสปอนเดอร์ (Conventional Satellite Transponder Service)

ภายในทศวรรษข้างหน้า บริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์จะยังคง เป็นบริการหลักที่ผลักดันการเติบโตปริมาณความต้องการใช้ ช่องสัญญาณดาวเทียมในย่านความถี่ซีแบนด์และเคยูแบนด์ ทั่วโลก โดยในย่านความถี่เคยูแบนด์นั้น ภาคบริการแพร่สัญญาณ โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (Direct-to-Home, DTH) จะมีการเติบโตสูงสุด ในขณะที่ภาคบริการแพร่กระจาย ช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (Video Distribution) จะยังคงครองสัดส่วนสูงสุดบนย่านความถี่ซีแบนด์

ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมดาวเทียมในภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิกประสบกับภาวะขาดแคลนช่องสัญญาณดาวเทียม ในย่านความถี่ซีแบนด์และเคยูแบนด์โดยมีปริมาณความต้องการ ที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาตลาดของค่าใช้บริการเช่าช่องสัญญาณ ดาวเทียมเพิ่มสูงขึ้น ธุรกิจบริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ยังคง เติบโตอย่างต่อเนื่องในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ปัจจุบันบริการ โทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก (Pay TV) ในทวีปเอเชียมีส่วนแบ่ง ตลาดกว่า 50% ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ทั้งนี้มีการ คาดการณ์ว่าความต้องการของบริการดังกล่าวจะยังคงเติบโต อย่างต่อเนื่องใน 2-3 ปีข้างหน้าจากการเพิ่มมากขึ้น บริการ แพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (Direct-to-Home, DTH) ในภูมิภาค นอกจากนี้ บริการโทรทัศน์ ความละเอียดสูง (High Definition Television, HDTV และ Ultra High Definition, Ultra HD) และบริการโทรทัศน์ระบบ 3 มิติ (3D Video Format) จะยังคงมีส่วนสำคัญในการเพิ่ม ปริมาณความต้องการใช้งานช่องสัญญาณดาวเทียม ทั้งในย่าน ความถี่ซีแบนด์และเคยูแบนด์ต่อไป

ในประเทศไทย การประกาศใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จะช่วยส่งเสริมการแข่งขัน อย่างเป็นธรรมสำหรับผู้ประกอบการด้านโทรทัศน์ ซึ่งจะมี ส่วนช่วยกระตุ้นให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์ภายในประเทศมีการ พัฒนาเพิ่มขึ้นและเติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การดำเนินการ เรื่องการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลจะ ช่วยสร้างความต้องการใช้งานช่องสัญญาณดาวเทียมแบบทั่วไป ให้เพิ่มมากขึ้น

ภูมิภาคแอฟริกา

แอฟริกาเป็นตลาดเกิดใหม่ที่เต็มไปด้วยศักยภาพ ปัจจัยผลักดัน ของอุตสาหกรรมดาวเทียมในภูมิภาคที่สำคัญคือการเติบโตของ ภาคบริการแพร่กระจายช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (Video Distribution) และมีปริมาณความต้องการสูงในการ ใช้งานดาวเทียมสื่อสารสำหรับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ การเชื่อมต่อโครงข่ายอินเทอร์เน็ต และการสื่อสาร องค์กรและภาครัฐ

ในธุรกิจการให้บริการแพร่กระจายช่องรายการโทรทัศน์ผ่าน ดาวเทียม (Video Distribution) นั้น เป็นตลาดสำคัญที่มีการ เติบโตในระยะยาว เนื่องจากมีแนวโน้มของการผลิตช่องรายการ โทรทัศน์ใหม่ที่มีเนื้อหาท้องถิ่นสำหรับชาวแอฟริกา และมีการ แพร่กระจายช่องรายการภายในภูมิภาคเพิ่มสูงขึ้น

ในส่วนของธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในทวีปแอฟริกา ถือได้ว่าเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงเนื่องจากมีปริมาณผู้ใช้ บริการสูงถึงกว่า 750 ล้านรายในปี 2555 อย่างไรก็ตาม ตัวเลข ดังกล่าวคิดเป็นอัตราการเข้าถึงประชากรเพียงร้อยละ 75 เปรียบเทียบกับอัตราการเข้าถึงประชากรของผู้ใช้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ทั่วโลกคือร้อยละ 91 ตามการรายงานของสหภาพ โทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) การเติบโตของตลาด การเชื่อมต่อโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียมนี้เป็นผล มาจากการขยายพื้นที่ให้บริการออกไปในเขตชนเมืองและ ชนบทอย่างรวดเร็วของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในส่วน ของการให้บริการ VSAT ในทวีปแอฟริกาจะเป็นการเชื่อมต่อ เพื่อการสื่อสารองค์กร การสื่อสารระหว่างแท่นขุดเจาะน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติกับสำนักงานสาขา รวมทั้งเพื่อการรองรับ แอปพลิเคชันต่างๆ เช่น การศึกษาทางไกล (Distance Learning) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Internet Access) การแพทย์ ทางไกล (Telemedicine) และโครงการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) เป็นต้น

การแข่งขันของอุตสาหกรรมดาวเทียมแบบทั่วไป (Conventional Satellite)

โดยทั่วไป ดาวเทียมสื่อสารแต่ละดวงถูกออกแบบมาเพื่อให้บริการในตลาดใดตลาดหนึ่งโดยเฉพาะเนื่องจากข้อจำกัดต่างๆ เช่น ตำแหน่งวงโคจร การประสานงานความถี่ กรอบกฎหมายงบประมาณลงทุน เป็นต้น ผู้ประกอบการดาวเทียมจึงจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตพื้นที่ให้บริการตั้งแต่ในขั้นตอนการออกแบบดาวเทียม ตัวอย่างเช่น ช่องสัญญาณ ซีแบนด์ของดาวเทียมไทยคม 5 ถูกวางแผนเพื่อนำมาทำการตลาดในภูมิภาคอินโดจีนและเอเชียใต้ ในขณะที่ช่องสัญญาณเคยูแบนด์นั้นถูกออกแบบมาเพื่อให้บริการประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอินโดจีนด้วยสาเหตุนี้เองการแข่งขันของอุตสาหกรรมดาวเทียมส่วนใหญ่จึงไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างดาวเทียมทุกดวง แต่จะเป็นการแข่งขันกันระหว่างดาวเทียมที่มีตำแหน่งวงโคจรใกล้เคียงกัน ดาวเทียมของประเทศที่อยู่ใกล้กัน หรือดาวเทียมที่มีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การออกแบบและการทำการตลาดของดาวเทียมดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดสำหรับดาวเทียมบางดวงที่มีพื้นที่ให้บริการกว้างสามารถครอบคลุมได้หลายภูมิภาค

การแข่งขันในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกคู่แข่งที่สำคัญของบริษัทประกอบด้วย บริษัท Asia Satellite Telecommunications (Asiasat), บริษัท APT Satellite (Apstar) และ บริษัท Asia Broadcast Satellite (ABS) ของประเทศฮ่องกง, บริษัท Measat Satellite Systems (Measat) ของประเทศมาเลเซีย, บริษัท SES Astra (NSS) ของประเทศลักเซมเบิร์ก, และ บริษัท Vietnam Posts and Telecommunications (Vinasat) ของประเทศเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ในฐานะที่บริษัทเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการดาวเทียมหลักในภูมิภาคที่มีประสบการณ์ในการให้บริการด้านสื่อสารดาวเทียมมายาวนาน บริษัทเชื่อว่าการแข่งขันดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อบริษัทมากนัก เนื่องจากข้อเสียและความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าที่มีมายาวนานของบริษัท ประกอบกับการคัดสรรกลุ่มลูกค้าและช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่มีคุณภาพมาออกอากาศบนดาวเทียมไทยคม ทำให้ดาวเทียมไทยคมเป็นที่ต้องการของผู้ใช้บริการรายใหม่

การแข่งขันในภูมิภาคแอฟริกา

ผู้ประกอบการดาวเทียมหลายรายสนใจและเล็งเห็นโอกาสในการขยายตลาดเป้าหมายมายังทวีปแอฟริกา คู่แข่งที่สำคัญของบริษัทในภูมิภาคนี้ประกอบด้วย บริษัท Intelsat (Intelsat) ของประเทศสหรัฐอเมริกา, บริษัท SES Astra (SES, NSS) ของประเทศลักเซมเบิร์ก, บริษัท Arabsat (Arabsat) ของประเทศซาอุดีอาระเบีย และบริษัท Eutelsat (Atlantic Bird, W series) ของประเทศฝรั่งเศส อย่างไรก็ตามแอฟริกาเป็นตลาดที่มีศักยภาพในเชิงปริมาณความต้องการใช้งาน เนื่องจากเป็นทวีปที่ใหญ่อันดับ 2 ซึ่งมีจำนวนประชากรอยู่เป็นจำนวนมากแต่ยังคงมีอัตราการเข้าถึงประชากรด้านเทคโนโลยีสื่อสารค่อนข้างต่ำ บริษัทมั่นใจว่าจะสามารถบรรเทาผลกระทบจากการแข่งขันในภูมิภาคแอฟริกาได้ด้วยการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจและการขยายโครงข่ายด้านโทรคมนาคมของลูกค้า

แผนกลยุทธ์ดาวเทียมแบบทั่วไป (Conventional Satellite) ในปี 2557

บริษัทวางกลยุทธ์เพื่อเป็น “Hot Bird” หรือดาวเทียมที่ได้รับความนิยมสูง ทั้งในด้านจำนวนฐานผู้ชมและจำนวนช่องรายการโทรทัศน์ที่อยู่บนดาวเทียมไทยคม ณ ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก และเป็นผู้ดำเนินการให้บริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในทวีปเอเชีย ปัจจุบันในประเทศไทยมีจำนวนครัวเรือนที่รับชมช่องรายการทีวีดาวเทียมและเคเบิลทีวีประมาณ 14 ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนที่ติดตั้งจานรับสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมจากดาวเทียมไทยคม 5 มากกว่า 11 ล้านครัวเรือน และส่วนที่เหลือจะรับชมรายการโทรทัศน์ดังกล่าวผ่านเครือข่ายเคเบิลทีวี สำหรับตลาดต่างประเทศ บริษัทยังคงเป็นส่วนแบ่งจำนวนฐานผู้ชมในอินโดจีน ในปี 2556 บริษัทได้นำมาทำการตลาดโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมทั้งในและต่างประเทศ

เป็นผลให้ธุรกิจการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของบริษัทเติบโตขึ้นอย่างมาก จาก 465 ช่องรายการในปี 2555 เป็น 641 ช่องรายการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 การเติบโตของบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมถึงบ้านผู้รับโดยตรง (Direct-to-Home, DTH) และบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมไปยังสถานีรับภาคพื้นดินและผู้ประกอบการเคเบิลทีวีในประเทศต่างๆ (Channel Distribution) ยังคงเป็นตัวแปรสำคัญในการผลักดันยอดขายช่องสัญญาณความถี่ซีแบนด์และเคยูแบนด์ ในปี 2557 นี้ บริษัทจึงเน้นกลยุทธ์ในการแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจรวมถึงช่องรายการที่มีความดึงดูดมากระจายสัญญาณบนดาวเทียมไทยคม นอกจากนี้ บริษัทยังได้ลงทุนในอุปกรณ์เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น MPEG4/DVB-S2 และบริการโทรทัศน์ความละเอียดสูง (HDTV) สำหรับรองรับความต้องการในอนาคต ในส่วนของภูมิภาคแอฟริกา บริษัทมีแผนในการสานต่อความร่วมมือในเชิงกลยุทธ์ที่มีอยู่กับลูกค้าและพันธมิตรธุรกิจในปัจจุบันเพื่อขยายไปยังทวีปแอฟริกา โดยบริษัทจะเลือกเข้าทำการตลาดเฉพาะในประเทศที่มีความน่าสนใจและเลือกนำเสนอบริการ เช่น บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการเครือข่ายข้อมูลในระบบ VSAT (Very Small Aperture Terminal) บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และบริการส่งช่องรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมไปยังสถานีรับภาคพื้นดินและผู้ประกอบการเคเบิลทีวี เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทจะนำประสบการณ์ที่มีในการให้บริการในเอเชียมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าในแอฟริกา

การแข่งขันในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกของดาวเทียมบรอดแบนด์ (Broadband)

ถึงแม้ว่าดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เป็นผู้นำทางด้านกาให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านระบบดาวเทียมแบบ High Throughput Satellite (HTS) แต่เพียงผู้เดียวในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก แต่ก็อาจจะยังมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านระบบดาวเทียมรายอื่นของโลกที่กำลังเข้ามาเป็นคู่แข่งในตลาดเอเชีย-แปซิฟิกในอนาคต

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีความมั่นใจอย่างต่อเนื่องในความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ และการให้บริการของตัวเองกับคู่แข่งรายอื่น รวมถึงมีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ จึงมีความเชื่อมั่นได้ว่าบริษัทสามารถที่จะทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจและทำให้ประสบความสำเร็จในธุรกิจได้ อีกทั้งบริษัทยังมีสิทธิในการดำเนินธุรกิจ ใน 13 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นปัจจัยหลักในการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ผ่านระบบดาวเทียมที่ดี และเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าธุรกิจจะดำเนินการไปได้ด้วยดี รวมถึงสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

แผนกลยุทธ์ดาวเทียมบรอดแบนด์ (Broadband) ในปี 2557

เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างตรงจุด บริษัทได้มีการแบ่งส่วนการตลาดอย่างชัดเจน อาทิเช่น Telco Backhaul, Enterprise, โครงการของรัฐบาล และการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Universal Service Obligation) อีกทั้งการจัดการภัยพิบัติและตลาดค้าปลีกด้วย บริษัทจะทำการมุ่งเน้นไปกลุ่มตลาดเฉพาะในแต่ละประเทศ และจะเสนอแนวทางต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อที่จะกระตุ้นการใช้งานแบบดิจิทัลให้มากขึ้นอีกด้วย และในปัจจุบันดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ยังมีการเพิ่มช่องทางการให้บริการที่เรียกว่า Mobility คือ การให้บริการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบดาวเทียมแบบเคลื่อนไหว ไม่จำเป็นต้องอยู่กับที่ ตัวอย่างเช่น บนเรือ บนเครื่องบิน และยานพาหนะต่างๆ เพื่อรองรับความต้องการที่แตกต่างกันของลูกค้าอีกด้วย

๑ Open Access Platform

กลยุทธ์ “IPSTAR Open Access Platform” ของไทยคม เปิดโอกาสให้ผู้จัดทำนายอุปกรณ์สื่อสารภาคพื้นดินสามารถนำอุปกรณ์ของตนเข้ามาเชื่อมต่อใช้งานผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ให้ลูกค้ามีความยืดหยุ่นในการเลือกใช้อุปกรณ์สื่อสารภาคพื้นดินที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะแบบของตนเองมากที่สุด จากกลยุทธ์ดังกล่าว ไทยคมจะสามารถให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมแบบครบวงจรในทุกกลุ่มของตลาดทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

สำหรับตลาดในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเป็นตลาดที่มีความต้องการการใช้งานที่หลากหลาย และยังมีความต้องการใช้งานสื่อสารผ่านดาวเทียมอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบริษัทจึงตอบสนองความต้องการของลูกค้าในตลาดนี้โดยการเปิดโอกาสให้ลูกค้าสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินที่มีคุณภาพสูงระดับโลกของผู้ให้บริการรายอื่นๆ เพื่อทำงานร่วมกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ไปพร้อมกับอุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินไอพีสตาร์ (IPSTAR Ground System)

ด้วยกลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) ของบริษัท ผู้ให้บริการในหลายๆ ประเทศสามารถให้บริการด้วยช่องสัญญาณแบนด์วิธที่เพิ่มมากขึ้นได้โดยการเปลี่ยนการใช้งานจากดาวเทียมดวงอื่นๆ มาที่ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบอุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินใดๆ ผลสำเร็จที่สำคัญจากการดำเนินกลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) ในช่วงปีที่ผ่านมาทำให้การใช้งานแบนด์วิธของดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เพิ่มขึ้นอย่างมากจากโครงการบรอดแบนด์ (Broadband) แห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย

ในปี 2556 ทางไทยคมได้พัฒนาความร่วมมือทางธุรกิจกับพันธมิตรและได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับพันธมิตรผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินชั้นนำหลายๆ รายในการใช้กลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) เพื่อให้บริการบรอดแบนด์ (Broadband) ไอพีสตาร์กับลูกค้า หรือผู้ร่วมให้บริการที่มีศักยภาพ ความร่วมมือดังกล่าวนี้จะช่วยขยายตลาดของบริการไอพีสตาร์ โดยการสนับสนุนและรองรับการใช้งานที่มีคุณสมบัติต่างๆ มากขึ้น และตอบสนองความต้องการใช้งานที่หลากหลายของลูกค้า

ในปี 2557 บริษัทวางแผนที่จะขยายการให้บริการเพิ่มขึ้นภายใต้กลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) โดยในระยะแรกจะเริ่มที่ประเทศฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

● Managed Services

บริษัทให้บริการบริหารจัดการโครงข่ายผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ให้กับลูกค้าองค์กรและผู้ประกอบการโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ โดยเป็นการให้บริการแบบครบวงจรผ่านเครือข่ายสัญญาณดาวเทียมที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่และกลางหลายประเภท เช่น กลุ่มธุรกิจเหมืองแร่ น้ำมันและการสำรวจหาแหล่งก๊าซธรรมชาติ

อุตสาหกรรมค้าปลีก ธนาคาร อุตสาหกรรมบันเทิงและการกระจายเสียง ตัวอย่างของการบริการคือ การให้บริการกระจายการส่งสัญญาณแพร่ภาพวิดีโอแบบดิจิทัลที่มีการเข้ารหัสแบบครบวงจร เพื่อฉายภาพยนตร์ดิจิทัลไปยังโรงภาพยนตร์ขนาดเล็กในเขตพื้นที่ชนบททั่วประเทศไทยและภูมิภาคใกล้เคียง และการส่งข้อมูลภาพยนตร์ที่มีความละเอียดและขนาดใหญ่กว่าเดิม โดยเรียกว่า Digital Cinema Satellite Distribution (DCSD) platform การใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบข้อผิดพลาดที่มีประสิทธิภาพ โรงภาพยนตร์สามารถรับข้อมูลของภาพยนตร์ได้อย่างถูกต้องแม้ในสภาพอากาศที่แปรปรวน ในอนาคตอันใกล้นี้ DCSD platform ถูกคาดหวังว่าจะนำไปใช้ในการส่งภาพยนตร์จาก Hollywood ไปยังประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ในส่วนของการบริหารเครือข่ายองค์กร บริษัทได้ให้บริการบริหารจัดการโครงข่ายส่วนตัว (Virtual Private Network) กับกลุ่มลูกค้าองค์กรทั้งในและต่างประเทศเพื่อช่วยให้การเชื่อมต่อเครือข่ายเป็นไปอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยรวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่าย การบริหารเครือข่ายองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีบรอดแบนด์ (Broadband) ผ่านดาวเทียมเหมาะสำหรับการนำส่งข้อมูลไปในพื้นที่สาขาขององค์กรซึ่งเหมาะสำหรับกลุ่มธุรกิจที่มีสาขาจำนวนมากหลายแห่ง เช่น ธนาคาร ปิมน้ำมัน ห้างสรรพสินค้าและกลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่น นอกจากนี้บริการบริหารจัดการโครงข่ายผ่านดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ได้ผ่านการทดสอบกับผู้ประกอบการโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการให้บริการจัดการเครือข่ายองค์กรในอนาคตโดยมุ่งเน้นการให้บริการทั้งในระดับภูมิภาค และรวมถึง 14 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ไทยคมพร้อมที่จะให้บริการบริหารจัดการโครงข่ายผ่านผู้ให้บริการไอพีสตาร์ในแต่ละประเทศ รวมถึงกลุ่มผู้พัฒนาและวางระบบ (System integrators) ที่มีความเชี่ยวชาญในระบบของรัฐบาลและองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการในการให้บริการการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียม เช่น บริการบริหารจัดการโครงข่ายส่วนตัว (Virtual Private Network) และระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning) การถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม (Satellite News Gathering) และการส่งสัญญาณป้ายโฆษณาดิจิทัล (Digital Signage Solution)

(ข) บริการการสื่อสารดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการโดย บริษัท ซีเอส ล็อกซ็อนโฟ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ซีเอส ล็อกซ็อนโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ให้บริการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (Uplink/Downlink) ครบวงจรในสถานีดาวเทียมไทยคมลาดหลุมแก้ว ประกอบด้วย การให้บริการส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม บริการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม และบริการถ่ายทอดรายการบันทึกเทปทั้งในระบบอนาล็อกและระบบดิจิทัล โดยบริการทั้งแบบ Full Time ซึ่งเหมาะสำหรับรายการที่มีกำหนดการออกอากาศที่ชัดเจนและแน่นอนทุกวัน ภายใต้การควบคุมและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง และแบบการถ่ายทอดรายการสด รายการข่าว หรือรายการกีฬาที่มีการแข่งขันเป็นฤดูกาล ธุรกิจให้บริการดังกล่าวจะร่วมมือกับบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

ซีเอสแอลได้รับสิทธิดำเนินการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (UpLink/DownLink) และบริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมภายใต้สัญญาที่ทำกับบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (กสท.) ที่อนุญาตให้ซีเอสแอลสามารถให้บริการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ และสัญญาณบริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมเป็นระยะเวลา 22 ปี เริ่มตั้งแต่ 9 สิงหาคม 2537 สิ้นสุด 8 สิงหาคม 2559

(ค) บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ สำหรับกิจการที่ไม่ใช่คลื่นความถี่ ดำเนินการโดย บริษัท ทีซี บรอดคาสต์ จำกัด

ลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการ

การให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ของ บริษัท ทีซี บรอดคาสต์ จำกัด จะมีลักษณะคือ บริษัทจะเป็นผู้รวบรวมข่าวสารสาธารณะ หรือรายการ หรือกลุ่มของข่าวสารสาธารณะ หรือกลุ่มของรายการ (Multiplex) ที่ส่งมาจากผู้ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ รวมถึงการให้บริการเข้ารหัส (Encryption) ในกรณีที่ผู้ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์มีความประสงค์ในการกำหนดเงื่อนไขในการรับสัญญาณ อาทิ เช่น การเข้ารหัสแบบ Conditional Access (CA) หรือ การเข้ารหัสแบบ BISS Key ก่อนถ่ายทอดสัญญาณเสียง หรือภาพที่ใช้ในการส่งข่าวสารสาธารณะ หรือรายการจากสถานีไปยังเครื่องรับผ่านทางโครงข่ายการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ได้รับอนุญาต โดยมีขอบเขตพื้นที่การให้บริการครอบคลุมทั่วทั้งประเทศไทยตาม footprint ของดาวเทียม

ลักษณะรายได้

- ๑ รายได้จากการบริการรวบรวมสัญญาณ (Multiplex)
- ๑ รายได้จากการบริการกำหนดเงื่อนไขในการรับสัญญาณ อาทิ เช่น การเข้ารหัสแบบ Conditional Access (CA) หรือการเข้ารหัสแบบ BISS Key

แผนงานการให้บริการในอนาคต

บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ได้วางแผนการขยายไว้ว่าโครงการให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์นี้จะใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ปี ในการจัดหาลูกค้าให้ได้เต็มตามจำนวนที่คาดการณ์ไว้ โดยประมาณการว่าลูกค้าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากที่เริ่มเปิดให้บริการในปี 2556 จนมีลูกค้าเต็มตามจำนวนที่คาดการณ์ในช่วงต้นปี 2557

สิทธิและข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจ

บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ เป็นเวลา 15 ปี นับจากวันที่ 4 มีนาคม 2556 สิ้นสุดวันที่ 3 มีนาคม 2571

2 บริการอินเทอร์เน็ตและบริการที่เกี่ยวข้อง

(ก) บริการอินเทอร์เน็ต ดำเนินการโดย บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)

(โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี 2556 ของ ซีเอส ล็อกซอินโฟ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.sec.or.th)

(ข) บริการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตและบริการข้อมูลข่าวสารและสาระความบันเทิงผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดำเนินการโดย บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอดีวี) เป็นบริษัทที่ซีเอสแอล ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 99.99 ประกอบธุรกิจให้บริการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตและบริการข้อมูลข่าวสารและสาระความบันเทิงผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (ADV) ได้จากแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี 2556 ของ ซีเอส ล็อกซอินโฟ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.sec.or.th)

(ค) บริการอินเทอร์เน็ตและบริการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโดย บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด

(1) บริการจำหน่ายอุปกรณ์จานรับสัญญาณดาวเทียมดีทีวี ดีทีวี ให้บริการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ชุดรับสัญญาณดาวเทียมซึ่งประกอบด้วยจานดาวเทียมและเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมเคเบิลแบนด์เพื่อรับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 5 และไทยคม 6 เป็นจานดาวเทียมขนาดเล็กราคาไม่แพง สะดวกในการติดตั้งโดยจำหน่ายทั้งแบบครบชุด (Full Set) หรือเฉพาะกล่องรับสัญญาณ (IRD Box)

ผู้ซื้อสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านอุปกรณ์ดีทีวีได้อย่างชัดเจน โดยให้บริการแพร่สัญญาณช่องฟรีทีวีทั่วไป ช่องโทรทัศน์เพื่อการศึกษา รวมทั้งช่องสาระบันเทิงอื่นๆ บริษัทจัดจำหน่ายผ่านร้านตัวแทนติดตั้งจานดาวเทียม ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ทั่วประเทศ

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

ปัจจุบันในตลาดมีอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์หลากหลายรูปแบบ เช่น จานรับสัญญาณผ่านดาวเทียมของผู้ประกอบการอื่นเคเบิลท้องถิ่น และเสาอากาศ จึงมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะทางด้านราคา ช่องรายการ รวมทั้งมีจานรับสัญญาณดาวเทียมรุ่นใหม่ๆ ออกมาแข่งขัน ในราคาที่ถูกลงเป็นอันมาก

(2) บริการให้คำปรึกษาและติดตั้งระบบสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์แบบครบวงจร และเครือข่ายทีวีภายในอาคาร (System Integration)

ดีทีวีให้บริการออกแบบและติดตั้งระบบฯ ตามความต้องการของลูกค้า โดยเน้นบริการที่ใช้สื่อดาวเทียมและสื่ออินเทอร์เน็ตอื่นๆ เช่น

1. การให้บริการ Platform เช่น IPTV บริการ VDO Conference, Data Transfer, Multimedia Online ฯลฯ
2. System Integration ให้บริการ Network และ Software

2.1 บริการสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์

เพื่อตอบสนองลูกค้าในการเชื่อมต่อเครือข่ายส่งผ่านข้อมูลหลากหลายเนื้อหาในรูปแบบต่างๆ การอบรมตามที่ถูกค้าต้องการ ทั้งแบบ ONE WAY และ TWO WAY ฯลฯ

กลุ่มลูกค้า - องค์กรธุรกิจ หรือหน่วยงานทั้งของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ที่มีสาขากระจายอยู่ทั่วประเทศ หรือสถาบันธุรกิจขายตรง หรือกลุ่มสหกรณ์ต่างๆ ที่มีการจัดการประชุม อบรมหรือสัมมนาภายในองค์กรอยู่เป็นประจำ ตลอดจนภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว โรงแรม สำนักข่าวต่างๆ สถานีโทรทัศน์ หรือผู้ผลิตรายการใหญ่ เป็นต้น

2.2 บริการสำหรับเครือข่ายทีวีภายใน

เพื่อตอบสนองลูกค้าในการติดตั้งระบบเครือข่ายทีวีภายใน สำหรับสถานพักอาศัยในอาคาร ทั้งแบบรับชมฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และแบบรับชมโดยเสียค่าบริการรายเดือน

กลุ่มลูกค้า - องค์กรธุรกิจประเภทอาคารต่างๆ โรงแรม อพาร์ทเมนต์ และคอนโดมิเนียม ที่ต้องการติดตั้งระบบเครือข่ายทีวีภายในเพื่อนำไปให้บริการแก่ลูกค้าภายในอาคารของตนเอง

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

บริการสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์นั้น เป็นบริการที่มีผู้ให้บริการหลายราย ซึ่งแต่ละรายจะมีความชำนาญในเทคนิคเฉพาะด้าน สำหรับดีทีวีจะเน้นเทคโนโลยีในการส่งไฟล์ขนาดใหญ่ในรูปแบบของ IP File Transfer เป็นหลัก โดยเฉพาะแบบบรอดแบนด์ผ่านเครือข่ายดาวเทียม หรือผ่านบริการไอพีสตาร์ โดยจะเน้นไปที่การให้บริการส่งข้อมูลเพื่อการศึกษาอบรมภายในองค์กร

บริการสำหรับเครือข่ายทีวีภายในนั้น เป็นบริการที่มีคู่แข่งกันในตลาดทั้งแบบให้บริการช่องทีวีผ่านดาวเทียมเช่นเดียวกับดีทีวี และแบบที่ให้บริการผ่านทางเครือข่ายเคเบิลทีวี โดยดีทีวี

จะเน้นเจาะกลุ่มอาคารสร้างใหม่โดยเฉพาะอาคารคอนโดมิเนียมที่เกิดขึ้นจำนวนมาก ดีทีวีจะเน้นจุดแข็งด้วยการนำเสนอ และติดตั้งเครือข่ายทีวีภายในอาคารของลูกค้าด้วยกล่อง HDTV Box ที่ให้คุณภาพในการรับชมรายการทีวีที่คมชัดกว่ากล่องดาวเทียมปกติ นอกจากนี้ ดีทีวี ได้มีการเจาะกลุ่มผู้ให้บริการเคเบิลท้องถิ่นเพื่อขายชุดอุปกรณ์ DTV-IP GATE Box เพื่อใช้งานในการเปลี่ยนโครงข่ายเคเบิลทีวีเดิมจากระบบบอณาโลก เป็นแบบระบบดิจิทัล

(3) บริการแพลตฟอร์ม

ดีทีวีให้บริการจำหน่าย และให้เช่าแพลตฟอร์ม หรือระบบที่ทางดีทีวีได้พัฒนาขึ้นเช่น IPTV Channel ซึ่งเป็นช่องโทรทัศน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, หรือ Multimedia Streaming Platform ซึ่งใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาอื่นๆ ที่เป็น Video หรือ Audio ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การถ่ายทอดสถานีวิทยุ โทรทัศน์ต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นนี้มีความเหมาะสมอย่างมากกับการใช้งานร่วมกับบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต รวมทั้งการพัฒนาบริการตามความต้องการเฉพาะของลูกค้า

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

เนื่องจากการให้บริการแพลตฟอร์มนี้เป็นบริการที่แพร่หลายและลงทุนไม่สูง ลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการ เลือกลงทุนเองหรือทำเองได้ ดังนั้น ดีทีวียังคงให้บริการกับลูกค้ากลุ่มเดิมผ่านการสร้างรายได้จากอุปกรณ์เดิมที่มีอยู่ โดยไม่ได้มีการขยายฐานลูกค้าออกไปมากนัก

แผนงานการให้บริการในอนาคต

ดีทีวียังคงเน้นการผลิตงานรับสัญญาณดาวเทียมขนาดเล็กซึ่งจะทำให้สามารถรับชมโทรทัศน์ได้ทุกช่องอย่างชัดเจน โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งตลาดในเมือง อาคารต่างๆ และชนบท เนื่องจากดีทีวีมีช่องรายการน่าสนใจและโดดเด่นมากขึ้น เช่น ข่าว สารคดี ภาพยนตร์ การ์ตูน เพลง และช่องการศึกษาอีกมากมายให้ชม นอกจากนี้ ดีทีวียังจะมีการปรับราคาให้เหมาะสมกับตลาด พร้อมพัฒนาอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้มีความสามารถในการใช้งานได้เหมาะสมสามารถอำนวยความสะดวกได้มากยิ่งขึ้นเพื่อขยายกลุ่มลูกค้า และสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า เช่น HDTV Box เพื่อรองรับการรับชมรายการในระบบ High Definition TV และ Hybrid Box เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าในการรับชมรายการทีวีผ่านดาวเทียม และผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วยอุปกรณ์ชุดเดียวกัน นอกจากนี้ ดีทีวียังให้ความสำคัญกับการอบรมเทคนิคให้ช่างติดตั้งทั่วประเทศ เพื่อเป็นช่องทางขายอีกทางหนึ่งด้วย

สิทธิและข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจ

๑ สิทธิให้ดำเนินการเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต สำหรับใบอนุญาตประเภทให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง⁽¹⁾ - ดีทีวีได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่ 18 ตุลาคม 2552 สิ้นสุดวันที่ 17 ตุลาคม 2557 และหากผู้ได้รับอนุญาตมิได้กระทำการที่ขัดต่อเงื่อนไขในใบอนุญาตโดยผิดในลักษณะที่สำคัญหรือร้ายแรง กสทช. จะต่อใบอนุญาตให้ทันที

๑ สิทธิให้ดำเนินการให้บริการทางด้านทีวีดาวเทียม สำหรับใบอนุญาตประเภทการให้บริการโครงข่าย⁽²⁾ - ดีทีวีได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้บริการโครงข่ายการกระจายเสียง หรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ เป็นเวลา 15 ปี นับจากวันที่ 21 มกราคม 2556 สิ้นสุดวันที่ 20 มกราคม 2571

๑ สิทธิให้ดำเนินการให้บริการทางด้านทีวีดาวเทียม สำหรับใบอนุญาตประเภทการให้บริการช่องรายการ⁽³⁾ - ดีทีวีได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้บริการการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ เป็นเวลา 1 ปี นับจากวันที่ 28 มกราคม 2556 สิ้นสุดวันที่ 27 มกราคม 2557 ซึ่งดีทีวีได้ยื่นขอต่อใบอนุญาตเพื่อความต่อเนื่องในการให้บริการ โดยได้รับอนุญาตต่อไปอีก 2 ปี นับแต่วันที่ 28 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2559

(จ) การจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมในประเทศกัมพูชา และบริการที่เกี่ยวข้อง เนื่อง ดำเนินการโดย บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

ซีดีเอ็นประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมและให้บริการแพลตฟอร์มโทรทัศน์ และเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมแก่ลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา

(1) การจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม

ซีดีเอ็นจัดจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ซึ่งประกอบด้วยจานดาวเทียมและเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมเคอูแบนด์เพื่อรับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ไทยคม 5 และไทยคม 6 เป็นจานรับสัญญาณดาวเทียมขนาดเล็กซึ่งมีราคาต่ำกว่าจานรับสัญญาณดาวเทียมขนาดใหญ่ และสะดวกในการติดตั้ง โดยจำหน่ายทั้งแบบครบชุด (Full Set) หรือเฉพาะกล่อง (IRD Box)

การรับชมโทรทัศน์ผ่านจานรับสัญญาณดาวเทียมจะทำให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ของประเทศกัมพูชาได้ชัดเจน โดยสามารถรับชมช่องรายการฟรีทีวีของประเทศกัมพูชา รวมทั้งช่องสาระและบันเทิงอื่นๆ บริษัทจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมผ่านตัวแทนซึ่งมีช่องทางกระจายสินค้าไปทั่วประเทศกัมพูชา ตามร้านที่ให้บริการติดตั้งจานดาวเทียม ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงห้างสรรพสินค้า

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

ปัจจุบันในตลาดมีอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์หลากหลายรูปแบบ เช่น จานรับสัญญาณผ่านดาวเทียม เคเบิลทองถิ่นและเสาอากาศทั้งแบบอนาล็อกและดิจิทัล ทำให้ตลาดมีการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการแข่งขันทางด้านราคา และช่องรายการทำให้ซีดีเอ็นต้องปรับตัวให้อยู่ในสภาวะผู้นำของตลาดอยู่เสมอ

⁽¹⁾ ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ที่ไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง และเป็นกิจการที่มีลักษณะสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี

⁽²⁾ ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ

⁽³⁾ ใบอนุญาตประเภทการให้บริการช่องรายการ ประกอบด้วย 1) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ D-Life 2) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ HDTV1 VARIETY 3) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ HDTV2 Movie 4) ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ช่องรายการ ลาว สตาร์

(2) บริการแพลตฟอร์มโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา

ซีดีเอ็นให้บริการให้เช่าแพลตฟอร์มและช่องสัญญาณดาวเทียมสำหรับการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์หรือวิทยุผ่านดาวเทียมของไทยคม โดยให้บริการกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศกัมพูชา

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

ซีดีเอ็นมีการพัฒนาแพลตฟอร์มใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเพิ่มจำนวนช่องโทรทัศน์บนดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของภาคธุรกิจทีวีที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการใช้งานช่องสัญญาณที่ออกอากาศแบบ HD ในปัจจุบันมีผู้ให้บริการรายใหม่เข้ามาในตลาดโดยให้บริการแพร่ภาพผ่านระบบดิจิตอลภาคพื้นดิน แต่บริการลักษณะนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องสัญญาณออกอากาศและสถานีส่งรวมทั้งยังเป็นระบบแบบบอกรับสมาชิกจึงทำให้การให้บริการไม่ประสบความสำเร็จมากนัก

แผนงานการให้บริการในอนาคต

บริษัทเน้นการจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมซึ่งช่วยให้ผู้ชมสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจนทุกช่องรายการ โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งลูกค้าในกลุ่มเมืองและชนบทซึ่งซีดีเอ็นได้เพิ่มช่องรายการที่น่าสนใจและมีความโดดเด่นมากขึ้น เช่น ข่าว สารคดี ภาพยนตร์ การ์ตูน เพลง และรายการอื่นๆ อีกหลายรายการ นอกจากนี้ ทางบริษัทยังมีแผนการที่จะปรับราคาอุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละกลุ่มลูกค้าพร้อมทั้งพัฒนาอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้มีความสามารถในการใช้งาน และสามารถอำนวยความสะดวกได้มากยิ่งขึ้น เพื่อขยายกลุ่มลูกค้าและสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า

และในปี 2556 ซีดีเอ็นมีความพร้อมที่จะทำการตลาดในส่วนของแพลตฟอร์ม High Definition (HD) และอุปกรณ์รับสัญญาณ HDTV Box เพื่อรองรับการรับชมรายการในระบบ HD เป็นรายแรกในประเทศกัมพูชา

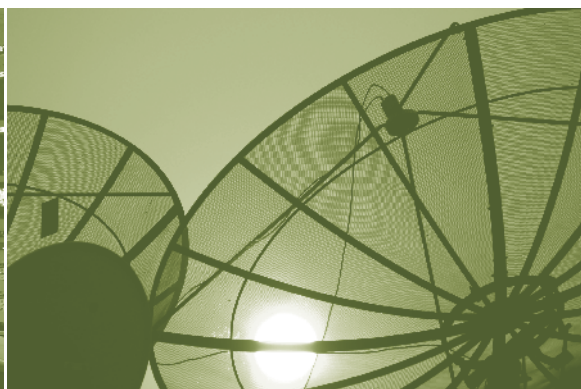
3 บริการธุรกิจโทรศัพท์

บริษัทมีการให้บริการธุรกิจโทรศัพท์ผ่านการลงทุนในบริษัท เซนนิ่งตัน อินเวสเมนต์สที่จดทะเบียนในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ปัจจุบันมีกิจการในเครือ บริษัท ลาว เทเลคอม มิวนิเคชั่นส์ จำกัด

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี)

แอลทีซีได้รับสิทธิในการบริการด้านโทรคมนาคมในประเทศลาว เพื่อดำเนินกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Digital Phone Service (GSM 900/1800/ WCDMA 2100, LTE 1800 MHz))
- ๑ โทรศัพท์โครงข่ายพื้นฐาน (Public Switched Telephone Network (PSTN))
- ๑ บริการโทรศัพท์พื้นฐานไร้สายระบบ CDMA-450
- ๑ บริการอินเทอร์เน็ต (Broadband internet, HSPA, WiFi Zone, Dial-up, ADSL and FTTH) และบริการสายวงจรเช่า (Leased Line service)
- ๑ บริการโทรข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming Service)
- ๑ บริการเสริม (Value-added service) สำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

ปัจจุบัน ประเทศลาวมีผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน 3 ราย คือ แอลทีซี, ETL และ UNITEL และมีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4 รายคือ แอลทีซี, ETL, BEELINE และ UNITEL โดยแอลทีซีมีส่วนแบ่งการตลาดเป็นอันดับ 1, UNITEL เป็นอันดับ 2, ETL เป็นอันดับ 3 และ BEELINE เป็นอันดับที่ 4 โดยที่ ETL เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ส่วน UNITEL เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างรัฐบาลกับบริษัทจากประเทศเวียดนาม (Viettel) ส่วน BEELINE เป็นบริษัทเอกชนผู้ถือหุ้นเป็นกลุ่มบริษัทจากประเทศรัสเซีย (VIMPELCOM) สำหรับบริการอินเทอร์เน็ตมีผู้ให้บริการหลักอยู่ด้วยกัน 5 ราย ได้แก่ แอลทีซี, ETL, Planet Online, UNITEL และ BEELINE ซึ่งแอลทีซีมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 50.0

ระบบโทรคมนาคมในประเทศลาวได้มีการพัฒนาอย่างมากในช่วงปีที่ผ่านมา ซึ่งเทคโนโลยีที่ได้นำเข้ามาใช้เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านโทรคมนาคมของตลาดโลก แอลทีซีได้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ 3จี เป็นรายแรกของประเทศลาว และมีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ในทุกจังหวัด และได้มีการปรับปรุงการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ 3จี อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะบริการด้านข้อมูลบนระบบมือถือได้มีการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ ในปี 2556 ทางแอลทีซีได้มีการปรับปรุงระบบ data core network และ speed การให้บริการด้วย speed 21.1 Mbps ทั่วประเทศ และ 42.2 Mbps ในเขตให้บริการในนครหลวงเวียงจันทน์ และได้มีการขยายการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในระบบ 4จี ในนครหลวงเวียงจันทน์เป็น 30 สถานีฐานภายในปี 2556 ส่วนผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่น UNITEL, ETL และ BEELINE ได้เปิดให้บริการเฉพาะแต่ 3จี เช่นกัน แอลทีซีมีผู้ใช้บริการโทรศัพท์ทั้งหมดจำนวน 1,407,498 ราย (แหล่งข้อมูลจากภายในแอลทีซี คาคคเน ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2556)

กระทรวงไปรษณีย์โทรคมนาคม และการสื่อสารของประเทศลาว ยังคงควบคุมราคาการให้บริการทางด้านโทรคมนาคมและ ไม่อนุญาตให้ผู้ให้บริการทุกรายทำแผนส่งเสริมการขายแบบลดราคาและให้มูลค่าในการโทรฟรี แต่มีการยืดหยุ่นในการทำแผนส่งเสริมการขายโดยกำหนดให้ลดราคาค่าบริการไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของราคามาตรฐานและสามารถทำได้ไม่เกินครั้งละ 7 วัน สะสมไม่เกิน 90 วัน ต่อปี และทางรัฐบาลให้ความสำคัญในการแข่งขันทางด้านคุณภาพของการบริการเพื่อผลประโยชน์ต่อผู้บริโภค โดยการควบคุมราคาดังกล่าวทำให้แอลทีซีมีรายได้ต่อผู้ใช้บริการ (ARPU) สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2556 หลังจากนั้นทางกระทรวงไปรษณีย์โทรคมนาคม และการสื่อสารของประเทศลาวได้ประกาศให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงินของผู้ให้บริการทุกรายต้องมีการลงทะเบียนจึงสามารถที่จะใช้บริการได้ และหลังจากการควบคุมดังกล่าวกลุ่มลูกค้าที่ถือหมายเลขโทรศัพท์ไว้หลายเบอร์ได้มีการระงับการใช้โดยอัตโนมัติและคงรักษาไว้แต่หมายเลขที่ใช้ปกติเป็นผลพวงให้ลูกค้าของผู้ให้บริการแต่ละรายลดลง โดยลูกค้ารวมของตลาดมีประมาณ 3 ล้านเลขหมาย (นับเฉพาะส่วนลูกค้าที่มีการใช้งานและสร้างรายได้) โดยรวมลูกค้ายังเป็นแบบระบบเติมเงินมากกว่าร้อยละ 95 ของลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งหมด

การตลาดและการขาย

แอลทีซีได้เตรียมการเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการขยายโครงข่ายอย่างเหมาะสมเพื่อขยายพื้นที่และโครงข่ายให้บริการให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และมุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพโดยได้มีการนำระบบ CRM (Customer Relationship Management) และ PRM (Partner Relationship Management) เข้ามาบริหารจัดการ โดยได้มีการจัดตั้งหน่วยงานบริการลูกค้า (Customer Service and Call Center) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าและตัวแทนจำหน่ายในการใช้บริการของแอลทีซี นอกจากนี้ แอลทีซียังมีกิจกรรมและรายการส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่องเป็นระยะแก่ผู้ใช้บริการ และตัวแทนจำหน่าย

แอลทีซีได้เน้นการแบ่ง segmentation ของแต่ละบริการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นโดยมี MPHONE เป็นแบรนด์หลักสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยการตลาดแบบเจาะจงพื้นที่ (Localize Marketing) นำเสนอบริการตาม Life Style ของแต่ละกลุ่มลูกค้า เจาะตลาดกลุ่มลูกค้าใหม่ เช่น กลุ่มเด็กที่อายุต่ำกว่า 14 ปีลงมาและกลุ่มลูกค้าระดับองค์กรให้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในการทำการตลาดสำหรับการให้บริการด้านข้อมูล โดยบริการอินเทอร์เน็ตได้มีการปรับปรุงระบบเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับกลุ่มลูกค้าระดับองค์กรที่มีความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงด้วยระบบสายเช่า (Leased line) และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านสายเคเบิลใยแก้ว (Fiber transmission to Home – FTTH) รวมทั้งการรวมและเชื่อมโยงการบริการแต่ละอย่างเข้าด้วยกัน (Service Convergence) เพื่อยกระดับการให้บริการแก่ลูกค้า

นอกจากนั้น แอลทีซียังมีการดำเนินการและพัฒนาระบบสนับสนุนการให้บริการ (Business Support System) เพื่อการให้บริการแก่ลูกค้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อการรักษาตำแหน่งผู้นำในตลาดและเพื่อให้ได้การบริการและเครือข่ายที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล อีกทั้งสร้างความพึงพอใจและประทับใจต่อผู้ใช้บริการ โดยมีหน่วยงานควบคุมคุณภาพของเครือข่ายโดยเฉพาะเพื่อตรวจสอบเครือข่ายให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ทางแอลทีซีได้รับใบรับรอง ISO 9001-2008 ในด้านการบริการลูกค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นรายแรกและรายเดียวในประเศลาว

สิทธิและข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจ

แอลทีซีเป็นกิจการร่วมค้าซึ่งตามสัญญาร่วมทุนเพื่อดำเนินกิจการโทรคมนาคมในประเทศลาวแอลทีซีได้รับสิทธิให้บริการด้านโทรคมนาคมในประเทศลาวเป็นระยะเวลา 25 ปี ตั้งแต่ปี 2539 ถึง ปี 2564 เมื่อครบกำหนด 25 ปี ตามสัญญาร่วมทุนบริษัทเซเนกัตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีอี ลิมิเต็ด ต้องโอนหุ้นของแอลทีซีให้แก่รัฐบาลของประเทศลาวโดยไม่คิดค่าตอบแทนใดๆ

ในปี 2556 แอลทีซีได้มีการประกาศจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการประจำปี 2555 เป็นจำนวน 15 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยตลอดระยะเวลา 16 ปีที่ผ่านมาแอลทีซีได้ประกาศจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นทั้งหมดจำนวน 134 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และจนถึงปี 2556 ได้ชำระเงินปันผลไปแล้วทั้งหมด 126.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนเงินปันผลที่ยังค้างจ่ายอีก 7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะชำระภายในปี 2557

4 บริการธุรกิจสื่อโฆษณาผ่านมัลติมีเดียผู้ใช้โทรศัพท์ และสิ่งพิมพ์ประเภทโฆษณาย่อ

(โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (ทีเอ็มซี) ได้จากแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี 2556 ของ ซีเอส ล็อกซอินโฟ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.sec.or.th)

ปัจจัยความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทตระหนักดีว่าการดำเนินธุรกิจใดๆ ย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่างๆ ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การเงิน การเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรม ทางเทคโนโลยี ตลอดจนไปถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของโลก สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่สามารถส่งผลกระทบกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการบริษัทจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัท โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ประเมินปัจจัยความเสี่ยงทั้งที่เป็นความเสี่ยงทั่วไป และความเสี่ยงเฉพาะกิจการ โดยจะได้มีการประเมินความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจะสรุปลำดับความเสี่ยง เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อรับทราบและพิจารณา สำหรับข้อมูลที่ได้แสดงต่อไปนี้ ได้อธิบายถึงปัจจัยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ อันอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการ ฐานะทางการเงิน หรือผลการดำเนินธุรกิจของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทได้เตรียมมาตรการแก้ไขปัญห (Treatment Plan) ที่อาจเกิดขึ้นได้ไว้เพื่อรองรับ ดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risks)

1. ความเสี่ยงจากการแข่งขันที่สำคัญจากผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมรายอื่น และผู้ประกอบการธุรกิจด้านโครงข่ายภาคพื้นดิน

แม้ว่าบริษัทจะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมเพียงรายเดียวในประเทศไทย และดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) จะเป็นดาวเทียมบรอดแบนด์เพียงรายเดียวที่ให้บริการในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก บริษัทยังคงมีการแข่งขันกับผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมรายอื่นโดยเฉพาะในตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัทยังแข่งขันกับผู้ดำเนินการธุรกิจเครือข่ายภาคพื้นดินและเครือข่ายไร้สาย เช่น เคเบิลใยแก้วนำแสง DSL เครือข่าย WiMAX เครือข่าย 4G LTE เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภาคพื้นดินทั้งในระบบอนาล็อกและดิจิทัล และเครือข่ายเคเบิลทีวี โดยทั่วไปแล้ว การให้บริการโดยใช้เครือข่ายภาคพื้นดินในเขตชุมชนเมืองที่มีการพัฒนาและวางระบบเครือข่ายภาคพื้นดินแล้วนั้น จะมีค่าบริการที่ต่ำกว่าการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียม บริษัทจึงอาจประสบปัญหาในการรักษาลูกค้าหรือการหาลูกค้าใหม่เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม เพื่อบรรเทาความเสี่ยงจากการแข่งขัน

ดังกล่าว บริษัทเน้นกลยุทธ์การเป็น “Hot Bird” หรือดาวเทียม ที่ได้รับความนิยมสูงสำหรับบริการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ เพื่อดึงดูดลูกค้า การสร้างความแตกต่างโดยเน้นการให้บริการ แบบครบวงจรเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงการให้บริการของ บริษัทได้อย่างสะดวก ตลอดจนการสร้างพันธมิตรกับผู้ดำเนินการ ธุรกิจเครือข่ายภาคพื้นดิน และเครือข่ายไร้สายในการโปรโมท บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อช่วยเสริมการขยายเครือข่าย ภาคพื้นดินในการเชื่อมต่อเครือข่ายภาคพื้นดินในแต่ละภูมิภาค รวมถึงการเป็นระบบสำรองของเครือข่ายภาคพื้นดิน

2. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโครงการดาวเทียมไทยคม 7

ความล่าช้าและความเสี่ยงในการส่งดาวเทียม (Launch Delay and Failure)

การก่อสร้างและจัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรแต่ละครั้ง มีกระบวนการในการก่อสร้าง ทดสอบประสิทธิภาพของดาวเทียม และการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อน ซึ่งอาจเกิดความล่าช้า ในการก่อสร้าง หรือจัดส่งดาวเทียม หรือผิดพลาดขึ้นในขณะที่ จัดส่งดาวเทียมสู่วงโคจร หรือแม้แต่มื่อส่งขึ้นสู่อวกาศแล้ว ก็ยังมีความเสี่ยงที่ดาวเทียมอาจจะไม่เข้าสู่ตำแหน่งที่กำหนด หรืออาจต้องใช้พลังงานในการขับเคลื่อนดาวเทียมเข้าสู่ตำแหน่ง วงโคจรมากกว่าที่ประมาณไว้ ซึ่งอาจจะทำให้อายุการใช้งาน ของดาวเทียมลดลง หรือในบางกรณีอาจทำให้ดาวเทียมเสียหาย จนไม่สามารถทำงานได้ หรือเสียหายบางส่วนทำให้ไม่สามารถ ทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ

หากเกิดความล่าช้าในการก่อสร้าง จัดส่งดาวเทียม หรือ ผิดพลาดในการจัดส่งดาวเทียมจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อ แผนการตลาดของบริษัทการสูญเสียรายได้จากการให้บริการ ดาวเทียมไทยคม 7 ประกอบกับการก่อสร้างดาวเทียมดวงใหม่ เพื่อทดแทน รวมไปถึงการจัดส่งดาวเทียมสู่วงโคจรจะใช้ ระยะเวลาอย่างต่ำประมาณ 24 - 30 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ขนาดและความซับซ้อนของดาวเทียม อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการติดตามการสร้างความร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตดาวเทียม และ บริษัทผู้ให้บริการจัดส่งดาวเทียมอย่างใกล้ชิดเพื่อให้การจัดส่ง ดาวเทียมเป็นไปตามเวลาที่กำหนด และในการออกแบบและ ก่อสร้างดาวเทียม ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ของดาวเทียมส่วนใหญ่ จะมีชุดอุปกรณ์สำรองอยู่เพื่อรองรับกรณีที่ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ หลักชำรุดบกพร่อง และในการประกอบชิ้นส่วนของดาวเทียม จะมีการทดสอบการทำงานต่างๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ มั่นใจว่าดาวเทียมนั้นสามารถทำงานได้เป็นปกติเมื่อถูกยิงขึ้นสู่

ห้วงอวกาศ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำประกันภัยเพื่อคุ้มครอง ความเสียหายตลอดขั้นตอนการส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจร ซึ่งหาก มีความเสียหายเกิดขึ้นบริษัทจะได้รับชดเชยเป็นมูลค่าที่ ครอบคลุมการจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมดวงใหม่ขึ้นสู่วงโคจร

3. ความเสี่ยงในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ ในการใช้งานวงโคจร และการอนุญาตที่เกี่ยวข้องในการ จัดส่งดาวเทียมเพิ่มเติม

เมื่อบริษัทมีแผนงานในการจัดส่งดาวเทียมเพิ่มเติม บริษัทจะต้อง จัดหาตำแหน่งวงโคจรสำหรับดาวเทียมดังกล่าวตามกระบวนการ ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunications Union หรือ “ITU”) ผ่านหน่วยงาน ของรัฐที่รับผิดชอบ (Administration) นอกจากนั้น ยังจะต้อง ได้รับการอนุญาตที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ใบอนุญาตประกอบ กิจการโทรคมนาคม เพื่อให้สามารถนำดาวเทียมมาให้บริการ ในวงโคจรได้

บริษัทมีแนวทางดำเนินการในการที่จะจัดหาตำแหน่งวงโคจร เพิ่มเติม รวมทั้งการได้รับอนุญาตต่างๆ เพื่อรองรับการขยาย ธุรกิจ อาทิเช่น การส่งเอกสารการจองตำแหน่งวงโคจร และการประสานงานความถี่เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง การขอใบอนุญาต ประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจาย เสี่ยง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นต้น ทั้งนี้ อาจมีบางกรณีที่บริษัทมีความจำเป็นจะต้องเริ่ม ดำเนินโครงการดาวเทียมไปก่อนในส่วนที่สามารถดำเนินการได้ เช่น การเตรียมงานบางส่วนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานในการ ให้บริการดาวเทียมในอนาคตของบริษัท เพื่อที่จะสามารถนำ ดาวเทียมขึ้นใช้งานได้ทันกำหนดเวลาตามแผนธุรกิจก่อนที่ การประสานงานความถี่หรือการได้รับอนุญาตที่เกี่ยวข้องต่างๆ จะแล้วเสร็จสมบูรณ์ ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทก่อสร้างคู่สัญญา จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญา อาทิ การ ส่งมอบงาน ตารางเวลา การชำระค่าก่อสร้าง การขยายเวลา ของสัญญา และเงื่อนไขการสิ้นสุดของสัญญา

ความเสี่ยงในการดำเนินงาน (Operations Risks)

1. ความเสี่ยงจากอายุการใช้งานของดาวเทียมสั้นลง

ปัจจุบันดาวเทียมส่วนใหญ่จะมีอายุการใช้งานไม่น้อยกว่า 15 ปี แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่ออายุการใช้งานของดาวเทียม เช่น คุณภาพของโครงสร้าง ความแข็งแรง และความทนทานของ

อุปกรณ์ต่างๆ จรวดที่ใช้ส่งดาวเทียม ประสิทธิภาพในการจัดส่งดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจร ตลอดจนปริมาณการใช้เชื้อเพลิงของดาวเทียม และทักษะความสามารถในการควบคุมดาวเทียมในสถานะการณ์ต่างๆ ดังนั้น บริษัทอาจสูญเสียลูกค้าและรายได้หากดาวเทียมของบริษัทมีอายุการใช้งานสั้นกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ และบริษัทไม่สามารถจัดหา หรือส่งดาวเทียมดวงใหม่แทนได้ทันเวลา ดังนั้น วิศวกรดาวเทียมของบริษัทจะทำการประเมินอายุดาวเทียมที่เหลืออยู่ตลอดเวลา และถ้าอายุดาวเทียมใกล้หมดอายุ ก็จะแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาทั้งโดยการเช่าดาวเทียมจากผู้ประกอบการรายอื่น หรือพิจารณาลงทุนสร้างดาวเทียมดวงใหม่เพื่อทดแทนดาวเทียมที่กำลังจะหมดอายุลง

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการความเสี่ยงจากการที่อายุการใช้งานของดาวเทียมสั้นลง บริษัทได้ดำเนินการจัดการด้านบุคลากร และกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งการปฏิบัติงานควบคุมดาวเทียม ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ในด้านการควบคุมและปฏิบัติการ ที่ได้รับการอบรมและฝึกงานเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ถึง 1 ปี เป็นอย่างน้อย เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการปฏิบัติงานควบคุมดาวเทียมนั้นดำเนินการโดยมนุษย์ จึงมีความเสี่ยงที่อาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ ดังนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการส่งสัญญาณติดต่อขึ้นไปยังดาวเทียมเพื่อควบคุมการทำงานของดาวเทียมจึงต้องมีระบบการตรวจสอบความถูกต้องของคำสั่งก่อนที่จะมีการส่งคำสั่งทุกครั้ง ทั้งนี้ ในกรณีที่เกิดความผิดพลาดในการส่งคำสั่งเพื่อควบคุมดาวเทียม บริษัทได้กำหนดขั้นตอนที่เตรียมไว้ล่วงหน้าสำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2. ความเสี่ยงจากการที่ดาวเทียมอาจเกิดความเสียหายหรือเกิดความบกพร่องในขณะที่อยู่ในวงโคจร (In-Orbit Failure)

ดาวเทียมเป็นงานสร้างทางวิศวกรรมขั้นสูงและเมื่อมีการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรแล้ว ดาวเทียมอาจได้รับความเสียหายจากการขัดข้องของระบบการทำงานของดาวเทียม พายุสุริยะ หรือการชนกันระหว่างดาวเทียมกับวัตถุต่างๆ ในอวกาศ เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลให้ดาวเทียมได้รับความเสียหาย ทำให้ความสามารถในการให้บริการถ่ายทอดสัญญาณลดลงชั่วคราวหรือถาวร หรือเกิดความเสียหายทั้งหมด ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการ

ให้บริการ และอาจทำให้สูญเสียลูกค้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน และ/หรือสูญเสียโอกาสในการหาลูกค้าใหม่ในระหว่างการจัดหาดาวเทียมดวงใหม่มาให้บริการแทน อย่างไรก็ตาม ผู้จัดสร้างดาวเทียมได้ออกแบบให้ดาวเทียมมีคุณลักษณะที่สามารถทนทานต่อสภาพแวดล้อมบนอวกาศที่เลวร้ายซึ่งทำให้ดาวเทียมมีความน่าเชื่อถือ (Reliability) สูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล บริษัทได้จัดเตรียมแผนการเพื่อรองรับผลเสียหายอันอาจเกิดขึ้นกับลูกค้าหากเกิดความเสียหายขั้นรุนแรงขึ้นกับดาวเทียมดวงใดดวงหนึ่ง จนหมดสภาพการใช้งาน โดยอาจจะดำเนินการให้ผู้ให้บริการส่วนหนึ่งย้ายมาใช้ช่องสัญญาณที่ยังคงวางอยู่ในดาวเทียมไทยคมที่เหลือ นอกจากนี้ บริษัทได้เจรจาร่วมกับผู้ให้บริการรายอื่นในความเป็นไปได้ในการเช่าช่องสัญญาณจากดาวเทียมอื่นชั่วคราว เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถโอนการใช้งานไปได้ในระหว่างที่บริษัทเร่งดำเนินการสร้างดาวเทียมขึ้นเพื่อทดแทน ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้ระยะเวลาประมาณ 24 - 30 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของดาวเทียม

บริษัทได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับดาวเทียมขณะที่อยู่ในวงโคจรค้างฟ้า ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงภัยดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้น บริษัทจึงได้จัดทำประกันภัยดาวเทียมเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงภัยทุกชนิด (All Risks) โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและบริษัทเป็นผู้รับผลประโยชน์ร่วมกัน กรมธรรม์ประกันภัยที่จัดทำนั้นเป็นแบบ Full Coverage with Partial Loss ซึ่งเป็นกรมธรรม์ปีต่อปี กล่าวคือ บริษัทสามารถเรียกร้องค่าเสียหายในทันทีที่ดาวเทียมได้รับความเสียหายเพียงบางส่วน ในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทผู้รับประกันภัยบริษัทจะต้องยื่นหนังสือแจ้งความเสียหาย (Notice of Loss) และหนังสือพิสูจน์ความเสียหาย (Proof of Loss) ให้บริษัทผู้รับประกันภัยและเมื่อบรรลุข้อตกลง บริษัทก็จะได้รับเงินค่าสินไหมทดแทน

มูลค่าประกันภัยดังกล่าวมีมูลค่าเท่ากับมูลค่าทางบัญชีของดาวเทียม ณ ระยะเวลาที่ทำประกันภัย อย่างไรก็ตาม มูลค่าประกันภัยดังกล่าวไม่ครอบคลุมผลเสียหายจากการสูญเสียรายได้ อันสืบเนื่องมาจากการเสียหายของดาวเทียม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัท

อนึ่ง กรมธรรม์ประกันภัยของกิจการดาวเทียม จะไม่ครอบคลุมเหตุการณ์ต่อไปนี้

1. ภาวะสงคราม การคุกคาม หรือการป้องกัน หรือการกระทำอันนำไปสู่สงครามโดยรัฐบาล หรือการใช้กำลังทางทหาร

2. อุปกรณ์ต่อต้านดาวเทียม หรืออุปกรณ์เกี่ยวข้องกับระเบิดปรมาณู หรือนิวเคลียร์
3. การก่อกบฏ การก่อความไม่สงบ การจลาจล การนัดหยุดงาน การปฏิบัติ สงครามกลางเมือง การก่อการร้าย
4. การยึดทรัพย์โดยหน่วยงานรัฐบาล
5. ปฏิกริยาตอบสนองของนิวเคลียร์ กัมมันตภาพรังสีของนิวเคลียร์ที่ตกค้าง โดยทางตรงหรือทางอ้อมอันทำให้เกิดการสูญเสีย/เสียหายต่อดาวเทียม ยกเว้นกัมมันตภาพรังสีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
6. คลื่นกระแสไฟฟ้า หรือคลื่นความถี่รบกวน
7. ความตั้งใจ หรือเจตนาในการกระทำของผู้เอาประกัน หรือผู้มีอำนาจในการกระทำ อันก่อให้เกิดการสูญเสียหรือเสียหายของดาวเทียม

ความเสี่ยงอันเกี่ยวข้องกับการเงิน (Financial Risks)

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเนื่องจากการมีรายรับ รายจ่าย รวมถึงการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดที่บริษัทได้รับจากการดำเนินงานในอนาคต

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการที่บริษัททำธุรกรรมเกี่ยวกับสกุลเงินตราต่างประเทศที่อาจก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งรวมถึงการใช้เงินทุนทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยปัจจัย

ที่ส่งผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจโลก
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินการคลัง

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายในการบริหารและป้องกันความเสี่ยง โดยจะพิจารณาจากฐานะสุทธิของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือบริหารโครงสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายให้มีความสมดุลกัน ในกรณีที่เกิดความไม่สมดุล บริษัทอาจใช้วิธีการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward หรือ Forward Contract) การทำสัญญาสิทธิในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศในอนาคต (Options) การเปิดบัญชีเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Deposit Account) และการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Cross Currency and Interest rate Swap) เป็นต้น

ความเสี่ยงในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risks)

ความเสี่ยงจากการที่ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติผิดสัญญา ดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสาร

สืบเนื่องจากบริษัทดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ 11 กันยายน 2534 ระหว่างกระทรวงคมนาคม (ปัจจุบันอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) กับ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)” (“บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น”) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ทั้งนี้ มีข้อพิจารณาในเรื่องของความเสี่ยงเรื่องการปฏิบัติผิดสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเด็น ตามสรุปข้อเท็จจริงดังนี้

(ก) ประเด็นเรื่องสัดส่วนการถือหุ้น

ตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ลงวันที่ 11 กันยายน 2534 ตามสัญญาข้อที่ 4 กำหนดให้ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น จะต้องจัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่ (คือ บจ. ไทยคม ในปัจจุบัน) เพื่อดำเนินงานตามสัญญาสัมปทาน โดยมีทุน

จดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท และ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น จะต้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ซึ่ง บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น ได้ดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวแล้ว โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 แต่เนื่องจากในปี 2548 บริษัทจำเป็นต้องทำการเพิ่มทุน โดยออกหุ้นใหม่เพื่อจำหน่ายแก่บุคคลทั่วไปเมื่อปี 2548 และ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น มิได้เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนในครั้งนั้น จึงเป็นผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น ลดลงน้อยกว่าร้อยละ 51 โดยก่อนหน้าการออกหุ้นเพิ่มทุน บริษัทได้ประสานงานกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (“กระทรวงฯ”) เพื่อขอแก้ไขสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ในปี 2547 เพื่อลดข้อกำหนดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น ในบริษัทจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ซึ่งถือได้ว่าบริษัทได้ดำเนินการตามขั้นตอนของวิธปฏิบัติในทางสัญญาและกฎหมายแล้ว โดยกระทรวงฯ ได้ส่งเรื่องการขอแก้ไขสัญญาดังกล่าวไปให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานอัยการสูงสุด แต่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยว่าเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาและส่งเรื่องคืน ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีนโยบายลดเรื่องที่เข้าพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเรื่องการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 22 โดยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไม่ได้มีคำอธิบายหรือขอแนะนำประการใด และระเบียบดังกล่าวมิได้ระบุไว้ประการใดว่า หากหน่วยงานราชการได้รับหนังสือปฏิเสธจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หรือถูกส่งเรื่องคืนแล้ว จะต้องดำเนินการส่งเรื่องเข้าไปหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ท้ายสุดเรื่องจึงไม่ได้รับพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี หลังจากนั้นกระทรวงฯ ยังได้หารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดอีกครั้งหนึ่ง และสำนักงานอัยการสูงสุดก็ได้แจ้งมายังกระทรวงฯ ว่า เมื่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า เรื่องไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา กระทรวงฯ ก็สามารถใช้ดุลยพินิจดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งก่อนหน้านี้ สำนักงานอัยการสูงสุดก็ได้เคยให้ความเห็นไว้แล้วว่า เป็นกรณีที่สามารถแก้ไขสัญญาตามที่บริษัทร้องขอได้ เนื่องจากผลการแก้ไขสัญญาในเรื่องสัดส่วนไม่ทำให้สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด กล่าวคือ บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น ยังเป็นคู่สัญญาที่จะต้องร่วมรับผิดชอบและแทนกัน กับบริษัทผู้รับสัมปทาน นอกจากนี้ การแก้ไขสัญญาดังกล่าวก็ไม่ทำให้บริษัทจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐตามสัญญาลดลง อีกทั้งการลดสัดส่วนการถือหุ้นของ บมจ.

ชิน คอร์ปอเรชั่น ในบริษัทนั้น จากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดขณะที่มีการลดสัดส่วนการถือหุ้นบริษัทเป็นบริษัทมหาชนจำกัด การที่ผู้ถือหุ้นรายหนึ่งรายใดถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไปนั้น ถือว่าเป็นการคุมอำนาจเบ็ดเสร็จแล้วตามมาตรา 247 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จากการประชุมคณะกรรมการประสานงานการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมภายในประเทศ (“คณะกรรมการประสานงาน”) ครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2556 คณะกรรมการประสานงานฯ ได้มีมติให้กระทรวงฯ หารือประเด็นเรื่องการลดสัดส่วนการถือหุ้นนี้ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการหารือ ซึ่งบริษัทจะดำเนินการประสานงานและติดตามผลการหารืออย่างใกล้ชิดต่อไป

(ข) ประเด็นเรื่องข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมสำรอง

ภายใต้สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ ดาวเทียมทุกดวงที่จัดสร้างและจัดส่งตามสัญญาฯ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงฯ ก่อน และจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะของดาวเทียม (Satellite Technical Specification) ที่ไม่ด้อยกว่าคุณสมบัติของดาวเทียมหลักและสำรองดวงที่หนึ่ง แต่จำนวนช่องสัญญาณดาวเทียมและย่านความถี่ให้เป็นไปตามที่กระทรวงฯ และบริษัทจะตกลงกัน ซึ่งในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) บริษัทก็ได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ทุกประการ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ซึ่งบริษัทได้รับอนุมัติจากกระทรวงฯ ให้ส่งเข้าสู่วงโคจรเป็นดาวเทียมสำรอง ไม่ได้มีรายละเอียดลักษณะเฉพาะ (Specification) เหมือนกับดาวเทียมไทยคม 3 ทุกประการ ทำให้มีข้อสงสัยว่าดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) สามารถเป็นดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม 3 ได้หรือไม่ ประกอบกับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เอาไว้ ซึ่งอย่างไรก็ตาม บริษัทมิได้เป็นคู่ความในคดีดังกล่าว คำพิพากษาจึงไม่มีผลผูกพันและบังคับใช้กับบริษัท โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (“กระทรวงฯ”) ได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเพื่อให้ความเห็นในเรื่องนี้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่รับไว้ โดยให้เหตุผลว่ายังมีประเด็นอยู่ในการพิจารณาของศาลฎีกา

แผนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่ให้ความเห็นและไม่รับไว้พิจารณา

ต่อมาคณะกรรมการประสานงานฯ มีความเห็นว่า กระทรวงฯ ควรแจ้งให้บริษัทดำเนินการจัดให้มีดาวเทียมสำรองของดาวเทียมไทยคม 3 ให้เป็นไปตามสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ และควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาแนวทางดำเนินการเรื่องดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งบริษัทและกระทรวงฯ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 กระทรวงฯ ได้ส่งหนังสือถึงบริษัทให้บริษัทปฏิบัติตามแนวทางตามความเห็นของคณะกรรมการประสานงานฯ ในเรื่องการจัดหาดาวเทียมสำรอง ซึ่งบริษัทได้มีหนังสือถึงกระทรวงฯ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2554 ชี้แจงว่า บริษัทได้ดำเนินการถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในสัญญาและการดำเนินการของบริษัทก็ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงฯ ก่อนทุกครั้ง ทั้งนี้กรณีดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) นั้น กระทรวงฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาและบริษัทก็ได้ดำเนินการติดตามประสานงานกับกระทรวงฯ อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน คณะกรรมการประสานงานฯ ได้มีมติให้กระทรวงฯ หรือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งเรื่องอยู่ในระหว่างการหารือ ทั้งนี้ บริษัทจะได้ดำเนินการประสานงานและติดตามผลการหารืออย่างใกล้ชิดต่อไป

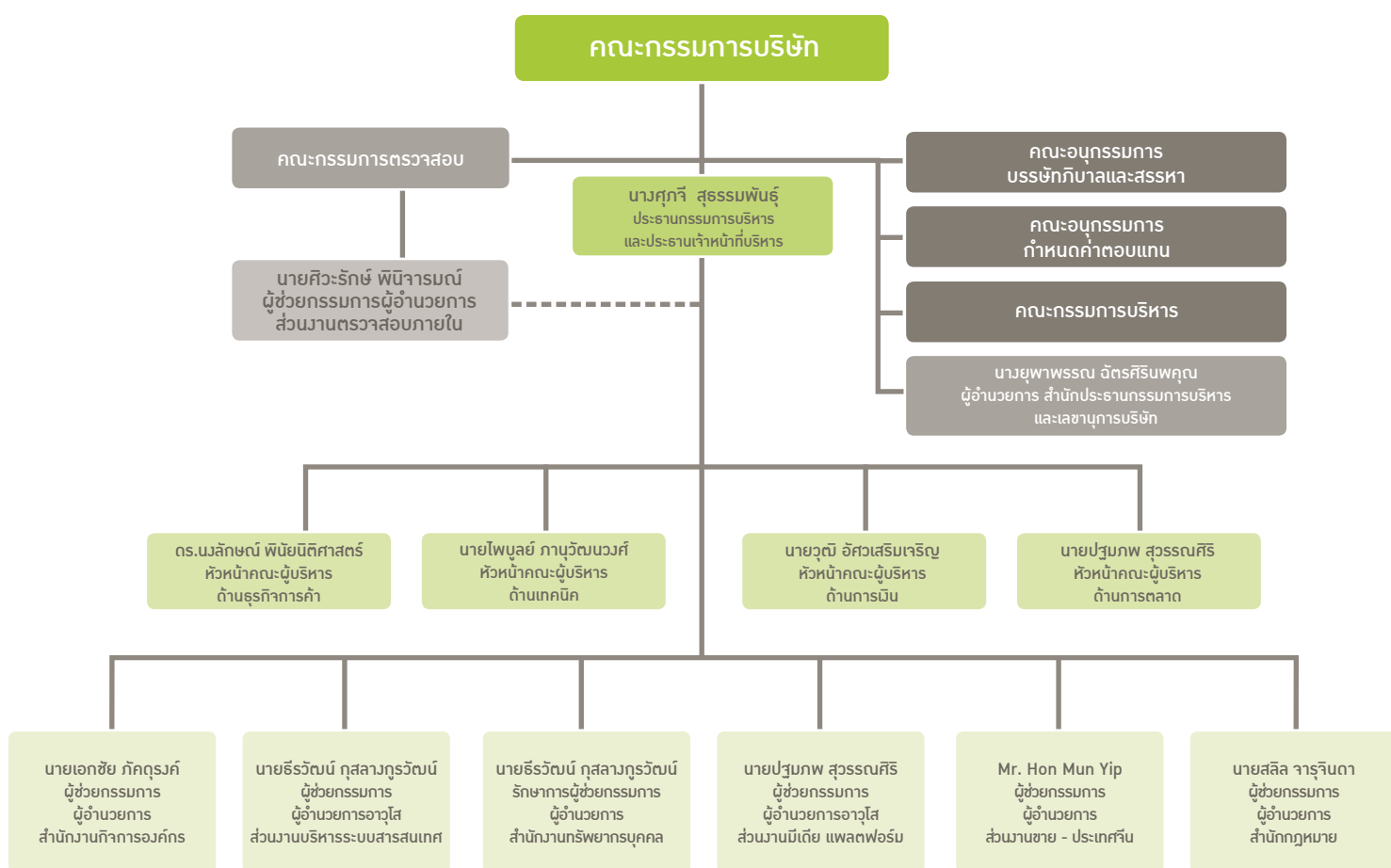
(ค) ประเด็นเรื่องข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการประกันภัยของดาวเทียมไทยคม 3

จากการที่ดาวเทียมไทยคม 3 ได้รับความเสียหาย และบริษัทได้รับค่าสินไหมทดแทนประมาณ 33 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยบริษัทได้นำฝากเงินจำนวนดังกล่าวไว้ในบัญชีรักษาทรัพย์สิน (Escrow Account) ซึ่งอยู่นอกประเทศไทยนั้น บริษัทได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างถูกต้องแล้ว โดยกระทรวงฯ ได้พิจารณาและอนุมัติดังกล่าวแล้ว บริษัทจึงได้ดำเนินการจัดทำสัญญาบัญชีรักษาทรัพย์สิน (Escrow Account) ซึ่งสัญญาได้ผ่านการตรวจและได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว

ทั้งนี้ บริษัทได้ใช้เงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วนสำหรับการก่อสร้างและการจัดส่งดาวเทียมไทยคม 5 และสำหรับการเช่าช่องสัญญาณจากดาวเทียมอื่นเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของสัญญาทุกประการ โดยได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากกระทรวงฯ ก่อนดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม กระทรวงฯ ได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา และให้ความเห็นว่าการนำฝากเงินค่าสินไหมทดแทนไว้ในบัญชีรักษาทรัพย์สิน (Escrow Account) ซึ่งอยู่นอกประเทศไทยเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 หรือไม่ ทั้งนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ได้รับพิจารณาและไม่ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ไว้ ประกอบกับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเอาไว้ ซึ่งอย่างไรก็ตามบริษัทได้เป็นคู่ความในคดีดังกล่าวคำพิพากษาจึงไม่มีผลผูกพันและบังคับใช้กับบริษัท ต่อมาได้เสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการประสานงานฯ พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการประสานงานฯ ได้มีความเห็นว่า กระทรวงฯ ควรแจ้งให้บริษัทส่งคืนเงินจำนวน 6.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ที่บริษัทนำไปใช้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียมของต่างประเทศมาให้บริการให้กระทรวงฯ และหากบริษัทประสงค์จะได้รับเงินจำนวนดังกล่าวเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของค่าจัดสร้างและจัดส่งดาวเทียมไทยคม 5 ซึ่งมาทดแทนดาวเทียมไทยคม 3 ที่เสียหายจนไม่สามารถใช้งานได้และปลดระวางไปแล้วก็ให้บริษัททำเรื่องเข้ามาที่กระทรวงฯ และเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 กระทรวงฯ ได้ส่งหนังสือถึงบริษัทให้บริษัทปฏิบัติตามแนวทางตามความเห็นของคณะกรรมการประสานงานฯ โดยเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2554 บริษัทได้มีหนังสือถึงกระทรวงฯ เพื่อชี้แจงว่าบริษัทได้ดำเนินการถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และการดำเนินการของบริษัทก็ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงฯ ก่อนทุกครั้ง หากกระทรวงฯ เห็นว่าบริษัทกระทำการไม่ชอบด้วยสัญญาหรือกฎหมายในเรื่องใด ขอให้แจ้งให้บริษัททราบ โดยเมื่อบริษัทได้รับทราบเหตุดังกล่าวบริษัทยินดีจะพิจารณาร่วมกันดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายต่อไป ต่อมาคณะกรรมการประสานงานฯ ได้มีมติให้หารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักอัยการสูงสุด ได้ให้ความเห็นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2555 ว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ปฏิบัติถูกต้องตามสัญญาในประเด็นดังกล่าวแล้ว ซึ่งคณะกรรมการประสานงานฯ ก็มีมติเห็นชอบกับความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด และได้เสนอความเห็นดังกล่าวไปยังกระทรวงฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และบริษัทจะได้ดำเนินการประสานงานและติดตามความคืบหน้าอย่างใกล้ชิดต่อไป

โครงสร้างองค์กร บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

คณะกรรมการบริษัท (Board of Directors)

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
1. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ	4 มกราคม 2537
2. ศาสตราจารย์ทริศุญ รติศรี	กรรมการ กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ	20 มีนาคม 2544
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	กรรมการ กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานอนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา และ ประธานอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	8 ธันวาคม 2542
4. รศ.สำเรียง เมฆเกรียงไกร	กรรมการ กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ อนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา และอนุกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน	10 สิงหาคม 2550
5. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	กรรมการ อนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา และ อนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	11 สิงหาคม 2549
6. Mr. Yong Lum Sung	กรรมการ และกรรมการบริหาร	13 พฤษภาคม 2551
7. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์	กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่ บริหาร	10 สิงหาคม 2554
8. นายเอนก พนาอภิชน	กรรมการ และกรรมการบริหาร	7 เมษายน 2553

๑ นายไชยยันต์ พึ่งเกียรติไพโรจน์ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2556

๑ วันที่ได้รับแต่งตั้งในที่นี้ หมายความว่า วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทในครั้งแรก

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท คือ นายสมประสงค์ บุญยะชัย และนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัท และคณะอนุกรรมการชุดย่อย

ในระหว่างปี 2556 คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการชุดย่อยต่างๆ ได้มีการประชุมตามวาระปกติ และการประชุมวาระพิเศษ รวมถึงการประชุมคณะกรรมการที่ไม่มีผู้บริหารเข้าร่วม 1 ครั้ง และการประชุมระหว่างกรรมการอิสระและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร อีก 1 ครั้ง โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละท่านสรุปได้ดังนี้

(จำนวนครั้งการเข้าประชุม / จำนวนครั้งประชุมทั้งหมดในระหว่างปี 2556)

ชื่อ - นามสกุล	การประชุม สามัญ ผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556	คณะ กรรมการ บริษัท ²⁾	คณะอนุกรรมการ					
			ตรวจสอบ	กำหนดค่า ตอบแทน	บริษัท- กิบาลและ สรรหา	กรรมการ บริหาร	การประชุม กรรมการ ที่ไม่เป็น ผู้บริหาร	การประชุม กรรมการ อิสระกับ CEO
กรรมการปัจจุบัน								
1. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	เข้า	19/20					1/1	1/1
2. ศาสตราจารย์ธีรยุทธ รัตศิรี	เข้า	18/20	17/17				1/1	1/1
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	เข้า	20/20	17/17	5/5	4/4		1/1	1/1
4. รศ.สำเริง เมฆเกรียงไกร	เข้า	20/20	17/17	5/5	4/4		1/1	1/1
5. นายไชยยันต์ พึ่งเกียรติไพโรจน์ ¹⁾	เข้า	3/4						
6. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	เข้า	20/20		5/5	4/4		1/1	
7. Mr. Yong Lum Sung	เข้า	19/20				18/18		
8. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์	เข้า	20/20				18/18		1/1
9. นายเอนก พนาอภิชน	เข้า	18/20				17/18	1/1	
กรรมการบริหาร								
1. ดร.นงลักษณ์ พินัยนิติศาสตร์						15/18		
2. นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์						18/18		

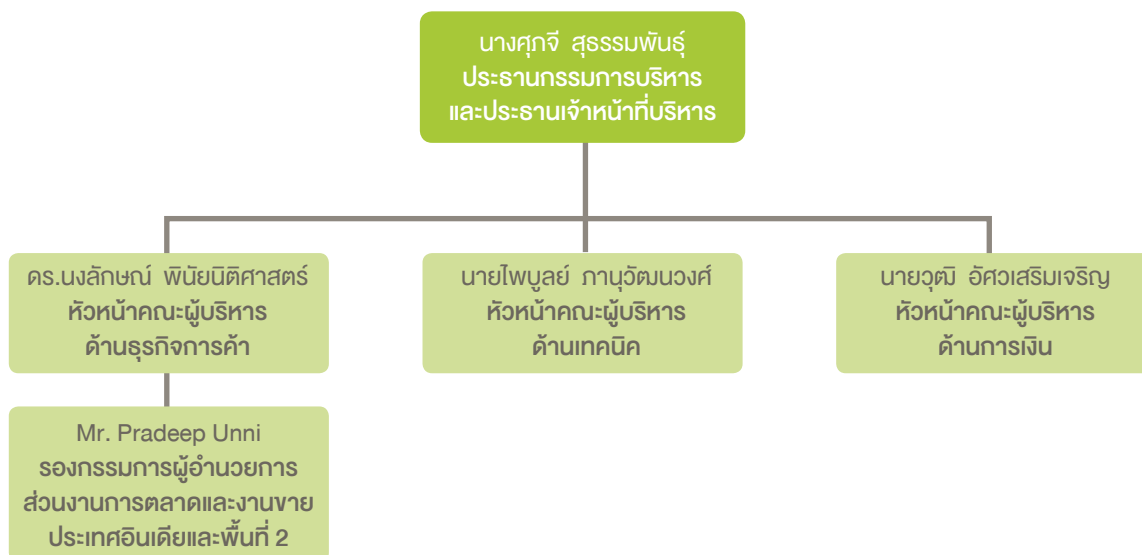
หมายเหตุ

¹⁾ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2556

²⁾ การประชุมคณะกรรมการบริษัทระหว่างปี 2556 มีการประชุมทั้งสิ้น 20 ครั้ง โดยมีการประชุมคณะกรรมการอย่างไม่เป็นทางการจำนวน 1 ครั้ง

โครงสร้างการบริหารจัดการของบริษัท

หมายเหตุ

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

โครงสร้างผู้บริหารสายแรกของบริษัท ตามคำนิยามในประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ผู้บริหาร (Management)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีผู้บริหารตามคำนิยามในประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์	ประธานกรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. ดร.นงลักษณ์ พินัยนิติศาสตร์	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านธุรกิจการค้า
3. นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านเทคนิค
4. นายวุฒิ อัสวเสริมเจริญ	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน
5. Mr. Pradeep Unni	รองกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการตลาดและงานขาย ประเทศอินเดียและพื้นที่ 2

ผู้บริหารของบริษัทได้รับมอบหมายอำนาจจากคณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่ให้ดำเนินงานภายใต้วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ รวมถึงนโยบายต่างๆ ของบริษัท ตามที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดไว้ โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท และคณะผู้บริหารจะต้องบริหารงาน และรับผิดชอบผลการดำเนินงานโดยรวม ควบคุมค่าใช้จ่าย และงบประมาณในการลงทุน ตามขอบเขตที่คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัติไว้ตามแผนงานประจำปี ดำเนินการตามนโยบายต่างๆ ที่ได้รับอนุมัติ อาทิเช่น นโยบายด้านกำกับดูแล นโยบายด้านความปลอดภัย และสารสนเทศ นโยบายการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน นโยบายการกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงาน นโยบายด้านความปลอดภัยเรื่องชีวอนามัย นโยบายความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคม นโยบายต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชันไทยคม นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต นโยบายการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมถึงด้านการบริหารบุคคล และ/หรือ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อองค์กร และดำรงไว้ซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการบริหาร

เลขานุการบริษัท

ปัจจุบัน นางยุพาพรรณ ฉัตรศิริณพคุณ ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท โดยได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2555 จนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ เลขานุการบริษัทจะรายงานตรงต่อทั้งคณะกรรมการบริษัทฯ คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการบริษัท และการประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งสนับสนุนให้การกำกับดูแลกิจการเป็นไปตามมาตรฐานบรรษัทภิบาล

หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

- (1) จัดทำและจัดเก็บเอกสารดังต่อไปนี้
  - (ก) ทะเบียนกรรมการ
  - (ข) หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานประชุมคณะกรรมการ และรายงานประจำปีของบริษัท
  - (ค) หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- (2) จัดเก็บรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร ที่ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อรับทราบเป็นรายไตรมาส
- (3) จัดการเรื่องการประชุมคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการต่างๆ ที่แต่งตั้งไว้ตามกฎหมาย ตามข้อบังคับของบริษัท และกฎบัตรของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการแต่ละชุด
- (4) แจ้งมติและนโยบายของคณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องรับทราบให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะเบื้องต้นแก่คณะกรรมการตามระเบียบปฏิบัติของบริษัท และข้อพึงปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการ
- (5) ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูล และรายงานสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) จัดการประชุมผู้ถือหุ้น
- (7) ติดต่อและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นทั่วไป ให้ได้รับทราบสิทธิต่างๆ ของผู้ถือหุ้น
- (8) ให้ข่าวสาร และข้อมูลแก่กรรมการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (9) จัดให้มีการให้คำแนะนำแก่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่
- (10) เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานด้านธุรการของคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

คณะอนุกรรมการกำหนดคำตอบแทนของบริษัทได้กำหนดนโยบายคำตอบแทน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บริษัทได้กำหนดนโยบายคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทให้อยู่ในระดับเหมาะสม โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการสำรวจคำตอบแทนที่จัดทำขึ้นโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และทำการปรับปรุงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นยังกำหนดให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยจัดให้มีคำตอบแทนเพิ่มเติมเมื่อกรรมการต้องรับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในคณะกรรมการชุดย่อย
2. คำตอบแทนของผู้บริหาร ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัส และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และผลตอบแทนอื่นๆ ซึ่งคำตอบแทนดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นเกณฑ์

3. ค่าตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงิน บริษัทมีโครงการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญต่อกรรมการ และผู้บริหารของบริษัท ซึ่งนโยบายค่าตอบแทนแบบระยะยาวแบ่งเป็น 3 โครงการ แต่ละโครงการมีอายุ 5 ปี โดยบริษัทได้เริ่มใช้นโยบายนี้ตั้งแต่ปี 2556 ทั้งนี้ เพื่อเป็นแรงจูงใจและตอบแทนการปฏิบัติงานของพนักงาน

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

(ก) ค่าตอบแทนกรรมการ

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติกำหนดค่าตอบแทนประธานกรรมการ กรรมการที่เป็นบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นพนักงาน หรือผู้บริหารของบริษัท หรือของผู้ถือหุ้นของบริษัท สำหรับปี 2556 ภายในวงเงินไม่เกิน 12 ล้านบาท

อย่างไรก็ดี ค่าตอบแทนกรรมการ สำหรับปี 2556 นั้นเป็นวงเงินงบประมาณเท่ากับ ปี 2555 ซึ่งรายละเอียดค่าตอบแทนกรรมการที่เป็นตัวเงินได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

นโยบายค่าตอบแทนของคณะกรรมการ ประจำปี 2556

กรรมการ	ค่าตอบแทนรูปตัวเงิน (บาท) ปี 2556		
	รายเดือน	เบี้ยประชุม	ค่าตอบแทนประจำปี
คณะกรรมการ			
ประธานกรรมการ	150,000	x	✓
กรรมการ	25,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบ			
ประธาน	25,000	25,000	✓
กรรมการ	x	25,000	✓
คณะอนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา			
ประธาน	10,000	25,000	✓
กรรมการ	x	25,000	✓
คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน			
ประธาน	10,000	25,000	✓
กรรมการ	x	25,000	✓
คณะกรรมการบริหาร			
ประธาน	10,000	25,000	✓
กรรมการ	x	25,000	✓

หมายเหตุ

- กรรมการที่เป็นพนักงาน หรือผู้บริหารของบริษัท หรือของผู้ถือหุ้น ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการหรืออนุกรรมการ
- ประธานกรรมการจะไม่ได้รับเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ และไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนในฐานะประธานคณะอนุกรรมการ

สำหรับปี 2556 ค่าตอบแทนรวมที่เป็นตัวเงิน สำหรับประธานกรรมการ กรรมการอิสระ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการที่เป็นตัวแทนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 1 ท่าน รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10,640,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุม และค่าตอบแทนประจำปี ทั้งนี้กรรมการที่เป็นผู้แทนจาก บมจ.ชิน คอร์ปอเรชั่น และกรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารไม่ได้รับค่าตอบแทนในฐานะเป็นกรรมการบริษัท โดยมีรายละเอียดแยกเป็นรายบุคคล ดังนี้

หน่วย : บาท

รายชื่อคณะกรรมการบริษัท	ค่าตอบแทนประจำปี	ค่าตอบแทนรายเดือนและค่าเบี้ยประชุม						ค่าตอบแทนรวม
		คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการบริษัท-กิบาลและสรรหา	คณะกรรมการบริหาร	การประชุมของคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ²⁾	
1. นายพารณ อิศรเสนา	440,000	1,800,000						2,240,000
2. ศาสตราจารย์ทฤษฎี รติศรี	660,000	750,000	725,000				50,000	2,185,000
3. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	550,000	800,000	425,000	245,000	220,000		50,000	2,290,000
4. รศ.สำเริง เมฆเกรียงไกร	550,000	800,000	425,000	125,000	100,000		50,000	2,050,000
5. นายไชยยันต์ พึ่งเกียรติไพโรจน์ ¹⁾	-	150,000						150,000
6. Mr. Yong Lum Sung	500,000	775,000				450,000		1,725,000
							รวม	10,640,000

หมายเหตุ

¹⁾ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2556

²⁾ ค่าตอบแทนดังกล่าวรวมค่าตอบแทนสำหรับการประชุมคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และการประชุมกรรมการอิสระกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

(ข) ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ในปี 2556 ค่าตอบแทนรวมที่เป็นตัวเงินของคณะผู้บริหาร จำนวน 6 ท่าน (รวมผู้บริหารที่พ้นจากตำแหน่งในระหว่างปี 2556 ด้วย) รวมเป็นจำนวนเงิน 54.37 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน โบนัสรวม ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นเกณฑ์

ค่าตอบแทนอื่นของกรรมการและผู้บริหาร

(ก) โครงการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทต่อกรรมการและพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย (“โครงการใบสำคัญแสดงสิทธิ”)

ในปี 2556 บริษัทได้จัดให้มีการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญให้แก่กรรมการและพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการจ่ายค่าตอบแทนระยะยาว (Performance share plan) ซึ่งเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างแรงจูงใจและตอบแทนการปฏิบัติงานของพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นการรักษาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อบริษัทให้ทำงานกับองค์กรอย่างต่อเนื่อง และสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่บริษัทและบริษัทย่อยเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งกำหนดให้พนักงานระดับผู้บริหารของบริษัทที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำเงินเฉพาะที่เป็นเงินโบนัสบางส่วนตามเกณฑ์การจัดสรรที่บริษัทกำหนดให้แก่แต่ละรายได้รับมาใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกและเสนอขายได้เท่านั้น โดยเงินโบนัสที่แต่ละรายจะได้รับนั้นจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ รวมถึงเป้าหมายที่บริษัทจะพิจารณากำหนด

สรุปรายชื่อกรรมการและพนักงานที่ได้รับการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ ตามโครงการใบสำคัญแสดงสิทธิ (ESOP: Grant VI) ซึ่งที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ได้มีมติอนุมัติโครงการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

รายชื่อกรรมการ-พนักงาน	จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่จัดสรร	คิดเป็นร้อยละของโครงการ
1. นางศุภจี สุธรรมพันธ์	ไม่เกิน 116,600 หน่วย	ไม่เกิน 16.36
2. นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์	ไม่เกิน 93,100 หน่วย	ไม่เกิน 13.65
3. ดร.นงลักษณ์ พินยนิติศาสตร์	ไม่เกิน 93,100 หน่วย	ไม่เกิน 13.65
4. นายวุฒิ อัสวเสริมเจริญ	ไม่เกิน 84,600 หน่วย	ไม่เกิน 12.40
5. นายเมฆินทร์ เพ็ชรพลาย	ไม่เกิน 47,800 หน่วย	ไม่เกิน 7.01
6. นายธีรยุทธ บุญโชติ	ไม่เกิน 47,800 หน่วย	ไม่เกิน 7.01
7. Mr. Pradeep Unni	ไม่เกิน 47,800 หน่วย	ไม่เกิน 7.01
8. นายเอกชัย ภัคดุรงค์	ไม่เกิน 22,200 หน่วย	ไม่เกิน 3.26
9. นายจิโรจน์ ศรีนามวงศ์	ไม่เกิน 22,200 หน่วย	ไม่เกิน 3.26
10. ดร.สุพจน์ ชินวีระพันธุ์	ไม่เกิน 22,200 หน่วย	ไม่เกิน 3.26
11. นายคมสัน เสรีภาพงษ์	ไม่เกิน 22,200 หน่วย	ไม่เกิน 3.26
12. พนักงานอื่นๆ	ไม่เกิน 62,400 หน่วย	ไม่เกิน 9.87
รวมจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออก	682,000 หน่วย	100.00

(ข) เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยในปี 2556 บริษัทได้จ่ายเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับผู้บริหารจำนวน 6 ราย (รวมผู้บริหารที่ลาออกในระหว่างปี 2556) จำนวน 2.36 ล้านบาท

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัท และบริษัทในเครือ มีพนักงานรวมทั้งสิ้น 3,007 คน โดยแบ่งตามสายธุรกิจดังนี้

ประเภทธุรกิจ	จำนวนพนักงาน (คน)
สายธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ	64
สายธุรกิจดาวเทียม	709
สายธุรกิจโทรศัพท์	2,234
รวม	3,007

ผลตอบแทนของพนักงานบริษัท และบริษัทในเครือ ได้แก่ เงินเดือน เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ สำหรับปี 2556 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,255 ล้านบาท ทั้งนี้ รวมผลตอบแทนพนักงานของลาวโทรคมนาคม และเอ็มโพน ตามสัดส่วนการถือหุ้น: ร้อยละ 24.99 และ 51.0 ตามลำดับ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 บริษัทได้แสดงผลการดำเนินงานของเอ็มโพน ไว้ในส่วนของการดำเนินงานที่ยกเลิก (โปรดดูรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 9)

หมายเหตุ

ผู้บริหารในที่นี้ หมายถึง ผู้บริหารของบริษัทตามคำนิยามในประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ตามโครงสร้างองค์กร สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หัวหน้าคณะผู้บริหาร และรองกรรมการผู้อำนวยการ)

นโยบายในการพัฒนาพนักงาน

บริษัทถือว่าพนักงานคือทรัพยากรอันมีค่ายิ่งขององค์กร บริษัทจึงมีความมุ่งมั่นที่จะให้การดูแลรักษา และพัฒนาพนักงานอย่างมีระบบ และต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มคุณภาพในตัวพนักงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายในการบริหารทรัพยากรบุคคล ดังนี้

1. สรรหา และคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ มาร่วมงานกับกลุ่มบริษัท ตามความจำเป็น และความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยมีการคัดเลือกคุณสมบัติบุคคลกรให้สอดคล้องกับค่านิยมหลักขององค์กร
2. ส่งเสริมความก้าวหน้าของพนักงานโดยกำหนดทิศทางการพัฒนาพนักงานอย่างชัดเจน และดูแลให้พนักงานทุกระดับ ได้รับการพัฒนาตามทิศทางการองค์กร อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดย มีการจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับพนักงานทุกคนทุกระดับ ให้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเติบโตของตนเอง ควบคู่กับการเจริญเติบโตขององค์กร และมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยเน้นการพัฒนาทั้งทางด้านทักษะความเป็นผู้นำ ความรู้ด้านธุรกิจ เทคโนโลยี และรวมถึงการพัฒนาทางด้านจิตใจ ซึ่งแบ่งออกเป็นด้าน Leadership competency และ Functional competency เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ในระดับสูงขึ้นไป โดยมีลักษณะเนื้อหาสอดคล้องกับระดับตำแหน่งงาน เพื่อพัฒนา เพื่อให้พนักงานทุกคนและทุกระดับมี ความรู้ (Technical Knowledge) และมีทักษะความสามารถ (Technical Skill) เพียงพอต่อการทำงานและเติบโตในแต่ละสายงานอย่างเหมาะสม และมีปลูกฝังจริยธรรม จรรยาบรรณในการ ทำงานตามแนวทาง Corporate Governance ซึ่งในปีที่ผ่านมาบริษัทได้จัดฝึกอบรมให้กับพนักงานโดยเฉลี่ยการฝึกอบรมของพนักงานทั้งหมดอยู่ที่ 16.8 ชั่วโมง ทั้งนี้บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้นในปี 2014 และปีต่อไป
3. บริหารค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการให้เป็นไปโดยยุติธรรม และทัดเทียมกับบริษัทชั้นนำ ได้มีการกำหนดโครงสร้างค่าจ้าง และค่าตอบแทนในระดับที่เหมาะสม เพื่อสามารถอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรม โดยมีการดำเนินการเปรียบเทียบโครงสร้างเงินเดือนในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันอย่างต่อเนื่อง และรวมถึงการดูแลสวัสดิการต่างๆ ที่คำนึงถึงความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ภูมิประเทศ เพื่อนำมาพิจารณาในการจัดระบบค่าตอบแทน และสวัสดิการให้เหมาะสมและเป็นธรรม โดยพิจารณาจากความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. การปฏิบัติต่อพนักงานโดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม ตั้งแต่การคัดเลือกบุคคลกรเข้าทำงาน โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และการจัดสวัสดิการแก่พนักงานในบริษัท
5. พิจารณาคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถจากภายในกลุ่มบริษัท เพื่อบรรจุในตำแหน่งที่สูงขึ้น ก่อนการสรรหาจากภายนอก เพื่อเป็นการสร้างเส้นทางเติบโตให้กับพนักงานในกลุ่มบริษัท
6. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ให้พนักงานมีความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเสมือนหนึ่งบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
7. กลุ่มบริษัทถือว่า ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีความรับผิดชอบที่สำคัญในการปกครอง ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีขวัญกำลังใจที่ดี พัฒนาให้มีความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนต้องปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
8. บริษัทมีการดำเนินการ แผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้บริหารของบริษัท ที่จะเติบโตในสายอาชีพ หรือสายการบริหารในระดับสูง ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดความเสี่ยงในด้านความต่อเนื่องด้านการบริหารขององค์กรแล้ว ยังเป็นการรักษาและพัฒนาผู้บริหารภายในองค์กรให้เติบโตก้าวหน้า รวมทั้งรองรับทิศทางการดำเนินธุรกิจในอนาคตได้เป็นอย่างดี โดยมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
9. ส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมโดยมุ่งหวังให้เป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมของการให้ การเสียสละ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับพนักงานในการเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำความดี ทำกิจกรรมเพื่อตอบแทนสังคมและชุมชน เป็นองค์กรที่มีส่วนในการช่วยเหลือชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยอาศัยผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของบริษัท
10. การยึดหลักธรรมาภิบาลในการทำงาน ได้แก่ ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เคารพกติกา ข้อตกลง และระเบียบการทำงาน

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance)

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทเชื่อมั่นว่าหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มมูลค่า และผลตอบแทนสูงสุด แก่ผู้ถือหุ้น และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในระยะยาว คณะกรรมการบริษัท จึงได้กำหนดและให้ความเห็นชอบนโยบายการกำกับดูแลกิจการ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ในการบริหารกิจการของบริษัท คู่ครองสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการดำเนินการของบริษัท กำหนดให้มีการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้กิจการของบริษัท มีความมั่นคง และกำหนดปรัชญาและจรรยาบรรณในการทำธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทเป็นไปด้วยความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทได้จัดทำขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งคณะกรรมการบริษัท ได้พิจารณาปรับปรุงและอนุมัตินโยบายการกำกับดูแลกิจการเป็นประจำทุกปี โดยครั้งล่าสุดได้มีการปรับปรุงนโยบายเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2556 เพื่อเป็นการยกระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้มีความมาตรฐานยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย ซึ่งในปีนี้นับว่าบริษัทได้จัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวกับบริษัท ทั้งคณะกรรมการ คณะผู้บริหาร และพนักงาน ได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ นอกจากนั้น บริษัทยังได้จัดทำจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจโดยได้รวบรวมไว้ในคู่มือฉบับดังกล่าวอีกด้วย (สามารถอ่านรายละเอียด ได้จากเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net หัวข้อ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน > การกำกับดูแลกิจการที่ดี) เนื่องด้วยบริษัท ต้องการที่จะส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ปฏิบัติงาน และดำเนินธุรกิจของบริษัทอย่างโปร่งใสตรงไปตรงมา เป็นไป ตามกฎหมาย ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจนำไปสู่การขัดแย้งกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งผู้บริหาร ควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ได้บังคับบัญชาของตนอีกด้วย

อย่างไรก็ดี สำหรับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้น บริษัทได้กำหนดให้มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครอบคลุมแนวปฏิบัติต่างๆ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และต่อความคาดหวังของผู้ถือหุ้น นักลงทุน และ ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท มุ่งมั่นที่จะดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย และแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และจะพัฒนาการกำกับดูแลกิจการ ของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมให้บริษัทก้าวไปสู่การกำกับดูแลกิจการบริษัทในระดับสากล โดยเฉพาะในภูมิภาค อาเซียน ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทบรรลุเป้าหมายในการสร้างความมั่นคง และความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนให้กับองค์กร ผู้ถือหุ้น รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน

รางวัลด้านการกำกับดูแลกิจการ

ในปี 2556 บริษัทได้รับรางวัลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- บริษัทได้รับการประเมินโดยได้คะแนนเต็ม “100 คะแนน” จากโครงการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556 ของบริษัทจดทะเบียน (AGM Assessment Program) จากการประเมินโดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (Thai Investor Association)
- ในการประกาศผลการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ประจำปี 2556 (CGR 2013) จากสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors – IOD) บริษัทได้รับการประเมินผลจากการสำรวจในโครงการดังกล่าว ในคะแนนระดับ “ดีเลิศ”
- บริษัทได้รับการประกาศเกียรติคุณด้านการกำกับดูแลกิจการเป็นคณะกรรมการแห่งปี ประจำปี 2556 (Board of The Year Awards 2013) ซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยหรือ IOD โดยรางวัลดังกล่าวจะมอบให้แก่คณะกรรมการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีการกำกับดูแลและการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี โดยบริษัท ได้รับรางวัลในประเภท “คณะกรรมการแห่งปี - ดีเด่น” (Board of the Year for Distinctive Practices) ซึ่งเป็นรางวัล ที่มอบให้กับคณะกรรมการที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามหลักการกำกับดูแลกิจการอย่างดีเด่น

การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้นำแนวปฏิบัติต่างๆ ของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนมาใช้ในการบริหารจัดการตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งได้ส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่สำคัญในหลายๆ ด้านเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อาทิเช่น การตั้งคณะกรรมการ Corporate Governance Committee ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์และสื่อสารทั่วทั้งองค์กรผ่านงาน CG DAY เป็นต้น ทั้งนี้ มีรายละเอียดของการปฏิบัติแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทมีนโยบายที่จะให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนในการดูแลกิจการ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท บริษัทจึงได้ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิต่างๆ ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น อันได้แก่

- สิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และร่วมพิจารณาตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่าง ๆ
- สิทธิในการแต่งตั้ง ถอดถอนกรรมการ
- สิทธิในการให้ความเห็นชอบในแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- สิทธิในส่วนแบ่งผลกำไรของบริษัทในรูปแบบของเงินปันผล
- สิทธิในการได้รับใบหุ้น โอนหุ้น การรับซื้อหุ้นคืนในนามบริษัท
- สิทธิในการกำหนด หรือแก้ไขข้อบังคับและหนังสือบริคณห์สนธิ
- สิทธิอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อบังคับของบริษัท

การประชุมผู้ถือหุ้น

ในปี 2556 บริษัทได้จัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ซึ่งบริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนในการดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 3 เดือน โดยบริษัทได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมประกาศหลักเกณฑ์ที่กำหนดพร้อมทั้งระบุขั้นตอนที่ชัดเจนในการเสนอระเบียบวาระการประชุมดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net
2. ในการประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิและความเท่าเทียมกันในการรับทราบสารสนเทศ การแสดงความเห็น และการตั้งคำถามใดๆ ต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่เสนอ โดยประธานในที่ประชุมมีหน้าที่จัดสรรเวลาให้เหมาะสม และส่งเสริมให้มีการแสดงความเห็นและซักถามในที่ประชุม ผู้ถือหุ้นจะได้รับวาระการประชุมและข้อมูลประกอบล่วงหน้าทั้งทางไปรษณีย์ และทางเว็บไซต์ของบริษัท
3. บริษัทจะจัดส่งเอกสาร ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม ตลอดจนข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจในที่ประชุมให้กับผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 21 วัน รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นเวลา 30 วันก่อนวันประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถรับทราบข้อมูลต่างได้อย่างพอเพียง รวมไปถึงการส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม
4. บริษัทได้แนบหนังสือมอบฉันทะแบบ ข. ซึ่งเป็นแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้เองในแต่ละวาระไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง สามารถมอบอำนาจให้กรรมการอิสระที่บริษัทได้แต่งตั้งขึ้นเป็นผู้รับมอบอำนาจแทน ซึ่งกรรมการอิสระจะปฏิบัติหน้าที่เสมือนตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายย่อย หรือสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้ ซึ่งบริษัทได้เผยแพร่ไว้เว็บไซต์ของบริษัท
5. บริษัทมีนโยบายที่จะดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามกฎหมาย และแนวทางการประชุมผู้ถือหุ้นที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแล ในระหว่างปี 2556 บริษัทได้จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นทั้งหมด 1 ครั้ง คือการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2556 ซึ่งจัดขึ้นที่ห้องวิภาวดีบอลรูม ชั้นล็อบบี้ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพฯ เลขที่ 1695 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสถานที่มีการคมนาคมสะดวกต่อการเดินทางของผู้ถือหุ้นในการเดินทางมาเข้าร่วมประชุม

นอกจากนั้น บริษัทได้จัดให้มีบุคลากร และเทคโนโลยีอย่างพอเพียงในการประชุมผู้ถือหุ้น อาทิเช่น จัดให้มีบุคลากรช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นในการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการใช้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม การนำระบบบาร์โค้ดมาใช้ในการลงทะเบียน และนับคะแนนเสียงจากบัตรลงคะแนนเป็นรายวาระ เป็นต้น ซึ่งบริษัทได้ใช้บริการระบบจัดประชุมผู้ถือหุ้นจากบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้ดำเนินการรับลงทะเบียนผู้ถือหุ้น, นับคะแนน และแสดงผลคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

- เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ประสงค์จะซักถามผู้บริหาร หรือฝ่ายจัดการของบริษัทในที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยสามารถส่งคำถามดังกล่าวให้กรรมการอิสระของบริษัทได้ ซึ่งคำถามดังกล่าวจะถูกส่งต่อไปให้ผู้บริหารหรือฝ่ายจัดการ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลเพื่อชี้แจงและตอบคำถามดังกล่าว ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวได้มีการบันทึกไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งผู้ถือหุ้นทุกรายสามารถตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ได้
- ภายหลังการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น บริษัทได้เผยแพร่มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งรวมถึงผลคะแนนในแต่ละวาระ ผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของบริษัทภายในวันดังกล่าวในส่วนของการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทจะทำการเผยแพร่ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ของบริษัทภายใน 14 วัน นับจากวันประชุม โดยบริษัทจะแจ้งให้ผู้ถือหุ้น และนักลงทุนรับทราบผ่านช่องทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

บริษัทเคารพในสิทธิต่างๆ ที่ผู้ถือหุ้นมีอยู่ตามกฎหมาย และ/หรือ ตามข้อบังคับของบริษัท โดยบริษัทจะปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้ถือหุ้นนั้นจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือรายย่อย เป็นคนไทย หรือคนต่างด้าว นักลงทุนสถาบัน หรือบุคคลธรรมดา ซึ่งผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ดังนี้

- เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอข้อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือน ตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด โดยบริษัทได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมประกาศหลักเกณฑ์ และระบุขั้นตอนที่ชัดเจนในการเสนอระเบียบวาระการประชุมดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net
- ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการประชุม รวมถึงขั้นตอนการออกเสียงลงมติ และสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน นอกจากนี้ ในส่วนของเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้น เช่น หนังสือเชิญประชุม และเอกสารแนบ บริษัทได้จัดทำและเผยแพร่ให้ผู้ถือหุ้นทั้งในรูปแบบภาษาไทย และภาษาอังกฤษควบคู่กัน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกรายทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน
- บริษัทจะไม่เพิ่มวาระการประชุม หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญ โดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า
- เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน และสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียง เพื่อความโปร่งใส และตรวจสอบได้
- มีการประกาศระเบียบเรื่องการปฏิบัติในการใช้ข้อมูลภายในเพื่อป้องกันมิให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในทางมิชอบ โดยมีการแจ้งแนวทางและนโยบายให้ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ และมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ
- คณะกรรมการ และผู้บริหารจะต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสีย และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้คณะกรรมการได้พิจารณาธุรกรรมของบริษัทโดยรวม ทั้งนี้ กรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทต้องไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำธุรกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามขั้นตอน หรือมาตรการการอนุมัติการเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัท
- กำหนดนโยบายเรื่องการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท และวิธีการรายงานเพื่อให้กรรมการ และผู้บริหารที่มีหน้าที่รายงานการถือครองหลักทรัพย์ ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต่อคณะกรรมการเป็นประจำ

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทได้ตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียอื่น และมีนโยบายที่จะดูแลให้มีความมั่นใจ โดยได้ให้ความสำคัญแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ทั้งคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่ง เจ้าหนี้ ตลอดจนชุมชน สิ่งแวดล้อม และสังคมโดยรวมอย่างเหมาะสม รวมไปถึงการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งบริษัทได้ให้ความสำคัญและตระหนักดีว่าความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

บริษัทได้จัดทำคู่มือจริยธรรม (จรรยาบรรณ: แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินธุรกิจของไทยคม) และประกาศใช้เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ได้ทราบและนำไปปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด รวมทั้งได้กำหนดโทษในการไม่ปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะแห่งความผิดตามควรแก่กรณี โดยบริษัทได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท (www.thaicom.net หัวข้อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน > การกำกับดูแลกิจการที่ดี > จรรยาบรรณ) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายในองค์กร รวมถึงการแจกคู่มือปฏิบัติให้แก่คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ซึ่งได้ลงนามรับทราบจรรยาบรรณนี้ อีกทั้ง บริษัทยังได้กำหนดให้ฝ่ายตรวจสอบภายใน ฝ่ายทรัพยากรบุคคล คณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการตรวจสอบแล้วแต่กรณี มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการรายงานการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณอีกด้วย

นอกจากนั้น สำนักเลขานุการบริษัท และหน่วยงานกำกับดูแล ได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและให้ความรู้พนักงานในเรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณของพนักงาน รวมถึงการสื่อสารกับคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในเรื่องหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม

อนึ่ง คู่มือจรรยาบรรณดังกล่าว มีหลักการปฏิบัติที่สำคัญซึ่งครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

ผู้ถือหุ้น: บริษัทมุ่งมั่นเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ถือหุ้น ในการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างผลกำไรสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงการเจริญเติบโตของมูลค่าบริษัทในระยะยาวด้วยผลตอบแทนที่ดีและต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเชื่อถือได้ต่อผู้ถือหุ้น

ลูกค้า: บริษัทมีความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจ และความมั่นใจให้กับลูกค้าที่จะได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพในระดับราคาที่เหมาะสม รวมทั้งรักษาสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่บริษัทได้กำหนดไว้

คู่ค้าและเจ้าหนี้: การดำเนินธุรกิจกับคู่ค้าใดๆ ต้องไม่นำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของบริษัท หรือขัดต่อกฎหมายใดๆ มีการคำนึงถึงความเสมอภาคในการดำเนินธุรกิจ และผลประโยชน์ร่วมกันกับคู่ค้า การคัดเลือกคู่ค้าต้องทำอย่างยุติธรรม ทั้งนี้ บริษัทถือว่าคู่ค้าเป็นปัจจัยสำคัญในการร่วมสร้างมูลค่าให้กับลูกค้า บริษัทยึดมั่นในสัญญา และถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่มีต่อเจ้าหนี้เป็นสำคัญ ในการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และการดูแลหลักประกันต่างๆ

สังคมและสิ่งแวดล้อม: บริษัทในฐานะเป็นบริษัทไทย ตระหนักและมีจิตสำนึกในบุญคุณของประเทศและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมซึ่งต้องรับผิดชอบต่อช่วยเหลือสังคม สนับสนุนกิจกรรมของชุมชนท้องถิ่นที่บริษัทมีการดำเนินธุรกิจ บริษัทมีนโยบายผลิตสินค้าและให้บริการใดๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม บริษัทส่งเสริมกิจกรรมการดูแลรักษาธรรมชาติและอนุรักษ์พลังงาน และมีนโยบายที่จะคัดเลือกและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พนักงาน: พนักงานเป็นทรัพยากรอันมีค่าสูงสุด และเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของบริษัท บริษัทมีนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ โดยคณะกรรมการบริษัทจะได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณาและกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวจะได้มีการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ได้มีการกำหนดไว้ และจะนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเพื่ออนุมัติต่อไป อีกทั้งบริษัทได้มุ่งพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ความสามารถเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการทำงานที่ดี รวมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุภาพและให้ความเคารพต่อความเป็นปัจเจกชน ซึ่งรวมถึงโอกาสที่เท่าเทียมกัน อาชีวอนามัยและความปลอดภัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน การปกป้องความเป็นส่วนตัวของพนักงาน ค่าตอบแทน ชั่วโมงการทำงาน เสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง การไม่ใช้แรงงานบังคับ การไม่ใช้แรงงานเด็ก และข้อพึงปฏิบัติต่อพนักงานด้วยกัน เป็นต้น

สิทธิมนุษยชน: บริษัทสนับสนุนและเคารพในสิทธิมนุษยชน และจะดำเนินธุรกิจตามหลักการและเจตนารมณ์ที่ประกาศในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights) ภายใต้ขอบเขตอำนาจของบริษัท และจะไม่มีส่วนร่วมกับการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน

คู่แข่ง: บริษัทมีนโยบายสนับสนุน และส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม บริษัทไม่มึนโยบายในการแข่งขันทางการค้าโดยใช้วิธีการใดๆ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลของคู่แข่งกันอย่างผิดกฎหมาย และขัดต่อจริยธรรม

การต่อต้านคอร์รัปชัน: บริษัทต่อต้านการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ โดยไม่มึนโยบายเสนอเงิน สิ่งจูงใจ ของกำนัล สิทธิประโยชน์พิเศษ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าทางตรง หรือผ่านบุคคลที่สามแก่ลูกค้า คู่ค้าของบริษัท หน่วยงานภายนอก หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ได้มา หรือคงไว้ซึ่งประโยชน์หรือความได้เปรียบทางธุรกิจ รวมทั้งไม่มึนโยบายจ่ายเงินรางวัล หรือการจ่ายเงินอื่นใด เพื่อเร่งการ ดำเนินการหรืออำนวยความสะดวก ยกเว้นการให้การเลี้ยงรับรองทางธุรกิจตามประเพณีนิยม ส่วนลดการค้า และโครงการ ส่งเสริมการขายของบริษัท

อนึ่ง ในปี 2556 บริษัทได้เข้าร่วมลงนามในคำประกาศเจตนารมณ์แนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต ซึ่งดำเนินการโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เนื่องจากตระหนักถึงการดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้

การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ: กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องดำเนินธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนไม่มีส่วนรู้เห็นช่วยเหลือ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ

กิจกรรมทางการเมือง: กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานย่อมมีเสรีภาพในการใช้สิทธิทางการเมือง เช่น การลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง หรือเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่พนักงานบางระดับถ้าไปรับหน้าที่ช่วยพรรคการเมืองรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือ เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเป็นตัวแทนพรรคการเมืองในกิจกรรมสาธารณะต่างๆ แล้วอาจทำให้เกิดความเข้าใจได้ว่ากลุ่ม บริษัท มีส่วนเกี่ยวข้องหรือฝักใฝ่ในพรรคการเมืองนั้นได้ พนักงานควรหลีกเลี่ยงการกระทำดังกล่าว

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องลาออกจากการเป็นพนักงาน หากจะดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือลงสมัครรับเลือกตั้ง ในระดับท้องถิ่น หรือระดับประเทศ

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interests): คณะกรรมการบริษัทได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ และให้การสนับสนุน มาตลอดในส่วนของการกำกับดูแลที่ดีของกิจการ รวมทั้งตระหนักถึงการดำเนินธุรกิจที่อาจจะทำให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือ พนักงาน เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอาจเป็นผลให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน ขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ลูกค้า คู่ค้า หรือผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการ จึงได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 ซึ่งบริษัทได้เปิดเผย “นโยบายการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์” ไว้แล้วในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.thaicom.net หัวข้อ การพัฒนาสู่ความ ยั่งยืน > การกำกับดูแลกิจการที่ดี

ในการทำงานให้กับบริษัทอาจเกิดสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ส่วนตนของกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานอาจขัดแย้งกับผลประโยชน์ ของบริษัท ความขัดแย้งทางผลประโยชน์นั้นอาจเกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ ดังนั้น บริษัทจึงได้กำหนดแนวทางที่ทุกคนพึงถือปฏิบัติ ดังนี้

1. การรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่รับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนใดๆ เป็นการส่วนตัวจากลูกค้า คู่ค้าของบริษัท หรือจาก บุคคลใดอันเนื่องมาจากการทำงานในนามบริษัท

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน จะต้องไม่ให้กู้ หรือยืมเงิน หรือเรียกรับเงิน สิ่งของจากลูกค้าหรือผู้ทำธุรกิจกับบริษัท เว้นแต่เป็นการ กู้ยืมเงินจากธนาคาร หรือสถาบันการเงินในฐานะของลูกค้าของธนาคาร หรือสถาบันการเงินดังกล่าว

2. การประกอบธุรกิจอื่นนอกบริษัท

การทำธุรกิจส่วนตัวใดๆ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ และเวลาทำงานของบริษัท และห้ามประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนร่วมในธุรกิจใดอันเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของกลุ่มบริษัท ไม่ว่ากรรมการ ผู้บริหาร หรือ พนักงานดังกล่าวจะได้รับประโยชน์โดยตรงหรือโดยทางอ้อมก็ตาม

3. การทำธุรกิจใดๆ กับกลุ่มบริษัท

การทำธุรกิจใดๆ กับบริษัท ทั้งในนามส่วนตัว ครอบครัว หรือในนามนิติบุคคลใดๆ ที่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานนั้น มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องเปิดเผยส่วนได้ส่วนเสียต่อบริษัทก่อนเข้าทำรายการ

ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่มีส่วนได้เสียเป็นผู้อนุมัติในการตกลงเข้าทำรายการ หรือกระทำการใดๆ ในนามบริษัท

ผู้ทำรายการในนามบริษัทมีหน้าที่ต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ของคู่ค้าว่าเกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานหรือไม่ก่อนทำรายการเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ นิยามของความสัมพันธ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกันของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4. การดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทภายนอกกลุ่มบริษัท

บริษัทไม่มีนโยบายที่จะส่งผู้บริหาร เข้าไปเป็นกรรมการในบริษัทอื่นนอกบริษัท ในกรณีที่ผู้บริหารของบริษัทจะเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจของบริษัท ยกเว้นการดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรการกุศลที่ไม่แสวงหากำไร ทั้งนี้ การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และต้องไม่ใช่ตำแหน่งงานในบริษัทไปใช้อ้างอิงเพื่อส่งเสริมธุรกิจภายนอก ในการขออนุมัติให้เป็นไปตามอำนาจอนุมัติ ดังนี้

ตำแหน่ง	อนุมัติโดย
ผู้บริหารระดับตั้งแต่ PG 13 -15	ประธานกรรมการบริหาร
ผู้บริหารระดับ UC ขึ้นไป	คณะกรรมการบริหาร
ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท	คณะกรรมการบริหาร

5. รับของขวัญ และการรับเลี้ยงรับรองทางธุรกิจ

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พึงหลีกเลี่ยงการรับของขวัญทั้งที่เป็นตัวเงิน และมีใช้ตัวเงินจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท เว้นแต่ในเทศกาล หรือประเพณีนิยม แต่ต้องมีมูลค่าไม่เกิน 5,000 บาท ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นต้องรับของขวัญ หรือทรัพย์สินอื่นใดในมูลค่าที่สูงกว่า 5,000 บาท ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการตามความเหมาะสม

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน สามารถรับการเลี้ยงรับรองทางธุรกิจได้เพื่อประโยชน์ในธุรกิจของบริษัท และพึงหลีกเลี่ยงการรับเลี้ยงรับรองในลักษณะที่เกินกว่าเหตุความสัมพันธ์ปกติจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับบริษัท หรือจะเป็นคู่ค้าในอนาคต

6. การเดินทางไปสัมมนา ดูงาน ทัศนศึกษา

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน สามารถรับเชิญไปดูงาน สัมมนา และทัศนศึกษา ซึ่งคู่ค้าซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเดินทางให้ได้ ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ และต้องผ่านการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเท่านั้น แต่ห้ามรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่ค้า

การปกป้อง ดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัท: กรรมการผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลรักษาการใช้ทรัพย์สินของกลุ่มบริษัทเพื่อประโยชน์สูงสุดของกลุ่มบริษัท โดยไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น บริษัทมีนโยบายจะจัดทำเอกสารทางธุรกิจ บันทึกข้อมูลทางการเงินและบัญชี และจัดทำรายงานทางการเงินด้วยความสุจริต ทันเวลา ถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานทุกคน ต้องควบคุมข้อมูลความลับอย่างเหมาะสม และต้องไม่สื่อสารข้อมูลอันมีสาระสำคัญ และยังมีได้เปิดเผยสู่สาธารณชน ซึ่งได้รับรู้มาจากหน้าที่งานไปยังหน่วยงานอื่นๆ และบุคคลภายนอกที่ไม่สมควรต้องรับรู้ข้อมูลนั้น และมีหน้าที่ต้องใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อป้องกันไว้ซึ่งข้อมูลที่เป็นความลับดังกล่าว ทั้งนี้ รวมไปถึงการจัดเก็บเอกสารข้อมูลที่เป็นความลับ ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินของบริษัท เนื่องจากว่าคณะกรรมการเล็งเห็นความสำคัญที่จะให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีความเข้าใจร่วมกัน และร่วมมือกันดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของบริษัท และตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกัน

ทรัพย์สินทางปัญญา: ทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัท ได้แก่ ลิขสิทธิ์ต่างๆ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ความลับทางการค้า เป็นสิ่งสำคัญในการรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัท ดังนั้น กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมีหน้าที่ปกป้องรักษา และพิทักษ์สิทธิ์ที่บริษัทมีต่อทรัพย์สินทางปัญญาทั้งหมด และใช้สิทธิ์เหล่านั้นอย่างรับผิดชอบ

นอกจากนี้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ต้องเคารพสิทธิที่ขอบด้วยกฎหมายในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่นด้วย

การใช้ข้อมูลภายใน และการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท: กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับต้องไม่ใช้ข้อมูลภายใน (Insider Information) ของกลุ่มบริษัทที่มีสาระสำคัญ และยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท มีสิทธิเสรีภาพในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท แต่เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ควรหลีกเลี่ยง หรืองดการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัทในช่วงระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินให้แก่สาธารณชน

การให้ข้อมูลข่าวสาร หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน หรือต่อสาธารณชน: การให้ข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับบริษัท ต้องอยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่แท้จริง ถูกต้องและปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ได้รับมอบหมาย ไม่สามารถให้ข้อมูลข่าวสาร หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน หรือต่อสาธารณชนใดๆ เกี่ยวกับ หรือพาดพิงกลุ่มบริษัทไม่ว่าในด้านใด อันอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท

รายการระหว่างกันในกลุ่มบริษัท: ในกรณีที่มีการทำรายการระหว่างกันภายในกลุ่มบริษัท กลุ่มบริษัทจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ โดยถือเสมือนหนึ่งเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (on arm's length basis)

การรายงานการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน มีหน้าที่ต้องรายงานการปฏิบัติที่อาจขัดต่อจรรยาบรรณ ในกรณีที่พบเห็น หรือถูกกดดัน/บังคับให้กระทำใดๆ ที่เป็นการขัดต่อจรรยาบรรณ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารระดับสูง หรือฝ่ายตรวจสอบภายใน หรือฝ่ายทรัพยากรบุคคล หรือคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการตรวจสอบแล้วแต่กรณี ซึ่งบริษัทได้จัดทำนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิด และการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลกลุ่มบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (Whistle Blower Policy) ซึ่งนโยบายฉบับดังกล่าวได้กำหนดไว้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ พร้อมทั้งวิธีการขั้นตอนต่างๆ ในการรายงานถึงการกระทำที่ขัดต่อจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจที่ดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร รวมถึงการสอบสวน และนโยบายการรักษาความลับ และคุ้มครองผู้ที่รายงานเป็นอย่างดี และผู้ที่รายงานไม่ต้องรับโทษใดๆ หากกระทำโดยเจตนาดี เป็นต้น

ช่องทางในการติดต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และเลขานุการบริษัท

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางสำหรับผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ติดต่อสื่อสารในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ รวมถึง แจ้งเบาะแสในกรณีที่พบเห็น หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจรรยาบรรณทางธุรกิจที่ดีของเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยสามารถแจ้งเบาะแสโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรจัดส่งให้กรรมการอิสระคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนของบริษัท หรือติดต่อเลขานุการบริษัท โดยสามารถแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรส่งมาได้

เลขานุการบริษัท

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
41/103 อาคารสถานีดาวเทียมไทยคม ถนนรัตนธิเบศร์
ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

นอกจากนั้น ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกยังสามารถติดต่อโดยผ่านช่องทางอื่นๆ ได้แก่ เว็บไซต์บริษัท, โทรศัพท์ หรือส่งอีเมลแจ้งหน่วยงาน นักลงทุนสัมพันธ์ ir@thaicom.net และสำนักเลขานุการบริษัท comsec@thaicom.net รวมถึงสำนักงานตรวจสอบภายใน เป็นต้น

ในส่วนของผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กรนั้น สามารถส่งรายงานผ่านทางระบบ Ethics Hotline ใน ระบบอินทราเน็ต (Intranet) ของบริษัท ซึ่งข้อมูลจะถูกส่งผ่านโดยตรงไปยังหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหัวหน้าหน่วยงานทรัพยากรบุคคล รวมถึงที่อีเมลสำนักเลขานุการบริษัท เป็นต้น

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส ทันเวลา และน่าเชื่อถือ ผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียทุกรายจะต้องมีความเท่าเทียมกันในการรับทราบข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่มีใช้ทางการเงินของบริษัท ตามข้อกำหนดของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุคคลทั่วไป ได้รับทราบข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของบริษัทที่สำคัญ บริษัทได้ดำเนินการตามขั้นตอน และช่องทางต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง ซึ่งบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของบริษัท และผ่านระบบเผยแพร่ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส โดยบริษัทได้ดำเนินการในการเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส ดังนี้

1. เปิดเผยข้อมูลตามหน้าที่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลและชี้แจงแนวทางและผลการดำเนินงานเป็นประจำเป็นรายไตรมาส อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ให้แก่นักลงทุน นักวิเคราะห์ โดยมีผู้บริหารร่วมประชุม ชี้แจง และเปิดโอกาสให้นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน ตลอดจนผู้ที่สนใจ ได้ซักถามข้อมูลต่างๆ ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอข้อมูลต่างๆ ได้จากหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ หรือสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ที่เว็บไซต์บริษัทที่ www.thaicom.net หัวข้อ นักลงทุน
2. เปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่สำคัญอย่างเพียงพอในการเงิน โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายในระยะเวลาที่กำหนด และได้เผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท ซึ่งงบการเงินดังกล่าวไม่มีรายการที่ผู้สอบบัญชีแสดงความคิดเห็นอย่างมีเงื่อนไข รวมถึงข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอื่น ได้แก่ คำอธิบายและวิเคราะห์ฝ่ายจัดการรายไตรมาส (MD&A) รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินในรายงานประจำปี
3. เผยแพร่สารสนเทศที่สำคัญของบริษัท ดังนี้
  - ข้อมูลบริษัท อาทิเช่น วิสัยทัศน์ ลักษณะการประกอบธุรกิจ, โครงสร้างบริษัท และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เป็นต้น
  - รายชื่อคณะกรรมการและผู้บริหาร รวมถึง คณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท
  - แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปี งบการเงินและผลการดำเนินงาน ข้อมูล หรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทนำเสนอต่อนักลงทุน นักวิเคราะห์ หรือสื่อต่างๆ
  - เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้น ข้อบังคับบริษัท เป็นต้น
  - นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท รวมไปถึงนโยบายในเรื่องต่างๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณ กลุ่มบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งบริษัทได้ยึดถือปฏิบัติตามนโยบายในแต่ละเรื่องอย่างเคร่งครัด
  - กฎบัตรของคณะอนุกรรมการ คือ กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ กฎบัตรคณะอนุกรรมการกำหนดคำตอบแทน กฎบัตรคณะอนุกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา และ กฎบัตรคณะกรรมการบริหาร
4. บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) เพื่อเป็นตัวแทนบริษัทในการทำหน้าที่สื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ รวมถึงประชาชนทั่วไปที่สนใจ และการเปิดเผยข้อมูลแก่ตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างครบถ้วน อาทิเช่น การนำเสนอข้อมูลต่อนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Road Show) การจัดกิจกรรมเยี่ยมชมการดำเนินงานของบริษัท (Company Visit) การจัดประชุมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (Analyst Meeting) หรืองานบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน (Opportunity Day) ในแต่ละไตรมาส ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติมได้ที่ ผู้อำนวยการ สำนักการลงทุนสัมพันธ์ (Mr. Ken Streutker) หมายเลขโทรศัพท์ 02-596-5072-3 อีเมล kens@thaicom.net หรือที่

ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

41/103 อาคารสถานีดาวเทียมไทยคม ถนนรัตนธิเบศร์

ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02-596-5072-3

โทรสาร 02-591-0724

อีเมล ir@thaicom.net

หมวดที่ 5 บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

บริษัทให้ความสำคัญในการแสดงบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียทุกราย โดยคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ในการชี้แนะทิศทางการบริหารของบริษัท การติดตามและกำกับดูแล การบริหารงานของฝ่ายจัดการ การแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ถือหุ้นต่อบริษัท โดยสามารถมีความคิดเห็น และชี้แนะอย่างเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

1. โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท ซึ่งกรรมการบริษัทเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อบังคับของบริษัท โดยในการสรรหากรรมการจะมีการสรรหาผ่านคณะกรรมการบริษัทและสรรหา ซึ่งจะพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานของบุคคลดังกล่าวด้วย ซึ่งกรรมการต้องมีเวลาอย่างเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บริษัท โดยประธานกรรมการมอบหมายให้คณะกรรมการบริษัทและสรรหาทำหน้าที่ในการสรรหากรรมการ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำเสนอขออนุมัติแต่งตั้งที่ประชุมผู้ถือหุ้นต่อไป

คณะกรรมการบริษัทมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และมีจำนวนเหมาะสมกับขนาดของกิจการ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการและ กรรมการ โดยมีการสรรหาที่เป็นอิสระอย่างแท้จริงจากฝ่ายบริหารและปราศจากความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือความสัมพันธ์อันใด อันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระ

บริษัทยังได้กำหนดให้กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารจะต้องมีไม่น้อยกว่าจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีจำนวน อย่างน้อย 3 คน ซึ่งกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพื่อให้มีการถ่วงดุลกัน ระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและที่ไม่เป็นผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 คณะกรรมการบริษัท ปรากฏตามหนังสือรับรองบริษัท ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 8 คน โดยมี กรรมการอิสระ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยแบ่งเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารและ ไม่เป็นผู้บริหาร ดังนี้

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 คน
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร จำนวน 5 คน

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริษัทจะต้องมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้ดุลยพินิจในเรื่องต่างๆ โดยเป็นอิสระจาก ฝ่ายบริหาร และผู้ถือหุ้นทั่วไป โดยกรรมการแต่ละท่านมีหน้าที่และอิสระในการตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น หรือคัดค้านในกรณี ที่มีความเห็นขัดแย้งในเรื่องที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น หรือผู้มีส่วนได้เสีย

คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และต้องสามารถดูแลผลประโยชน์ของ ผู้ถือหุ้นทุกรายได้เท่าเทียมกัน และไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนั้นยังต้องสามารถเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ บริษัทโดยให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระได้

กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษา ที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้ออกจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้ออกจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการค้าที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการการค้า หรือให้เช่า อสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้ หรือรับความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการรับหรือให้กู้ยืม คำประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัท หรือคู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัท หรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าว ให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันโดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าวให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่าง 1 ปี ก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้ออกจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้ออกจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

ภายหลังได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระที่มีลักษณะเป็นไปตามข้อ 1 ถึง 9 แล้ว กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริษัท ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยมีการตัดสินใจในรูปแบบขององค์คณะ (collective decision) ได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจแต่งตั้งบุคคลที่มี หรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือการให้ หากคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอย่าง ละเอียดถี่ถ้วน และมีความเห็นว่าการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ และให้ เปิดเผยข้อมูลต่อไปในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นในวาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอิสระด้วย

- ลักษณะความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือการให้บริการทางวิชาชีพที่ทำให้บุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด
- เหตุผลและความจำเป็นที่ยังคงหรือแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระ
- ความเห็นของคณะกรรมการของบริษัทในการเสนอให้มีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระ

2. วาระการดำรงตำแหน่ง

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน และเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ซึ่งในการประชุมสามัญประจำปี ทุกคราว กรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการ โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็น ผู้ออกจากตำแหน่ง และกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งต่อไป

สำหรับกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากออกตามวาระดังกล่าว หากคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อย กว่า 3 ใน 4 ของกรรมการที่เหลืออยู่เลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติ มหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้ามาเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการในคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลืออยู่ ไม่ถึง 2 เดือน อย่างไรก็ตาม บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการ ที่แทนแทน

ส่วนกรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 3 วาระ หรือไม่เกิน 9 ปี แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า แต่หาก คณะกรรมการบริษัทเห็นมีความจำเป็นต้องขอให้กรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาครบ 3 วาระ หรือ 9 ปี ดำรงตำแหน่ง ต่อไป ก็ให้อำนาจคณะกรรมการบริษัทขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระออกไปได้อีกคราวละ 1 ปี

3. การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น

กรรมการสามารถดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นได้ไม่เกิน 5 บริษัท แต่การเป็นกรรมการดังกล่าวต้องไม่เป็นอุปสรรค ต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการของบริษัท และไม่มี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

4. การแยกตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริษัท และประธานคณะกรรมการบริหาร

บริษัทมีนโยบายในการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานกรรมการ และประธานกรรมการบริหาร โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และคุณสมบัติที่เหมาะสม และต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจและโปร่งใส โดยแยกหน้าที่การกำกับดูแลและการบริหารงานออกจากกัน

- ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้นำของคณะกรรมการ เป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่ติดตามดูแล การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ในฐานะเป็น ประธานการประชุมคณะกรรมการ และการประชุมผู้ถือหุ้น
- ประธานกรรมการบริหาร เป็นหัวหน้าและผู้นำคณะผู้บริหารของบริษัท รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทในการบริหาร จัดการงานของบริษัทเพื่อให้บรรลุตามแผนที่วางไว้ และรายงานผลการบริหารงานต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการ บริษัทได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร

5. การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติงานผ่านการประชุมของคณะกรรมการบริษัท โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการได้มีการกำหนดไว้เป็นทางการล่วงหน้า และแจ้งให้กรรมการแต่ละคนทราบ
2. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมปีละ 6 ครั้ง การประชุมคณะกรรมการอาจจัดเพิ่มได้ตามความจำเป็น
3. ในการประชุม ประธานกรรมการจะต้องจัดสรรเวลาให้เพียงพอที่ฝ่ายบริหารจะเสนอเอกสาร และข้อมูลเพื่อการอภิปรายปัญหาสำคัญ และเพียงพอสำหรับคณะกรรมการที่จะอภิปรายในประเด็นที่สำคัญ กรรมการทุกท่านมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และเสนอวาระการประชุม
4. เลขานุการคณะกรรมการมีหน้าที่ในการนัดหมาย จัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมให้พอเพียง และจัดส่งล่วงหน้า พร้อมหนังสือเชิญประชุมก่อนการประชุมไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษามาก่อนล่วงหน้า และทำการจดบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร จัดเก็บรายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองแล้ว รวมทั้งเอกสารประกอบประชุม และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้
5. กรรมการผู้มีส่วนได้เสีย จะต้องไม่อยู่ในที่ประชุมเมื่อมีการพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย และคณะกรรมการบริหารของบริษัทจะจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอให้คณะกรรมการทราบทุกเดือน
6. กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจะประชุมระหว่างกันเองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ และแจ้งให้กรรมการผู้จัดการทราบถึงผลการประชุมด้วย

6. การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

บริษัทมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการชุดย่อยทุกคณะ ได้แก่

- 1) คณะกรรมการบริษัท
- 2) คณะกรรมการตรวจสอบ
- 3) คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
- 4) คณะอนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา
- 5) คณะกรรมการบริหาร

โดยคณะกรรมการบริษัทและสรรหาได้มอบหมายให้สำนักเลขานุการบริษัท จัดส่งแบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแนวทาง เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยทุกคณะ ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของตน โดยบริษัทได้จัดทำแบบประเมิน 2 ลักษณะ คือ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งคณะ และแบบประเมินผลการปฏิบัติงานโดยตนเองเป็นรายบุคคล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้พิจารณา ทบทวนผลงาน และประเด็นต่างๆ ในระหว่างปีที่ผ่านมาว่าได้มีการกำกับดูแลอย่างพอเพียงตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ รวมไปถึงการให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางปฏิบัติงานอย่างเพียงพอเหมาะสมแก่ฝ่ายบริหาร เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของคณะกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภายหลังจากที่ได้ทำการรวบรวมแบบประเมินดังกล่าวทั้งหมดแล้ว สำนักเลขานุการบริษัทจะทำการสรุปผลคะแนนเพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทและสรรหาพิจารณาเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของบริษัทต่อไป คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าการประเมินตนเองของกรรมการเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ขั้นตอนหนึ่งตามแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนำไปสู่การพัฒนาตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

7. คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

บริษัทได้กำหนดนโยบายคำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน โดยมีคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนเป็นผู้พิจารณาลั่นกรองและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณา ทั้งนี้ คำตอบแทนสำหรับกรรมการและผู้บริหารนั้น แบ่งออกเป็นคำตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และคำตอบแทนอื่นๆ โดยในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ที่ประชุมผู้ถือหุ้น จะพิจารณาและอนุมัติสำหรับคำตอบดังกล่าว ตามแต่กรณี ซึ่งคำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมเดียวกันแล้ว คำตอบดังกล่าวอยู่ในระดับที่เหมาะสม และเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้

8. การพัฒนาความรู้กรรมการและผู้บริหาร

กรรมการที่ได้รับตำแหน่งใหม่แต่ละท่านจะได้รับทราบข้อมูลของบริษัท กฎระเบียบ และข้อมูลธุรกิจของบริษัทที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ และบริษัทมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้กรรมการได้รับการอบรม และพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอบรมในหลักสูตรต่างๆ ที่จัดโดยองค์กร เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เพื่อช่วยให้กรรมการสามารถทำหน้าที่ และกำกับดูแลกิจการของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยระหว่างปี 2556 มีกรรมการและผู้บริหารของบริษัทได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรกรรมการและผู้บริหารที่จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย หรือ IOD เพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรรมการ / ผู้บริหาร	หลักสูตร IOD ที่ได้เข้าอบรมเพิ่มเติม
1. Mr. Yong Lum Sung (กรรมการบริษัท)	DCP: Directors Certification Program Class 182/2013
2. Mr. Pradeep Unni (รองกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานการตลาด และงานขาย ประเทศอินเดียและพื้นที่ 2)	DCP: Directors Certification Program Class 182/2013

9. การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการที่ไม่รวมกรรมการที่เป็นผู้บริหาร หรือคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทน ควรเป็นผู้ประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการเป็นประจำทุกปี โดยใช้บรรทัดฐานที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าตามเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งผลปฏิบัติงานทางการเงิน และผลงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

โดยบริษัทจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารทุกปี โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหาเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ผลการประเมินจะถูกเก็บเป็นความลับเฉพาะบุคคล และเก็บรักษาไว้ที่ฝ่ายบุคคลของบริษัท

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ได้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้เป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่หนึ่ง   การประเมินผลจากดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (Corporate KPI)
- ส่วนที่สอง   การประเมินด้านการเป็นผู้นำ (Leadership Competency)
- ส่วนที่สาม   การประเมินด้านการบริหารโครงการ และการพัฒนาบุคลากร (Project Management and Human Resource Manangement)

ทั้งนี้ ผลการประเมินดังกล่าวจะนำไปสู่การพิจารณาคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในแต่ละปี

10. การติดต่อสื่อสารกับฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับกรรมการผู้อำนวยการ และรองกรรมการผู้อำนวยการ เข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการบริษัทโดยเป็นผู้นำเสนอวาระที่ตนรับผิดชอบต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบข้อมูลความคิดเห็นจากผู้บริหารที่รับผิดชอบงานโดยตรง ขณะเดียวกันผู้บริหารก็มีโอกาสได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจมุมมองของคณะกรรมการบริษัท กรรมการสามารถเข้าถึงและติดต่อสื่อสารกับฝ่ายบริหาร และเสนอการคณะกรรมการได้โดยตรงตามความเหมาะสม แต่การเข้าถึงและติดต่อสื่อสารนั้น ต้องไม่เป็นการก้าวก่าย หรือแทรกแซงต่อการดำเนินธุรกิจปกติของบริษัท

11. การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทเล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องทรัพยากรบุคคลเป็นอย่างมากโดยเห็นว่าความสำเร็จขององค์กรอยู่ที่บุคลากรเป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่ง คณะกรรมการบริษัท จึงได้กำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง โดยได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลและสรรหาเป็นผู้พิจารณา และสรรหาผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลง โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการสืบทอดผู้บริหารระดับสูง ตั้งแต่ระดับผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการขึ้นไป (VP) ที่รายงานตรงต่อหัวหน้าคณะผู้บริหาร (CEO) รวมทั้งสิ้น 8 ตำแหน่งเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ในปี 2556 ที่ผ่านมามีการพิจารณาและทบทวน 2 ครั้ง ทั้งในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมคณะกรรมการอิสระ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างโปร่งใส

ในการพิจารณาแผนสืบทอดตำแหน่ง เป็นการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลและสรรหา กำหนด โดยใช้เกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติของความเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมโดยจะต้องมีภาวะผู้นำสูง ทั้งที่มีเกณฑ์ในการกำหนดผู้ที่มีความพร้อมในการสืบทอดตำแหน่งเป็น 3 ระดับ คือ พร้อมสืบทอดตำแหน่งได้ทันที หรือพร้อมที่จะสืบทอดตำแหน่งในอีก 2-3 ปี ข้างหน้า และพร้อมที่จะสืบทอดตำแหน่งในอีก 5 ปีข้างหน้า ในแผนการสืบทอดนี้จะกำหนดให้มีแผนการฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาความเป็นผู้นำ โดยการฝึกสอนหรือ “Coaching”

คณะกรรมการชุดย่อย

ตามโครงสร้างการดำเนินงานของบริษัท นอกจากจะมีคณะกรรมการบริษัทแล้ว คณะกรรมการบริษัทยังได้พิจารณาและอนุมัติให้มีคณะอนุกรรมการอีกจำนวน 4 ชุด คือ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะอนุกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล และสรรหา และคณะกรรมการบริหาร ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุดนั้นมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

คณะกรรมการบริษัท (Board of Directors)

คณะกรรมการบริษัท ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์หลากหลายวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท คณะกรรมการบริษัทในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นมีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการงานของบริษัท ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ด้วย ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในเรื่องวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนธุรกิจ และงบประมาณของบริษัท คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ระหว่างคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะอนุกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลและสรรหา และคณะกรรมการบริหาร ไว้อย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ยังจัดให้มีกลไกในการกำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงาน และการควบคุมของฝ่ายบริหาร ซึ่งบริษัทมีนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัท (Corporate Governance Policy) เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งคณะกรรมการจะได้ทบทวนนโยบาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยนโยบายดังกล่าวได้มีการเผยแพร่ และสื่อสารในทุกๆ ช่องทาง เช่น intranet ภายในองค์กร เว็บไซต์ของบริษัท รวมถึงการจัดทำเป็นคู่มือเพื่อแจกให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อไว้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ โดยการดำเนินการต่างๆ ดังกล่าว สำนักเลขานุการบริษัท และฝ่ายกฎหมายส่วนงานกำกับดูแลเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

ในปี 2556 บริษัทได้จัดให้ทีมงานที่เรียกว่า “CG Day” ครั้งที่ 1/2556 โดยมีการจัดสัมมนาในหัวข้อ “ความรู้และความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องการกำกับดูแลที่ดีเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนขององค์กร” และยังมีการจัดกิจกรรม CG Quizmoment ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดี เพื่อช่วยให้ผู้บริหารและพนักงานได้มีโอกาสทำความเข้าใจในเรื่องการกำกับดูแลที่ดีมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลที่ดีเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนขององค์กร

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนี้

- กำหนดนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท บริษัทย่อย และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นและการเติบโตอย่างต่อเนื่อง
- พิจารณาดัดสินในเรื่องที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และบริษัทย่อย เช่น นโยบายและแผนธุรกิจ โครงการลงทุนขนาดใหญ่ อำนาจการบริหาร การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน และรายการอื่นใดที่กฎหมายกำหนด
- ติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารของบริษัท และบริษัทย่อยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง และการติดตามผล นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดงาน “CG DAY” โดยเชิญวิทยากรจากศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัท จัดทะเบียนมาให้ความรู้แก่พนักงานและผู้บริหาร โดยมีการให้ตอบแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบว่าพนักงานและผู้บริหารมีความเข้าใจในเรื่อง “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี” อีกด้วย
- ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท และอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้อง และรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์
- กำกับดูแลกิจการให้มีการปฏิบัติงาน และดำเนินการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีจริยธรรม
- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- ให้มีการประเมินผลงานของคณะกรรมการทั้งชุดและรายบุคคล อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- คณะกรรมการบริษัทอาจมอบอำนาจช่วงให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเห็นสมควรก็ได้ โดยการมอบอำนาจดังกล่าวไม่รวมถึงการมอบอำนาจให้บุคคลนั้นๆ สามารถอนุมัติการทำรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง หรือมีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใด (ตามข้อบังคับของบริษัท และตามที่สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกาศกำหนด) ทำกับบริษัทหรือบริษัทย่อย ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติไว้

นอกจากนั้น คณะกรรมการยังได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่ต้องจัดทำ และส่งรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะในบริษัทมหาชนจำกัดที่ตนเป็นผู้บริหารต่อสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามแบบ 59-1 และ 59-2 ภายในเวลาที่กำหนดตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ. 12/2552 อีกด้วย

คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับตลาดทุน โดยกรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และสามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบอีกได้ แต่ไม่เกิน 3 วาระติดต่อกัน เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นเป็นอย่างอื่น โดยปัจจุบันคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 คน โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1. ศาสตราจารย์ธีรยุทธ รัตติศรี	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
2. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	กรรมการตรวจสอบ
3. รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร	กรรมการตรวจสอบ

หมายเหตุ

ศาสตราจารย์ธีรยุทธ รัตติศรี และนางชรินทร์ วงศ์ภูธร เป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์เพียงพอในการทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของการเงินบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ 8 ครั้ง โดยในปี 2556 มีการประชุมจำนวนทั้งสิ้น 17 ครั้ง และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีขอบเขตอำนาจหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นไปตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และมีการสอบทานและปรับปรุงเป็นประจำทุกปี ดังนี้

- สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินถูกต้องและเพียงพอ
- สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร และความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง โยกย้าย ความดีความชอบ และการเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- พิจารณา คัดเลือก เสนอ แต่งตั้งบุคคลที่มีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้มีความถูกต้องครบถ้วน
- สอบทานให้บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- จัดให้มีกระบวนการรับแจ้งเบาะแสจากพนักงานในเรื่องการทุจริต หรือรายการผิดปกติเกี่ยวกับงบการเงิน
- ดูแลให้มีการพัฒนาระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินให้ถูกต้องเชื่อถือได้

- จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อย ดังต่อไปนี้
  1. ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
  2. ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท และระบบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการป้องกันการเกิดโอกาสทุจริต
  3. ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
  4. ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
  5. ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
  6. จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
  7. ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
  8. รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริษัททราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง
- ให้มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือบุคคลภายนอกตามระเบียบของบริษัทมาให้ความเห็น หรือคำปรึกษาในกรณีจำเป็น
- ให้มีอำนาจเชิญกรรมการ ผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน หรือพนักงานของบริษัทหรือ หรือตอบคำถามของคณะกรรมการตรวจสอบ
- พิจารณาทบทวนขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี
- ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย และคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการของบริษัท เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร
  1. รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
  2. การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
  3. การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

หากคณะกรรมการของบริษัท หรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการ หรือการกระทำตามวรรคหนึ่งต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีพบพฤติการณ์อันควรสงสัยว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ได้กระทำความผิดตามที่กฎหมายระบุ และได้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัททราบ และเพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไปโดยไม่ชักช้า และให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้สอบบัญชีทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี พฤติการณ์อันควรสงสัยที่ต้องแจ้งดังกล่าว และวิธีการเพื่อให้ได้ซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์นั้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

- คณะกรรมการตรวจสอบต้องประเมินผลการปฏิบัติงานโดยการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการบริษัททราบ
- คณะกรรมการตรวจสอบควรได้รับการอบรม และเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (Compensation Committee)

คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยอนุกรรมการจำนวน 3 คน คือ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการอีก 2 คน โดยประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ 1 คน จะเป็นกรรมการอิสระ และอนุกรรมการอีก 1 คนจะเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม อนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และสามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ จะเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องขอให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ปัจจุบัน คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 คน โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	ประธานคณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
2. รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร	อนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
3. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	อนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 มีการประชุมจำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีขอบเขตอำนาจหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นไปตามกฎบัตรของคณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- กำหนดนโยบายค่าตอบแทนที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมเดียวกัน และสมเหตุสมผลทั้งที่เป็นตัวเงิน และมิใช่ตัวเงิน เพื่อจูงใจ และรักษาคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้อยู่ต่อไป
- พิจารณาให้ความเห็นชอบแผน EV Bonus (Economic Value Bonus) และหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการดำเนินการตามแผน EV Bonus รวมทั้งให้ความเห็นชอบการจัดสรร EV Bonus ประจำปีให้กับผู้บริหารของบริษัทเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
- พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผน EV Bonus และรายงานให้คณะกรรมการทราบ
- พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าตอบแทนรายปีของกรรมการเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ และ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติแล้วแต่กรณี
- หากมีการเสนอขายหลักทรัพย์ใหม่ (หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น) ให้แก่กรรมการและพนักงาน คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทนควรพิจารณาให้เงื่อนไขต่างๆ เป็นไปเพื่อจูงใจให้กรรมการและพนักงานปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้ผู้ถือหุ้นในระยะยาว และสามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพได้อย่างแท้จริง และต้องเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นด้วย นอกจากนี้ หากมีกรรมการหรือพนักงานรายใดจะได้รับการจัดสรรหลักทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหลักทรัพย์ทั้งหมดที่จะจัดสรร คณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ต้องพิจารณาความเหมาะสมและให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม ต้องไม่มีกรรมการรายใดในคณะอนุกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ที่จะได้รับจัดสรรหลักทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 5 ด้วย ถึงจะมีสิทธิในการให้ความเห็นชอบ
- จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ และ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติตามแต่กรณี

- รายงานการพิจารณาคำตอบแทนประจำปีของคณะกรรมการให้คณะกรรมการรับทราบ และนำเสนอผู้ถือหุ้นรับทราบในการประชุมผู้ถือหุ้น
- พิจารณาและให้ความเห็นชอบผลการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเงินโบนัสประจำปี EV Bonus และการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปีให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ
- ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น
- พิจารณาทบทวนและประเมินความเพียงพอของกฎบัตร และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลง
- รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
- รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรในปีที่ผ่านมาต่อผู้ถือหุ้น เช่น ในรายงานประจำปี หรือตอบคำถามในการประชุมผู้ถือหุ้น
- มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุมหรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการสืบทอดอำนาจและสรรหา (Governance and Nomination Committee)

คณะกรรมการบริษัทบริหารและสรรหา ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 คน คือ ประธานกรรมการ และกรรมการอีก 2 คน โดยประธานกรรมการ และกรรมการ 1 คน จะเป็นกรรมการอิสระ และกรรมการอีก 1 คน จะเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ซึ่งคณะกรรมการบริหารและสรรหา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และสามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารและสรรหาอีกได้ แต่ไม่เกิน 3 วาระติดต่อกัน เว้นแต่ คณะกรรมการจะเห็นว่ามีความจำเป็นต้องขอให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ปัจจุบันคณะกรรมการบริหารและสรรหา ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นางชรินทร์ วงศ์ภูธร	ประธานคณะกรรมการบริหารและสรรหา
2. รองศาสตราจารย์สำเริง เมฆเกรียงไกร	กรรมการบริหารและสรรหา
3. นายสมประสงค์ บุญยะชัย	กรรมการบริหารและสรรหา

คณะกรรมการบริหารและสรรหา มีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2556 มีการประชุมจำนวนทั้งสิ้น 4 ครั้ง และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารและสรรหา

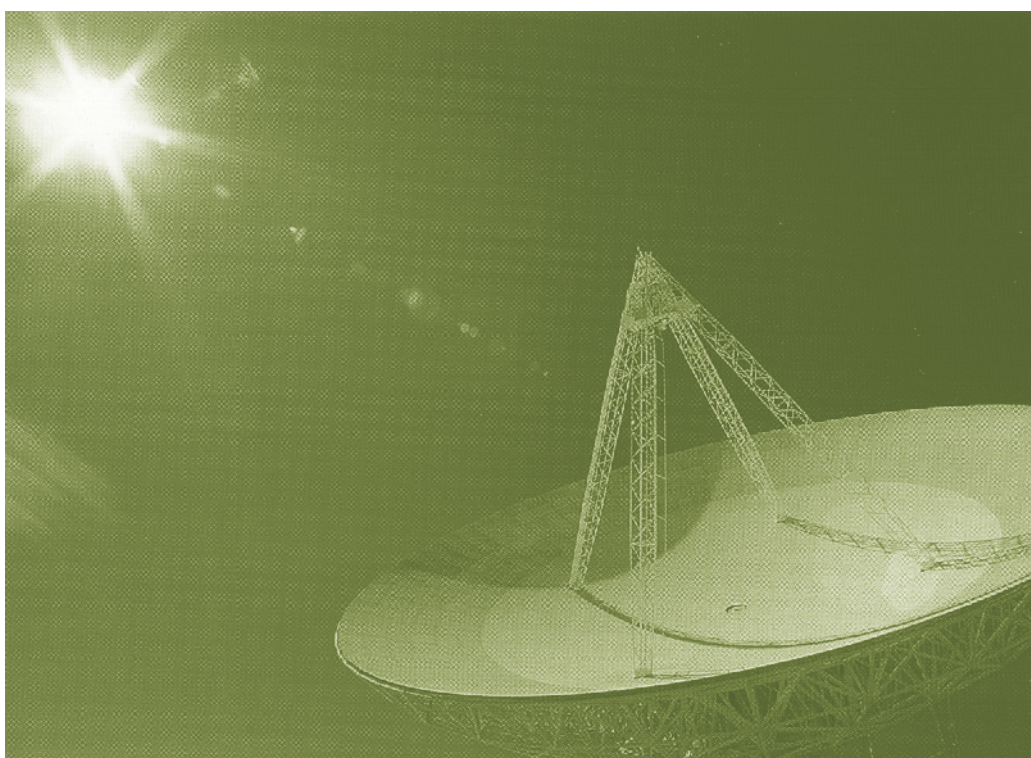
คณะกรรมการบริหารและสรรหา มีขอบเขตอำนาจหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นไปตามกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารและสรรหา ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- วางนโยบายการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และพิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัททุก ๆ ปี โดยหลังจากที่ได้มีการพิจารณาทบทวนแล้ว จะนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัติต่อไป พร้อมทั้งดูแลให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีดังกล่าว
- กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหากรรมการและกรรมการชุดย่อยของบริษัท
- พิจารณาสรรหากรรมการ โดยพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือ เสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณีว่าอำนาจดำเนินการนั้นสิ้นสุดที่องค์คณะใด

- พิจารณาสรรหาผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารในกรณีที่ไม่มีตำแหน่งว่างลง รวมทั้ง พิจารณาหลักเกณฑ์ในการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อแต่งตั้งต่อไป
- พิจารณาเสนออนุมัติแต่งตั้งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเป็นอนุกรรมการ และประธานคณะกรรมการชุดต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท
- พิจารณาเสนอชื่อบุคคลของบริษัทที่จะไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทร่วมค้าของบริษัท
- ดูผลการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการแต่ละชุด (รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานตนเอง และของคณะอนุกรรมการบริษัททิบาลและสรรหา) และกรรมการแต่ละคน ตลอดจนทำหน้าที่สอบทานผลการประเมินของคณะอนุกรรมการแต่ละชุด และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัท
- ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็น หรือคำแนะนำตามความจำเป็นตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท
- พิจารณาทบทวน และประเมินความเพียงพอของกฎบัตรนี้ และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลง
- รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee)

คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการบริหารจำนวน 5 คน คือ ประธานกรรมการบริหาร และกรรมการบริหารอีกจำนวน 4 คน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการงานของบริษัท เพื่อให้บรรลุตามแผนที่วางไว้ และรายงานผลการบริหารงานต่อคณะกรรมการบริษัท โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นางศุภจิ สุธรรมพันธุ์	ประธานกรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. Mr. Yong Lum Sung	กรรมการบริหาร
3. ดร. นงลักษณ์ พินัยนิติศาสตร์	กรรมการบริหาร
4. นายไพบุลย์ ภาณุวัฒนวงศ์	กรรมการบริหาร
5. นายเอนก พนาอภิชน	กรรมการบริหาร

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารมีขอบเขตอำนาจหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นไปตามกฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- กำหนดทิศทางกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
- บริหารการดำเนินธุรกิจใดๆ ของบริษัทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้
- กำกับและติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมวิธีแก้ไขถ้าผลประกอบการไม่เป็นไปตามเป้าหมายให้กรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกเดือน
- แสวงหาและประเมินโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่
- พิจารณาและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท
- พิจารณาสอบทานและอนุมัติรายการเกี่ยวกับการลงทุนและจำหน่ายทรัพย์สิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงินและการบริหารเงิน การบริหารงานทั่วไป และรายการอื่นใดที่เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ภายในขอบเขตอำนาจที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
- พิจารณาและให้ความเห็นต่อเรื่องที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ยกเว้นในกิจกรรมใดๆ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการชุดอื่นเป็นผู้ดำเนินการไว้แล้ว
- พิจารณาและสอบทานการบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายในของบริษัท
- คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้ผู้บริหาร หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาเห็นสมควรได้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหาร และ/หรือการมอบอำนาจช่วงต้องไม่เป็นการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่คณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสีย ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท และตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และหน่วยงานกำกับดูแล
- ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น
- มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุมหรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่จำเป็น
- รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของคณะกรรมการบริหาร ให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกเดือน ในวาระการรายงานของประธานคณะกรรมการบริหาร
- ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และประเมินความเพียงพอของกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกปี ซึ่งอาจทำพร้อมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท และคณะอนุกรรมการชุดอื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลของคณะอนุกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา

- ดำเนินการอื่นๆใด หรือตามอำนาจและความรับผิดชอบ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆไป
- มีอำนาจในการอนุมัติการดำเนินการทางการเงินในวงเงินไม่เกิน 400 ล้านบาทต่อรายการซึ่งจะรวมถึงการอนุมัติค่าใช้จ่ายต่างๆในการดำเนินการตามปกติธุรกิจ เงินลงทุนในโครงการ การลงทุนในสินทรัพย์ฝ่ายทุนหรือสินทรัพย์ถาวร ยกเว้นการชำระภาษีต่างๆ ที่ไม่ใช่ภาษีนำเข้า ค่าประกันภัยดาวเทียม และค่าผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งตามข้อผูกพันตามสัญญาการกู้ยืมเงินและชำระคืนก่อนกำหนด การให้กู้ยืมเงิน การจัดหาและใช้เงินสินเชื่อต่างๆ หรือการออกตราสารหนี้ รวมถึงการให้หลักประกัน การค้ำประกันเงินกู้ หรือสินเชื่อ การดำเนินการด้านการฝาก-ถอนเงิน และการจัดทำเครื่องมือบริหารความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย ให้มีอำนาจอนุมัติภายในวงเงินไม่เกิน 1,000 ล้านบาทต่อรายการ และ 800 ล้านบาทต่อรายการตามลำดับ ทั้งนี้ ถ้าเป็นการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน หรือความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้พนักงานระดับบริหารของบริษัทให้มีอำนาจอนุมัติทางการเงินในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาเห็นสมควรก็ได้

การอนุมัติรายการทางการเงินของคณะกรรมการบริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริหาร จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการอนุมัติรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใด (ตามข้อบังคับของบริษัท และสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด) ทำกับบริษัท หรือบริษัทเกี่ยวข้อง ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติไว้

ในเดือนที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัท บริษัทจะส่งรายงานปฏิบัติการและฐานะการเงินให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา รับทราบ

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ และผู้บริหารระดับสูง

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

กรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหา ประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่ เพื่อทำหน้าที่ในการสรรหากรรมการเพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ และ/หรือ เสนอขออนุมัติแต่งตั้งต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการใช้วิธีการดังต่อไปนี้ในการคัดเลือกรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

- (1) เปิดโอกาสให้คณะกรรมการแต่ละท่านเสนอชื่อ
- (2) อาจใช้ที่ปรึกษาภายนอกช่วยคัดกรองผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- (3) ให้เลขานุการบริษัท นำรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ตามที่ปรากฏอยู่ในระบบรายชื่อกรรมการของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และทำเนียบกรรมการ (กรรมการอาชีพ) ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย มาให้พิจารณา
- (4) เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรได้รับการพิจารณาผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2557 ทางบริษัทได้แจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผู้ถือหุ้นทราบว่าได้พินกำหนดระยะเวลาการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทแล้ว ปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรและมีคุณสมบัติเหมาะสมได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทแต่อย่างใด

การเลือกตั้งคณะกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง กรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งตามวาระเป็นจำนวน 1 ใน 3 โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง และกรรมการที่ออกตามวาระนี้อาจถูกเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งต่อได้

2. ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
  - 2.1 ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ถือ
  - 2.2 ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตามข้อ 2.1 เพื่อที่จะเลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
  - 2.3 บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด
3. กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากออกตามวาระดังกล่าว ให้คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของกรรมการที่เหลืออยู่เลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้ามาเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลืออยู่ไม่ถึงสองเดือน บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน บริษัทมีคณะกรรมการบริษัทภิบาลและสรรหาทำหน้าที่สรรหากรรมการที่จะแต่งตั้งใหม่

การสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหาร

สำหรับการสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหาร ได้เปิดเผยไว้แล้วใน หมวดที่ 5 บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ, ข้อ 11 การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทร่วม

คณะกรรมการของบริษัทใช้อำนาจในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน ตามวัตถุประสงค์, ข้อบังคับ และมติที่ประชุมของผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งจะทำการบริหารงานผ่านที่ประชุมคณะกรรมการ โดยการพิจารณาและอนุมัติ และ/หรือ ให้อำนาจแก่คณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ และ/หรือ มอบอำนาจให้แก่บุคคลใดแล้วแต่กรณี เพื่อการบริหารงาน แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการบริหารนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัทซึ่งจะต้องเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นอย่างสูงสุดเป็นสำคัญ

คณะกรรมการบริษัทจะกำกับดูแลโดยการมอบอำนาจให้กรรมการ และ/หรือ ผู้บริหาร เข้าไปเป็นตัวแทนของบริษัทย่อย และ/หรือ บริษัทร่วม โดยจะมีมาตรการและขั้นตอนในการบริหารจัดการผ่านคณะกรรมการบริษัท ซึ่งคณะกรรมการสรรหาและบริษัทภิบาล จะทำการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ และ/หรือ ผู้บริหาร แล้วแต่กรณี ผ่านที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาและบริษัทภิบาล เพื่อพิจารณาเลือกบุคคลที่เห็นสมควร แล้วจึงนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการบริษัทย่อย และ/หรือ บริษัทร่วม ต่อไป

ทั้งนี้กรรมการ และ/หรือ ผู้บริหาร ที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว จะต้องดำเนินการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายไว้ โดยจะต้องยึดหลักการกำกับดูแลที่ดีของกิจการ จรรยาบรรณ และนโยบายต่างๆ ของบริษัท ที่ได้มีการวางไว้ อย่างเคร่งครัด ซึ่งยึดถือผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น และบริษัทเป็นหลัก โดยไม่สามารถดำเนินการใดๆ อันขัดต่อวัตถุประสงค์ และ ข้อบังคับของบริษัท รวมถึงจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระบบความคุ้มค่าใน อีกทั้งการดำเนินงานในกิจการบริหารจะต้องเป็นไปตามแบบแผนที่ดีโดยไม่ขัดต่อนโยบายของบริษัท รวมถึงการดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และหลักกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำกับดูแลที่ดี และการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทมีนโยบายห้ามมิให้ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ นำข้อมูลบริษัทไปเปิดเผยหรือนำไปใช้ส่วนตน หรือกระทำการที่อาจมีการขัดแย้งทางผลประโยชน์ หากฝ่าฝืนบริษัทถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรงและกำหนดบทลงโทษขั้นสูงสุด

บริษัทยังกำหนดให้ผู้บริหาร และพนักงานซึ่งอยู่ในหน่วยงานที่ทราบข้อมูลภายในหลักเลี้ยง หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท ในช่วงระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินให้แก่สาธารณชน นอกจากนี้ บริษัท ได้ให้ความรู้และความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ในระดับต่างๆ เกี่ยวกับภาระหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ และการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมทั้งบทลงโทษและตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนการสนับสนุนข้อมูลให้กับบริษัทในเครือ บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล เช่น การขอหนังสือขอตกลงในการเก็บรักษาความลับและการห้ามถ่ายข้อมูลเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต

เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2553 บริษัทได้ประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของบริษัท กำหนดวิธีการเก็บรักษาข้อมูลอันเป็นความลับของบริษัท การเข้าถึง และการใช้ข้อมูลอันเป็นความลับของบริษัท และในปี 2554 คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัติ นโยบายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลที่เสนอโดยฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์

ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในปี 2556 บริษัทและบริษัทย่อยได้จ่ายค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fees)

บริษัทและบริษัทย่อย ได้จ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นจำนวนเงิน 2.72 ล้านบาท และสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด และกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด เป็นจำนวนเงิน 6.45 ล้านบาท

(2) ค่าตอบแทนอื่น (Non-Audit Fees)

บริษัทและบริษัทย่อย ได้จ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่นให้สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด และกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด เป็นจำนวนเงิน 1.27 ล้านบาท

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

ปรัชญาและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ

เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ บริษัทได้มีการกำหนดปรัชญาและจริยธรรมเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการดำเนินธุรกิจต่างๆ โดยเน้นการเป็นบริษัทชั้นนำของประเทศและสากลที่มีความรับผิดชอบต่อพนักงาน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่แข่งขัน คู่ค้า เจ้าหนี้ และสังคม นอกจากนี้ ยังครอบคลุมไปถึง การใช้ข้อมูลและการให้ข้อมูล การขัดแย้งทางผลประโยชน์ การรักษาทรัพย์สินของบริษัท การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและการรายงานที่เชื่อถือได้ บริษัทได้เปิดให้มีช่องทางการรายงาน สำหรับผู้บริหารและพนักงานถึงรายการที่อาจขัดต่อหลักการข้างต้นอย่างอิสระ โดยผ่าน Ethical Hotline บนเว็บไซต์ภายในของบริษัท

บริษัทยังมีนโยบายสนับสนุนและเคารพสิทธิมนุษยชนโดยตั้งมั่นอยู่ในหลักของเสรีภาพและความเท่าเทียมโดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. คัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และเพศ
2. ให้ความเท่าเทียมกันและไม่ให้มีการกีดกัน ตลอดจนการล่วงละเมิดทางเพศ

3. ไม่จำกัดสิทธิเสรีภาพในทางความคิด และการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง แต่ต้องไม่กระทบหรือนำความเสียหายมาสู่องค์กร บริษัทมีระบบการปลูกฝังและการสร้างจิตสำนึกด้านจริยธรรมในการประกอบธุรกิจให้กับผู้บริหารและพนักงาน โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การให้ความรู้ด้านจริยธรรมเบื้องต้น ในการปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่
2. การให้ความรู้ด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดให้มีการนิมนต์พระอาจารย์มาเทศน์เพื่อขัดเกลาจิตใจ และส่งเสริมให้พนักงานยึดมั่นในคำสอนตามพุทธศาสนา
3. การกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในทางปฏิบัติ เช่น การยกย่องเชิดชูพนักงานที่แสดงพฤติกรรมที่ดี เพื่อเป็นเยี่ยงอย่าง

คณะกรรมการบริษัท ได้อนุมัติให้ใช้นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันและช่วยให้สามารถตรวจพบ และลดความเสียหายจากการกระทำผิดหรือการทุจริตภายในองค์กร โดยกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. คุ้มครองพนักงานที่ให้ข้อมูล ให้ความร่วมมือหรือให้ความช่วยเหลือใดๆ แก่บริษัท อันเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหรือการทุจริต ไม่ให้ถูกโยกย้าย ถูกลงโทษ หรือกลั่นแกล้ง
2. กำหนดแนวปฏิบัติที่โปร่งใสและเที่ยงธรรมในการสอบสวน
3. ป้องปรามและช่วยให้สามารถตรวจพบและลดความเสียหายจากการกระทำผิดหรือการทุจริต
4. กรณีไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกที่จะแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาหรือสงสัยว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารของบริษัทเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดและการทุจริตสามารถแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางอื่นนอกเหนือจาก Ethics Hotline ใน Intranet คือ
  - ✓ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน   ✓ หัวหน้าหน่วยงานทรัพยากรบุคคล
  - ✓ ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ   ✓ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
  - ✓ คณะกรรมการของบริษัท

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

สรุปความเห็นของคณะกรรมการบริษัทที่เกี่ยวกับการควบคุมภายในของบริษัท

ในปี 2556 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ องค์กรและสภาพแวดล้อม การบริหารความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล ระบบการติดตาม และหลักการอีก 17 หลักการแล้ว เห็นว่าบริษัทมีการควบคุมภายในเพียงพอและมีการพัฒนาด้านการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้แสดงความเห็นในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ตามเอกสารแนบ 4

การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน

บริษัทได้มีการจัดระบบควบคุมภายในตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอแนะและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission หรือ COSO ที่กำหนดไว้เป็น Internal Control Framework โดยมีองค์ประกอบ 5 ประการคือ

1. **องค์กรและสภาพแวดล้อม :** บริษัทมีระบบควบคุมในด้านบัญชีการเงิน การปฏิบัติการ การจัดองค์กร และบุคลากรโดยกำหนดให้มีกระบวนการต่างๆ รวมทั้งคู่มืออำนาจดำเนินการและอำนาจอนุมัติทางการเงิน โดยยึดหลักการกำกับดูแลที่ดี ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ได้จัดทำไว้

2. **การประเมินความเสี่ยง** : บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและได้ทำการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงโดยการนำ Enterprise Risk Management Framework ของ COSO มาปรับให้เข้ากับธุรกิจของบริษัท และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. **กิจกรรมการควบคุม** : บริษัทได้สร้างกลไกในการควบคุมให้กับผู้บริหารโดยการพัฒนากระบวนการจัดการคุณภาพของ ISO มาปรับใช้กับการควบคุมการปฏิบัติงานในมุมมองของลูกค้าและกิจกรรมการควบคุมอื่นๆ ที่เน้นผลในเรื่องความน่าเชื่อถือของข้อมูล การดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัท และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรและความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ
4. **สารสนเทศและการสื่อสาร** : บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยการจัดทำอินทราเน็ตและเว็บไซต์นอกจากนั้นยังนำวัฒนธรรมด้าน Openness ซึ่งเน้นการสื่อสารในทุกระดับ
5. **การติดตามและประเมินผล** : คณะกรรมการบริหารจะทำหน้าที่ในการติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทในกลุ่ม และรายงานผลให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 คณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบถ้วน คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ องค์กรและสภาพแวดล้อม การบริหารความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศการสื่อสารข้อมูล ระบบการตรวจติดตาม และหลักการอีก 17 หลักการ ประกอบกับรายงานของสำนักตรวจสอบภายในในเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะการควบคุมของฝ่ายบริหาร (Management Control) ที่สามารถป้องกันความเสียหายจากการนำทรัพย์สินของบริษัทไปใช้หรือจำหน่ายจ่ายโอนโดยมิชอบ การทำธุรกรรมต่างๆ ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจจัดการ มีการบันทึกบัญชีเพื่อให้บริการเงินถูกต้องน่าเชื่อถือ และมีระบบการจัดเก็บเอกสารสำคัญที่ทำให้กรรมการ ผู้สอบบัญชี และผู้มีอำนาจตามกฎหมายสามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควร นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาด้านการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและต่อเนื่อง

เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในและการจัดเก็บเอกสารสำคัญ มีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง บริษัทจึงกำหนดเป็นนโยบายให้มีสำนักตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระ มีกฎบัตรที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการบริษัทระบุอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน และมีผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการรับรองจากสถาบันผู้ตรวจสอบสากลเช่น Certified Internal Auditors (CIA) และ Certified Public Accountants (CPA) โดยผู้ตรวจสอบภายใน สามารถเข้าถึงข้อมูลและทำการตรวจสอบในส่วนงานต่างๆ ได้ โดยไม่มีข้อจำกัด และสามารถรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริษัท และประธานคณะกรรมการบริหารเพื่อให้เกิดการแก้ไข ป้องกันและปรับปรุงได้อย่างรวดเร็ว

ปี 2556 สำนักตรวจสอบภายในนำผลจากการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายบริหารมาปรับปรุงแผนการตรวจสอบสำหรับ ปี 2556 ถึง ปี 2560 โดยเน้นการให้ความมั่นใจในด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูลบัญชีและการเงิน ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ด้านวินัยในการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ สำนักตรวจสอบภายใน ยังให้คำปรึกษาในเรื่องการสร้างระบบบัญชี ระบบงานและระบบสารสนเทศ ที่ฝ่ายบริหารนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ เช่น การพัฒนาระบบคุณภาพตามข้อกำหนดของ ISO ในบริษัทย่อย และการพัฒนาคอมพิวเตอร์โปรแกรม การติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กร สุดท้ายนี้ สำนักตรวจสอบภายในยังทำการการพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีคุณสมบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตามหลักการของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ของ The Institute of Internal Auditors ผลการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายในและความร่วมมือของผู้บริหาร ทำให้ประเด็นที่พบจากการตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีได้ถูกแก้ไขปรับปรุงแล้วเสร็จเป็นส่วนใหญ่

การบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้นำคู่มือและแนวทางการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทอื่นที่นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของบริษัท โดยเผยแพร่และให้ความรู้แก่พนักงานในระดับต่างๆ รวมทั้งจัดสัมมนาในเชิงปฏิบัติการพร้อมกับจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการผู้อำนวยการและผู้บริหารในระดับต่างๆ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงยังได้ออกแบบขั้นตอนของกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ COSO แนวทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ และพันธกิจของบริษัท โดยเริ่มนำมาปรับให้เข้ากับการกำหนด วิสัยทัศน์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกในการตอบสนองวิสัยทัศน์ การกำหนดพันธกิจและวัตถุประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัด การวิเคราะห์ ความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบที่เป็นสาระสำคัญ การวางแผนบรรเทาความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน เพื่อให้ฝ่ายบริหารสามารถควบคุมและบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การติดตามผลเพื่อรายงานต่อ คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท และด้วยวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้การบริหารความเสี่ยงของบริษัทเป็นกระบวนการ ที่ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากทุกระดับ

ในปี 2556 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ทบทวน นโยบายการบริหารความเสี่ยง คู่มือการบริหารความเสี่ยง ขอบเขตและเกณฑ์ ในการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งติดตามสถานะความเสี่ยงของบริษัททุกไตรมาส นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีการอบรมและพัฒนาการ บริหารความเสี่ยงให้เกิดผลในทางปฏิบัติสำหรับบริษัทบริษัทย่อยและบริษัทร่วมค้าในประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว

ความเห็นของสำนักตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

สำนักตรวจสอบภายในรวมทั้ง บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2556 จึงได้ให้ ความเห็นว่า ไม่พบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบการเก็บเอกสารสำคัญและระบบควบคุมภายในของบริษัทแต่อย่างใด ระบบควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปี 2556

หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)

- (1) หัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัท คือ ร.ต.ท. ศิวะรักษ์ พินิจารมณ ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานตรวจสอบภายใน นอกจากนั้น ในส่วนของหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (compliance) ปัจจุบัน มี นายสกล จารุจินดา ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ฝ่ายกฎหมาย เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในส่วนงานดังกล่าว
- (2) เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบบริษัท ครั้งที่ 7/2556 ได้มีมติแต่งตั้งหัวหน้างานตรวจสอบ ภายในของบริษัท โดยมีนายศิวะรักษ์ พินิจารมณ เป็นผู้เข้ารับตำแหน่งดังกล่าว ให้มีผลนับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควรว่า นายศิวะรักษ์ พินิจารมณ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งในด้านวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ รวมถึงการอบรมที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัทอย่าง มีประสิทธิภาพ
- (3) โดยที่กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบได้ระบุแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้าย ความดีความชอบ และการ เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของบริษัทนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท โดยเป็นไปตามขอบเขตและอำนาจหน้าที่ในกฎบัตร คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งได้มีการสอบทานและปรับปรุงเป็นประจำทุกปี (รายละเอียดของกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบสามารถ ดูได้ที่ www.thaicom.net หัวข้อ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน > การกำกับดูแลกิจการที่ดี > กฎบัตร

รายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

PAGE
123

AR 2013 / 2556

ในรอบปี 2556 บริษัท และบริษัทย่อยมีรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัท และบริษัทย่อย ซึ่งผู้สอบบัญชีระบุไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2556 (ล้านบาท)	เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการมีรวม	
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (เอไอเอส) / มีถือหุ้นเป็นผู้ถือหุ้น 40.45% และมีกรรมกรร่วมกัน - ประกอบธุรกิจการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	1. รายได้		
	- บริษัทให้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) บนดาวเทียมไทยคม	51.52	บริษัทเป็นผู้ให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมรายเดียวในประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ โดยคิดค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
	- รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)	0.43	กิจการที่ควบคุมร่วมกัน (แอลทีซี) ให้บริการ International Roaming ในประเทศลาว ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ อัตราค่าบริการเป็นตามราคาตลาด เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
	- รายได้ค่าโฆษณา	1.20	บริษัทย่อย (ดีทีทีวี) ให้บริการโฆษณา ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ โดยคิดค่าบริการเป็นอัตราเดียวกันกับบุคคลภายนอก
	2. ค่าใช้จ่าย		
	- บริษัทจ่ายเงินค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ค่าสัมมนา และฝึกอบรม ให้กับผู้บริหารและพนักงาน	2.22	กลุ่มบริษัทใช้บริการโทรศัพท์มือถือเพื่อสนับสนุนธุรกิจปกติโดยเครือข่ายของเอไอเอสครอบคลุมพื้นที่บริการอย่างทั่วถึง และใช้บริการการจัดอบรมสัมมนาและฝึกอบรมที่ดำเนินการโดยเอไอเอสอัตราค่าบริการเป็นราคาตลาด เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
	- ค่าใช้จ่ายจากการใช้บริการโทรศัพท์ข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)	0.69	เอไอเอสให้บริการ International Roaming ในประเทศไทย ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ อัตราค่าบริการเป็นตามราคาตลาด เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
	- ค่าใช้จ่ายจากการเช่าพื้นที่วางอุปกรณ์ไอพีสตาร์	0.38	
	3. ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ	9.46	
	4. เจ้าหนี้การค้า เงินรับล่วงหน้าค่าบริการ และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	0.73	
	5. หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.16	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกับ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2556 (ล้านบาท)	เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินรวม	
บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) / เป็น บริษัทที่บริษัทย่อยของบริษัท ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 42.07 และ มีการรวมกัน - ประกอบธุรกิจให้บริการ อินเทอร์เน็ต และบริการ รับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ ผ่านดาวเทียม	1. รายได้		
	- บริษัทให้เช่าช่องสัญญาณ ดาวเทียม (Transponder) บนดาวเทียมไทยคม รับจ้าง ดำเนินการให้บริการส่งสัญญาณ โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม และ ขายอุปกรณ์ผู้ใช้ปลายทาง ไอพีสตาร์ (IPSTAR User terminal)	12.60	บริษัทเป็นผู้ให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม และเป็นผู้จำหน่ายอุปกรณ์ผู้ใช้ปลายทาง ไอพีสตาร์รายเดียวในประเทศ โดยคิดค่าบริการ ตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าโดยปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
	- รายได้จากการขายอุปกรณ์ สื่อสารสัญญาณดาวเทียม (Satellite Uplink Equipment)	39.03	บริษัทเป็นผู้จำหน่ายอุปกรณ์ดาวเทียม โดยคิด ค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้า โดยปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
	- ดอกเบี้ยรับ	2.02	
	2. ค่าใช้จ่าย		
	- บริษัทจ่ายค่าบริการส่งสัญญาณ ขึ้นสู่อดาวเทียม ค่าใช้บริการ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ	27.57	บริษัทใช้บริการส่งสัญญาณขึ้นสู่อดาวเทียม ใช้บริการอินเทอร์เน็ต และอื่นๆ ซึ่งเป็นการดำเนิน ธุรกิจปกติ โดยจ่ายค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไข ทางการค้าปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
บริษัท แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด (แมทซ์บ็อกซ์) / มีอินเทอร์เน็ต อยู่ 99.96% - ประกอบธุรกิจขายหน้าและ ตัวแทน รับโฆษณาด้วยวิธีการ ทุกชนิด รับเป็นตัวแทนนำ สินค้าไปโฆษณาทางสื่อโฆษณา	3. ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ	36.63	
	4. ลูกหนี้อื่น	0.03	
	5. เจ้าหนี้การค้า และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	5.98	
บริษัท แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด (แมทซ์บ็อกซ์) / มีอินเทอร์เน็ต อยู่ 99.96% - ประกอบธุรกิจขายหน้าและ ตัวแทน รับโฆษณาด้วยวิธีการ ทุกชนิด รับเป็นตัวแทนนำ สินค้าไปโฆษณาทางสื่อโฆษณา	1. ค่าใช้จ่าย		
	- บริษัทว่าจ้างแมทซ์บ็อกซ์ ในการจัดทำสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เช่น สื่อภาพพิมพ์ สื่อโฆษณา	0.93	บริษัทใช้บริการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการดำเนินการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยจ่ายค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไขทาง การค้าปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ไอทีเอส) / มีอินเทอร์เน็ต อยู่ 99.99% - จัดทำระบบงานด้วยโปรแกรม สำเร็จรูปและโปรแกรม เพิ่มเติมให้คำปรึกษา	1. ค่าใช้จ่าย		
	- บริษัทใช้บริการด้านโปรแกรม คอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผล บัญชีและบริการด้านการ ให้คำปรึกษา	9.91	บริษัทใช้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลทางบัญชีรวมถึงการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยคิดค่าบริการ ใกล้เคียงกับราคาของบริษัทอื่นที่ให้บริการ ในลักษณะเดียวกัน เนื่องจากขนาดของรายการ เป็นรายการขนาดเล็ก บริษัทจึงมีหน้าที่เปิดเผย ข้อมูลการทำรายการต่อตลาดหลักทรัพย์
	2. เจ้าหนี้อื่น	0.83	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกับ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2556 (ล้านบาท)	เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		รวมการเดินรวม	
Codespace Inc / บริษัท ถือหุ้นใน Spacecode LLC ร่วมกับ Codespace Inc ในสัดส่วน 70%: 30% - ให้บริการด้านวิศวกรรม พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร และอิเล็กทรอนิกส์	1. ค่าใช้จ่าย - บริษัทว่าจ้าง Codespace ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับ โครงการไอพีสตาร์ 2. ลูกหนี้ 3. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	10.98 11.32 1.25	รายการดังกล่าวถือเป็นการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยจ่ายค่าบริการตามอัตราค่าบริการรายชั่วโมง บวกด้วยค่าใช้จ่ายเบิกจ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง
Shenington Investments Pte Ltd (เชน)/ บริษัทถือหุ้น ใน เชน ร่วมกับ Asia Mobile Holdings Pte Ltd. “AMH” ในสัดส่วน 51%: 49% - เป็นบริษัทถือเงินลงทุน ในธุรกิจให้บริการโทรคมนาคม	1. รายได้อื่น - บริษัทรับจ้างให้คำปรึกษา โดยเชนต้องจ่ายค่าที่ปรึกษา และบริหารงานเป็นรายเดือน โดยค่าบริการกำหนดจากต้นทุน ของผู้บริหารและพนักงาน ที่ให้คำปรึกษาและบริหารงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทย่อย - ดอกเบี้ยรับ 2. เงินให้กู้ยืมระยะสั้น 3. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น 4. ลูกหนี้	8.94 4.52 142.07 8.61 8.68	เป็นนโยบายในการกำกับดูแลบริษัทย่อยของ บริษัท เพื่อให้การควบคุมเป็นประโยชน์สูงสุด บริษัทให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของ Shareholder Loan อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บ ถูกคำนวณจากต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงบวก ด้วยส่วนต่าง เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
Mfone Co., Ltd.(เอ็มโฟน)/ ถือหุ้นโดยเชน 100% - ให้บริการด้านโทรคมนาคม ในประเทศกัมพูชา (อยู่ระหว่าง ขั้นตอนการเลิกกิจการตาม กฎหมายของประเทศกัมพูชา)	1. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	7.68	กิจการที่ควบคุมร่วมกัน (แอลทีซี) ใช้บริการ ดำเนินการ ดูแล บำรุงรักษา สถานีควบคุม เครือข่ายภาคพื้นดินไอพีสตาร์ในประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ โดยจ่ายค่าบริการ ตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
Lao Telecommunication Co., Ltd (แอลทีซี) / ถือหุ้น โดยเชน ร่วมกับรัฐบาลของ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ในสัดส่วน 49% : 51% - ให้บริการด้านโทรคมนาคม ในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	1. รายได้ - รายได้จากบริการ โทรข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) - เจ้าหนี้การค้า	0.02 0.25	เอ็มโฟน ให้บริการ International Roaming ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ อัตราค่าบริการ เป็นตามราคาตลาด เสมือนทำรายการ กับบุคคลภายนอก

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2556 (ล้านบาท)	เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		จบการเป็นรวม	
Asia Mobile Holdings Pte Ltd. “AMH” และกลุ่มบริษัท AMH เป็นบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุดร่วมกัน	1. รายได้ - รายได้จากบริการโทรข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)	0.04	เอ็มโพน ให้บริการ International Roaming ในประเทศกัมพูชาซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ อัตราค่าบริการเป็นตามราคาดตลาด เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
	2. ค่าใช้จ่าย - กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน (เช่น) จ่ายค่าที่ปรึกษา โดยค่าบริการกำหนดจากต้นทุนของผู้บริหารและพนักงานที่ให้คำปรึกษา	1.04	
	- ค่าใช้จ่ายจากการใช้บริการโทรข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)	0.01	
	- ดอกเบี้ยจ่าย	4.24	กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน (เช่น) ได้รับการสนับสนุนทางการเงิน ในรูปแบบของ Shareholder Loan จาก AMH อัตราดอกเบี้ยถูกคำนวณจากต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริง บวกด้วยส่วนต่าง เสมือนทำรายการกับบุคคลภายนอก
	3. เงินกู้ยืมระยะสั้น	142.66	
	4. เจ้าหนี้อื่น	1.88	
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	5. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	8.70	
	1. รายได้ - รายได้จากการขายอุปกรณ์ผู้ใช้ปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User terminal)	5.45	บริษัทเป็นผู้จำหน่ายอุปกรณ์ผู้ใช้ปลายทางไอพีสตาร์ โดยคิดค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าโดยปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
	- รายได้ค่าออกแบบเว็บไซต์และบริการอื่น	0.36	
	2. ค่าใช้จ่าย	1.32	ดีทีวีให้บริการออกแบบเว็บไซต์และบริการอื่นให้กับบุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติ โดยคิดค่าบริการตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
	3. ลูกหนี้การค้า	5.84	
	4. เจ้าหนี้อื่น	0.02	

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ

ในปี 2556 บมจ. ไทยคม และบริษัททยอย (บริษัท) มีรายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบแล้ว ข้อ 4 ในงบการเงินประจำปี 2556 โดยผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตได้สรุปรายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันในการทำรายการดังกล่าวว่ารายการที่บริษัทมีกับบริษัทในกลุ่มอินทัช และกลุ่ม Temasek เช่น บริษัททยอย บริษัทร่วม กิจการที่ควบคุมร่วมกัน ผู้บริหาร และกิจการอื่นที่อินทัช และ Temasek และบริษัท มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม จะแสดงเป็นรายการกับบุคคล หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท

บริษัทคิดราคาซื้อขายสินค้าและบริการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าโดยปกติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก สำหรับรายการที่มีนัยสำคัญและต้องดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งรายการดังกล่าวคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายการและได้ให้ความเห็นว่าเป็นรายการที่สมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท

มาตรการขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีเป้าหมายในการประกอบกิจการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้น มีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลให้แก่นักลงทุนอย่างเพียงพอ รวมทั้งยึดถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมายต่างๆ ในประเทศที่บริษัทประกอบกิจการอยู่ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับรายการระหว่างกลุ่มบริษัทกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นไปอย่างโปร่งใส ลดความขัดแย้งทางผลประโยชน์และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และ ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) สำนักงาน ก.ล.ต. ในอันที่จะทำให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจลงทุนได้ บริษัทจึงกำหนดแนวทางการทำรายการ

ระหว่างกลุ่มบริษัทกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาทำรายการดังรายละเอียดต่อไปนี้

การทำรายการระหว่างกันของบริษัท และบริษัททยอย กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง บริษัทจะพิจารณาดำเนินการเสมือนหนึ่งทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm’s length basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทโดยจะต้องมีเงื่อนไขการค้าที่มีราคาและเงื่อนไขที่เป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์ในกรณีที่ไม่ชัดเจนว่าราคาระหว่างกันเข้าข่าย Arm’s length basis หรือไม่ จะต้องนำเสนอรายการดังกล่าวหาหรือต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อขอความเห็นชอบก่อนทำรายการ

บริษัทมีการมอบอำนาจอนุมัติวงเงินแก่ผู้บริหารตามลำดับชั้น โดยจะกำหนดอำนาจของผู้มีสิทธิอนุมัติตามวงเงินที่กำหนด อย่างไรก็ตาม บริษัทห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยส่วนตัวเป็นผู้อนุมัติทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้เสีย และกรรมการที่มีส่วนได้เสียในการตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ต้องไม่เข้าร่วมประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุม โดยคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานการทำรายการระหว่างบริษัท

หรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันและให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การทำรายการระหว่างบริษัทกับบริษัทที่มีบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งมีส่วนการถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ 10 จะไม่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน

การทำรายการระหว่างกันพึงกระทำได้ตามปกติเนื่องจากเป็น การทำรายการตามปกติธุรกิจและตามเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปเสมือนลูกค้าภายนอกทั่วไปโดยปกติ รวมทั้งราคาหรือค่าตอบแทนอยู่ในกรอบซึ่งต้องได้รับอนุมัติตามระเบียบปฏิบัติทางการเงินของบริษัทและต้องทบทวนกระบวนการคัดเลือก ผู้ขายและผู้ผลิต (Vendor selection process) อยู่เสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดโอกาสแก่ผู้ประกอบการนอกกลุ่ม ซึ่งอาจให้ผลประโยชน์แก่บริษัทมากกว่า และเป็นแหล่งภายนอก สำหรับการเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้า

บริษัททำการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันโดยยึดแนวปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน และตามระเบียบปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ฝ่ายกฎหมายและกำกับดูแล (Legal and Compliance) และฝ่ายบัญชีจะนำเสนอรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการ ที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเข้าสู่การพิจารณา

ของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) เพื่อสอบทาน และให้ความเห็นต่อความจำเป็นและความสมเหตุสมผล ของรายการว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทหรือไม่ ก่อนรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทต่อไป นอกจากนี้ ฝ่ายบัญชี จะนำเสนอรายการระหว่างกันทุกๆ เดือนเพื่อให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)

นโยบายหรือแนวนโยบายการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

ในอนาคตบริษัทอาจมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าทำรายการ ระหว่างกัน ทั้งที่เป็นรายการทางการค้าตามปกติธุรกิจและ รายการที่ไม่เป็นไปตามการค้าปกติธุรกิจ โดยการเข้าทำรายการ ดังกล่าวจะตั้งอยู่บนเงื่อนไข ราคาที่สมเหตุสมผล และเป็น ประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท ทั้งนี้บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่า ด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดและปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการได้มา หรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน และบริษัทย่อย บริษัทจะทำการเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบ บัญชีของบริษัท

ด้วยความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน (Sustainable and Profitable Growth) ภายใต้วิสัยทัศน์มุ่งสู่การเป็นผู้นำด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียมชั้นนำของเอเชีย ไทยคมตระหนักดีถึงการดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่ใช้ความรู้ ประสิทธิภาพ และทรัพยากรที่มี ทั้งในขั้นตอนการดำเนินธุรกิจและในส่วนที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับไทยคมในทุกภาคส่วน

ภายใต้บริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นความท้าทายใหม่ของสังคม ในฐานะองค์กรที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์และคุณค่าในการเติบโตร่วมกันระหว่างบริษัทและรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ชุมชนและสังคม ไทยคมจึงมีความพร้อมที่จะปรับตัวในการรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการอย่างรับผิดชอบต่อในทุกกระบวนการ ส่วนงาน และโครงการต่างๆ ที่ธุรกิจดำเนินอยู่

รายงานประจำปี 2556 ฉบับนี้ ได้คัดลอกเนื้อหาบางส่วนบางตอนจากรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนประจำปี 2556 บริษัทได้จัดทำ “รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งรายละเอียดได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของบริษัท

การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

ภายใต้ทิศทางดำเนินธุรกิจในการเติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน (Profitable and Sustainable Growth) ไทยคมเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจบนเส้นทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในกระบวนการดำเนินธุรกิจ และการดูแลรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง บนหลักการที่ว่า

- ไทยคม ยังคงมุ่งมั่นในการเติบโตอย่างยั่งยืน เคียงข้างสังคม ดูแลสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนที่เราอาศัยอยู่และดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
- ไทยคมในฐานะผู้นำทางด้านดาวเทียม มุ่งมั่นที่จะใช้ศักยภาพที่มีเพื่อสร้างเครือข่าย และก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับประโยชน์และเป็นการสร้างคุณค่าร่วมกันในทุกภาคส่วน
- ไทยคมมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าร่วม ผ่านกระบวนการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาส สร้างอนาคต เพราะเราเชื่อมั่นว่า “การศึกษาเข้มแข็ง ประเทศไทยแข็งแรง”

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามทิศทางที่ไทยคมวางไว้ในปี 2556 บริษัทได้มีการกำหนดนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ที่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สามารถตอบสนองผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยประกอบไปด้วย

1. การกำกับดูแลกิจการ

บริษัทยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลด้วยการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริหารจัดการด้วยความโปร่งใสและรับผิดชอบต่อ ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม รักษาชื่อเสียงและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่อบริษัทและปฏิบัติตาม เป็นพลเมืองดีของทุกประเทศและภูมิภาคที่บริษัท ดำเนิน ธุรกิจอยู่

2. การดำเนินธุรกิจ

บริษัทดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรมและมีจริยธรรม ซื่อสัตย์ จริ่งใจ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า อย่างเสรี หลีกเลี่ยงการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อด้านการคอร์รัปชัน ทุกรูปแบบ ดำรงตนเป็นกลางทางการเมือง และเคารพต่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมที่ดำเนินธุรกิจอยู่

3. สิทธิมนุษยชน

บริษัทสนับสนุนและเคารพสิทธิมนุษยชน ดำเนินธุรกิจโดยเคารพ ต่อสิทธิและเสรีภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกหรือกีดกันทางเพศ เชื้อชาติและชนชั้น ไม่ใช่แรงงาน เด็ก และจะไม่มีส่วนร่วมกับการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อหลักสิทธิ มนุษยชน

4. การปฏิบัติต่อพนักงาน

- บริษัทถือว่าพนักงานเป็นทรัพย์สินที่มีค่าสูงสุดสำหรับ องค์กร
- บริษัทส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร อันมีที่ มา จากค่านิยมหลักและวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยดำรงไว้ซึ่ง เอกลักษณ์และรากฐานของความเป็นไทย
- บริษัทส่งเสริมให้พนักงานได้มีโอกาสแสดงศักยภาพ อย่างเต็มที่และมีความก้าวหน้าในงาน สนับสนุนการ ฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของพนักงาน พิจารณา ผลงานและให้ผลตอบแทนอย่างเหมาะสม
- บริษัทสร้างสุขภาวะในการทำงาน สนับสนุนการสร้าง ความ สมดุลในชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว จัดสภาพแวดล้อม ในการทำงานให้มีความปลอดภัยและถูกสุขอนามัย จัดให้ มีสวัสดิการด้านสุขภาพ และปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครอง แรงงานโดยเคร่งครัด

- บริษัท ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกให้พนักงานมีจิตอาสา และ มีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. การปฏิบัติต่อลูกค้า

บริษัทนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้และ ปลอดภัย มุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจสูงสุดต่อลูกค้า เน้นการมอบประสบการณ์ความประทับใจด้วยบริการอันเป็นเลิศ มีความจริงใจต่อการจัดการข้อเรียกร้องของลูกค้า รวมทั้ง พยายามอย่างเต็มที่ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น จากสินค้าและบริการ อีกทั้งมุ่งเน้นการสร้างและรักษา ความ สัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับลูกค้า

6. การปฏิบัติต่อคู่ค้าและพันธมิตรธุรกิจ

บริษัทปฏิบัติต่อคู่ค้าและพันธมิตรธุรกิจอย่างเป็นธรรมและด้วย ความเป็นกัลยาณมิตร คำนึงถึงการสร้างประโยชน์และการเติบโต ของธุรกิจร่วมกัน โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามสัญญา ตลอดจน ข้อตกลงต่างๆ ที่มีต่อกัน มั่นใจในการคัดเลือกคู่ค้าและพันธมิตร ธุรกิจ รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสและเป็นธรรม ทั้งนี้มุ่งเน้น ที่จะคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันยั่งยืนกับคู่ค้าและพันธมิตรธุรกิจ

7. การสร้างสรรค๑นวัตกรรม

บริษัทเชื่อมั่นในศักยภาพการสร้างสรรค๑นวัตกรรม อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินธุรกิจและการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร บริษัทสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาสินค้าและบริการ รวมถึงเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค๑นวัตกรรมทั้งในด้านเทคโนโลยี กระบวนการทำงานและรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความร่วมมือกับคู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมที่บริษัท ดำเนินธุรกิจอยู่ รวมทั้งสร้างประโยชน์และความเจริญต่อสังคมโดยรวม

8. ความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคม

- บริษัทเชื่อมั่นและนำแนวคิดในการสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจกับสังคมมาเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจ ชุมชนและสังคมเจริญเติบโตไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน
- บริษัทมีนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบบริเวณที่บริษัทดำเนินธุรกิจตลอดจนพื้นที่ชุมชนอื่นๆ โดยพิจารณาจากความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับชุมชน โดยมุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น
- บริษัทถือว่าการศึกษาค๑เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ สังคมชุมชน รวมถึงธุรกิจ โดยมีนโยบายในการนำสินค้า บริการ บุคลากร และทรัพยากรของบริษัท มาใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเติบโตได้อย่างยั่งยืน
- บริษัทถือเป็นความรับผิดชอบในการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมในยามเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ที่บริษัทสามารถให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมได้ โดยบริษัทจะร่วมมือกับลูกค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ รวมถึงองค์กรต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในโอกาสแรกๆ ที่ทำได้

9. สิ่งแวดล้อม

บริษัทมีนโยบายดำเนินธุรกิจโดยให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและ

ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริษัทให้แก่บุคลากร ป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดการดำเนินธุรกิจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ รวมถึงการใช้อุปกรณ์ทางด้านความถี่วิทยุ (Radio Frequency) อย่างปลอดภัยต่อบุคลากรของบริษัท และชุมชนโดยรอบบริษัท

แนวทางการบริหารจัดการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากวิสัยทัศน์ที่กำหนดให้ไทยคมเป็นผู้นำในธุรกิจดาวเทียมเพื่อการสื่อสารที่สร้างโอกาสในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ดาวเทียมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของธุรกิจและสังคม ในปี 2556 ถือเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญของไทยคม ในการบริหารจัดการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้มีทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (Sustainable Development Committee) โดยมีประธานกรรมการบริหารและประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงจากส่วนงานต่างๆ เป็นกรรมการ เพื่อกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและการติดตามผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ

อีกทั้งยังมีการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการเติบโตอย่างยั่งยืนปี 2556 (SD Champion 2013) ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและคณะทำงานจากส่วนงานต่างๆ เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางการดำเนินธุรกิจของบริษัท ตลอดจนกำหนดแผนงานในการจัดทำรายงานความยั่งยืนและดำเนินการจัดทำรายงาน เพื่อสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรรับรู้ความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านความยั่งยืนขององค์กรทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้จากการจัดทำรายการความยั่งยืนมาสอบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในองค์กรต่อไป

ธรรมาภิบาลและจริยธรรม

ไทยคมยึดมั่นในเรื่องธรรมาภิบาลและจริยธรรมเสมอมาในการดำเนินธุรกิจ และได้มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรผ่านนโยบายการกำกับดูแลกิจการในปี 2556 ที่ผ่านมาได้ปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการเพื่อยกระดับการดำเนินงานให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมประเด็นสิทธิของผู้ถือหุ้น การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการซึ่งสอดคล้องตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้วยการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่จริงจังและต่อเนื่อง ทำให้ในปี 2556 ไทยคมได้รับรางวัลบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการในระดับ “ดีเลิศ” (Companies with Excellence CG Scoring) จากการสำรวจประจำปี 2556 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

สร้างธุรกิจระดับโลก เพื่อเศรษฐกิจไทย

ไทยคมให้ความสำคัญในด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นมิติที่สำคัญควบคู่ไปกับการดำเนินการในมิติสิ่งแวดล้อมและมิติทางสังคมตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจจึงให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจที่สร้างประโยชน์ให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งการ

พัฒนาโครงข่ายในการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่มีคุณภาพให้กับผู้บริโภคเพื่อสร้างโอกาสและตอบสนองความหลากหลายของการบริการในราคาที่เหมาะสม การสร้างประโยชน์ให้กับอุตสาหกรรมสื่อสารและโทรคมนาคมที่สามารถสร้างรายได้ ต่อ ยอดการให้บริการในธุรกิจที่นำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตรายการและผู้ประกอบการสถานีวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ผู้ประกอบการเคเบิลทีวี และผู้ให้บริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก ผู้ผลิตและจำหน่ายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ผู้ประกอบการสื่อสารและโทรคมนาคม ตลอดจนผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ธุรกิจสื่อโฆษณาบนช่องรายการวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เป็นต้น

สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อนาคตใหม่

ในการดำเนินกลยุทธ์เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา ไทยคมได้ปรับกลยุทธ์และทิศทางในการทำตลาดใหม่ โดยมุ่งเน้นการสร้างประสิทธิภาพสูงสุดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจด้วยการใช้เทคโนโลยีที่มี ด้วยการปรับเปลี่ยนจากการดำเนินธุรกิจมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การมุ่งเน้นรูปแบบการบริการแบบครบวงจร จนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ในการดำเนินธุรกิจที่สร้างศักยภาพทางธุรกิจที่สูงขึ้นให้กับองค์กรและในเวลาเดียวกันยังสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมดาวเทียม ตลอดจนการสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เพิ่มมากขึ้นกับผู้บริโภค รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีดาวเทียมในการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทางอ้อมอีกด้วย

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

สร้างกระบวนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับธุรกิจของ ไทยคม นอกจากความมุ่งมั่นในการช่วยลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท ด้วยการสร้างกระบวนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของเราคือการบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัยที่จะไม่สร้างผลกระทบกับพนักงานและชุมชน โดยเฉพาะการลดผลกระทบเชิงลบที่จะเกิดจากกระบวนการดำเนินธุรกิจให้ได้มากที่สุด

ในด้านบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ไทยคมจึงได้มีกลยุทธ์และมาตรการต่างๆ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

- **การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย** - ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท มุ่งเน้นการดำเนินการที่สร้างให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด โดยเฉพาะการดำเนินการมาตรการดูแลความปลอดภัยที่จะเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- **การสร้างวัฒนธรรมในการอนุรักษ์พลังงาน** - ไทยคมกำหนดให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของบริษัท โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ อย่างเคร่งครัด อีกทั้งยังดำเนินการโดยสมัครใจในการดำเนินการตามข้อกำหนดอื่นๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน มีการกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน
- **การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** - ไทยคมไม่เพียงปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของบริษัท บริษัทยังขยายแนวคิดการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมไปยังคู่ค้าขององค์กร โดยในปี 2556 ได้เริ่มเตรียมการสำหรับการดำเนินงานในโครงการการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (Green Procurement) ซึ่งมีแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในช่วงต้นปี 2557 โดยจะเริ่มในการให้ความรู้ด้วยการจัดกิจกรรมสัมมนาให้ความรู้กับคู่ค้าและซัพพลายเออร์ ขณะเดียวกันจะมีการจอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับพนักงานฝ่ายจัดซื้อ ตลอดจนผู้บริหารของไทยคม ภายในไตรมาสแรกของปี 2557 และมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการอนุรักษ์พลังงานเพื่อกำหนดเป้าหมายวางแผนดำเนินงานอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- **ระบบลอจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ** - จากเป้าหมายในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท ที่เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายในการดำเนินธุรกิจ ทำให้บริษัทได้ดำเนินการหลายๆ ด้าน ที่มุ่งเน้นการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากระบบลอจิสติกส์ของบริษัท โดยมุ่งเน้นการดำเนินการที่ลดผลกระทบในการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ อาทิ การคำนึงถึงระบบการจัดการลอจิสติกส์ที่สามารถเอื้อประโยชน์ให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกับการส่งมอบคุณภาพที่ดีให้กับลูกค้า

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนด้านสังคม

ไทยคมเชื่อว่าการจะนำพาองค์กรเดินหน้าไปสู่เป้าหมายของการเติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความใส่ใจในการดำเนินธุรกิจที่ตอบสนองผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างครบถ้วน จึงมีการกำหนดกรอบการดำเนินงานด้านสังคม ซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินการทั้งภายในองค์กร และกระบวนการดำเนินการภายนอกองค์กร โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของไทยคมและแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อตอบสนองผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติและดำเนินการในการแสดงบทบาทด้านความรับผิดชอบต่อสังคมต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

ความผูกพันและการพัฒนาพนักงาน

ในกลุ่มธุรกิจของไทยคม มีพนักงานทั้งในประเทศและต่างประเทศรวม 687 คน บริษัทไม่เพียงให้ความสำคัญอย่างมากต่อแนวทางการบริหารจัดการด้านแรงงาน ในการมุ่งแสวงหา

คนเก่งและดี บริษัทยังมุ่งเน้นการส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับได้พัฒนาขีดความสามารถ มีคุณธรรมและผูกพันกับองค์กร อีกทั้งยังสร้างโอกาสและกระตุ้นให้พนักงานได้แสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนถ่ายทอดและปลูกฝังการทำงานที่ยึดมั่นในค่านิยมหลักขององค์กร “EPIC” ได้แก่ เป็นเลิศในเทคโนโลยี เติบโตทุกความท้าทาย มุ่งหมายนวัตกรรม และนำความรู้ คุณธรรม สู่สังคมไทย ภายใต้แนวทางการบริหารจัดการที่ครอบคลุม การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม การเคารพหลักสิทธิมนุษยชน การกำหนดโครงสร้างค่าจ้างและค่าตอบแทนในระดับที่เหมาะสม และการสร้างความผูกพันต่อพนักงาน

สิทธิในสถานที่ทำงาน

ไทยคมยึดมั่นในความเป็นธรรมและเคารพสิทธิของพนักงาน บริษัทได้ดำเนินนโยบายการบริหารบุคลากรและปฏิบัติต่อพนักงานตามหลักและเจตนารมณ์ตามที่มีการประกาศไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 15 ที่ระบุว่า “ให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างชายและหญิงโดยเท่าเทียมกันในการจ้างงาน เว้นแต่ลักษณะงานหรือสภาพงานไม่อาจปฏิบัติเช่นนั้นได้” ภายใต้นโยบายการบริหารบุคลากรของไทยคม จึงมีการจัดโครงสร้างองค์กรและอัตราค่าจ้าง การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรอย่างเป็นธรรม สร้างโอกาสเท่าเทียมกันในการว่าจ้างและบรรจุแต่งตั้ง ให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชน เคารพสิทธิในการเข้าร่วมสมาคม ปกป้องและเคารพความเป็นส่วนตัวของพนักงาน มีการใช้ระบบคุณธรรมในการจัดสรรประโยชน์ตอบแทนการทำงาน รวมไปถึงการจัดสวัสดิการและกำหนดโครงสร้างและค่าตอบแทนที่สามารถแข่งขันได้ในอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาบุคลากร มีการวางแผนสรรหาและพัฒนาผู้บริหารเพื่อรองรับการสืบทอดตำแหน่งตลอดจนการส่งเสริมความก้าวหน้าอย่างเท่าเทียม ไม่มีการแบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ หรืออายุ

การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ไทยคมในฐานะผู้จ้างงานให้ความสำคัญอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน มีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม โดยมีระบบ ขั้นตอนและการดำเนินการที่ต่อเนื่องในการควบคุมความเสี่ยงจากอุบัติเหตุและความปลอดภัยด้านสุขภาพ นอกจากนี้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

การสร้างความผูกพันกับองค์กร

ในการบริหารจัดการองค์กรในการก้าวสู่การเป็น “องค์กรที่มีศักยภาพทางธุรกิจสูง” (High Performance Organization) การพัฒนาคน (people) ถือเป็นหนึ่งในกลยุทธ์หลักในการบริหารจัดการองค์กร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความผูกพันกับพนักงานด้วยการดำเนินการ 4 ด้านหลัก ได้แก่ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (Career) การพัฒนาขีดความสามารถ (Capability) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Culture) และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน (Climate)

การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในอาชีพ

ไทยคมให้โอกาสในการอบรมและพัฒนาตนเองเพื่อศักยภาพและความก้าวหน้าในอาชีพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ ความรู้ด้านธุรกิจ เทคโนโลยี และการพัฒนาจิตใจ ผ่านรูปแบบการฝึกอบรมที่หลากหลาย ทั้งการอบรมภายในห้องเรียน (Classroom Training) การเรียนรู้จากการทำงานจริง (On the Job Training) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Sharing) การเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ (Project Based Learning) รวมทั้งมีระบบการจัดเก็บความรู้ (Knowledge Management) ในการเผยแพร่และต่อยอดความรู้โดยในแต่ละปีพนักงานทุกคนจะได้โอกาสในการฝึกอบรมอย่างน้อย 5-7 ครั้งต่อปี นอกจากนี้ บริษัทยังสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับพนักงานทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาขีดความสามารถของคนในองค์กรให้สามารถเติบโตและมีความก้าวหน้าในสายงาน โดยมุ่งเน้นการให้โอกาสในความก้าวหน้าในอาชีพทั้งในส่วนของผู้ชำนาญการและสายงานบริหาร

(โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2556 สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.thaicom.net)

1. ภาพรวม

ในปี 2556 บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (บริษัท) มีรายได้จากการขายและการให้บริการทั้งสิ้น 7,896 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 630 ล้านบาท หรือ 8.7% จาก 7,266 ล้านบาท ในปี 2555 จากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศลาว ประกอบกับการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ในปี 2556 บริษัทมีผลกำไรจากการดำเนินงาน (EBIT) 1,611 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 276 ล้านบาท หรือ 20.7% จาก 1,335 ล้านบาท ในปี 2555 และมีกระแสเงินสดได้มาจากการดำเนินงานจำนวน 3,952 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 500 ล้านบาท หรือ 14.5% จาก 3,452 ล้านบาท ในปี 2555

บริษัทมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2556 จำนวน 1,179 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 497 ล้านบาท หรือ 72.9% จาก 682 ล้านบาท ในปี 2555 จากรายได้ที่เพิ่มขึ้น การบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนทางการเงินที่ลดลง และหากรวมผลขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิกจำนวน 51 ล้านบาท บริษัทจะมีกำไรสุทธิ 1,128 ล้านบาท ในปี 2556 เพิ่มขึ้น 954 ล้านบาท หรือ 548.3% จาก 174 ล้านบาท ในปี 2555 ซึ่งรวมผลขาดทุนการดำเนินงานที่ยกเลิกจำนวน 508 ล้านบาท

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ บริษัทมีกำไรสุทธิสำหรับปี 2556 จำนวน 802 ล้านบาท (หรือคิดเป็น 0.73 บาทต่อหุ้น) เพิ่มขึ้น 16 ล้านบาท หรือ 2.0% จาก 786 ล้านบาท (หรือคิดเป็น 0.72 บาทต่อหุ้น) ในปี 2555

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2557 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี) มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานประจำปี 2556 ของแอลทีซี เป็นจำนวนเงิน 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ซีเอส ล็อกซ็อนโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) มีมติเสนอให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากกำไรของผลการดำเนินงานครึ่งปีหลังประจำปี พ.ศ. 2556 ในอัตราหุ้นละ 0.35 บาท ทั้งนี้เงินปันผลเสนอจ่ายดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จะมีขึ้นในวันที่ 27 มีนาคม 2557

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 กรรมการมีมติอนุมัติการจัดสรรเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.45 บาทต่อหุ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 493 ล้านบาท ทั้งนี้การเสนอจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท

2. ภาพรวมธุรกิจ

ธุรกิจบริการวารดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม

ในปี 2556 บริษัทได้เน้นทำการตลาดโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมทั้งในและต่างประเทศ เป็นผลให้ธุรกิจการแพร่สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของบริษัทเติบโตขึ้นอย่างมาก โดยในเดือนสิงหาคม 2556 บริษัทได้จัดหาดาวเทียมมาให้บริการที่ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก เป็นการชั่วคราวก่อนการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร เพื่อให้บริการรองรับความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในประเทศไทยและเมียนมาร์ที่เติบโตขึ้น

เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557 บริษัทประสบความสำเร็จในการจัดส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร ด้วยจรวดขนส่งฟอลคอน 9 ของบริษัท สเปซ เอ็กซ์พลอเรชั่น เทคโนโลยีส์ คอร์ปอเรชั่น (Space Exploration Technologies Corporation- SPACE X) ณ แหลมคานาเวอรัล รัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยดาวเทียมไทยคม 6 เป็นดาวเทียมขนาดกลางรุ่น Star 2.3 จัดสร้างโดย บริษัท ออพิทอล โซลูชันส์ คอร์ปอเรชั่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนช่องสัญญาณทั้งสิ้น 33 ทรานสปอนเดอร์ (36-MHz transponder equivalents) โดยแบ่งเป็นช่องสัญญาณซี-แบนด์ จำนวน 24 ทรานสปอนเดอร์ และช่องสัญญาณ

เคยู-แบนด์ จำนวน 9 ทรานสพอนเดอร์ โดยดาวเทียมไทยคม 6 จะช่วยรองรับการเปิดปรากฏการณ์ใหม่ของโลกดิจิทัล ในการรับชมสัญญาณภาพและเสียงทั้งในระบบ Standard Definition และ High Definition ที่คมชัดมากยิ่งขึ้น และยังเป็นดาวเทียมที่ทำให้บริษัทสามารถให้บริการครอบคลุมเอเชียแปซิฟิก รวมถึงแอฟริกา นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการทางเทคนิคเพื่อทดสอบคุณภาพสัญญาณดาวเทียม และโอนย้ายช่องสัญญาณของลูกค้ามายังดาวเทียมไทยคม 6 และส่งมอบดาวเทียมไทยคม 6 ให้เป็นทรัพย์สินของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2557 ก่อนที่จะให้บริการด้านบรอดแคสต์บนดาวเทียมไทยคม 6 อย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557

ในปี 2556 ธุรกิจการให้บริการการใช้งานแบนด์วิธไอพีสตาร์เติบโตขึ้นจากปีก่อน จากการขยายปริมาณการใช้งานเพิ่มเติมของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่ได้ทำการต่อสัญญาเช่าใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมไอพีสตาร์ ซึ่งเป็นการขยายปริมาณการใช้งานเพิ่มเติมในช่องสัญญาณส่วนที่เหลือทั้งหมดในประเทศไทย และบริษัท เอ็นบีเอ็น จำกัด มีปริมาณการใช้แบนด์วิธเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับการให้บริการไอพีสตาร์ในประเทศออสเตรเลีย รวมทั้งการให้บริการช่องสัญญาณไอพีสตาร์ทั้งหมดในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากการเซ็นสัญญาการให้บริการไอพีสตาร์ (Definitive Agreement) ร่วมกับ ซิเนอร์โตนคอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น และโซน่า เทเลคอม แซทเทลไลท์ นอกจากนี้ ปริมาณการใช้งานแบนด์วิธไอพีสตาร์ในประเทศอินเดียและอินโดนีเซียยังคงเติบโตขึ้นจากปีก่อน

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด (ไอพีเอ) บริษัทย่อยของบริษัท ได้เข้าซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โอไรออน แซทเทลไลท์ ซิสเทม พีทีวาย จำกัด (โอไรออน) จากบริษัท โอไรออน แซทเทลไลท์ อินเวสเมนต์ จำกัด เป็นจำนวน 5.96 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของโอไรออน เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 5.96 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เพื่อเป็นการขยายการลงทุนและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ด้วยการให้บริการช่องสัญญาณไอพีสตาร์ในประเทศออสเตรเลียเพิ่มเติมจากการให้บริการช่องสัญญาณไอพีสตาร์สำหรับโครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย (National Broadband Network: NBN) ซึ่งไอพีเอถือเป็นผู้นำการให้บริการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โอไรออนเป็นบริษัทที่มีประสบการณ์

และความเชี่ยวชาญในการให้บริการดาวเทียมในระดับพรีเมียม และมีโซลูชันที่สามารถสนับสนุนการนำเสนอสินค้าและบริการที่มีอยู่ของบริษัทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะช่วยให้การนำเสนอการบริการลูกค้าแบบครบวงจร (End-To-End) ของบริษัทมีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จากการใช้กลยุทธ์ Open Access Platform (OAP) ซึ่งเป็นระบบเปิดให้บริการบรอดแบนด์ไอพีสตาร์สำหรับอุปกรณ์ของผู้ผลิตรายอื่นให้สามารถทำงานร่วมกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) บริษัทได้พัฒนาความร่วมมือทางธุรกิจกับพันธมิตร และได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับพันธมิตรผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินชั้นนำหลายๆ ราย โดยความร่วมมือดังกล่าวนี้จะช่วยขยายตลาดการให้บริการไอพีสตาร์ ด้วยการสนับสนุนและรองรับการใช้งานที่มีคุณสมบัติต่างๆ มากขึ้น และตอบสนองความต้องการใช้งานที่หลากหลายของลูกค้า

ธุรกิจบริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

ในปี 2556 ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศลาวเติบโตขึ้นจากปีก่อน แอลทีซีได้มีการปรับปรุงการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ 3G อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการให้บริการด้าน DATA บนระบบมือถือมีการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ และมีการขยายการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ 4G ในนครหลวงเวียงจันทน์ โดย ณ สิ้นปี 2556 แอลทีซีมีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ในระบบรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,487,256 ราย เพิ่มขึ้นจาก 1,335,598 ราย ณ สิ้นปี 2555 และในปัจจุบัน ประเทศลาวมีผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งสิ้น 4 ราย โดยแอลทีซียังคงเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์ที่มีส่วนแบ่งในตลาดเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนี้ แอลทีซีมีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ไร้สาย HSPA

เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2556 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ได้มีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายบริหารของบริษัท เชนนิ่งตันอินเวสเมนต์ พีทีอี จำกัด (เชน) เสนอให้นำบริษัท เอ็มโพน จำกัด (เอ็มโพน) เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย โดยเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2556 เอ็มโพนได้ยื่นคำร้องต่อศาลในกรุงพนมเปญเพื่อขอเข้าสู่กระบวนการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศกัมพูชา และเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ศาลกัมพูชาได้มีคำสั่งให้รับคำร้องเพื่อนำเอ็มโพนเข้าสู่ขั้นตอนการปิดกิจการแล้ว โดยให้

เริ่มดำเนินการตามขั้นตอน และแต่งตั้ง Administrator เข้ามาควบคุมดูแลและดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายของประเทศกัมพูชากำหนด ทั้งนี้ การปิดกิจการของเอ็มโฟนจะไม่ส่งผลกระทบต่อทางการเงินอย่างมีสาระสำคัญต่อการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทในปี 2556 เนื่องจากบริษัทได้ตั้งสำรองขาดทุนจากการด้อยค่าและสำรองค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้แล้วในงบการเงินปี 2555

ธุรกิจการให้บริการด้านไอซีทีของซีเอสแอลในปี 2556 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการไอซีทีและคลาวด์คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทได้ปรับเปลี่ยนทิศทางจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) มาเป็นผู้ให้บริการไอซีที (อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และโทรคม) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าที่มีการใช้งานแบบผสมผสานของคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและการสื่อสารมากยิ่งขึ้น โดยจำนวนฐานลูกค้าจากการให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านสายวงจรเช่า (Leased Line) และการให้บริการศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต (Internet Data Center: IDC) เติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจการให้บริการสื่อ

ในปี 2556 บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ดีทีวี) มียอดจำหน่ายอุปกรณ์ชุดรับสัญญาณดาวเทียมที่ผ่านมาแล้วทั้งสิ้นประมาณ 1,466,116 ชุด เพิ่มขึ้น 77,003 ชุด จาก 1,389,113 ชุด ณ สิ้นปี 2555 โดยปัจจุบัน ในตลาดมีอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์หลากหลายรูปแบบ เช่น จานรับสัญญาณผ่านดาวเทียม เคเบิลท้องถิ่น และเสาอากาศ จึงมีการแข่งขันที่สูง โดยเฉพาะทางด้านราคา ช่องรายการ รวมทั้งมีจานรับสัญญาณดาวเทียมรุ่นใหม่ๆ ออกมาแข่งขันในราคาที่ถูกลงเป็นอันมาก อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการปรับราคาให้เหมาะสมกับตลาด พร้อมพัฒนาอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้มีความสามารถในการใช้งานได้เหมาะสมสามารถอำนวยความสะดวกได้มากยิ่งขึ้นเพื่อขยายกลุ่มลูกค้าและสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า เช่น HDTV Box เพื่อรองรับการรับชมรายการในระบบ High Definition และ Hybrid Box เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าในการรับชมรายการทีวีผ่านดาวเทียม และผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วยอุปกรณ์ชุดเดียวกัน

3. ผลการดำเนินงาน

ข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ

ล้านบาท	จำนวน		เปลี่ยนแปลง YoY (%)
	2556	2555	
รายได้จากการขายและการให้บริการ	7,896	7,266	8.7%
ต้นทุนขายและการให้บริการ	4,695	4,484	4.7%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	1,590	1,447	9.9%
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน*	1,611	1,335	20.7%
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และค่าเสื่อมราคา**	3,699	3,476	6.4%
ส่วนแบ่งกำไรสุทธิจากเงินลงทุนในบริษัทรวม	195	164	18.9%
กำไรรายการ (ขาดทุน) จากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	51	(175)	129.1%
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	1,179	682	72.9%
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวดจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	(51)	(508)	90.0%
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,128	174	548.3%
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	1.03	0.16	543.8%

* กำไรจากการดำเนินงาน = รายได้จากการขายและการให้บริการ - ต้นทุนขายและการให้บริการ - ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

** กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และ ค่าเสื่อมราคา = กำไรจากการดำเนินงาน + ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและบริการรวมในปี 2556 ทั้งสิ้น 7,896 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 630 ล้านบาท หรือ 8.7% จาก 7,266 ล้านบาท ในปี 2555 จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต สหกิจกับการลดลงของรายได้จากธุรกิจการให้บริการสื่อ

รายได้จากการขายและการให้บริการ	2556	2555	%YoY
บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	6,964	6,309	10.4%
บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต*	837	729	14.8%
บริการสื่อ**	192	260	-26.2%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(97)	(32)	-203.1%
รวม	7,896	7,266	8.7%

* ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยบริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (แอลทีซี)

** ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการสื่อโดยบริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ดีทีวี) และบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ในปี 2556 ทั้งสิ้น 6,964 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 655 ล้านบาท หรือ 10.4% จาก 6,309 ล้านบาท ในปี 2555 ทั้งจากธุรกิจการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไป และจากธุรกิจการให้บริการแบนด์วิธไอพีสตาร์

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	2556	2555	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	3,394	2,883	17.7%
ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)	3,570	3,426	4.2%
รายได้จากการขาย	243	373	-34.9%
รายได้จากการบริการ	3,327	3,053	9.0%
รวม	6,964	6,309	10.4%

* ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมที่บริษัทจัดทำมาเป็นการชั่วคราวก่อนการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร

- รายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไป ในปี 2556 จำนวน 3,394 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 511 ล้านบาท หรือ 17.7% จาก 2,883 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก

- การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมตามความต้องการใช้ช่องสัญญาณที่เพิ่มขึ้นของลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการโทรทัศนผ่านดาวเทียม โดยในเดือนสิงหาคม 2556 บริษัทได้จัดหาดาวเทียมมาให้บริการที่ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก เป็นการชั่วคราวก่อนการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร เพื่อให้บริการรองรับความต้องการที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาได้จากจำนวนช่องรายการโทรทัศน์บนดาวเทียม ณ ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก เพิ่มขึ้นจาก 465 ช่องรายการ ณ สิ้นปี 2555 เป็นจำนวน 641 ช่องรายการ ณ สิ้นปี 2556

- การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้บริการเสริมต่างๆ ได้แก่ การให้บริการเทเลพอร์ต เช่น บริการเล่นเทปบันทึกรายการและบริการบีบอัดสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล

- การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายอุปกรณ์ให้กับผู้ประกอบการโทรทัศนผ่านดาวเทียม

- รายได้จากการให้บริการดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ในปี 2556 จำนวน 3,570 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 144 ล้านบาท หรือ 4.2% จาก 3,426 ล้านบาท ในปี 2555 เนื่องจาก

- รายได้จากการให้บริการในปี 2556 ที่เพิ่มขึ้น 274 ล้านบาท หรือ 9.0% เป็นผลมาจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการให้บริการแบนด์วิธในประเทศไทย ออสเตรเลีย จีน อินโดนีเซีย และอินเดีย

สุทธิกับ

- รายได้จากการขายในปี 2556 ที่ลดลง 130 ล้านบาท หรือ 34.9% เนื่องจากยอดขายอุปกรณ์ผู้ให้บริการไอพีสตาร์ (UT) ที่ลดลง จากการที่บริษัทยังคงเน้นระบบเปิดให้บริการสำหรับอุปกรณ์ของผู้ผลิตรายอื่นให้สามารถทำงานร่วมกับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ซึ่งจะช่วยขยายตลาดการให้บริการไอพีสตาร์ และทำให้ปริมาณการใช้งานแบนด์วิธเพิ่มมากขึ้น

รายได้จากการให้บริการระบบโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศลาวในปี 2556 ทั้งสิ้น 837 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 108 ล้านบาท หรือ 14.8% จาก 729 ล้านบาท ในปี 2555 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของ

- รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งระบบ Postpaid และ Prepaid อันเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อผู้ใช้บริการ (ARPU) และจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ
- รายได้ค่าบริการการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และการให้บริการโทรข้ามแดนอัตโนมัติ
- รายได้จากการขาย SIM card และเครื่องโทรศัพท์ไร้สาย (fixed wireless handset)
- รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต จากจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ไร้สาย HSPA ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากจากปีก่อน

รายได้จากการให้บริการสื่อ

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการสื่อในปี 2556 ทั้งสิ้น 192 ล้านบาท ลดลง 68 ล้านบาท หรือ 26.2% จาก 260 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้จากธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ตามยอดจำหน่ายอุปกรณ์งานรับสัญญาณดาวเทียมที่ลดลงจากการแข่งขันที่รุนแรง

ต้นทุนขายและการให้บริการ

บริษัทมีต้นทุนรวมในปี 2556 ทั้งสิ้น 4,695 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 211 ล้านบาท หรือ 4.7% จาก 4,484 ล้านบาท ในปี 2555 จากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนของธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต สู่สิทธิการลดลงของต้นทุนจากธุรกิจการให้บริการสื่อ โดยสัดส่วนต้นทุนรวมต่อรายได้จากการขายและการให้บริการรวมสำหรับปี 2556 เท่ากับ 59.5% ลดลงจาก 61.7% ในปี 2555

ต้นทุนขายและการให้บริการ	2556	2555	%YoY
บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	4,050	3,847	5.3%
บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต*	518	412	25.7%
บริการสื่อ**	175	259	-32.4%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(48)	(34)	41.2%
รวม	4,695	4,484	4.7%

* ประกอบด้วยต้นทุนจากการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศลาว โดยบริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (แอลทีซี)

** ประกอบด้วยต้นทุนจากการให้บริการสื่อโดยบริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ดีทีวี) และบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องในปี 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,050 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 203 ล้านบาท หรือ 5.3% จาก 3,847 ล้านบาท ในปี 2555 จากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไปสู่สิทธิการลดลงของต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	2556	2555	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	1,524	1,026	48.5%
ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)	2,526	2,821	-10.5%
รวม	4,050	3,847	5.3%

* ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมที่บริษัทจัดหาเป็นการชั่วคราวก่อนการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร

- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป ในปี 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,524 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 498 ล้านบาท หรือ 48.5% จาก 1,026 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก
  - การเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าเช่าดาวเทียมจากการจัดหาดาวเทียมมาให้บริการที่ตำแหน่ง 78.5 องศาตะวันออก ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2556 เป็นการชั่วคราวก่อนการส่งดาวเทียมไทยคม 6 ขึ้นสู่วงโคจร

- การเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการให้แก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามการเพิ่มขึ้นของรายได้
- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ในปี 2556 จำนวน 2,526 ล้านบาท ลดลง 295 ล้านบาท หรือ 10.5% จาก 2,821 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก
  - การลดลงของค่าดำเนินการสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดินในประเทศจีน
  - การลดลงของต้นทุนการขายอุปกรณ์ผู้ใช้ปลายทางไอพีสตาร์ตามยอดขายที่ลดลง
 สอดคล้องกับ
- การเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการให้แก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้บริการการใช้งานแบนด์วิธ

ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศลาว ในปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 518 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 106 ล้านบาท หรือ 25.7% จาก 412 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของ

- ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายและค่าส่วนแบ่งต่างประเทศตามการเพิ่มขึ้นของรายได้
- ต้นทุนค่าเสื่อมราคาซึ่งเป็นผลมาจากสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการขยายโครงข่ายโทรศัพท์
- ต้นทุนขายตามการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขาย

ต้นทุนการให้บริการสื่อ

ต้นทุนการให้บริการสื่อในปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 175 ล้านบาท ลดลง 84 ล้านบาท หรือ 32.4% จาก 259 ล้านบาท ในปี 2555 เนื่องจากการลดลงของต้นทุนการจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมตามการลดลงของรายได้

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร (SG&A) ในปี 2556 รวมทั้งสิ้น 1,590 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 143 ล้านบาท หรือ 9.9% จาก 1,447 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก

- ค่าใช้จ่ายทางการตลาดและค่าใช้จ่ายพนักงานของธุรกิจดาวเทียมที่เพิ่มขึ้น
- ค่าใช้จ่ายพนักงานของธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศลาวที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ
- ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่กระบวนการล้มละลายของบริษัท เอ็มโพน จำกัด (เอ็มโพน) ที่ลดลง
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาดของดีทีทีวีที่ลดลง

ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2556 บริษัทมีรายการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งสิ้น 270 ล้านบาท มีสาเหตุหลักจากการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการประเมินมูลค่าใหม่ในรายการเงินกู้ยืมสำหรับโครงการดาวเทียมไทยคม 6 จากการที่ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลง

ต้นทุนทางการเงิน

บริษัทมีต้นทุนทางการเงินทั้งสิ้น 265 ล้านบาท ในปี 2556 ลดลง 155 ล้านบาท หรือ 36.9% จาก 420 ล้านบาท ในปี 2555 เนื่องจากบริษัทจ่ายคืนเงินต้นของหุ้นกู้ระยะยาวจำนวน 3,300 ล้านบาท ซึ่งครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนไปเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 ทำให้ดอกเบี้ยจากหุ้นกู้ระยะยาวในปี 2556 ลดลงจากในปี 2555 โดยต้นทุนทางการเงินส่วนมากในปี 2556 เกิดจากดอกเบี้ยจากหุ้นกู้ระยะยาวจำนวน 3,700 ล้านบาท ที่จะครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ในปี 2556 บริษัทมีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมกลุ่มซีเอสแอลทั้งสิ้น 195 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 31 ล้านบาท หรือ 18.9% จาก 164 ล้านบาท ในปี 2555 เนื่องจากในปี 2556 ซีเอสแอลมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 72 ล้านบาท หรือ 18.5% จากปี 2555 มีสาเหตุหลักจากผลประกอบการที่ดีขึ้นของธุรกิจสื่อโฆษณาผ่านสมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง เนื่องจากในปี 2555 มีการปรับเลื่อนรอบระยะเวลาการแจกจ่ายสมุดหน้าเหลือง จากเดิมที่เคยออกในเดือนมกราคมเป็นเดือนพฤษภาคมของทุกปี ทำให้ในปี 2555 บริษัทรับรู้รายได้ค่าโฆษณาในสมุดโทรศัพท์หน้าเหลืองประมาณ 8 เดือน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 ที่มีการรับรู้เต็มปี และการไม่ต้องรับรู้ผลขาดทุนของธุรกิจสิ่งพิมพ์ประเภทโฆษณาย่อยในปี 2556 เนื่องจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทวิญญะ คลาสสิกฟายด์ส จำกัด ออกไปเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2555 นอกจากนี้ ธุรกิจการให้บริการด้านไอซีทีของซีเอสแอลในปี 2556 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการไอซีทีและคลาวด์คอมพิวเตอร์ (โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการของซีเอสแอล)

ภาษีเงินได้

ในปี 2556 บริษัทบันทึกภาระภาษีเงินได้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 339 ล้านบาท ลดลง 8 ล้านบาท หรือ 2.3% จาก 347 ล้านบาท ในปี 2555

ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี

งบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ได้ถูกจัดประเภทใหม่เพื่อนำเสนอการดำเนินงานของบริษัท เอ็มโพน จำกัด (เอ็มโพน) สำหรับงวด ภายใต้วีธี “ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี” เป็นรายการแยกต่างหากจากการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยบริษัทหยุดรับรู้ขาดทุนสุทธิของเอ็มโพนตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 (วันที่สูญเสียอำนาจการควบคุม) ทำให้ในปี 2556 มีรายการขาดทุนสุทธิของเอ็มโพนจำนวน 51 ล้านบาท ลดลง 457 ล้านบาท หรือ 90.0% จาก 508 ล้านบาท ในปี 2555

4. ฐานะทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2556 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 27,374 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,616 ล้านบาท หรือ 6.3% จาก 25,758 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก

- การเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราวซึ่งเป็นเงินฝากระยะสั้นกับสถาบันการเงิน
- การซื้อตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย ในปี 2556 ซึ่งเป็นเงินลงทุนในบริษัท ชินเนอร์โตน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น
- การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์สำหรับการขยายธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศลาว สุทธิกับ
- การตัดรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของส่วนการดำเนินการที่ยกเลิก ออกจากงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เนื่องจากกลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจการควบคุมในเอ็มโพน เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556
- ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ส่วนประกอบหลักของสินทรัพย์

สินทรัพย์	31 ธันวาคม 2556		31 ธันวาคม 2555	
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	5,424	19.8	5,757	22.3
เงินลงทุนเพื่อขาย	700	2.6	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	487	1.8	456	1.8
อาคารและอุปกรณ์	8,074	29.5	5,647	21.9
อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	10,131	37.0	11,482	44.6

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ-สุทธิ 1,138 ล้านบาท คิดเป็น 4.2% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งประกอบด้วย ลูกหนี้บุคคลภายนอกและลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีสัดส่วนของยอดลูกหนี้ 92% และ 8% ตามลำดับ และระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2556 เท่ากับ 48 วัน ลดลงจาก 53 วัน สำหรับปี 2555 (โดยปกติระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัทสำหรับลูกค้าทั่วไปมีระยะเวลาตั้งแต่ 30 วัน ถึง 60 วัน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 201 ล้านบาท หรือคิดเป็น 18.4% ของลูกหนี้การค้า ลดลงจาก 19.4% ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

สภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2556 บริษัทมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 0.77 เท่า ลดลงจาก 1.51 ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ซึ่งเป็นหุ้นกู้ระยะยาวจำนวน 3,700 ล้านบาท ที่จะครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557 และเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับโครงการดาวเทียมไทยคม 6 ที่มีกำหนดเริ่มชำระในปี 2557 สุทธิกับการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับสุทธิ

เงินลงทุนเพื่อขาย

บริษัทบันทึกเงินลงทุนเพื่อขาย ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 700 ล้านบาท เนื่องจากเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2556 คณะกรรมการของบริษัทไอฟีสตาร์ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล พีทีอี จำกัด (ไอพีไอ) มีมติอนุมัติให้ซื้อหุ้นสามัญในบริษัท ชินเนอร์โทน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำนวน 64 ล้านหุ้น หรือคิดเป็น 5.06% ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกจำหน่าย ในราคาหุ้นละ 0.5034 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยเงินลงทุนดังกล่าวจัดเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย

เงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทบันทึกเงินลงทุนโดยวิธีส่วนได้เสียในกลุ่มซีเอสแอล ในรายการเงินลงทุนในบริษัทร่วม โดย ณ สิ้นปี 2556 บริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทร่วมทั้งสิ้น 487 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 31 ล้านบาท หรือ 6.8% จาก 456 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 เนื่องจากการรับรู้ผลประกอบการของซีเอสแอลในปี 2556 ตามสัดส่วนจำนวน 195 ล้านบาท สุทธิกับรายได้เงินปันผลจากซีเอสแอลจำนวน 163 ล้านบาท

อาคารและอุปกรณ์

บริษัทมีอาคารและอุปกรณ์สุทธิ (PPE) ณ สิ้นปี 2556 ทั้งสิ้น 8,074 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,427 ล้านบาท หรือ 43.0% จาก 5,647 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักจากการซื้อสินทรัพย์เพิ่มในปี 2556 สำหรับธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศลาว สุทธิกับค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ในปี 2556

อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

บริษัทมีอาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการสุทธิ ณ สิ้นปี 2556 ทั้งสิ้น 10,131 ล้านบาท ลดลง 1,351 ล้านบาท หรือ 11.8% จาก ณ สิ้นปี 2555 ที่มีจำนวนทั้งสิ้น 11,482 ล้านบาท มีสาเหตุหลักจากค่าเสื่อมราคาในปี 2556

เงินกู้ยืม และ ส่วนของเจ้าของ

ณ สิ้นปี 2556 บริษัทมีเงินกู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 8,372 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,211 ล้านบาท หรือ 16.9% จาก 7,161 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับโครงการดาวเทียมไทยคม 6

ณ สิ้นปี 2556 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 15,581 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,342 ล้านบาท หรือ 9.4% จาก 14,239 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักจาก

- กำไรสุทธิจำนวน 1,128 ล้านบาท ในปี 2556
- กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 564 ล้านบาท
- กำไรจากการแปลงค่างบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ 88 ล้านบาท

สุทธิกับ

- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำนวน 438 ล้านบาท

จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าตามบัญชีของเงินกู้ยืมและการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2556 ทำให้บริษัทมีอัตราส่วนเงินกู้ยืมสุทธิต่อส่วนทุน 0.54 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 0.50 ณ สิ้นปี 2555

งบกระแสเงินสด

บริษัทมี กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน ในปี 2556 ทั้งสิ้น 3,952 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 500 ล้านบาท หรือ 14.5% จาก 3,452 ล้านบาท ในปี 2555 มีสาเหตุหลักจากกำไรจากการดำเนินงานที่เติบโตขึ้นในปี 2556 และการเพิ่มขึ้นของเงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้าโอเพิสตาร์

กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปเพื่อการลงทุน ในปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 4,089 ล้านบาท โดยมากเป็นเงินสดจ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์สำหรับธุรกิจดาวเทียมและธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศลาว และเงินลงทุนชั่วคราวซึ่งเป็นเงินฝากระยะสั้นกับสถาบันการเงิน ในขณะที่ในปี 2555 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปเพื่อการลงทุนเป็นจำนวน 2,019 ล้านบาท

กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน ในปี 2556 จำนวน 225 ล้านบาท โดยมากเป็นเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับโครงการดาวเทียมไทยคม 6 สุทธิกับการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท การชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวของดีทีวี และการจ่ายดอกเบี้ยสำหรับหุ้นกู้ระยะยาว ในขณะที่ในปี 2555 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 2,228 ล้านบาท

บริษัทมีเงินสดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ทั้งสิ้น 2,152 ล้านบาท

ในเอกสารชุดนี้อาจจะมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวกับการประมาณการถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต (ไม่ว่าจะเป็นการประมาณการทางด้านการเงินหรือการประมาณการทางด้านธุรกิจในส่วนอื่นๆ) ตัวอย่างของคำที่ใช้ในการประมาณการถึงเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น “อาจจะ”, “จะ”, “คาดว่า”, “ประมาณ”, “เชื่อว่า” เป็นต้น แม้ว่าประมาณการดังกล่าวจะประเมินขึ้นโดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นฐาน บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันหรือยืนยันได้ว่า การประมาณการดังกล่าวจะเกิดขึ้นตรงตามที่บริษัทฯ คาดการณ์ไว้ในอนาคต ดังนั้น ผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวจึงควรระมัดระวังในการใช้ข้อมูลประมาณการข้างต้น

รายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ ต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบทางการเงินของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปอย่างโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยง รวมถึงให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่าข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ในการนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่สอบทานนโยบายการบัญชีและคุณภาพของรายงานทางการเงิน สอบทานระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินของบริษัท และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด ในการตรวจสอบนั้นทางคณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่างบการเงินของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา)
ประธานกรรมการ

(นางศุภจี สุธรรมพันธุ์)
ประธานกรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และของเฉพาะบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและเรื่องอื่นๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของกลุ่มบริษัทและบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

(สุพจน์ สิงห์เสนห์)
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
เลขทะเบียน 2826

บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด
กรุงเทพมหานคร
13 กุมภาพันธ์ 2557

งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	2,152,258,274	2,057,409,741	740,069,890	660,379,379
เงินลงทุนชั่วคราว	6	1,305,171,495	210,211,562	1,305,171,495	210,211,562
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	1,421,956,545	1,177,620,221	1,025,434,154	871,469,123
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	20,033,365	4,911,148	200,736,415	126,714,293
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	4	142,073,554	132,542,942	289,946,028	270,495,799
สินค้าคงเหลือ	8	251,541,126	327,798,453	135,682,536	183,982,344
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า		97,886,358	37,065,112	94,825,386	33,420,268
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4	33,158,842	40,115,358	21,932,173	38,920,711
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	9	-	1,769,143,585	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		5,424,079,559	5,756,818,122	3,813,798,077	2,395,593,479
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	4	-	-	13,026,176	18,249,491
เงินลงทุนเพื่อขาย	6	699,839,569	-	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	-	1,909,291,039	1,665,633,042
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	10	-	-	137,638,749	137,638,749
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	10	487,493,281	455,548,980	-	-
อาคารและอุปกรณ์	11	8,074,395,740	5,646,545,668	6,448,063,246	3,969,935,934
อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	12	10,130,667,889	11,481,852,986	10,130,667,889	11,481,852,986
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	12	91,896,098	89,688,659	92,159,255	88,936,521
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	840,934,097	919,601,792	705,131,115	783,132,186
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	13	503,842,539	677,043,253	361,067,091	537,754,725
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14	1,120,903,728	731,323,303	1,116,536,597	730,240,031
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		21,949,972,941	20,001,604,641	20,913,581,157	19,413,373,665
รวมสินทรัพย์		27,374,052,500	25,758,422,763	24,727,379,234	21,808,967,144

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
<i>หนี้สินหมุนเวียน</i>					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	16	719,628,119	804,050,074	474,605,293	481,937,685
เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์		547,708,716	48,013,725	524,222,285	30,220,007
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	2,797,258	2,718,658	322,698,298	99,911,413
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	4	142,664,417	133,177,020	-	-
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนด					
ชำระภายในหนึ่งปี	15	4,343,758,832	115,391,579	4,269,098,495	6,314,926
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า		931,770,029	526,258,951	822,680,651	369,893,464
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย		265,274,094	214,974,893	265,274,094	214,974,893
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		35,752,760	106,606,420	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4, 17	70,546,794	80,140,889	62,224,738	54,777,365
หนี้สินที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียนของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	9	-	1,769,143,585	-	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน		7,059,901,019	3,800,475,794	6,740,803,854	1,258,029,753
<i>หนี้สินไม่หมุนเวียน</i>					
เงินกู้ยืมระยะยาว	15	4,028,344,884	7,045,724,317	3,966,805,198	6,905,844,917
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	18	335,618,873	287,319,515	181,460,677	155,443,026
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	19	368,724,619	386,388,296	358,496,008	375,580,808
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		4,732,688,376	7,719,432,128	4,506,761,883	7,436,868,751
รวมหนี้สิน		11,792,589,395	11,519,907,922	11,247,565,737	8,694,898,504

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	20				
ทุนจดทะเบียน		5,483,097,700	5,660,411,500	5,483,097,700	5,660,411,500
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		5,479,687,700	5,479,687,700	5,479,687,700	5,479,687,700
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	20	4,301,989,672	4,301,989,672	4,301,989,672	4,301,989,672
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	21	493,237,236	453,152,821	493,237,236	453,152,821
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	20	2,431,567	-	2,431,567	-
ยังไม่ได้จัดสรร		4,413,069,092	3,763,906,918	3,202,467,322	2,879,238,447
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		852,656,376	203,939,183	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		15,543,071,643	14,202,676,294	13,479,813,497	13,114,068,640
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		38,391,462	35,838,547	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		15,581,463,105	14,238,514,841	13,479,813,497	13,114,068,640
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		27,374,052,500	25,758,422,763	24,727,379,234	21,808,967,144

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
การดำเนินงานต่อเนื่อง					
รายได้	4				
รายได้จากการขายและการให้บริการ	24	7,895,857,673	7,265,912,942	5,743,113,161	5,086,117,111
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ		-	19,576,152	-	25,750,165
รายได้อื่น	25	195,759,011	106,108,178	654,250,367	600,803,256
รวมรายได้		8,091,616,684	7,391,597,272	6,397,363,528	5,712,670,532
ค่าใช้จ่าย	4				
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ		3,868,470,193	3,737,776,072	3,021,663,557	2,828,605,152
ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการ		826,536,780	746,595,329	826,506,920	746,595,329
ค่าใช้จ่ายในการขาย		200,463,144	141,216,689	187,060,190	72,751,151
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		1,261,873,189	1,247,150,959	751,791,734	653,437,975
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร		76,184,355	59,097,955	76,184,355	59,097,955
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ		269,837,375	-	313,332,337	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของ ส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก		-	175,273,209	-	-
ต้นทุนทางการเงิน		265,143,348	419,778,276	242,448,494	392,317,478
รวมค่าใช้จ่าย		6,768,508,384	6,526,888,489	5,418,987,587	4,752,805,040
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	10	194,509,288	164,103,038	-	-
กำไรก่อนภาษีเงินได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		1,517,617,588	1,028,811,821	978,375,941	959,865,492
ภาษีเงินได้	28	(338,854,456)	(346,508,297)	(176,687,634)	(173,875,953)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		1,178,763,132	682,303,524	801,688,307	785,989,539
การดำเนินงานที่ยกเลิก					
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก					
สุทธิจากภาษี	9	(51,141,526)	(508,403,144)	-	-
กำไรสำหรับปี		1,127,621,606	173,900,380	801,688,307	785,989,539
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		1,127,621,606	173,900,380	801,688,307	785,989,539
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		-	-	-	-
กำไรสำหรับปี		1,127,621,606	173,900,380	801,688,307	785,989,539
กำไรต่อหุ้น	30				
ขั้นพื้นฐาน		1.03	0.16	0.73	0.72
ปรับลด		1.03	0.16	0.73	0.72
กำไรต่อหุ้น - การดำเนินงานต่อเนื่อง	30				
ขั้นพื้นฐาน		1.08	0.62	0.73	0.72
ปรับลด		1.08	0.62	0.73	0.72

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
กำไรสำหรับปี	1,127,621,606	173,900,380	801,688,307	785,989,539
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	22			
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า หน่วยงานต่างประเทศ	87,606,979	(8,740,540)	-	-
ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม ของเงินลงทุนเพื่อขาย	563,663,129	-	-	-
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	-	(107,204,541)	-	(51,179,321)
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากบริษัทร่วม	-	(17,544,342)	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	-	21,566,257	-	10,235,864
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี				
- สุทธิจากภาษี	651,270,108	(111,923,166)	-	(40,943,457)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	1,778,891,714	61,977,214	801,688,307	745,046,082
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	1,776,338,799	63,216,992	801,688,307	745,046,082
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	2,552,915	(1,239,778)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	1,778,891,714	61,977,214	801,688,307	745,046,082

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

งบการเงินรวม												
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว (บาท)	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น (บาท)	กำไรสะสม		ผลสะสม การลดสัดส่วน เงินลงทุน ในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม (บาท)	ผลต่างจาก การแปลงค่า งบการเงิน (บาท)	ผลต่างจาก การเปลี่ยนแปลง ในมูลค่า ยุติธรรมของ เงินลงทุน เพื่อขาย (บาท)	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น (บาท)	ส่วนของผู้ถือหุ้น (บาท)	ส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม (บาท)
			ทุนสำรอง ตามกฎหมาย (บาท)	ยังไม่ได้ จัดสรร (บาท)				ผลต่างจาก การแปลงค่า งบการเงิน (บาท)	รวม องค์ประกอบ อื่นของส่วน ของผู้ถือหุ้น (บาท)			
รายละเอียด ณ วันที่ 1 มกราคม 2555	5,479,687,700		413,853,344	3,732,488,641	331,366,428	(120,016,982)	-	211,349,446	14,139,368,803	14,176,447,128	37,078,325	
	-	-	-	-	90,499	-	-	90,499	90,499	90,499	-	90,499
	-	-	-	-	90,499	-	-	90,499	90,499	90,499	-	90,499
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	39,299,477	134,600,903	-	-	-	-	-	173,900,380	-	173,900,380
	-	-	-	(103,182,626)	-	(7,500,762)	-	(7,500,762)	(7,500,762)	(110,683,388)	(1,239,778)	(111,923,166)
	-	-	39,299,477	31,418,277	-	(7,500,762)	-	(7,500,762)	63,216,992	63,216,992	(1,239,778)	(61,977,214)
	5,479,687,700	4,301,989,672	453,152,821	3,763,906,918	331,456,927	(127,517,744)	-	203,939,183	14,202,676,294	14,238,514,841	35,838,547	14,238,514,841

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

งบการเงินรวม									
หมายเหตุ	งบเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว (บาท)	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น (บาท)	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น				ส่วนของผู้ถือหุ้น สุทธิ (บาท)
			ทุนสำรอง ตามกฎหมาย (บาท)	ยังไม่ได้ จัดสรร (บาท)	ผลสะสม การลดสัดส่วน เงินลงทุน ในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม (บาท)	ผลต่างจาก การแปลงค่า งบการเงิน (บาท)	ผลต่างจาก การเปลี่ยนแปลง ในมูลค่า ยุติธรรมของ เงินลงทุน เพื่อขาย (บาท)	รวม องค์ประกอบ อื่นของส่วน ของผู้ถือหุ้น (บาท)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2556	5,479,687,700	4,301,989,672	453,152,821	3,763,906,918	331,456,927	(127,517,744)	-	203,939,183	14,238,514,841
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	2,431,567	-	-	-	-	2,431,567
การจ่ายโดยถือหุ้นเป็นเงินสด	-	-	-	(438,375,017)	-	-	-	-	(438,375,017)
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	-	(435,943,450)	-	-	-	-	(435,943,450)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	40,084,415	1,087,537,191	-	-	-	-	1,127,621,606
กำไร	-	-	-	-	-	85,054,064	563,663,129	648,717,193	651,270,108
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	40,084,415	1,087,537,191	-	85,054,064	563,663,129	1,776,338,799	1,778,891,714
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	5,479,687,700	4,301,989,672	493,237,236	4,415,500,659	331,456,927	(42,463,680)	563,663,129	852,656,376	15,581,463,105

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว (บาท)	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น (บาท)	ทุนสำรองตามกฎหมาย (บาท)	กำไรสะสม	รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท (บาท)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555	4,301,989,672	413,853,344	2,173,491,842	12,369,022,558
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-
	กำไร	-	39,299,477	746,690,062	785,989,539
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	(40,943,457)	(40,943,457)
	รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	39,299,477	705,746,605	745,046,082
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555	4,301,989,672	453,152,821	2,879,238,447	13,114,068,640
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	5,479,687,700	453,152,821	2,879,238,447	13,114,068,640
	กำไร	-	-	2,431,567	2,431,567
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	(438,375,017)	(438,375,017)
	รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	(435,943,450)	(435,943,450)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	-	40,084,415	761,603,892	801,688,307
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	40,084,415	761,603,892	801,688,307
	กำไร	-	493,237,236	3,204,898,889	13,479,813,497
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-
	รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

งบกระแสเงินสด

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
กำไรสำหรับปี		1,127,621,606	173,900,380	801,688,307	785,989,539
รายการปรับปรุง					
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	11, 26	603,879,989	1,064,106,203	226,135,669	250,656,661
ค่าตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	12	1,352,708,096	1,351,295,336	1,352,708,096	1,351,295,336
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตตัดบัญชี	12	27,420,716	40,095,392	26,945,116	39,595,433
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	103,758,258	102,206,882	92,017,433	90,072,158
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์		6,731,366	175,273,209	6,731,366	-
รายได้จากการลงทุน		(41,310,114)	(83,376,700)	(422,688,051)	(385,299,804)
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์		2,431,567	-	2,431,567	-
ต้นทุนทางการเงิน		265,143,348	419,778,276	242,448,494	392,317,478
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		325,779,944	(24,467,306)	295,110,270	(43,837,853)
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม	15, 26	2,477,440	5,577,234	2,477,440	5,577,234
(กลับรายการ) ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	7	(10,879,185)	974,345	(5,807,692)	(7,784,174)
(กลับรายการ) ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ		15,106,647	20,907,029	(4,049,200)	3,783,949
กำไรจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	25	(2,607,811)	(5,242,989)	(8,015,500)	(56,845,447)
การตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	11	8,999,958	11,109,994	6,042,350	471,373
การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		-	115,585	-	223,611
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	10	(194,509,287)	(164,103,038)	-	-
ภาษีเงินได้	28	338,851,844	346,508,297	176,687,634	173,875,953
		3,931,604,382	3,434,658,129	2,790,863,299	2,600,091,447

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
<i>การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน</i>				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(219,436,531)	177,768,118	(134,136,732)	332,588,360
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(15,122,216)	(2,605,684)	(50,473,608)	(7,960,935)
สินค้าคงเหลือ	85,302,594	(78,864,734)	59,045,159	2,994,923
ค่าเบี่ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	(60,821,246)	9,442,752	(61,405,118)	10,056,553
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	40,092,942	(110,493,857)	34,363,697	(10,011,397)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(339,045,781)	(62,949,242)	(338,461,980)	4,915,073
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	332,304,498	65,119,535	437,840,654	142,966,509
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	78,601	526,712	(2,336,549)	95,801,854
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	405,511,078	166,262,219	452,787,187	278,626,757
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	50,299,202	(4,725,634)	50,299,202	9,808,012
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11,489,531	8,183,433	5,044,035	(26,328,691)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(25,586,064)	44,188,418	(25,007,189)	66,990,128
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	37,762,512	5,729,692	26,017,651	3,523,260
จ่ายภาษีเงินได้	(282,091,009)	(200,445,167)	(37,165,827)	(77,231,632)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	3,952,342,493	3,451,794,690	3,207,273,881	3,426,830,221
<i>กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน</i>				
รับดอกเบี้ย	32,252,225	61,966,375	21,944,109	60,808,918
รับเงินปันผล	162,564,994	142,556,994	380,119,759	319,966,000
เงินลงทุนชั่วคราว	(1,094,959,933)	(210,211,562)	(1,094,959,933)	(210,211,562)
ซื้อเงินลงทุนเผื่อขาย	(129,014,370)	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(3,012,535,655)	(1,93,181,181)	(2,739,435,367)	(1,744,911,430)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์				
ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	(1,523,000)	(4,920,216)	(1,523,000)	(4,920,214)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	4,477,991	8,707,858	4,594,470	179,206,394
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	(57,190,674)	-	(116,715,662)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	-	-	5,763,480	9,262,730
เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายอัตราดอกเบี้ย	(29,628,155)	(24,314,388)	(30,167,850)	(24,314,388)
เงินสดจ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(20,239,167)	(12,591,767)	(14,068,363)	(7,226,413)
เงินสดจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	-	-	(32,733,218)	(971,818,295)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(4,088,605,070)	(2,019,178,561)	(3,500,465,913)	(2,510,873,922)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2555 (บาท)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท	31	(438,375,017)	-	(438,375,017)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	15	48,000,000	-	-
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	15	(48,000,000)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	15	1,043,766,549	1,620,836,454	1,043,766,548
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	15	(128,761,056)	(3,467,879,457)	(6,891,262)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	4	-	57,597,419	-
จ่ายดอกเบี้ย		(251,600,397)	(438,833,753)	(231,698,757)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน		225,030,079	(2,228,279,337)	366,801,512
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด				
เพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ		88,767,502	(795,663,208)	73,609,480
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี		2,057,409,741	2,865,910,278	660,379,379
ผลกระทบจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของส่วน				
การดำเนินงานที่ยกเลิก		-	(11,210,345)	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ				
คงเหลือสิ้นปี		6,081,031	(1,626,984)	6,081,031
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	5	2,152,258,274	2,057,409,741	740,069,890
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
ซื้ออาคารและอุปกรณ์เป็นเงินเชื่อ		536,037,968	27,369,099	531,692,329

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุ	สารบัญ
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน
3	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ
4	บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
5	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
6	เงินลงทุนอื่น
7	ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น
8	สินค้าคงเหลือ
9	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
10	เงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจการที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม
11	อาคารและอุปกรณ์
12	อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ค่าใช้จ่ายรอตตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
13	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
14	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น
15	หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย
16	เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น
17	หนี้สินหมุนเวียนอื่น
18	ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน
19	หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น
20	ทุนเรือนหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น
21	สำรอง
22	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
23	ส่วนงานดำเนินงาน
24	รายได้จากการขายและการให้บริการ
25	รายได้อื่น
26	ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ
27	เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
28	ภาษีเงินได้
29	สิทธิประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุน
30	กำไรต่อหุ้น
31	เงินปันผล
32	เครื่องมือทางการเงิน
33	ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
34	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
35	เหตุการณ์อื่น
36	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน
37	มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ยังไม่ได้ใช้
38	การจัดประเภทรายการใหม่

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงินจากคณะกรรมการเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557

1 ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) “บริษัท” เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และมีที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

บริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนมกราคม 2537

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในระหว่างงวด คือ บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นร้อยละ 41.14) ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย

บริษัท บริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันและบริษัทร่วม (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ประกอบธุรกิจหลักในการให้บริการวงจรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไอพีสตาร์ บริการเนื้อหาสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์ จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์ บริการศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต บริการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม บริการด้านธุรกิจกระจายเสียงโทรทัศน์ โทรคมนาคม บริการจัดพิมพ์และโฆษณาสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ บริการโฆษณาบนอินเทอร์เน็ต บริการระบบโทรศัพท์ บริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการด้านวิศวกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์โดยส่วนใหญ่เป็นการประกอบธุรกิจภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการต่างๆ

กลุ่มบริษัทมีการประกอบกิจการใน 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย สิงคโปร์ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา มอริเชียส เกาบริติช-เวอร์จิน และญี่ปุ่น

บริษัทได้ทำสัญญากับกระทรวงคมนาคมเพื่อดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารเป็นเวลา 30 ปี โดยบริษัทมีสิทธิในการบริหารกิจการและการให้บริการวงจรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และมีสิทธิเก็บค่าใช้วงจรดาวเทียมจากผู้ใช้งานวงจรดาวเทียมภายในระยะเวลา 30 ปี ซึ่งปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจะหมดอายุในปี 2564

บริษัทได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งบริษัทมีสิทธิให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายของตนเองทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุ 20 ปี และจะหมดอายุในปี 2575

รายละเอียดของบริษัทย่อยและกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่กิจการจัดตั้ง	บริษัทถือหุ้นร้อยละ	
			2556	2555
บริษัทย่อยทางตรง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการศูนย์การประชุมผ่านอินเทอร์เน็ต และบริการเนื้อหาสำหรับเครือข่ายบรอดแบนด์และจัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4	เกาะบริติช-เวอร์จิน	99.96	99.96
บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด	ให้บริการเทคโนโลยีบรอดแบนด์ที่ใช้กับดาวเทียมไทยคม 4	เกาะบริติช-เวอร์จิน	100	100
Spacecode LLC	ให้บริการด้านวิศวกรรมพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์	สหรัฐอเมริกา	70	70
ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตชั่นแนลพีทีอี จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4	สิงคโปร์	100	100
ไอพีสตาร์ โกลเบล เซอร์วิส จำกัด	จัดจำหน่ายช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4	มอริเชียส	100	100
บริษัท แคมโบเดียน ดีทีวีเน็ตเวิร์ค จำกัด	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณโทรทัศน์	กัมพูชา	100	100
บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลียพีทีวาย จำกัด	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4 ในประเทศออสเตรเลีย	ออสเตรเลีย	100	100
บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด	ให้บริการด้านธุรกิจกระจายเสียง โทรทัศน์โทรคมนาคม	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4 ในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	100	-

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่กิจการจัดตั้ง	บริษัทถือหุ้นร้อยละ	
			2556	2555
บริษัท ไอฟิสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด	จัดจำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 และช่องสัญญาณดาวเทียมของดาวเทียมไทยคม 4 ในประเทศนิวซีแลนด์	นิวซีแลนด์	100	100
กิจการที่ควบคุมร่วมกันของบริษัท เซเนกิงตัน อินเวสเมนต์ส พีทีอี จำกัด	ประกอบธุรกิจหลักในการลงทุนด้านการสื่อสารโทรคมนาคมในระดับนานาชาติ	สิงคโปร์	51	51
บริษัทย่อยของบริษัท เซเนกิงตัน อินเวสเมนต์ส พีทีอี จำกัด บริษัท เอ็มโพน จำกัด (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 9)	ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และอินเทอร์เน็ต	กัมพูชา	51	51
กิจการที่ควบคุมร่วมกันของ บริษัท เซเนกิงตัน อินเวสเมนต์ส พีทีอี จำกัด บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์ระหว่างประเทศและอินเทอร์เน็ต	ลาว	24.99	24.99
บริษัทร่วม บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ประกอบธุรกิจในการให้บริการศูนย์ข้อมูล อินเทอร์เน็ตและบริการรับ-ส่งสัญญาณ ผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสาร	ไทย	42.07	42.07

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

(ก) เกณฑ์การถือปฏิบัติ

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ (“สภาวิชาชีพบัญชี”) กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกและปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินหลายฉบับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2556 ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ส่วนงานดำเนินงาน

การปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ข้างต้นนั้น ไม่มีผลกระทบกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

นอกเหนือจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ข้างต้น สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกและปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นๆ ซึ่งมีผลบังคับสำหรับการเงินที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป และไม่ได้มีการนำมาใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 37

(ข) เกณฑ์การวัดมูลค่า

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ยกเว้นที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชี

(ค) สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและนำเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท ข้อมูลทางการเงินทั้งหมดมีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักพันบาท ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

(ง) การประมาณการและใช้วิจารณญาณ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณและข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับ สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณความไม่แน่นอนและข้อสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชี มีผลกระทบสำคัญต่อการรับรู้จำนวนเงินในงบการเงินซึ่งประกอบด้วยหมายเหตุประกอบงบการเงินต่อไปนี้

• หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3(น) • หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7 • หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 • หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 และ 12	ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ การวัดมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินค้าคงเหลือ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ และการประเมินมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน การจัดประเภทของสัญญาเช่า การใช้ประโยชน์สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี การวัดมูลค่าของภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์

- หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20 การวัดมูลค่าของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
- หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 32 การวัดมูลค่ามูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน
- หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33 และ 34 ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

3 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

(ก) เกณฑ์ในการจัดทางการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท บริษัทย่อย และกิจการที่ควบคุมร่วมกัน และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วม

การรวมธุรกิจ

กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การควบคุม หมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของกิจการนั้น ในการพิจารณาอำนาจในการควบคุม กิจการต้องนำสิทธิในการออกเสียงที่เกิดขึ้นมารวมในการพิจารณา วันที่ซื้อกิจการคือวันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่กลุ่มบริษัทก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ออกโดยกลุ่มบริษัท ทั้งนี้สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และมูลค่าของโครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ออกแทนโครงการของผู้ถูกซื้อเมื่อรวมธุรกิจ หากการรวมธุรกิจมีผลให้สิ้นสุดความสัมพันธ์ของโครงการเดิมระหว่างกลุ่มบริษัทและผู้ถูกซื้อ ให้ใช้ราคาที่ต่ำกว่าระหว่าง มูลค่าจากการยกเลิกสัญญาตามที่ระบุในสัญญา และมูลค่าองค์ประกอบนอกตลาด ไปหักจากสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น

หากมีการออกโครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (โครงการทดแทน) เพื่อแลกเปลี่ยนกับโครงการที่พนักงานของผู้ถูกซื้อถืออยู่ (โครงการผู้ถูกซื้อ) ขึ้นอยู่กับต้นทุนบริการในอดีต ผู้ซื้อต้องวัดส่วนของโครงการทดแทนด้วยมูลค่าตามราคาตลาดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งตอบแทนที่โอน หากมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำงานในอนาคต ผลต่างระหว่างมูลค่าซึ่งรวมอยู่ในสิ่งตอบแทนที่โอนไป และราคาตลาดของโครงการทดแทน รับรู้เป็นผลตอบแทนพนักงานภายหลังการรวมธุรกิจ

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของกลุ่มบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การรวมธุรกิจซึ่งเกิดจากการโอนส่วนได้เสียในกิจการภายใต้การควบคุมของผู้ถือหุ้นซึ่งควบคุมกลุ่มบริษัท ถือเป็นการเข้าครอบครองเสมือนว่าได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันต้นงวดของปีเปรียบเทียบก่อนหน้าสุดหรือ ณ วันที่มีการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันแล้วแต่วันใดจะหลังกว่า เพื่อปรับปรุงงบการเงินเปรียบเทียบ สินทรัพย์และหนี้สินที่ได้มาจะถูกรับรู้ด้วยมูลค่าตามบัญชีก่อนการจัดทางการเงินรวมภายใต้การควบคุมของผู้ถือหุ้น ที่กลุ่มบริษัทมีส่วนควบคุม ส่วนประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นที่ได้มาจากการรวมธุรกิจถือเป็นส่วนหนึ่งของทุนของกลุ่มบริษัท เว้นแต่ส่วนที่ได้มานั้นได้รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของส่วนเกินมูลค่าหุ้น เงินสดจ่ายในการรวมธุรกิจรับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัทมีอำนาจควบคุมทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการนั้น เพื่อได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของบริษัทย่อย งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

นโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยได้ถูกเปลี่ยนตามความจำเป็นเพื่อให้เป็นนโยบายเดียวกันกับของกลุ่มบริษัท ผลขาดทุนในบริษัทย่อยจะต้องถูกปันส่วนไปยังส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแม้ว่าการปันส่วนดังกล่าวจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมมียอดคงเหลือติดลบก็ตาม

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน

กิจการที่ควบคุมร่วมกัน เป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีส่วนร่วมในการควบคุมกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจตามที่ตกลงไว้ในสัญญาและได้รับความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ทางการเงินและการดำเนินงาน งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทได้รวมสินทรัพย์หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ของกิจการที่ควบคุมร่วมกันเฉพาะสัดส่วนของกลุ่มบริษัทซึ่งรวมกับรายการที่คล้ายคลึงกันในงบการเงินของผู้ร่วมค้า โดยใช้เกณฑ์รวมแต่ละบรรทัดของกิจการที่ควบคุมร่วมกัน นับแต่วันที่มีการร่วมควบคุมจนถึงวันที่การร่วมควบคุมสิ้นสุดลง

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเผื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญโดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทได้รวมส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของกลุ่มบริษัทภายหลังจากการปรับปรุงนโยบายการบัญชีให้เป็นนโยบายเดียวกันกับของกลุ่มบริษัท นับจากวันที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสิ้นสุดลง เมื่อผลขาดทุนที่กลุ่มบริษัทได้รับปันส่วนจากบริษัทร่วมมีจำนวนเกินกว่าส่วนได้เสียในบริษัทร่วม มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสียจะถูกทอนลงจนเป็นศูนย์และหยุดรับรู้ส่วนผลขาดทุน เว้นแต่กรณีที่กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือต้องจ่ายเงินเพื่อชำระภาระผูกพันแทนในนามบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วมบันทึกในการเงินรวมโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย (เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียของบริษัทที่ถูกลงทุน) โดยรับรู้รายการเริ่มแรกด้วยราคาทุน รวมถึงต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อที่เกิดจากการทำรายการดังกล่าว

การตัดรายการในการเงินรวม

ยอดคงเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้ หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม ถ้าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการกับบริษัทร่วมและกิจการที่ควบคุมร่วมกันถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

(ข) เงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (บาท) โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ถ้าไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

หน่วยงานในต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

ค่าความนิยมและรายการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมที่เกิดจากการซื้อหน่วยงานในต่างประเทศ แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

รายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยในระหว่างปี

ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของผู้ถือหุ้น จนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป

(ค) เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ได้ถูกนำมาใช้เพื่อจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมจัดหาเงิน และกิจกรรมลงทุน เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ไม่ได้มีไว้เพื่อค้า อย่างไรก็ตาม ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่เข้าเงื่อนไข การกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงถือเป็นรายการเพื่อค้า

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์จะถูกบันทึกบัญชีเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำรายการดังกล่าวบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น การวัดมูลค่าใหม่ภายหลังการบันทึกครั้งแรกใช้มูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ให้เป็นมูลค่ายุติธรรมบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที อย่างไรก็ตามหากตราสารอนุพันธ์เข้าเงื่อนไขมีไว้เพื่อเป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง การบันทึกรายการกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาจะขึ้นอยู่กับประเภทของรายการที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยง

มูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าถือตามราคาตลาดของสัญญาล่วงหน้า ณ วันที่รายงาน ถ้ามีราคาตลาด ในกรณีที่ไม่มีราคาตลาด ให้ประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยการคิดลดจากผลต่างระหว่างราคาล่วงหน้าตามสัญญากับราคาล่วงหน้า ของสัญญาปัจจุบัน ณ วันที่รายงานที่ครบกำหนดในวันเดียวกัน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยประเภทที่ใช้กับธุรกรรมการเงินที่ปลอดภัย ความเสี่ยง เช่น พันธบัตรรัฐบาล

(ง) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วย ยอดเงินสด ยอดเงินฝากธนาคารประเภทเผื่อเรียก และเงินลงทุนระยะสั้น ที่มีสภาพคล่องสูง และมีระยะเวลาครบกำหนดเริ่มแรกภายใน 3 เดือนหรือน้อยกว่า เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารซึ่งจะต้องชำระคืน เมื่อทวงถามถือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดำเนินงานในงบกระแสเงินสด

(จ) ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า โดยคำนวณสุทธิจากเงินมัดจำรับจากลูกค้า ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

(ฉ) สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ต้นทุนของสินค้าคำนวณโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต้นทุนสินค้าประกอบด้วย ราคาทุนที่ซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้อง กับการซื้อสินค้านั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้า ต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูป และงานระหว่างทำประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง ค่าใช้จ่ายอื่นทางตรง และค่าสูญหายในการผลิต ซึ่งปันส่วนตามเกณฑ์ การดำเนินงานตามปกติแต่ไม่รวมต้นทุนการกู้ยืม

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นโดยประมาณในการขาย

(ช) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์และหนี้สิน) ที่คาดว่าจะมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืน ส่วนใหญ่มาจากการขายมากกว่ามาจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป จัดเป็นประเภทสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายสินทรัพย์ (หรือส่วนประกอบ ของกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) วัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ผลขาดทุน จากการด้อยค่าสำหรับกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกนำไปปันส่วนให้กับค่าความนิยมเป็นลำดับแรก แล้วจึงปันส่วนให้กับยอดคงเหลือ ของสินทรัพย์และหนี้สินตามสัดส่วน ยกเว้นไม่ปันส่วนรายการขาดทุนให้กับสินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้ รอกการตัดบัญชี และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับการลดมูลค่าในครั้งแรกและผลกำไรและขาดทุน จากการจากการวัดมูลค่าในภายหลังรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ผลกำไรรับรู้ไม่เกินยอดผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมที่เคยรับรู้

(ซ) เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท บันทึกบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุน ส่วนการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมใช้วิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนอื่น

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดซึ่งถือไว้เพื่อค้า จัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและแสดงในมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาหลักทรัพย์ได้บันทึกในกำไรหรือขาดทุน

ตราสารหนี้ซึ่งกลุ่มบริษัทตั้งใจและสามารถถือจนครบกำหนดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่ายหักด้วยขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน ผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อมากับมูลค่าไถ่ถอนของตราสารหนี้จะถูกตัดจ่ายโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดอายุของตราสารหนี้ที่เหลือ

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อค้าหรือตั้งใจถือไว้จนครบกำหนด จัดประเภทเป็นเงินลงทุนเผื่อขาย ภายหลังการรับรู้มูลค่าในครั้งแรกเงินลงทุนเผื่อขายแสดงในมูลค่ายุติธรรม และการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่ผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลต่างจากสกุลเงินตราต่างประเทศของรายการที่เป็นตัวเงิน บันทึกโดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลต่างจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมีการตัดจำหน่ายเงินลงทุน จะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนสะสมที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรงเข้ากำไรหรือขาดทุน ในกรณีที่เงินลงทุนประเภทที่มีดอกเบี้ย จะต้องบันทึกดอกเบี้ยในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่ใช่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดแสดงในราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค้าและหลักทรัพย์เผื่อขายจะใช้ราคาเสนอซื้อ ณ วันที่รายงาน

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีและรวมถึงกำไรหรือขาดทุนสะสมจากการตีราคาหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น จะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

(ณ) อาคารและอุปกรณ์

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรง ที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม

ส่วนประกอบของรายการอาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายอาคาร และอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของอาคาร และอุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิในกำไรหรือขาดทุน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการอาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งานโดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ หรืออายุสัญญาเช่าในกรณีที่อายุสัญญาเช่าสั้นกว่า ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

สิทธิการเช่าที่ดิน	30 ปี
อาคารและส่วนปรับปรุง	5-10 ปี
อุปกรณ์	5-10 ปี
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	5 ปี
อุปกรณ์สำนักงาน	5 ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3-5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ถูกทบทวนอย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

(ญ)อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการประกอบด้วย ดาวเทียม ระบบควบคุมและสั่งการดาวเทียมและสถานีควบคุมดาวเทียม รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งาน โดยประมาณของสินทรัพย์หรืออายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ซึ่งสินทรัพย์ดังกล่าวมีอายุการตัดจำหน่ายตั้งแต่ 5 ปีถึง 27.5 ปี อุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจะไม่มีการตีราคาใหม่ แต่จะมีการทบทวนราคาตามบัญชีในแต่ละปี และปรับปรุงเมื่อเกิดการด้อยค่าขึ้น

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง

(ฎ) ค่าใช้จ่ายรอตตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายรอตตัดบัญชี ได้แก่ สิทธิในการใช้อุปกรณ์ และต้นทุนอุปกรณ์ที่จัดทำให้แก่ลูกค้าบางรายในการให้บริการตรวจดาวเทียมในต่างประเทศ สิทธิในการใช้อุปกรณ์มีกำหนดตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี และต้นทุนอุปกรณ์ที่จัดทำให้แก่ลูกค้าบางรายในการให้บริการตรวจดาวเทียมในต่างประเทศซึ่งจะโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ลูกค้าเมื่อสิ้นสุดสัญญา และตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของสัญญาการให้บริการลูกค้าแต่ละราย

(ฎ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ค่าความนิยม

ค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทย่อยรับรู้ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยม ได้อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 3(ก) หลังจากจากการรับรู้เริ่มแรก ค่าความนิยมจะถูกวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนหักผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม สำหรับตราสารทุน - การบัญชีด้านผู้ลงทุน มูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และผลขาดทุนจากการด้อยค่าในเงินลงทุนต้องไม่ถูกปันส่วนให้สินทรัพย์ใดๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนรวมถึงค่าความนิยม

รายจ่ายในการวิจัยและพัฒนา

รายจ่ายในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิค รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ต้นทุนที่เกิดขึ้นของโครงการเพื่อการพัฒนา (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบและการทดสอบผลิตภัณฑ์ใหม่หรือที่ปรับปรุงขึ้น) รับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าโครงการนั้นจะประสบความสำเร็จโดยการประเมินความเป็นไปได้ทั้งทางพาณิชย์กรรมและทางเทคโนโลยี และต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ส่วนรายจ่ายในการพัฒนาอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ต้นทุนการพัฒนาที่ได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อนไม่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงวดถัดไป ต้นทุนการพัฒนาที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อเริ่มผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการพาณิชย์

รายจ่ายในการพัฒนาซึ่งรับรู้เป็นสินทรัพย์แสดงราคาด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นๆ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นๆ ที่กลุ่มบริษัทซื้อและมียอายุการใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

ต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นประกอบด้วยค่าพัฒนาเทคโนโลยีของดาวเทียมไอพีสตาร์ ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิบัตร เครื่องหมายทางการค้าและใบอนุญาตโดยมีกำหนดตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องโดยมีระยะเวลาดัดจำหน่ายระหว่าง 5 ปีถึง 15.75 ปี

สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ซื้อจะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์นำมาใช้งานได้ตามประสงค์ โดยจะตัดจำหน่ายตลอดอายุประมาณการให้ประโยชน์ภายในระยะเวลา 3-5 ปี

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือจะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

(ฐ) การด้อยค่า

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มบริษัทได้รับการทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้ จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือ ยังไม่พร้อมใช้งาน จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขาย คำนวณโดยอ้างอิงถึงมูลค่ายุติธรรม

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึงมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

การกลับรายการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน จะถูกกลับรายการ เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการด้อยค่าที่เคยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตราสารทุนที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การกลับรายการจะถูกรับรู้โดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยมจะไม่มีการปรับปรุงกลับรายการ ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ ที่เคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมิน ณ ทุกวันที่ที่ออกรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายเหมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

(๓) สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ณ วันทำสัญญาเช่าด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินงวดที่ต้องจ่ายในแต่ละงวดจะปันส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้ยอดดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า อย่างไรก็ตาม หากแน่ใจได้ตามสมควรว่าผู้เช่าจะเป็นเจ้าของอาคารและอุปกรณ์ ณ วันสิ้นสุดแห่งสัญญาเช่า ค่าเสื่อมราคาจะคิดจากอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น

สัญญาระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์ซึ่งผู้ให้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเป็นส่วนใหญ่ สัญญาเช่านั้นถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าว (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในงบกำไรขาดทุน โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เงินเพิ่มที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่าจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานรวมแสดงอยู่ในอาคาร และอุปกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ด้วยเกณฑ์เดียวกันกับที่ใช้กับรายการอาคารและอุปกรณ์ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน รายได้ค่าเช่ารับรู้ด้วยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาการให้เช่า

(ค) หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเกิดหนี้สิน ภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย ผลต่างระหว่างยอดหนี้เริ่มแรกและยอดหนี้เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุการกู้ยืมโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

(ณ) เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน

(ด) ผลประโยชน์ของพนักงาน

โครงการเงินสมทบ

กลุ่มบริษัทจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นลักษณะของแผนการจ่ายสมทบตามที่ได้กำหนดการจ่ายสมทบไว้แล้ว สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกไปจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินสะสมเข้ากองทุนจากพนักงานและเงินสมทบจากกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้อง เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

หนี้สินของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับผลประโยชน์หลังออกจากงาน และหนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวอื่นได้บันทึกในงบการเงิน ด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ซึ่งคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอย่างน้อยทุก 3 ปี ที่ผ่านมานี้สินเหล่านี้รับรู้เมื่อจะต้องจ่ายชำระ

กลุ่มบริษัทรับรู้กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดที่เกิดขึ้นในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้ค่าใช้จ่ายของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ในกำไรหรือขาดทุน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสตรระยะสั้น หากกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุমানที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้อุตสาหกรรมและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

มูลค่ายุติธรรมของสิทธิซื้อหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิแก่พนักงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานพร้อมๆ กับการเพิ่มขึ้นในส่วนของผู้ถือหุ้นตลอดระยะเวลาที่พนักงานสามารถใช้สิทธิได้อย่างไม่มีเงื่อนไข จำนวนที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจะถูกปรับปรุงเพื่อให้สะท้อนถึงจำนวนสิทธิซื้อหุ้นที่แท้จริงซึ่งเข้าเงื่อนไขการให้บริการที่เกี่ยวข้องและเงื่อนไขการได้รับสิทธิที่ไม่ใช่เงื่อนไขเรื่องตลาดทุน

มูลค่ายุติธรรมของจำนวนที่จ่ายให้แก่พนักงานจากราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้นที่ชำระด้วยเงินสดรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพร้อมๆ กับการเพิ่มขึ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น ตลอดระยะเวลาที่พนักงานมีสิทธิได้รับชำระอย่างไม่มีเงื่อนไข หนี้สินถูกวัดมูลค่าใหม่ทุกๆ วันที่ในรายงานและวันที่จ่ายชำระ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในกำไรหรือขาดทุน

(ค) ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

ประมาณการค่าประกันความเสียหาย

ประมาณการค่าประกันความเสียหายจะบันทึกเมื่อได้ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว ประมาณการค่าใช้จ่ายพิจารณาจากประวัติการจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการประกันความเสียหาย และปัจจัยต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายดังกล่าว

(ง) รายได้

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

การขายสินค้าและให้บริการ

รายได้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว และจะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้นหรือมีความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการขายสินค้าหรือให้บริการนั้น ไม่อาจวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าเชื่อถือหรือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่จะต้องรับคืนสินค้า

รายได้จากการขายอุปกรณ์เทคโนโลยีพร้อมติดตั้งรับรู้ด้วยวิธีอ้างอิงกับขั้นความสำเร็จของงาน ขั้นความสำเร็จของงานวัดด้วยอัตราส่วนของต้นทุนของมูลค่างานที่ทำเสร็จจนถึงปัจจุบันคิดเทียบกับประมาณการต้นทุนของมูลค่างานทั้งหมด รายการขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ต้นทุนมูลค่างานทั้งหมดจะมีมูลค่าเกินกว่ารายได้จากงานทั้งหมด

รายได้จากการให้บริการวงจรดาวเทียมและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจดาวเทียม บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ต และบริการโทรศัพท์ รับรู้เมื่อให้บริการแก่ลูกค้า และมีความแน่นอนในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการให้บริการนั้น

รายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์ รับรู้รายได้ภายในระยะเวลาและอัตราที่กำหนดในสัญญาเช่า

รายได้เกี่ยวกับค่าสิทธิรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งเป็นไปตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจของข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับบันทึกในกำไรหรือขาดทุนในวันที่กลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

(ท) ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมและประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านมา และสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อขาย เงินปันผลของหุ้นบุริมสิทธิซึ่งถูกจัดประเภทเป็นหนี้สิน ขาดทุนจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน หรือขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน (นอกเหนือจากลูกหนี้การค้า) และ ขาดทุนจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ต้นทุนการกู้ยืมที่ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

(ธ) สัญญาเช่าดำเนินงาน

รายจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นต้องนำมารวมคำนวณจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามระยะเวลาที่คงเหลือของสัญญาเช่า เมื่อได้รับการยืนยันการปรับค่าเช่า

การจำแนกประเภทสัญญาเช่า

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง กลุ่มบริษัทจะพิจารณาว่าข้อตกลงดังกล่าวประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบหรือไม่ โดยพิจารณาจากสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ถ้าการปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และข้อตกลงนั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้สินทรัพย์ ถ้าทำให้กลุ่มบริษัทมีสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง หรือ มีการประเมินข้อตกลงใหม่ กลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่า และส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่นโดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ ให้รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามนัยจากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท

(น) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจ หรือ รายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อนๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน และจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือทางภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและกิจการร่วมค้าหากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องสะท้อนถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับรายการโดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กลุ่มบริษัทต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น และมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัทเชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึงการตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆ อาจจะทำให้กลุ่มบริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจโดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกันได้เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนั้นกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันที่รายงาน และจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

4 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ บุคคลและหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุม หรือถูกควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งกระทำผ่านบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้น บริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ยังรวมความถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับกิจการไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม ผู้บริหารสำคัญของกิจการรวมตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวซึ่งมีอำนาจชักจูง หรืออาจถูกชักจูงให้ปฏิบัติตามบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้น ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันแต่ละรายการ บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

บริษัทอยู่ภายใต้การควบคุมของ บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“Intouch”) ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยถือหุ้นคิดเป็น อัตราร้อยละ 41.14 (2555 : ร้อยละ 41.14) ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท รายการที่กลุ่มบริษัทมีกับบริษัทในกลุ่ม Intouch กลุ่ม Cedar กลุ่ม Aspen และกลุ่ม Temasek จะถือเป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทคิดราคาซื้อขายสินค้าและบริการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามสัญญาและเงื่อนไขทางการค้าโดยปกติเช่นเดียวกับลูกค้าทั่วไป สำหรับรายการค้าที่ปรึกษาและบริหารงาน กลุ่มบริษัทคิดราคาตามที่ตกลงร่วมกัน โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของสินทรัพย์ อื่นๆ รายการระหว่างบริษัทกับ Codespace, Inc. คิดราคากันตามอัตราค่าบริการรายชั่วโมงบวกด้วยค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดตาม ที่เกิดขึ้นจริง

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
รายได้				
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
บริษัทย่อย	-	-	1,569,528	1,471,384
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	17	1,275	-	-
บริษัทร่วม	51,837	11,725	51,630	11,665
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	58,758	52,016	56,974	51,962
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	43	178	-	-
รายได้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	469,003	514,723
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	13,464	4,342	27,478	8,861
บริษัทร่วม	2,023	-	2,023	-
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	-	158	-	158
รวมรายได้	126,142	69,694	2,176,636	2,058,753

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ค่าใช้จ่าย				
การซื้อสินค้าและบริการ				
บริษัทย่อย	-	-	82,353	55,747
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	(1,493)	-	(3,121)
บริษัทร่วม	25,052	21,375	24,722	21,375
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	1,092	1,934	399	420
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	10,988	34,577	10,982	14,307
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร				
บริษัทย่อย	-	-	50,174	4,706
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	38	-	77
บริษัทร่วม	2,557	2,929	2,536	2,740
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	14,325	24,163	13,709	12,906
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1,040	-	-	-
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	76,681	59,815	76,681	59,815
ค่าใช้จ่ายอื่น				
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	4,245	2,915	-	-
รวมค่าใช้จ่าย	135,980	146,253	261,556	168,972

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ				
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	126,048	66,683
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	24,726	-	2,482
บริษัทร่วม	907	899	899	899
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	10,732	4,872	10,393	4,461
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	54,516	-	2,661	-
รวม	66,155	30,497	140,001	74,525

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
รายได้ค้างรับ				
บริษัทย่อย	-	-	1,176	859
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	75	-	-
บริษัทร่วม	35,729	10,080	35,729	10,080
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	4,559	4,342	4,459	4,285
รวม	40,288	14,497	41,364	15,224
รวมลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ	106,443	44,994	181,365	89,749
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(54,515)	(24,318)	(2,661)	(2,482)
สุทธิ	51,928	20,676	178,704	87,267
ลูกหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	114,520	27,415
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	8,680	4,478	86,183	98,866
บริษัทร่วม	33	433	33	433
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	11,320	-	-	-
รวม	20,033	4,911	200,736	126,714
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	142,074	132,543	289,946	270,496

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่ควบคุมร่วมกัน มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.74 ถึง ร้อยละ 3.10 ต่อปี (2555: ร้อยละ 3.25 ถึง ร้อยละ 3.81 ต่อปี) และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่ควบคุมร่วมกันสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ณ วันที่ 1 มกราคม	132,543	78,943	270,496	161,109
เพิ่มขึ้น	-	57,191	-	116,716
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่รับรู้	9,531	(3,591)	19,450	(7,329)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	142,074	132,543	289,946	270,496

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	74	585
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	8,614	3,837	17,579	7,831
รวม	8,614	3,837	17,653	8,416
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	-	-	13,026	18,249

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.84 ต่อปี (2555: ร้อยละ 5.30 ต่อปี)

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อยสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	18,249	28,352
ลดลง	-	-	(5,763)	(9,263)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	-	540	(840)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-	13,026	18,249

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เจ้าหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	34,938	134
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	249	249	332	332
บริษัทร่วม	2,932	5,504	2,883	5,490
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	673	216	50	215
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	7,623	-	-	-
รวม	11,477	5,969	38,203	6,171
เจ้าหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	322,322	97,937
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	857	2,071	376	1,974
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1,940	648	-	-
รวม	2,797	2,719	322,698	99,911

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า				
บริษัทย่อย	-	-	511,945	283,305
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	-	252	-	-
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	6	6	-	-
รวม	6	258	511,945	283,305
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย				
บริษัทย่อย	-	-	14,163	4,500
บริษัทร่วม	3,049	1,071	3,049	1,071
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	48	1,033	43	1,045
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	9,949	6,369	1,252	2,462
รวม	13,046	8,473	18,507	9,078
หนี้สินหมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	2,466	10
กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	160	160	160	160
รวม	160	160	2,626	170
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	142,664	133,177	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกันมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.74 ถึง ร้อยละ 3.10 ต่อปี (2555 : ร้อยละ 3.50 ถึง ร้อยละ 3.81 ต่อปี) และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกันสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ณ วันที่ 1 มกราคม	133,177	79,295	-	-
เพิ่มขึ้น	-	57,598	-	-
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่รับรู้	9,487	(3,716)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	142,664	133,177	-	-

คำตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

คำตอบแทนผู้บริหารสำคัญประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	72,883	58,418	72,883	58,418
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น				
- ต้นทุนบริการที่แสดงรวมในค่าใช้จ่ายบริหาร	1,938	680	1,938	680
- ต้นทุนดอกเบี้ยที่แสดงรวมในต้นทุนทางการเงิน	497	717	497	717
- การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	1,363	-	1,363	-
รวม	76,681	59,815	76,681	59,815

ตลอดเวลาที่ผ่านมากรรมการของกลุ่มกิจการหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน อาจซื้อสินค้าจากกลุ่มบริษัท การซื้อเหล่านี้มีระยะเวลาและเงื่อนไขเช่นเดียวกับรายการที่กลุ่มบริษัทมีกับพนักงานหรือลูกค้า

คำตอบแทนกรรมการ

คำตอบแทนกรรมการเป็นคำตอบแทนรายเดือน คำตอบแทนประจำปี และเบี้ยประชุม คำตอบแทนกรรมการเหล่านี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัท คำตอบแทนกรรมการนี้เป็นส่วนหนึ่งของคำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารที่แสดงไว้ในงบกำไรขาดทุน

สัญญาสำคัญที่ทำกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีดังนี้

- ก) บริษัทได้ทำสัญญากับบริษัทร่วมแห่งหนึ่ง โดยบริษัทร่วมมีภาระผูกพันในการให้บริการส่งสัญญาณขึ้นสู่ดาวเทียม (Uplink) เป็นระยะเวลาประมาณ 5 ปี โดยบริษัทมีภาระผูกพันต่อบริษัทร่วมที่จะต้องชำระค่าบริการดังกล่าวตามสัญญาอีกเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 29.67 ล้านบาท (2555: ประมาณ 41.38 ล้านบาท)
- ข) บริษัทและบริษัทย่อยได้ทำสัญญากับบริษัทย่อย โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าสิทธิ (Royalty) ร้อยละ 1 ของรายได้ที่ได้มาจากการขายหรือให้เช่าสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (เกตเวย์) ไอพีสตาร์ ร้อยละ 1 ของรายได้ที่ได้มาจากการขายหรือให้เช่าอุปกรณ์ปลายทางไอพีสตาร์ (IPSTAR User Terminal: "UT") และ ร้อยละ 3 ของรายได้ที่ได้มาจากการขายหรือให้เช่าช่องสัญญาณดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)
- ค) บริษัทได้ทำสัญญาในการดำเนินธุรกิจทางด้านดาวเทียมกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยบริษัทมีภาระผูกพันในการให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) ให้บริการไอพีสตาร์และให้คำปรึกษา บริษัทย่อยและบริษัทร่วมมีภาระผูกพันต่อบริษัทที่จะต้องชำระค่าบริการดังกล่าวตามสัญญาอีกเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 81.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 31.25 ล้านบาท (2555: ประมาณ 101.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ค่าบริการเป็นไปตามอัตราที่ตกลงไว้ในสัญญา คิดตามจำนวนที่ใช้จริงหรือคิดตามจำนวนการติดตั้งอุปกรณ์รับส่งสัญญาณปลายทาง
- ง) บริษัทได้ทำสัญญากับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง โดยบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมีภาระผูกพันในการให้บริการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลทางบัญชีและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ บริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าบริการดังกล่าวเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 13.58 ล้านบาท (2555: ประมาณ 5.31 ล้านบาท)
- จ) บริษัทได้ทำสัญญากับบริษัทร่วมแห่งหนึ่ง โดยบริษัทมีภาระผูกพันในการให้เช่าอุปกรณ์สื่อสารสัญญาณดาวเทียม (Satellite Uplink Equipment) บริษัทร่วมมีภาระผูกพันต่อบริษัทที่จะต้องชำระค่าเช่าอุปกรณ์ดังกล่าวตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 37.76 ล้านบาท (2555: ประมาณ 23.41 ล้านบาท)
- ฉ) บริษัทได้ทำสัญญากับบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง โดยบริษัทย่อยมีภาระผูกพันในการให้บริการรวมสัญญาณภาพ สัญญาณเสียง และสัญญาณข้อมูล ซึ่งบริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าบริการ เป็นจำนวนเงิน 6,480 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อช่อง/ต่อปี

5 มินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินสดในมือ	31,312	25,299	1,675	2,325
เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวันและ ประเภทออมทรัพย์	1,269,305	1,831,050	340,183	567,585
เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง	851,641	201,061	398,212	90,469
รวม	2,152,258	2,057,410	740,070	660,379
อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงิน ฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์และเงิน ฝากประจำ	0.83%	1.47%	0.41%	1.08%

6 มินลงทุนอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินลงทุนชั่วคราว				
เงินฝากระยะสั้นกับสถาบันการเงิน	1,305,171	210,212	1,305,171	210,212
	1,305,171	210,212	1,305,171	210,212
เงินลงทุนระยะยาวอื่น				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	699,840	-	-	-
	699,840	-	-	-
รวม	2,005,011	210,212	1,305,171	210,212

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เงินลงทุนชั่วคราวมีอัตราดอกเบี้ยต่อปี ร้อยละ 0.30 ถึง ร้อยละ 3.45 (2555: ร้อยละ 3.10 ถึง ร้อยละ 3.40) และถึงกำหนดรับชำระภายใน 1 ปี

เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2556 คณะกรรมการของบริษัท ไอพีสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล พีทีอี จำกัด มีมติอนุมัติให้ซื้อหุ้นสามัญ
ในบริษัท ซินเนอร์โทน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำนวน 64 ล้านหุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 5.06 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด
ที่ออกจำหน่าย ในราคาหุ้นละ 0.5034 ดอลลาร์ฮ่องกง เงินลงทุนดังกล่าวจัดเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย

รายการเคลื่อนไหวในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขายที่อยู่ในความต้องการของตลาด
มีดังนี้

งบการเงินรวม		
	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)
เงินลงทุนระยะยาวอื่น		
หลักทรัพย์เพื่อขาย		
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-
ซื้อระหว่างงวด	129,014	-
รายการปรับปรุงจากการตีราคา	563,663	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่รับรู้	7,163	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	699,840	-

7 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ลูกหนี้การค้า					
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	66,155	30,497	140,001	74,525
กิจการอื่น		1,027,753	956,023	548,965	567,265
รวม		1,093,908	986,520	688,966	641,790
รายได้ค้างรับ					
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	40,288	14,497	41,364	15,224
กิจการอื่น		204,598	174,568	200,735	171,157
รวม		244,886	189,065	242,099	186,381

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ลูกหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	121,686	73,320	65,862	25,243
เงินจ่ายล่วงหน้า	145,641	112,262	92,062	105,504
อื่นๆ	17,063	8,220	23,694	10,208
รวม	284,390	193,802	181,618	140,955
รวมลูกหนี้การค้า รายได้ค้างรับ				
และลูกหนี้อื่น	1,623,184	1,369,387	1,112,683	969,126
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(201,227)	(191,767)	(87,249)	(97,657)
สุทธิ	1,421,957	1,177,620	1,025,434	871,469
(กลับรายการ) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญสำหรับปี	(10,879)	974	(5,808)	(7,784)

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้า มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	303,506	364,569	207,149	200,470
เกินกำหนดชำระ:				
น้อยกว่า 3 เดือน	401,126	284,387	251,943	204,290
3 - 6 เดือน	174,595	129,232	71,486	72,817
6 - 12 เดือน	21,039	55,474	27,909	55,186
มากกว่า 12 เดือน	193,642	152,858	130,479	109,027
	1,093,908	986,520	688,966	641,790
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(201,227)	(191,767)	(87,249)	(97,657)
สุทธิ	892,681	794,753	601,717	544,133

โดยปกติระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัทสำหรับลูกค้าทั่วไป มีระยะเวลาตั้งแต่ 30 วัน ถึง 60 วัน

8 สิ้นค้าคงเหลือ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	63,328	55,417	48,223	42,433
งานระหว่างทำ	2,176	5,913	-	-
สินค้าสำเร็จรูป	280,040	362,766	138,547	199,442
สินค้าระหว่างทาง	2,765	679	2,765	8
	348,309	424,775	189,535	241,883
หัก ค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือ	(96,768)	(96,977)	(53,852)	(57,901)
สุทธิ	251,541	327,798	135,683	183,982

9 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อยกเลิกและการดำเนินงานที่ยกเลิก

ทั้งนี้เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2556 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายบริหารของกิจการที่ควบคุมร่วมกันซึ่งเสนอให้นำ Mfone เข้าสู่กระบวนการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศกัมพูชา เนื่องจากฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ Mfone ประสบภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่องเป็นผลให้กระแสเงินสดไม่เพียงพอในการดำเนินงานอีกทั้งไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลา กลุ่มบริษัทจึงตัดสินใจหยุดการสนับสนุนทางการเงินและยกเลิกส่วนงานดังกล่าว ซึ่ง Mfone ได้ยื่นคำร้องต่อศาล Phnom-Penh Municipal Court ในวันที่ 9 มกราคม 2556

ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ศาลกัมพูชาได้มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ซึ่งมีผลทำให้ Mfone อยู่ภายใต้การควบคุมของศาลและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จากเหตุการณ์ดังกล่าวมีผลทำให้กลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจการควบคุมในบริษัท Mfone และเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2556 ศาลกัมพูชาได้มีคำสั่งให้ Mfone เข้าสู่ขั้นตอนการเลิกกิจการตามกฎหมายของประเทศกัมพูชาและมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย

ปัจจุบัน กลุ่มบริษัทไม่มีภาระค้ำประกันให้กับ Mfone จึงมิได้บันทึกภาระหนี้สินที่เกิดจากการค้ำประกันไว้ในงบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทได้ตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อยกเลิก และได้แสดงผลการดำเนินงานของ Mfone ภายใต้วีธี 'ขาดทุนสำหรับงวดจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี' ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 (วันที่สูญเสียอำนาจการควบคุม)

ผลการดำเนินงานของการดำเนินงานที่ยกเลิกสำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 (วันที่สูญเสียอำนาจการควบคุม) ได้ถูกจัดประเภทใหม่เพื่อนำเสนอการดำเนินงานที่ยกเลิกเป็นรายการแยกต่างหากจากการดำเนินงานต่อเนื่อง ดังนี้

งบการเงินรวม			
	หมายเหตุ	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
<i>สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม</i>			
ผลการดำเนินงานของการดำเนินงานที่ยกเลิก			
รายได้รวม		41,227	433,768
ค่าใช้จ่ายรวม		(92,193)	(966,094)
ผลการดำเนินงานจากกิจกรรมการดำเนินงาน		(50,966)	(532,326)
ภาษีเงินได้		(176)	23,923
ผลการดำเนินงานจากกิจกรรมการดำเนินงาน (สุทธิจากภาษีเงินได้)		(51,142)	(508,403)
ขาดทุนต่อหุ้น	30		
ขาดทุน ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)		(0.05)	(0.46)
ขาดทุน ต่อหุ้นปรับลด (บาท)		(0.05)	(0.46)

ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิกจำนวน 51.14 ล้านบาท (2555: 508.40 ล้านบาท) จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นของบริษัททั้งจำนวน

เนื่องจากบริษัทได้ตั้งสำรองการด้อยค่าสินทรัพย์สุทธิของ Mfone ไว้ครบถ้วนแล้วตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ดังนั้น งบการเงินรวม จึงไม่มีผลกระทบจากรายการกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่สูญเสียการควบคุม

รายละเอียดของสินทรัพย์และหนี้สินของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม
	2555 (พันบาท)
ผลกระทบต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	11,210
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	15,806
สินค้าคงเหลือ	7,286
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	134,670
อาคารและอุปกรณ์	1,605,680
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	65,504
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(155,858)
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,431,256)
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า	(37,882)
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	(44,916)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(9,276)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(89,955)
สินทรัพย์สุทธิ	71,013
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่า	(71,013)
สุทธิ	-

10 มีนลงทุนในบริษัทย่อย กิจการที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ณ วันที่ 1 มกราคม		455,549	451,457	1,803,272	831,454
ซื้อเงินลงทุน	10 ก), ง)	-	-	243,658	971,818
ส่วนแบ่งกำไรสุทธิจากเงินลงทุน					
ตามวิธีส่วนได้เสียในบริษัทร่วม		194,509	164,103	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
จากบริษัทร่วม	22	-	(17,544)	-	-
กำไรที่ยังไม่รับรู้จากการลดสัดส่วน					
สัดส่วนการลงทุนในบริษัทร่วม		-	90	-	-
รายได้เงินปันผล	10 ฉ)	(162,565)	(142,557)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม		<u>487,493</u>	<u>455,549</u>	<u>2,046,930</u>	<u>1,803,272</u>

เงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจการที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 และเงินปันผลรับสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ											
สัดส่วน ความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		ราคาทุน		มูลค่าตาม วิธีส่วนได้เสีย		มูลค่ายุติธรรมสำหรับ หลักทรัพย์จดทะเบียนฯ		เงินปันผลรับ	
2556 (ร้อยละ)	2555 (ร้อยละ)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)
บริษัทร่วม											
บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)											
42.07	42.07	148	148	1,482	1,482	487	456	6,005	5,826	163	143
รวม				1,482	1,482	487	456			163	143

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
สัดส่วน ความเป็นเจ้าของ	ทุนชำระแล้ว		ราคาทุน		การด้อยค่า		ราคาบุ-สุกริ จากการด้อยค่า		เงินเป็นผล
	2556 (ร้อยละ)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)
บริษัทย่อย									
บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด	99.99	99.99	399 ล้านบาท	399	-	-	399	399	-
Spacecode LLC	70.00	70.00	4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	118	-	-	118	118	-
บริษัท ไอพีเอสตาร์ จำกัด	99.96	99.96	2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	154	-	-	154	154	-
บริษัท สตาร์ นิวเคลียส จำกัด	100.00	100.00	-	-	-	-	-	-	-
ไอพีเอสตาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล พทิอ จำกัด	100.00	100.00	20,000 ดอลลาร์สิงคโปร์	1	-	-	1	1	-
บริษัท ไอพีเอสตาร์ โกลเบิล เซอร์วิส จำกัด	100.00	100.00	20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ	1	-	-	1	1	-
บริษัท แคมโปเตียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด	100.00	100.00	600,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ	21	-	-	21	21	-
บริษัท ไอพีเอสตาร์ ออสเตรเลีย พทิวย จำกัด	100.00	100.00	6.95 ล้านดอลลาร์	971	-	-	971	971	320
			ออสเตรเลีย						
บริษัท ทีซี พรอดคาสติ้ง จำกัด	99.99	99.99	0.25 ล้านบาท	-	-	-	-	-	-
บริษัท ไอพีเอสตาร์ เจแปน จำกัด	100.00	-	100 ล้านเยน	33	-	-	33	-	-
บริษัท ไอพีเอสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด	100.00	-	8.51 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์	211	-	-	211	-	-
รวม				1,909	1,665	-	1,909	1,665	320
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน									
บริษัท เซนนิ่งตัน อินเวสเมนต์ พทิอ จำกัด	51.00	51.00	15 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์	138	-	-	138	138	-

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม ซึ่งกลุ่มบริษัทแห่งประเทศไทยได้เสียแต่ไม่ได้รับปรับปรุงให้แสดงข้อมูลตามสัดส่วนถือหุ้นโดยกลุ่มบริษัท

[illegible]

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของกลุ่มบริษัท เชนิงตัน ซึ่งกลุ่มบริษัทเป็นกิจการลงทุนในบริษัทดังกล่าวตามวิธีรวมตามสัดส่วนในงบการเงินรวม โดยแสดงตามสัดส่วนของกลุ่มบริษัท จำนวนร้อยละ 51

วันที่ รายงาน	สัดส่วน ความเป็น เจ้าของ (ร้อยละ)	สินทรัพย์ หมุนเวียน (ล้านบาท)	สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)	สินทรัพย์ รวม (ล้านบาท)	หนี้สิน หมุนเวียน (ล้านบาท)	หนี้สิน ไม่หมุนเวียน (ล้านบาท)	หนี้สิน รวม (ล้านบาท)	รายได้ รวม (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่าย รวม (ล้านบาท)	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)
ปี 2556 กลุ่มบริษัท เชนิงตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีอี จำกัด รวม	51	268	1,565	1,833	(337)	(512)	(849)	882	(818)	24
		268	1,565	1,833	(337)	(512)	(849)	882	(818)	24
ปี 2555 กลุ่มบริษัท เชนิงตัน อินเวสเม้นท์ส พีทีอี จำกัด รวม	51	170	1,507	1,677	(333)	(459)	(792)	1,167	(1,668)	535
		170	1,507	1,677	(333)	(459)	(792)	1,167	(1,668)	535

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันและบริษัทร่วมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีดังต่อไปนี้

บริษัทย่อย

ก) การจัดตั้งบริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด (“IPJ”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัท ไอพีสตาร์ เจแปน จำกัด ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 100,000,000 เยน แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น ละ 10,000 เยน ซึ่งได้ชำระแล้วทั้งจำนวน บริษัทมีสัดส่วนในการถือหุ้น 10,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 100

ข) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด (“IPA”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPA เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2556 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนตุลาคม 2556

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPA เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2556 มีมติอนุมัติการจัดสรรเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนตุลาคม 2556

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPA เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2556 มีมติอนุมัติการจัดสรรเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

ค) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด (“IPST”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPST เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2556 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานประจำปี 2555 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนกันยายน 2556

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPST เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2556 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานประจำปี 2555 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนตุลาคม 2556

ง) การซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ไอพีสตาร์ นิวซีแลนด์ จำกัด (“IPNZ”)

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 บริษัทได้ตกลงซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของ IPNZ จากบริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด เป็นจำนวน 8.51 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของ IPNZ โดยซื้อในราคาหุ้นละ 0.78 ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินรวม 6.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การซื้อหุ้นดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการเงินรวมของบริษัท ทั้งนี้ IPNZ ได้เปลี่ยนสถานะจากบริษัทย่อยทางอ้อมเป็นบริษัทย่อยทางตรงของบริษัท

กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน

จ) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (“LTC”)

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ LTC มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานประจำปี 2555 ของ LTC เป็นจำนวนเงิน 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วเป็นจำนวนเงิน 7.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

บริษัทร่วม

ฉ) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายกำไรเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.30 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 178 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนเมษายน 2556

ที่ประชุมคณะกรรมการของ CSL เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 มีมติอนุมัติการจ่ายปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 0.35 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 208 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในเดือนกันยายน 2556

ช) การลดทุนของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการลดหุ้นสามัญ เนื่องจากใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญตามโครงการ ESOP ครั้งที่ 5 ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2555 จำนวน 2,494,374 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 0.42 ของจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วของ CSL และได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2556

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเงินลงทุนในบริษัทย่อย กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันและบริษัทร่วมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 มีดังต่อไปนี้

บริษัทย่อย

ก) การซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวีย จำกัด (“IPA”)

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2555 บริษัทได้ตกลงซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของ IPA จากบริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด เป็นจำนวน 6.95 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของ IPA โดยซื้อในราคาหุ้นละ 4.6 ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินรวม 31.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การซื้อหุ้นดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการเงินรวมของบริษัท ทั้งนี้ IPA ได้เปลี่ยนสถานะจากบริษัทย่อยทางอ้อมเป็นบริษัทย่อยทางตรงของบริษัท

ข) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวีย จำกัด (“IPA”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของ IPA เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2555 มีมติอนุมัติการจ่ายปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2555

ค) การจัดตั้งบริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด (“TCB”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2555 มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัททีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 1,000,000 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 100,000 หุ้นๆ ละ 10 บาท และทุนชำระแล้ว 250,000 บาท บริษัทมีสัดส่วนในการถือหุ้น 99,995 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 99.99

บริษัทร่วม

ง) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติจัดสรรกำไรเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.27 บาทต่อหุ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 160 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555

ที่ประชุมคณะกรรมการของ CSL เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2555 มีมติอนุมัติการจัดสรรเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 0.30 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 178 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2555

จ) การเพิ่มทุน และการลดทุนของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

การเพิ่มทุน

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 มีมติอนุมัติการออกหุ้นสามัญเพิ่มเติมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอัตราการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญจำนวน 175,000 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วของ CSL เนื่องจากการเสนอจ่ายเงินปันผลของ CSL ทำให้อัตราการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญตามโครงการ ESOP ครั้งที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลง CSL ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2555

การลดทุน

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของ CSL เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 มีมติอนุมัติการลดทุนหุ้นสามัญ เนื่องจากใบสำคัญแสดงสิทธิหุ้นสามัญตามโครงการ ESOP ครั้งที่ 4 ได้สิ้นสุดลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2554 จำนวน 2,311,557 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 0.39 ของจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วของ CSL และ CSL ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2555

ฉ) สิทธิขายหุ้นไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

ในการประชุมคณะกรรมการของ CSL เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2555 มีมติอนุมัติให้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัท วัฏฏะ คลาสสิกไฟต์ส จำกัด (“Watta”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ CSL จำนวน 120,000 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 60 ของทุนที่ออกและชำระแล้วในราคาหุ้นละ 1 บาท เนื่องจากบริษัทย่อยดังกล่าวมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องและฝ่ายบริหารคาดว่าจะผลการดำเนินงานในอนาคตมีแนวโน้มลดลง

CSL รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าจำนวน 9.5 ล้านบาท จากการวัดมูลค่าใหม่ของ Watta ให้เป็นจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2555 บริษัทได้ดำเนินการจำหน่ายเสร็จสิ้นแล้ว ดังนั้น Watta พ้นสภาพการเป็นบริษัทย่อยของ CSL

ภาระผูกพัน

ตามที่ระบุไว้ในสัญญาร่วมทุนระหว่างกลุ่มบริษัทและรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มบริษัทจะต้องโอนหุ้นทั้งหมดใน LTC ให้แก่รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยไม่คิดค่าตอบแทนใดๆ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาอนุญาตให้ดำเนินการในปี 2564

11 อาคารและอุปกรณ์

	งบการเงินรวม				
	สิทธิการเช่า ที่ดินและอาคาร (พันบาท)	อุปกรณ์ (พันบาท)	รถยนต์และ อุปกรณ์ สำนักงาน (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง (พันบาท)	รวม (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555					
ราคาทุน	579,376	9,302,519	615,829	3,331,576	13,829,300
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(285,786)	(5,830,086)	(432,609)	-	(6,548,481)
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม	-	(28,592)	-	-	(28,592)
หัก โอนไปสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
ของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	(5,263)	(1,551,010)	(49,408)	-	(1,605,681)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	288,327	1,892,831	133,812	3,331,576	5,646,546
รายการระหว่างปีสิ้นสุด					
วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	288,327	1,892,831	133,812	3,331,576	5,646,546
ซื้อสินทรัพย์	18,171	289,142	47,202	2,658,020	3,012,535
ขายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(997)	(873)	-	(1,870)
การตัดจำหน่าย - สุทธิ	(1,359)	(7,564)	(77)	-	(9,000)
โอนสินทรัพย์ - สุทธิ	3,880	81,902	5,074	(115,007)	(24,151)
ค่าเสื่อมราคา	(52,554)	(501,310)	(50,015)	-	(603,879)
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(6,731)	-	-	(6,731)
การปรับปรุงการแปลงค่าเงินตรา					
ต่างประเทศ	(3,609)	54,999	2,349	7,207	60,946
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	252,856	1,802,272	137,472	5,881,796	8,074,396

งบการเงินรวม					
	สิทธิการเช่า ที่ดินและอาคาร (พันบาท)	อุปกรณ์ (พันบาท)	รถยนต์และ อุปกรณ์ สำนักงาน (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง (พันบาท)	รวม (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ราคาทุน	561,169	5,860,232	461,785	5,881,796	12,764,982
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(308,313)	(4,038,875)	(324,313)	-	(4,671,501)
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม	-	(19,085)	-	-	(19,085)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	252,856	1,802,272	137,472	5,881,796	8,074,396
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2555					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	220,077	4,353,968	181,913	1,829,451	6,585,409
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	25,855	-	25,855
	220,077	4,353,968	207,768	1,829,451	6,611,264
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 1 มกราคม 2556					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	288,327	1,892,831	112,765	3,331,576	5,625,499
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	21,047	-	21,047
	288,327	1,892,831	133,812	3,331,576	5,646,546
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	252,856	1,802,272	113,338	5,881,796	8,050,262
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	24,134	-	24,134
	252,856	1,802,272	137,472	5,881,796	8,074,396

ราคาทรัพย์สินของกลุ่มบริษัทก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งได้คิดค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีจำนวน 2,193.00 ล้านบาท (2555: 1,622.08 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมจำนวน 19.1 ล้านบาท (2555: 28.6 ล้านบาท) ประกอบด้วยขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์ปฏิบัติการภาคพื้นดินโอฬาสตาร์ของบริษัท จำนวน 6.7 ล้านบาท และขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์ทางไกลชนบทของกิจการที่ควบคุมร่วมกันจำนวน 12.4 ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สิทธิการเช่า ที่ดินและอาคาร (พันบาท)	อุปกรณ์ (พันบาท)	รถยนต์และ อุปกรณ์ สำนักงาน (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง (พันบาท)	รวม (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555					
ราคาทุน	85,604	2,416,296	200,965	3,266,966	5,969,831
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(57,699)	(1,794,388)	(147,808)	-	(1,999,895)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	27,905	621,908	53,157	3,266,966	3,969,936
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	27,905	621,908	53,157	3,266,966	3,969,936
ซื้อสินทรัพย์	11,420	271,779	27,422	2,428,814	2,739,435
ขายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(15,258)	(445)	-	(15,703)
การตัดจำหน่าย - สุทธิ	(5)	(6,002)	(36)	-	(6,043)
โอนสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(6,696)	-	-	(6,696)
ค่าเสื่อมราคา	(6,102)	(195,385)	(24,648)	-	(226,135)
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(6,731)	-	-	(6,731)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	33,218	663,615	55,450	5,695,780	6,448,063
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ราคาทุน	97,011	2,530,752	218,114	5,695,780	8,541,657
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(63,793)	(1,860,406)	(162,664)	-	(2,086,863)
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม	-	(6,731)	-	-	(6,731)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	33,218	663,615	55,450	5,695,780	6,448,063

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สิทธิการเช่า ที่ดินและอาคาร (พันบาท)	อุปกรณ์ (พันบาท)	รถยนต์และ อุปกรณ์ สำนักงาน (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง (พันบาท)	รวม (พันบาท)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2555					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท	24,913	838,484	35,812	1,720,641	2,619,850
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	25,541	-	25,541
	<u>24,913</u>	<u>838,484</u>	<u>61,353</u>	<u>1,720,641</u>	<u>2,645,391</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 1 มกราคม 2556					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	27,905	621,908	32,110	3,266,966	3,948,889
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	21,047	-	21,047
	<u>27,905</u>	<u>621,908</u>	<u>53,157</u>	<u>3,266,966</u>	<u>3,969,936</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	33,218	663,615	31,316	5,695,780	6,423,929
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	24,134	-	24,134
	<u>33,218</u>	<u>663,615</u>	<u>55,450</u>	<u>5,695,780</u>	<u>6,448,063</u>

ราคาทรัพย์สินของบริษัทก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งได้คิดค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีจำนวน 1,516.48 ล้านบาท (2555: 1,387.02 ล้านบาท)

ต้นทุนการกู้ยืมซึ่งเกิดจากการกู้ยืมเพื่อสร้างสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 เป็นจำนวน 110.23 ล้านบาท (2555: 70.50 ล้านบาท) ได้ถูกรวมอยู่ในต้นทุนการซื้อสินทรัพย์ระหว่างปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 อาคารและอุปกรณ์ได้รวมงานระหว่างก่อสร้างของโครงการดาวเทียมไทยคม 6 จำนวน 4,911.26 ล้านบาท (2555: 3,266.97 ล้านบาท) ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการดาวเทียมสื่อสารกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัทได้ออกรวมสิทธิ์ในดาวเทียมไทยคม 6 ให้แก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแล้ว เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2557 โดยที่ดาวเทียมไทยคม 6 มีกำหนดการที่จะเริ่มให้บริการภายในปี 2557

สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างส่วนที่เหลือประกอบด้วยงานก่อสร้าง ส่วนปรับปรุง โครงข่ายดาวเทียมและการเตรียมงานบางส่วนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการดาวเทียมในอนาคตของบริษัท ทั้งนี้บริษัทและบริษัทก่อสร้างคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญา อาทิ การส่งมอบงาน ตารางเวลา การชำระค่าก่อสร้าง การขยายเวลาของสัญญา และเงื่อนไขการสิ้นสุดของสัญญา

ภาระผูกพันสำหรับรายจ่ายฝ่ายทุน

รายจ่ายฝ่ายทุนที่ถือเป็นภาระผูกพัน ณ วันที่รายงาน มีดังต่อไปนี้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สกุลเงิน	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)
โครงการไทยคม 4	ดอลลาร์สหรัฐฯ	26	26	26	26
โครงการไทยคม 6	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2,380	37,730	2,380	37,730
โครงการ 120 องศาตะวันออก	ดอลลาร์สหรัฐฯ	171,000	171,000	171,000	171,000
ระบบเครือข่ายโทรศัพท์	ดอลลาร์สหรัฐฯ	3,473	3,888	-	-
รวม	ดอลลาร์สหรัฐฯ	176,879	212,644	173,406	208,756
รวมเป็นเงินบาททั้งสิ้น		5,828,049	6,544,658	5,713,620	6,424,984

บริษัทเข้าทำสัญญาความร่วมมือในการรักษาตำแหน่งวงโคจรที่ 120 องศาตะวันออก และจัดสร้างดาวเทียมเพื่อให้บริการร่วมกับบริษัท Asia Satellite Telecommunications จำกัดแล้ว โดยมีมูลค่าลงทุนสำหรับโครงการนี้ประมาณ 171 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

12 อาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

งบการเงินรวม					
	อาคารและ อุปกรณ์ภายใต้ สัญญาอนุญาต ให้ดำเนินการ (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย รอตัดบัญชี (พันบาท)	ค่าความนิยม (พันบาท)	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น (พันบาท)	รวมสินทรัพย์ ไม่มีตัวตน (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555					
ราคาทุน	21,147,208	732,466	57,822	1,618,673	1,676,495
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(9,665,355)	(642,777)	-	(756,893)	(756,893)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	11,481,853	89,689	57,822	861,780	919,602
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่					
31 ธันวาคม 2556					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	11,481,853	89,689	57,822	861,780	919,602
ซื้อสินทรัพย์	1,523	29,628	-	20,239	20,239
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,352,708)	(27,421)	-	(103,758)	(103,758)
การปรับปรุงการแปลงค่า					
เงินตราต่างประเทศ	-	-	-	4,851	4,851
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	10,130,668	91,896	57,822	783,112	840,934
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556					
ราคาทุน	21,148,731	732,026	57,822	1,596,107	1,653,929
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(11,018,063)	(640,130)	-	(812,995)	(812,995)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	10,130,668	91,896	57,822	783,112	840,934
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2555	12,828,228	105,470	57,822	954,513	1,012,335
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ					
1 มกราคม 2556	11,481,853	89,689	57,822	861,780	919,602
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	10,130,668	91,896	57,822	783,112	840,934

งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	อาคารและ อุปกรณ์ภายใต้ สัญญาอนุญาต ให้ดำเนินการ (พันบาท)	ค่าใช้จ่าย รอตตบัญญัติ (พันบาท)	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555			
ราคาทุน	21,147,208	701,646	1,468,419
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(9,665,355)	(612,709)	(685,287)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	<u>11,481,853</u>	<u>88,937</u>	<u>783,132</u>
รายการระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556			
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	11,481,853	88,937	783,132
ซื้อสินทรัพย์	1,523	30,168	14,068
ขายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(52)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,352,708)	(26,946)	(92,017)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>10,130,668</u>	<u>92,159</u>	<u>705,131</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556			
ราคาทุน	21,148,731	731,813	1,429,775
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(11,018,063)	(639,654)	(724,644)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	<u>10,130,668</u>	<u>92,159</u>	<u>705,131</u>
มูลค่าสุทธิทางบัญชี			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2555	<u>12,828,228</u>	<u>104,218</u>	<u>862,029</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 1 มกราคม 2556	<u>11,481,853</u>	<u>88,937</u>	<u>783,132</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556	<u>10,130,668</u>	<u>92,159</u>	<u>705,131</u>

13 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีภายหลังจากการนำมาหักกลบกกันตามความเหมาะสม ได้แสดงรวมไว้ในงบแสดงฐานะการเงินโดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	503,843	677,043	361,067	537,755
	<u>503,843</u>	<u>677,043</u>	<u>361,067</u>	<u>537,755</u>

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปจะรับรู้ได้ไม่เกินจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีนั่น

บริษัทยังมีรายการขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปเพื่อหักกลบกกับกำไรทางภาษีในอนาคตซึ่งไม่รับรู้อยู่ในงบการเงินรวมดังต่อไปนี้

	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ปีที่หมดอายุ		
2557	20,238	20,238
2558	6,991	6,991
2559	24,290	24,290
2560	86,534	86,534
2561	35,444	-
ไม่มีวันหมดอายุ	-	40,925
รวม	<u>173,497</u>	<u>178,978</u>

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรวมที่เกิดขึ้นในระหว่างปีมีดังนี้

งบการเงินรวม						
บันทึกเป็น (รายจ่าย)/รายได้ ใน						
	ณ วันที่ 31 มกราคม 2556 (พันบาท)	กำไรหรือ ขาดทุน (หมายเหตุ 28) (พันบาท)	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (พันบาท)	ส่วนของ ผู้ถือหุ้น (พันบาท)	การดำเนินงาน ที่ยกเลิก (พันบาท)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 (พันบาท)
<i>สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</i>						
ยอดขาดทุนยกไป	460,434	(197,983)	-	-	-	262,451
ค่าเผื่อนี้สงสยจะสูญ	4,502	117	-	360	-	4,979
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	13,375	(255)	-	15	-	13,135
เงินมัดจำรับ	32,078	9,886	-	-	-	41,964
รายได้รับล่วงหน้า	138,460	5,670	-	(7,510)	-	136,620
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	53,221	7,529	-	380	-	61,130
อื่นๆ	(25,027)	3,988	-	4,603	-	(16,436)
รวม	<u>677,043</u>	<u>(171,048)</u>	<u>-</u>	<u>(2,152)</u>	<u>-</u>	<u>503,843</u>

งบการเงินรวม						
บันทึกเป็น (รายจ่าย)/รายได้ ใน						
	ณ วันที่ 31 มกราคม 2555 (พันบาท)	กำไรหรือ ขาดทุน (หมายเหตุ 28) (พันบาท)	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (พันบาท)	ส่วนของผู้ ถือหุ้น (พันบาท)	การดำเนินงาน ที่ยกเลิก (พันบาท)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 (พันบาท)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	119,535	-	-	-	(119,535)	-
รวม	119,535	-	-	-	(119,535)	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
ยอดขาดทุนยกไป	632,007	(171,573)	-	-	-	460,434
ค่าเผื่อนี้สงสยจะสูญ	17,736	-	-	(411)	(12,823)	4,502
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	13,246	161	-	(32)	-	13,375
เงินมัดจำรับ	32,634	(556)	-	-	-	32,078
รายได้รับล่วงหน้า	55,693	86,682	-	(3,915)	-	138,460
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	40,478	(8,436)	21,566	(387)	-	53,221
อื่นๆ	46,613	(41,007)	-	1,597	(32,230)	(25,027)
รวม	838,407	(134,729)	21,566	(3,148)	(45,053)	677,043
สุทธิ	718,872	(134,729)	21,566	(3,148)	74,482	677,043

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
บันทึกเป็น (รายจ่าย)/รายได้ ใน					
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 (พันบาท)	กำไรหรือ ขาดทุน (หมายเหตุ 28) (พันบาท)	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (พันบาท)	ส่วนของ ผู้ถือหุ้น (พันบาท)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 (พันบาท)
<i>สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม</i>					
ยอดขาดทุนยกไป	460,434	(197,983)	-	-	262,451
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	11,580	(810)	-	-	10,770
เงินมัดจำรับ	32,078	9,886	-	-	41,964
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	31,089	5,204	-	-	36,293
อื่นๆ	2,574	7,015	-	-	9,589
รวม	<u>537,755</u>	<u>(176,688)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>361,067</u>

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
บันทึกเป็น (รายจ่าย)/รายได้ ใน					
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 (พันบาท)	กำไรหรือ ขาดทุน (หมายเหตุ 28) (พันบาท)	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (พันบาท)	ส่วนของ ผู้ถือหุ้น (พันบาท)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 (พันบาท)
<i>สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม</i>					
ยอดขาดทุนยกไป	632,007	(171,573)	-	-	460,434
ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	10,823	757	-	-	11,580
เงินมัดจำรับ	32,634	(556)	-	-	32,078
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	20,038	815	10,236	-	31,089
อื่นๆ	5,893	(3,319)	-	-	2,574
รวม	<u>701,395</u>	<u>(173,876)</u>	<u>10,236</u>	<u>-</u>	<u>537,755</u>

14 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	575,461	524,926	571,678	523,843
เงินมัดจำการประเมินภาษี	219,080	230,063	219,080	230,063
เงินมัดจำอื่น	18,743	15,263	18,159	15,263
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าอุปกรณ์	346,549	-	346,549	-
	1,159,833	770,252	1,155,466	769,169
หัก ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	(38,929)	(38,929)	(38,929)	(38,929)
รวม	1,120,904	731,323	1,116,537	730,240

15 หนังสือที่มีภาระดอกเบี้ย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ส่วนที่หมุนเวียน				
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ				
ภายในหนึ่งปี				
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	633,537	103,583	563,435	-
เงินกู้ยืมจากบุคคลภายนอกอื่น	12,319	11,809	7,761	6,315
รวมส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	645,856	115,392	571,196	6,315
ส่วนของหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ				
ชำระภายในหนึ่งปี	3,697,903	-	3,697,903	-
รวมหนี้สินที่มีดอกเบี้ยระยะสั้น	4,343,759	115,392	4,269,099	6,315
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะยาว				
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	3,994,248	3,315,853	3,944,043	3,190,704
เงินกู้ยืมจากบุคคลภายนอกอื่น	34,097	34,446	22,762	19,716
รวมเงินกู้ยืมระยะยาว	4,028,345	3,350,299	3,966,805	3,210,420
หุ้นกู้ระยะยาว	-	3,695,425	-	3,695,425
รวมหนี้สินที่มีดอกเบี้ยไม่หมุนเวียน	4,028,345	7,045,724	3,966,805	6,905,845
รวม	8,372,104	7,161,116	8,235,904	6,912,160

หุ้นกู้ระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีหุ้นกู้ระยะยาวชนิดระบุชื่อผู้ถือไม่มีหลักประกัน ไม่ด้อยสิทธิ และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ จำนวน 1 ชุด วงเงิน 3,700 ล้านบาท มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้

วันที่จำหน่าย	จำนวน หน่วย (ล้าน)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ต่อปี)	กำหนดจ่าย ชำระดอกเบี้ย	กำหนดชำระ คืนเงินต้น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 (ล้านบาท)
6 พฤศจิกายน 2552	3.7	3,700	ร้อยละ 6.15	ทุกไตรมาส	ครบกำหนดไถ่ถอน ทั้งจำนวน ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557	3,700
รวมหุ้นกู้ หัก ต้นทุนในการออกหุ้นกู้ สุทธิ						3,700 (2) 3,698

บริษัทมีข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข รวมทั้งการรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นกู้

การเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ราคาตามบัญชีต้นงวด - สุทธิ	7,161,116	10,277,369	6,912,160	8,661,335
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น	48,000	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้นสุทธิจากค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,043,767	1,620,836	1,043,767	1,620,836
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(48,000)	-	-	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(128,761)	(3,467,879)	(6,891)	(3,307,162)
ค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม ตัดจำหน่าย	26	2,477	2,477	5,577
เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง				
สถานะเจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์	-	281,618	-	-
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	293,505	(125,149)	284,391	(68,426)
หัก โอนไปหนี้สินที่เกี่ยวข้องโดย				
ตรงกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของส่วน				
การดำเนินงานที่ยกเลิก	-	(1,431,256)	-	-
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	8,372,104	7,161,116	8,235,904	6,912,160

กลุ่มบริษัทต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว

อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมของกลุ่มบริษัทมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
- อัตราคงที่	3,744,318	3,741,680	3,728,426	3,721,456
- อัตราลอยตัว	4,627,786	3,419,436	4,507,478	3,190,704
รวม	8,372,104	7,161,116	8,235,904	6,912,160
อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก				
- เงินกู้ยืม	2.85%	3.19%	2.83%	3.07%
- หุ้นกู้	6.15%	6.15%	6.15%	6.15%

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	มูลค่าตามบัญชี (พันบาท)	มูลค่ายุติธรรม (พันบาท)	มูลค่าตามบัญชี (พันบาท)	มูลค่ายุติธรรม (พันบาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556				
เงินกู้ยืม	4,674,201	4,763,168	4,538,001	4,570,162
หุ้นกู้	3,697,903	3,733,532	3,697,903	3,733,532
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555				
เงินกู้ยืม	3,465,691	3,460,719	3,216,735	3,237,847
หุ้นกู้	3,695,425	3,737,396	3,695,425	3,737,396

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมคำนวณโดยใช้วิธีคิดลดกระแสเงินสดรับ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยส่วนเพิ่มของเงินกู้ยืมของกลุ่มบริษัทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ระยะเวลาการครบกำหนดของเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ระยะยาว - สรุติจากต้นทุนทางการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	626,399	3,819,197	574,305	3,701,539
เกินกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,707,864	28,589	1,702,196	11,620
เกินกว่า 5 ปี	1,694,082	3,197,938	1,690,304	3,192,686
รวม	<u>4,028,345</u>	<u>7,045,724</u>	<u>3,966,805</u>	<u>6,905,845</u>

วงเงินกู้ยืมจากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 กลุ่มบริษัทมีวงเงินที่ยังไม่ได้ใช้จากธนาคารในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวน 1,718 ล้านบาท และ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (2555: 1,468 ล้านบาท)

สัญญาเงินกู้ระยะยาวสำหรับโครงการดาวเทียมไทยคม 6

บริษัทได้ลงนามในสัญญาเงินกู้ระยะยาวกับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2554 จำนวน 137 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการลงทุนในโครงการดาวเทียมไทยคม 6 สัญญาเงินกู้มีระยะเวลา 10 ปี เงินกู้ยืมตามสัญญา มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลอยตัวโดยอ้างอิงกับ LIBOR ทั้งนี้บริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ในการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การจ่ายเงินปันผล การค้าประกัน การขายหรือโอนสินทรัพย์และเงินลงทุน

16 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เจ้าหนี้การค้า					
- บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4	11,477	5,969	38,203	6,171
- บุคคลหรือกิจการอื่นๆ		205,566	244,184	130,884	94,874
รวม		217,043	250,153	169,087	101,045
เจ้าหนี้อื่น					
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		363,808	325,883	218,983	202,031
- เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		40,374	-	32,515	-
- อื่นๆ		98,403	228,014	54,020	178,862
รวม		502,585	553,897	305,518	380,893
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		719,628	804,050	474,605	481,938

17หนี้สินหมุนเวียนอื่น

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินมัดจำรับจากลูกค้าระยะสั้น		19,839	26,986	20,920	25,331
ภาษีอื่นๆ		49,992	41,655	41,285	20,075
อื่นๆ		716	11,500	20	9,371
รวม		70,547	80,141	62,225	54,777

18 การระดมทุนผลประโยชน์พนักงาน

การระดมทุนตามงบแสดงฐานะการเงินมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
มูลค่าปัจจุบันของการระดมทุน ที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน	335,619	180,115	181,461	104,264
ขาดทุน จากการประมาณตามหลักการ คณิตศาสตร์ประกันภัยที่ยังไม่รับรู้	-	107,205	-	51,179
การระดมทุนตามงบแสดงฐานะการเงิน	335,619	287,320	181,461	155,443

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของการระดมทุนของโครงการผลประโยชน์

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
การระดมทุนของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	287,320	167,308	155,443	95,542
ผลประโยชน์จ่ายโดยโครงการ	(2,542)	(8,823)	(151)	(7,086)
ต้นทุนบริการปัจจุบันของพนักงาน และดอกเบี้ยจากการระดมทุน	42,490	22,588	25,933	13,627
ต้นทุนบริการในอดีตของพนักงาน	248	1,735	236	2,181
กำไรจากการลดขนาดโครงการ	(2,434)	-	-	-
ขาดทุนจากการประมาณตามหลักการ ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	-	107,205	-	51,179
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	10,537	(2,693)	-	-
การระดมทุนของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	335,619	287,320	181,461	155,443

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	31,131	12,818	19,907	8,428
ต้นทุนบริการในอดีต	248	1,735	236	2,181
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	11,359	9,770	6,026	5,199
รวม	42,738	24,323	26,169	15,808

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงาน (แสดงโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (ร้อยละ)	2555 (ร้อยละ)	2556 (ร้อยละ)	2555 (ร้อยละ)
อัตราคิดลด	3.90	3.90	3.90	3.90
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต	8.00-15.00	8.00-15.00	8.00	8.00

19 หนังสือไม่หมุนเวียนอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
เงินมัดจำรับจากลูกค้าระยะยาว	235,474	244,751	225,245	233,944
อื่นๆ	133,251	141,637	133,251	141,637
รวม	368,725	386,388	358,496	375,581

20 กุณเรือนหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น

		2556		2555	
	มูลค่าหุ้นต่อหุ้น (บาท)	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	จำนวนเงิน (พันบาท)	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	จำนวนเงิน (พันบาท)
ทุนจดทะเบียน					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	5	1,132,082	5,660,412	1,132,082	5,660,412
ลดหุ้น	5	(36,145)	(180,724)	-	-
ออกหุ้นใหม่	5	682	3,410	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	5	<u>1,096,619</u>	<u>5,483,098</u>	<u>1,132,082</u>	<u>5,660,412</u>
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	5	<u>1,095,938</u>	<u>5,479,688</u>	<u>1,095,938</u>	<u>5,479,688</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	5	<u>1,095,938</u>	<u>5,479,688</u>	<u>1,095,938</u>	<u>5,479,688</u>

ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับสิทธิในการรับเงินปันผลจากการประกาศจ่ายเงินปันผลและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหนึ่งเสียงต่อหนึ่งหุ้นในที่ประชุมของบริษัท

การลดหุ้นสามัญ

วันที่ 28 มีนาคม 2556 การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการลดหุ้นสามัญที่ยังไม่ได้จำหน่ายออกไปจากทุนจดทะเบียนเดิม 5,660,411,500 เป็น 5,479,687,700 บาท โดยการลดหุ้นสามัญจำนวน 36,144,760 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท เป็นจำนวนเงิน 180,723,800 บาท บริษัทได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2556

การออกหุ้นสามัญ

วันที่ 28 มีนาคม 2556 การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการออกหุ้นสามัญจำนวน 682,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 5 บาท รวม 3,410,000 บาท เพื่อรองรับการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2556

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

ก) ข้อมูลโครงการ

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 ของบริษัทมีมติอนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญสำหรับพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย โดยบริษัทได้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญโดยจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทให้แก่พนักงานที่ทำงานเต็มเวลา (Full-time Employment) ของบริษัทและบริษัทย่อยที่เข้าร่วมโครงการ Performance share plan (“โครงการ”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญมีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	28 มีนาคม 2556
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	682,000 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	23.266 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	682,000 หน่วย
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหุ้น:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

ข) การวัดมูลค่ายุติธรรม

บริษัทวัดมูลค่าของรายการจ่ายโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิโดยใช้ Monte Carlo Simulation techniques โดยมีข้อสมมติฐานที่สำคัญดังนี้

มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ให้สิทธิ	35.037 บาท
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	35.750 บาท
ราคาใช้สิทธิ	23.266 บาท
ความผันผวนที่คาดหวัง	55.392%
เงินปันผลที่คาดหวัง	1.119%
อัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง	3.074%

รายการกระทบบยอดทุนสำรองอื่น - การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2556 (พันบาท)	2556 (พันบาท)
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-
ค่าใช้จ่ายรวมที่รับรู้ระหว่างปีในงบกำไรขาดทุน	2,432	2,432
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,432	2,432

ส่วนเกินมูลค่าหุ้น

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

21 สำรอง

สำรองประกอบด้วย

การจัดสรรกำไร และ/หรือ กำไรสะสม

สำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทจะต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน

ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยผลต่างการแปลงค่าทั้งหมดจากงบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยผลรวมการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายจนกระทั่งมีการตัดรายการหรือเกิดการด้อยค่า

22 กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
<i>สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม</i>				
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินต่างประเทศ	87,607	(8,740)	-	-
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	563,663	-	-	-
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการ คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการ ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	-	(107,205)	-	(51,179)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นจากบริษัทร่วม	-	(17,544)	-	-
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของ กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	21,566	-	10,236
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี				
- สู่สิทธิจากภาษีเงินได้	<u>651,270</u>	<u>(111,923)</u>	<u>-</u>	<u>(40,943)</u>

ผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แสดงได้ดังนี้

งบการเงินรวม						
	2556			2555		
	จำนวน ก่อนภาษี (พันบาท)	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี (พันบาท)	จำนวน สุทธิ หลังภาษี (พันบาท)	จำนวน ก่อนภาษี (พันบาท)	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี (พันบาท)	จำนวน สุทธิ หลังภาษี (พันบาท)
<i>สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม</i>						
ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน						
ต่างประเทศ	87,607	-	87,607	(8,740)	-	(8,740)
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	563,663	-	563,663	-	-	-
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการ						
คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการ						
ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	-	-	-	(107,205)	21,566	(85,639)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น						
จากบริษัทร่วม	-	-	-	(17,544)	-	(17,544)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	651,270	-	651,270	(133,489)	21,566	(111,923)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	2556			2555		
	จำนวน ก่อนภาษี (พันบาท)	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี (พันบาท)	จำนวน สุทธิ หลังภาษี (พันบาท)	จำนวน ก่อนภาษี (พันบาท)	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี (พันบาท)	จำนวน สุทธิ หลังภาษี (พันบาท)
<i>สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม</i>						
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการ						
คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการ						
ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	-	-	-	(51,179)	10,236	(40,943)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(51,179)	10,236	(40,943)

23 ส่วนงานดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทนำเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานโดยแสดงส่วนงานธุรกิจ/ส่วนงานภูมิศาสตร์ เป็นรูปแบบหลักในการรายงาน โดยพิจารณาจากโครงสร้างการบริหารและการรายงานทางการเงินภายในของกลุ่มบริษัทเป็นเกณฑ์ในการกำหนดส่วนงาน

ส่วนงานธุรกิจ

กลุ่มบริษัทเสนอส่วนงานธุรกิจที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนงาน 1	บริการวงจรดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม
ส่วนงาน 2	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ
ส่วนงาน 3	การขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรศัพท์ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ส่วนงาน 4	อื่นๆ

ส่วนงานภูมิศาสตร์

ในการนำเสนอการจำแนกส่วนงานภูมิศาสตร์ รายได้ตามส่วนงานแยกตามเขตภูมิศาสตร์โดยกำหนดจากสถานที่ตั้งของลูกค้า

ส่วนงานในประเทศไทยมีขอบเขตการดำเนินงานหลักเกี่ยวกับการบริการวงจรดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและสื่อ และบริการจัดพิมพ์และโฆษณาในสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ ส่วนงานในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีขอบเขตการดำเนินงานหลักเกี่ยวกับการขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรศัพท์ การบริการวงจรดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม ส่วนงานในประเทศออสเตรเลีย ประเทศจีน ประเทศอินเดีย และประเทศญี่ปุ่นมีขอบเขตการดำเนินงานหลักเกี่ยวกับการขายและบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดาวเทียม

กลุ่มบริษัทเสนอส่วนงานภูมิศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนงาน 1	ประเทศไทย
ส่วนงาน 2	ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ส่วนงาน 3	ประเทศออสเตรเลีย
ส่วนงาน 4	ประเทศจีน
ส่วนงาน 5	ประเทศอินเดีย
ส่วนงาน 6	ประเทศญี่ปุ่น
ส่วนงาน 7	ประเทศอื่นๆ

	บริการ ธุรกิจดาวเทียม	บริการ อินเทอร์เน็ตและสื่อ	บริการ ระบบโทรศัพท์	คาดการณ์ระหว่าง ส่วนงาน	รวมส่วนงาน ที่ดำเนินงานอยู่	ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงาน	งบการเงินรวม
	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)
รายได้	6,964	204	825	(97)	7,896	41	7,937
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	195	-	-	195	-	195
ต้นทุนขายและบริการตามส่วนงาน	(4,050)	(184)	(509)	48	(4,695)	(36)	(4,731)
ค่าใช้จ่ายตามส่วนงาน	(1,338)	(69)	(247)	64	(1,590)	(55)	(1,645)
ผลการดำเนินงานตามส่วนงาน	1,576	146	69	15	1,806	(50)	1,756
รายได้อื่น					196	-	196
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน					(270)	-	270)
กลับรายการ (ขาดทุน) จากการลดมูลค่า					51	-	51
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงิน							
และภาษีเงินได้					1,783	(50)	1,733
ต้นทุนทางการเงิน					(265)	(1)	(266)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน					1,518	(51)	1,467
ภาษีเงินได้					(339)	-	(339)
ส่วนได้เสียที่ไม่อำนาจควบคุม					-	-	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ					1,179	(51)	1,128
					683		174

	บริการ ธุรกิจดาวเทียม		บริการ อินเทอร์เน็ตและสื่อ		บริการ ระบบโทรศัพท์		รายการระหว่าง ส่วนงาน		รวมส่วนงาน ที่ดำเนินงานอยู่		ส่วนงานที่ยกเลิก การดำเนินงาน		งบการเงินรวม	
	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)	2556 (ล้านบาท)	2555 (ล้านบาท)
สินทรัพย์จำแนกตามส่วนงาน	25,102	22,032	232	266	1,749	1,430	(378)	(275)	26,705	23,453	-	1,769	26,705	25,222
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	303	289	-	-	-	-	(161)	(156)	142	133	-	-	142	133
บริษัทรวม	-	-	487	456	-	-	-	-	487	456	-	-	487	456
รวมสินทรัพย์	27,324	25,811											27,324	25,811
หนี้สินจำแนกตามส่วนงาน	2,829	2,116	154	172	443	285	(189)	(64)	3,237	2,509	-	1,769	3,237	4,278
เงินกู้ยืมจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	291	272	(148)	(139)	143	133	-	-	143	133
เงินกู้ยืม	8,236	6,912	45	135	91	114	-	-	8,372	7,161	-	-	8,372	7,161
รวม	11,752	11,572											11,752	11,572

รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางภูมิศาสตร์ในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
รายได้จากส่วนงาน		
ประเทศไทย	3,551,941	3,071,801
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	893,576	752,822
ประเทศออสเตรเลีย	1,187,015	1,081,853
ประเทศจีน	70,955	16,145
ประเทศอินเดีย	345,939	317,325
ประเทศญี่ปุ่น	714,777	833,289
ประเทศอื่นๆ	1,131,654	1,192,678
รวมส่วนงานที่ดำเนินงานอยู่	7,895,857	7,265,913
ส่วนงานที่ยกเลิกการดำเนินงาน	41,166	433,753
รวม	7,937,023	7,699,666

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่ของกลุ่มกิจการ

สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 กลุ่มบริษัทไม่มีรายการกับลูกค้าภายนอกกิจการรายใดรายหนึ่งที่มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท

	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ผลการดำเนินงานจากส่วนงาน		
ประเทศไทย	1,707,858	1,683,400
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	142,227	141,643
ประเทศออสเตรเลีย	281,681	388,201
ประเทศจีน	(484,984)	(596,583)
ประเทศอินเดีย	(115,653)	(195,220)
ประเทศญี่ปุ่น	339,663	391,113
ประเทศอื่นๆ	(65,088)	(315,505)
รวมส่วนงานที่ดำเนินงานอยู่	1,805,704	1,497,049
ส่วนงานที่ยกเลิกการดำเนินงาน	(49,314)	(516,524)
รวม	1,756,390	980,525

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนตามส่วนงานภูมิศาสตร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 มีดังนี้

	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
<i>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</i>		
ประเทศไทย	18,809,620	17,201,834
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	1,420,887	1,374,070
ประเทศออสเตรเลีย	143,084	228,729
ประเทศจีน	722,554	23,614
ประเทศอินเดีย	110,201	163,091
ประเทศญี่ปุ่น	53,257	102,829
ประเทศอื่นๆ	186,527	230,394
รวม	<u>21,446,130</u>	<u>19,324,561</u>

24 รายได้จากการขายและการให้บริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
การดำเนินงานต่อเนื่อง				
รายได้จากการขาย	415,873	581,738	281,949	323,080
รายได้จากการให้บริการ	7,479,984	6,684,175	5,461,164	4,763,037
รวมรายได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	<u>7,895,857</u>	<u>7,265,913</u>	<u>5,743,113</u>	<u>5,086,117</u>
การดำเนินงานที่ยกเลิก	41,166	433,753	-	-
รวม	<u>7,937,023</u>	<u>7,699,666</u>	<u>5,743,113</u>	<u>5,086,117</u>

25 รายได้อื่น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
การดำเนินงานต่อเนื่อง				
รายได้ค่าที่ปรึกษาและบริหาร	-	-	103,789	121,448
รายได้เงินปันผล 10 ข), ค)	-	-	387,081	319,966
รายได้ดอกเบี้ย	41,310	83,377	33,583	65,334
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	2,608	5,243	8,015	56,845
รายได้ค่าเบี้ยปรับ	104,429	-	104,429	-
อื่นๆ	47,412	17,488	17,353	37,210
รวมรายได้อื่นจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	195,759	106,108	654,250	600,803
การดำเนินงานที่ยกเลิก	62	761	-	-
รวม	195,821	106,869	654,250	600,803

26 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

งบการเงินได้รวมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ ค่าใช้จ่ายตามลักษณะได้เปิดเผยตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับต่างๆ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
การดำเนินงานต่อเนื่อง				
ค่าเสื่อมราคาของอาคาร และอุปกรณ์	603,880	646,758	226,136	250,657
ค่าตัดจำหน่ายของอาคารและอุปกรณ์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ค่าใช้จ่าย				
รถตัดหญ้าและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,483,887	1,493,598	1,471,671	1,480,720
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม	2,477	5,577	2,477	5,577
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,247,093	1,146,080	856,143	773,259
การดำเนินงานที่ยกเลิก				
ค่าเสื่อมราคาของอาคาร และอุปกรณ์	-	417,348	-	-
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	8,459	50,355	-	-

27 มีนสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของกลุ่มบริษัทบนพื้นฐานความสมัครใจของพนักงานในการเป็นสมาชิกของกองทุน โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 7 ของเงินเดือนทุกเดือน และกลุ่มบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 7 ของเงินเดือนของพนักงานทุกเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลังและจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาต

28 ภาษีเงินได้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)	2556 (พันบาท)	2555 (พันบาท)
ภาษีเงินได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง					
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน		(167,806)	(211,779)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว		(171,048)	(105,933)	(176,688)	(145,080)
การลดภาษีเงินได้ - รอการตัดบัญชี		-	(28,796)	-	(28,796)
รวม	13	(171,048)	(134,729)	(176,688)	(173,876)
รวมภาษีเงินได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		(338,854)	(346,508)	(176,688)	(173,876)
ภาษีเงินได้จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	9	(176)	23,923	-	-
รวมภาษีเงินได้		(339,030)	(322,585)	(176,688)	(173,876)

การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริง

งบการเงินรวม				
	2556		2555	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)
กำไรสำหรับปี		1,178,763		682,304
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวม		338,854		346,508
กำไรก่อนภาษีเงินได้รวม		1,517,617		1,028,812
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	(303,523)	23	(236,627)
การลดภาษีเงินได้ - รอกการตัดบัญชี		-		28,796
ผลกระทบจากความแตกต่างของอัตราภาษีสำหรับ				
กิจการในต่างประเทศ		(75,403)		(147,183)
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี		78,319		108,431
ผลกระทบจากรายได้ที่รับรู้ต่างงวดกันระหว่างบัญชีและภาษี		(9,886)		1,137
ผลกระทบจากค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษีได้		(37,664)		(94,137)
การใช้ขาดทุนทางภาษีที่เดิมไม่ได้บันทึก		16,392		-
ผลขาดทุนในปีปัจจุบันที่ไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษี				
เงินได้รอกการตัดบัญชี		(7,089)		(6,925)
รวม	23	(338,854)	33	(346,508)

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2556		2555	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)
กำไรสำหรับปี		801,688		785,990
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวม		176,688		173,876
กำไรก่อนภาษีเงินได้รวม		978,376		959,866
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	20	(195,675)	23	(220,769)
การลดภาษีเงินได้ - รอกการตัดบัญชี		-		28,796
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี		45,805		63,993
ผลกระทบจากรายได้ที่รับรู้ต่างงวดกันระหว่างบัญชีและภาษี		(9,886)		1,137
ผลกระทบจากค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษีได้				
และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ต่างงวดกันระหว่างบัญชีและภาษี		(16,932)		(47,033)
รวม	18	(176,688)	18	(173,876)

การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

พระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 530 พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2554 ให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลาสามรอบระยะเวลาบัญชี ได้แก่ ปี 2555 2556 และ 2557 จากอัตราร้อยละ 30 เหลืออัตราร้อยละ 23 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2555 ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2555 และร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับสองรอบระยะเวลาบัญชีถัดมา (2556 และ 2557) ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2556 และ 2557 ตามลำดับ

ทั้งนี้ เป็นที่เชื่อได้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้อัตราภาษีไม่สูงไปกว่าร้อยละ 20 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2554 ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

29 สิทธิประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 สำหรับกิจการบริการโทรคมนาคมเฉพาะรายได้ในส่วนที่ได้รับจากต่างประเทศของดาวเทียมไทยคม 3 สิทธิประโยชน์ที่สำคัญ ได้แก่ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น โดยเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2540 ทั้งนี้บริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ สำหรับธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2546 บริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 สำหรับกิจการบริการโทรคมนาคมเฉพาะรายได้ในส่วนที่ได้รับจากต่างประเทศของโครงการดาวเทียมไอพีสตาร์ สิทธิประโยชน์ที่สำคัญ ได้แก่ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมนั้น ทั้งนี้บริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ สำหรับธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริม

ในปี 2556 บริษัทมีรายได้ในส่วนที่ได้รับสิทธิประโยชน์จำนวน 1,494 ล้านบาท (2555: 1,347 ล้านบาท)

30 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 คำนวณจากกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้อถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีในแต่ละปีโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แสดงการคำนวณดังนี้

	งบการเงินรวม					งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2556					2555				
	การดำเนินงาน ต่อเนื่อง	การดำเนินงาน ต่อกิจกรรม	การดำเนินงาน ต่อเนื่อง	การดำเนินงาน ต่อกิจกรรม	รวม	การดำเนินงาน ต่อเนื่อง	การดำเนินงาน ต่อกิจกรรม	รวม	การดำเนินงาน ต่อเนื่อง	การดำเนินงาน ต่อกิจกรรม
	(พันบาท/พันหุ้น)									
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	1,178,763	(51,141)	1,127,622	682,303	(508,403)	173,900	801,688	-	785,990	-
กำไร (ขาดทุน) ที่เป็น ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ										
ของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	1,178,763	(51,141)	1,127,622	682,303	(508,403)	173,900	801,688	-	785,990	-
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้ว	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	1.08	(0.05)	1.03	0.62	(0.46)	0.16	0.73	-	0.72	-

กำไรต่อหุ้นปรับลด

กำไรต่อหุ้นปรับลดสำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 คำนวณจากการกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ออกหุ้นสามัญและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้ว ระหว่างปีหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลดดังนี้

	งบการเงินรวม					งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2556					2555				
	การดำเนินงานต่อเนื่อง	การดำเนินงานแยก	รวม	การดำเนินงานต่อเนื่อง	การดำเนินงานแยก	รวม	การดำเนินงานต่อเนื่อง	การดำเนินงานแยก	รวม	การดำเนินงานแยก
(พันบาท/พันหุ้น)										
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	1,178,763	(51,141)	1,127,622	682,303	(508,403)	173,900	801,688	-	801,688	-
กำไร (ขาดทุน) ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ปรับลด)	1,178,763	(51,141)	1,127,622	682,303	(508,403)	173,900	801,688	-	801,688	-
จำนวนหุ้นสามัญ โดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,095,938
ผลกระทบจากการออกสิทธิที่จะเลือกซื้อหุ้น	231	231	231	-	-	-	231	-	231	-
จำนวนหุ้นสามัญ โดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ปรับลด)	1,096,169	1,096,169	1,096,169	1,095,938	1,095,938	1,095,938	1,096,169	1,095,938	1,096,169	1,095,938
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (ปรับลด) (บาท)	1.08	(0.05)	1.03	0.62	(0.46)	0.16	0.73	-	0.73	-

31 เงินปันผล

ในการประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.40 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 438 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2556

32 เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

กลุ่มบริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน กลุ่มบริษัทได้กู้ยืมเงินสำหรับรายจ่ายฝ่ายทุน ซึ่งต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยทั้งแบบคงที่และแบบลอยตัว รวมทั้งมีรายการขาย และรายการซื้อที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทจึงทำรายการตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว

กลุ่มบริษัทใช้ตราสารอนุพันธ์เพื่อลดความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยน และเพื่อช่วยในการบริหารสภาพคล่องของเงินสด กลยุทธ์ที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ได้แก่ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยได้ป้องกันโดยการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับธนาคารที่ให้กู้ยืม ส่วนความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่จะเกิดขึ้นจากการขายในอนาคตได้ป้องกันโดยการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าและสิทธิในการซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตของรายการขาย รายการซื้อและการกู้ยืม การตัดสินใจที่จะรับระดับความเสี่ยงขึ้นอยู่กับนโยบายของกลุ่มบริษัท ซึ่งกำหนดระดับความเสี่ยงที่สามารถรองรับได้ตามประเภทของรายการและคู่ค้า

กลุ่มบริษัทไม่อนุญาตให้มีการใช้เครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะเป็นทางการค้าเพื่อเก็งกำไร การทำตราสารอนุพันธ์ทุกประเภทต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารก่อนทำสัญญา

ผู้บริหารฝ่ายการเงินมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย รายงานผู้บริหารประกอบด้วย รายละเอียดของต้นทุน และราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงินทั้งหมด รวมถึงสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงค้างอยู่ นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเสี่ยงที่มีอยู่กับระดับความเสี่ยงที่ผู้บริหารกำหนดให้เป็นระดับความเสี่ยงที่สามารถรับได้ครอบคลุมถึงความเสี่ยงในเรื่องเงินลงทุนโดยมีการกำหนดนโยบายในการลงทุนระยะสั้น

การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนของบริษัทเพื่อสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น ตลอดจนเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อให้มีความสอดคล้องและสามารถสนับสนุนแผนการบริหารเงินลงทุนหรือโอกาสในการลงทุนต่างๆ อันจะเป็นการสร้างมูลค่า และเสริมความมั่นคงทางการเงินให้กับกลุ่มบริษัท

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากการซื้อสินค้าและการขายสินค้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเป็นผลมาจากการมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

งบการเงินรวม				
	2556		2555	
	เงินตรา ต่างประเทศ (หลักล้าน)	เงินบาท (หลักล้าน)	เงินตรา ต่างประเทศ (หลักล้าน)	เงินบาท (หลักล้าน)
สินทรัพย์				
ดอลลาร์สหรัฐฯ	35.45	1,152.02	28.68	877.80
ดอลลาร์สิงคโปร์	-	-	1.85	46.23
อินเดียรูปี	427.91	211.81	428.48	222.60
ญี่ปุ่นเยน	114.57	35.87	327.16	115.99
ดอลลาร์นิวซีแลนด์	1.78	47.93	1.88	47.68
รวม		1,447.63		1,310.30
หนี้สิน				
ดอลลาร์สหรัฐฯ	166.26	5,477.15	115.75	3,545.02
ดอลลาร์สิงคโปร์	0.03	0.72	0.06	1.62
อินเดียรูปี	236.33	133.08	238.06	142.79
ญี่ปุ่นเยน	-	-	266.87	94.61
ดอลลาร์นิวซีแลนด์	0.28	7.66	0.30	7.44
รวม		5,618.61		3,791.48

สินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเงินฝากธนาคารและลูกหนี้การค้า ส่วนหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์ และเงินกู้ยืม

เสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทมีลักษณะที่ไม่มีการกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจได้ว่ากลุ่มบริษัทจะขายสินค้าและให้บริการแก่ลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่อที่อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม คู่สัญญาในอนุพันธ์ทางการเงินและรายการเงินสดเป็นสถาบันการเงินที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับสูง

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง โดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารต่างๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

การกำหนดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินกัน ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนกัน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

ราคาตามบัญชีของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์ เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน และเงินกู้ยืมระยะสั้น มีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมเนื่องจากมีระยะเวลาครบกำหนดที่สั้น มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ระยะยาวได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

33 การผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

ก) สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

บริษัทได้รับสิทธิจากกระทรวงคมนาคมให้ดำเนินการโครงการดาวเทียมสื่อสารโดยให้บริษัทมีสิทธิในการบริหารกิจการและการให้บริการวงจรดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในและต่างประเทศ และมีสิทธิเก็บค่าใช้วงจรดาวเทียมจากผู้ใช้งานวงจรดาวเทียมเป็นระยะเวลา 30 ปี ตามสัญญาลงวันที่ 11 กันยายน 2534 ซึ่งได้มีการแก้ไขลงวันที่ 22 มีนาคม 2535 ซึ่งปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (“MICT”)

ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่ MICT ในอัตราร้อยละของรายได้ค่าบริการที่บริษัทได้รับหรืออย่างน้อยเท่ากับเงินขั้นต่ำที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการขึ้นค่าคงเหลือ 618 ล้านบาท (2555: 684 ล้านบาท) นอกจากนี้ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้น บริษัทยอมให้ดาวเทียมทุกดวงและสถานีควบคุมดาวเทียมรวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามสัญญาฉบับนี้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ MICT เมื่อได้ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งเรียบร้อยแล้ว

ข) สัญญาร่วมทุน

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“LTC”) ได้ก่อตั้งขึ้นตามสัญญาร่วมทุนลงวันที่ 8 ตุลาคม 2539 ระหว่างรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) และบริษัท จีน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อบริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน)) ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าว LTC ได้รับสิทธิในการให้บริการทางด้านโทรคมนาคมใน สปป. ลาวเป็นระยะเวลา 25 ปี และได้รับสิทธิในการให้บริการทางด้านโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์ติดตามตัว ปัจจุบัน บริษัท เซนนิ่งตัน อินเวสเมนต์ส พริ์ตี ลิมิเต็ด จำกัด ซึ่งเป็นกิจการที่ควบคุมร่วมกันของบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนของ LTC ตามสัญญาร่วมทุนเมื่อครบกำหนด 25 ปี (ปี 2564) กลุ่มบริษัทจะต้องโอนหุ้นของ LTC ที่ถืออยู่ทั้งหมดให้แก่รัฐบาลของ สปป. ลาว โดยไม่คิดค่าตอบแทน (หมายเหตุ 10) ตามข้อตกลงเบื้องต้นของสัญญาร่วมทุน LTC ต้องลงทุนในโครงการที่ได้รับสิทธิตามที่ระบุในสัญญาร่วมทุนข้างต้นในประเทศลาวเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในระยะเวลา 25 ปี โดยกำหนดการลงทุนเป็นงวดตามที่กำหนดในสัญญาร่วมทุนข้างต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 LTC มียอดเงินที่จะต้องลงทุนเพิ่มอีกประมาณ 71.54 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (2555: 96.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ค) สัญญาดำเนินกิจการในประเทศไทยของบริษัท บริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่เกี่ยวกับการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์และสัญญาณบริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม และการให้บริการอินเทอร์เน็ต

บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัทได้ทำสัญญากับบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) เพื่ออนุญาตให้ CSL สามารถให้บริการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ และสัญญาณบริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม เป็นเวลา 22 ปี นับจากวันที่ 9 สิงหาคม 2537 ซึ่งจะสิ้นสุดวันที่ 8 สิงหาคม 2559

ปัจจุบันคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) (เดิมชื่อ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”)) เป็นผู้มีความสามารถในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และการให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยบริษัท บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ได้ดำเนินการกิจการการให้บริการอินเทอร์เน็ต กระจายเสียงหรือโทรทัศน์และโทรคมนาคมภายใต้ใบอนุญาตต่างๆ จาก กทช. ดังนี้

ประเภทใบอนุญาต	วันที่ได้รับใบอนุญาต	ระยะเวลาอนุญาต
ใบอนุญาตที่บริษัท ได้รับ		
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่หนึ่ง	16 สิงหาคม 2554	5 ปี
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สาม	26 มิถุนายน 2555	20 ปี
ใบอนุญาตที่บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด ได้รับ		
ใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	18 ตุลาคม 2552	5 ปี
ใบอนุญาตที่บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ได้รับ		
ใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือโทรทัศน์	4 มีนาคม 2556	15 ปี
ใบอนุญาตที่ CSL ได้รับ		
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่สอง	26 เมษายน 2555	5 ปี
ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	8 กันยายน 2552	5 ปี
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่หนึ่ง	11 ตุลาคม 2552	5 ปี
ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สาม	20 ธันวาคม 2550	15 ปี

ง) ภาระผูกพันจากสัญญา “Financing and Project Agreement”

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“LTC”) ได้ลงนามในสัญญา “Financing and Project Agreement” ร่วมกับรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (“รัฐบาล”) และองค์การแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมัน (KfW, Frankfurt am Main) เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2547 สำหรับการจัดซื้อ ติดตั้ง และค่าที่ปรึกษาของโครงการเครือข่ายโทรศัพท์ทางไกลชนบทระยะที่ 4, 5 และ 6 โดยมีมูลค่าโครงการรวมไม่เกิน 6.5 ล้านยูโร (ประมาณ 292.64 ล้านบาท) โดย LTC จะต้องรับโอนสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อโครงการแล้วเสร็จในรูปแบบของการกู้ยืมเงินจากรัฐบาล ในราคาร้อยละ 30 ของมูลค่าอุปกรณ์โครงการซึ่งไม่รวมค่าที่ปรึกษาของโครงการ โดยมีอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ร้อยละ 1 ถึง ร้อยละ 4 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 LTC ได้บันทึกสินทรัพย์โครงการและเงินกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 57.85 พันล้านบาท (ประมาณ 237.20 ล้านบาท) (2555: 57.85 พันล้านบาท ประมาณ 219.84 ล้านบาท) และจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมเป็นจำนวนเงินรวม 42.34 พันล้านบาท (ประมาณ 173.60 ล้านบาท)

จ) ภาระผูกพันจากสิทธิการซื้อหุ้นคืน

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2546 บริษัท และ Codespace Inc. ได้ลงนามในสัญญาบันทึกความจำ (Memorandum of Agreement) โดยให้สิทธิแก่ Codespace Inc. ในการจำหน่ายหุ้นของบริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด คืนแก่บริษัท จำนวน 2.2 ล้านหุ้น โดยจะต้องแจ้งการเสนอขายหุ้นดังกล่าวให้แก่บริษัทเป็นรายแรก ในกรณีราคาเสนอขายต่อหุ้นสูงกว่ามูลค่าที่มากกว่าระหว่าง 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือมูลค่าตลาดยุติธรรม ณ วันเสนอขาย บริษัทมีสิทธิปฏิเสธการซื้อหุ้นดังกล่าว และในกรณีราคาเสนอขายต่อหุ้นเท่ากับมูลค่าที่มากกว่าระหว่าง 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือมูลค่าตลาดยุติธรรม ณ วันเสนอขาย บริษัทจะต้องรับซื้อหุ้นดังกล่าวจาก Codespace Inc. บริษัทเชื่อว่า Codespace Inc. จะไม่จำหน่ายหุ้นดังกล่าวคืนแก่บริษัทเนื่องจากผลจากการศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินของบริษัทพบว่ามูลค่าต่อหุ้นของบริษัท ไอพีสตาร์ จำกัด จะสูงกว่า 1 ดอลลาร์สหรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 จำนวนหุ้นภายใต้สิทธิการซื้อหุ้นคืนคงเหลือ 0.08 ล้านหุ้น (2555: 0.08 ล้านหุ้น)

ฉ) สัญญาเช่าดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ดังนี้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สกุลเงิน	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)
ไม่เกิน 1 ปี	บาท	21,919	22,525	21,919	22,525
	เยน	5,717	17,269	-	2,174
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	7,342	3,795	7,307	3,760
	รูปี	801	5,577	801	5,577
	รูเปียห์	56,461	15,000	56,461	15,000
	ริงกิต	132	7	132	7
	เปโซ	1,194	564	1,194	564
	หยวน	733	-	733	-
	กีบ	301,480	388,530	-	-
	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	307	154	-	-
	ดอลลาร์นิวซีแลนด์	164	307	-	-
รวมเป็นเงินบาท		286,582	163,599	269,526	142,932

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สกุลเงิน	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	บาท	30,185	48,425	30,185	48,425
	เยน	13,448	13,339	-	-
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	12,076	7,798	12,043	7,764
	รูปี	-	801	-	801
	ริงกิต	66	-	66	-
	เปโซ	60	-	60	-
	หยวน	183	-	183	-
	กีบ	432,636	431,426	-	-
	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	331	479	-	-
	ดอลลาร์นิวซีแลนด์	819	819	-	-
รวมเป็นเงินบาท		467,023	331,430	428,631	287,869
เกินกว่า 5 ปี	บาท	5,933	9,475	5,933	9,475
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2,183	2,225	2,183	2,225
	เยน	2,000	6,800	-	-
	กีบ	302,513	252,581	-	-
รวมเป็นเงินบาท		79,728	81,343	77,856	77,950
รวมเป็นเงินบาททั้งสิ้น		833,333	576,372	776,013	508,751

ข) ภาระผูกพันอื่น

กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันสัญญาทางธุรกิจ เลตเตอร์ออฟเครดิต และหนังสือค้ำประกันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาทางธุรกิจ ดังนี้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สกุลเงิน	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)	2556 (หลักพัน)	2555 (หลักพัน)
ค่านุญาตให้ดำเนินการขั้นต่ำที่ต้องจ่าย					
ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ					
และการสื่อสาร					
สัญญาขายอุปกรณ์ไอพีสตาร์	บาท	44,667	65,000	44,667	65,000
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	144	166	144	166
สัญญาเช่าดาวเทียมของลูกค้า	บาท	860	552	860	552
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2,249	2,008	2,249	2,008
	บาท	170,000	447,417	170,000	447,417
เลตเตอร์ออฟเครดิต	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	5,000	5,000	-	-
	ดอลลาร์สหรัฐฯ	-	250	-	-
อื่นๆ					
	บาท	3,332	3,332	3,322	3,322

34 หนังสือที่อาจเกิดขึ้น

การประเมินภาษีเงินได้ที่ประเทศอินเดีย

บริษัทและเจ้าพนักงานประเมินภาษีของประเทศอินเดียมีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับประเภทรายได้ และภาระภาษีสำหรับรายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียม โดยเจ้าพนักงานประเมินภาษีมีความเห็นว่ารายได้ของบริษัทจากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมให้กับผู้ใช้บริการที่มีถิ่นที่อยู่และไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศอินเดีย แต่สามารถรับชมและเข้าใจได้โดยผู้รับชมในประเทศอินเดีย เป็นรายได้ประเภทค่าสิทธิหรือ-Royalty-ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ของประเทศอินเดีย และอนุสัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวของบริษัทจึงต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 บริษัทไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว โดยบริษัทมีความเห็นว่ารายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมเป็นรายได้จากการทำธุรกิจ (business income) เมื่อบริษัทไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวจึงไม่ต้องเสียภาษีในประเทศอินเดีย

แต่กรมสรรพากรอินเดียยืนยันความเห็นเดิมและได้ประเมินภาษีเงินได้ เงินเพิ่ม ภาษีเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ย จากรายได้ที่บริษัทได้รับจากผู้ให้บริการของบริษัท สำหรับปีประเมิน 2541 - 42 ถึง 2552 - 53 (วันที่ 1 เมษายน 2540 ถึง วันที่ 30 มีนาคม 2552) เป็นจำนวนเงินรวม 804.5 ล้านบาท (ประมาณ 426 ล้านบาท) เบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับเป็นจำนวนเงินรวม 566.1 ล้านบาท (ประมาณ 299 ล้านบาท)

ทั้งนี้ บริษัทได้นำใบภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่ผู้ใช้บริการในประเทศอินเดียได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้จนถึงปีประเมิน 2552 - 53 เป็นเงินจำนวนสุทธิ 498.4 ล้านบาท (ประมาณ 264 ล้านบาท) ซึ่งบางส่วนเป็นภาษี หัก ณ ที่จ่ายที่ลูกค้าเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายแทนบริษัท วางเป็นหลักประกันสำหรับภาษีเงินได้ เงินเพิ่ม ภาษีเพื่อการศึกษาและดอกเบี้ย รวมถึงเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับ และบริษัทยังได้วางเงินประกันเพิ่มเติมเป็นเงินจำนวน 460.2 ล้านบาท (ประมาณ 243 ล้านบาท) โดยบริษัทได้แสดงเงินประกันดังกล่าวไว้เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในงบแสดงฐานะการเงิน

เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2554 Income Tax Appellate Tribunal (ITAT) ได้มีคำตัดสินว่ารายได้ของบริษัท จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมในประเทศอินเดียไม่ถือว่าเป็นค่าสิทธิ (royalty) เมื่อบริษัทไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศอินเดีย รายได้ดังกล่าวจึงไม่ต้องเสียภาษีในประเทศอินเดีย

สำหรับเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับที่กรมสรรพากรอินเดียได้เรียกเก็บจากบริษัทให้ถือว่าไม่มีผล และ ITAT ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการเรียกเก็บเบี้ยปรับสำหรับปีประเมินภาษี 2541-42, 2542-43, 2543-44, 2544-45 และ 2545-46 ที่กรมสรรพากรเรียกเก็บจากบริษัท และกรมสรรพากรของประเทศอินเดียไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำตัดสินในเรื่องเบี้ยปรับสำหรับปีประเมินภาษิดังกล่าวต่อศาล High Court ดังนั้น คำตัดสินของ ITAT ในเรื่องของเบี้ยปรับจึงถือเป็นที่สุด และเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2554 กรมสรรพากรของประเทศอินเดียได้แจ้งคืนหลักประกันที่บริษัทได้วางไว้สำหรับเบี้ยปรับและดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเบี้ยปรับสำหรับปีประเมิน 2541- 42 ถึง 2544 - 45 เป็นจำนวนเงิน 162.4 ล้านบาท (ประมาณ 86 ล้านบาท)

จากคำตัดสินของ ITAT ข้างต้น บริษัทอยู่ระหว่างการดำเนินการขอคืนเงินประกัน และภาษีหัก ณ ที่จ่ายส่วนที่เหลือจากกรมสรรพากรของประเทศอินเดีย โดยภาษี หัก ณ ที่จ่ายส่วนที่ลูกค้ารับผิดชอบจ่ายแทนบริษัท บริษัทจะส่งคืนลูกค้า ภายหลังคดีตัดสินถึงที่สุด โดย Supreme Court

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2554 กรมสรรพากรอินเดียได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของ High Court เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554 ซึ่งพิพากษาว่ารายได้จากการให้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมไม่ถือเป็นรายได้ประเภทค่าสิทธิต่อ Supreme Court แล้ว ขณะนี้เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล Supreme Court

ศาลได้มีหนังสือลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2554 แจ้งให้ตัวแทนด้านภาษีของบริษัททราบถึงการอุทธรณ์ดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของ Supreme Court

35 เหตุการณ์อื่น

ก) ตามที่ได้มีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 ซึ่งมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทในกลุ่มอยู่หลายประการนั้น บริษัทเห็นว่าผลของคำพิพากษาศาลฎีกานั้นจำกัดอยู่แต่เฉพาะในประเด็นที่ว่าทรัพย์สินบางส่วนของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น มิได้มีผลให้บริษัทและบริษัทในกลุ่มต้องไปดำเนินการใดๆ เนื่องจากมิใช่คู่ความในคดี บริษัทและบริษัทในกลุ่มได้ปฏิบัติตามกฎหมายและสัญญาด้วยความสุจริตตลอดมา ซึ่งบริษัทและบริษัทในกลุ่มมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมายและสัญญาที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงและความสุจริตของตนต่อไปในการดำเนินการใดๆ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมายและหลักการยุติธรรม

ข) เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2550 นายสุพงษ์ ลัมธนากุล ได้ยื่นฟ้อง กทข. สำนักงาน กทข. และกระทรวงเทคโนโลยีฯ ต่อศาลปกครองกลาง โดยอ้างเหตุเรื่องเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานทางปกครองละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบบริษัทว่าประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ หลังจากที่มีการโอนขายหุ้นของ บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่ผู้ถือหุ้นรายใหม่

ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งลงวันที่ 8 เมษายน 2552 เรียกให้บริษัทเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมโดยกำหนดให้บริษัท เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทได้ยื่นคำให้การแก้คำฟ้องรวมทั้งพยานหลักฐาน ต่อศาลปกครองกลางซึ่งบริษัทได้ดำเนินการไปแล้วในเดือนกรกฎาคม 2552 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2554 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้อง

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2554 นายสุพงษ์ ลัมธนากุล ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดและเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2554 บริษัทได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

บริษัทมีความเห็นว่าบริษัทจะไม่ได้รับผลกระทบจากคดีดังกล่าว เนื่องจากการยื่นฟ้อง กทข. สำนักงาน กทข. และกระทรวงเทคโนโลยีฯ ในการละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ และไม่น่าจะเป็นเหตุที่กระทรวงเทคโนโลยีฯ บอกละเลินลาวยานุญาตให้ดำเนินการกับบริษัทได้ เนื่องจากบริษัทได้ดำเนินการถูกต้องตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

36 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน

ก) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 กรรมการมีมติอนุมัติการจัดสรรเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.45 บาทต่อหุ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 493 ล้านบาท ทั้งนี้การเสนอจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท

ข) การซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โอไรออน แชนเทลไลท์ ซิสเทม พีทีวาย จำกัด (“OSS”) โดย บริษัท ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด (“IPA”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2557 IPA เข้าซื้อหุ้นสามัญของ OSS จากบริษัท โอไรออน แชนเทลไลท์ อินเวสเมนต์ จำกัด เป็นจำนวน 5.96 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนของ OSS เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 5.96 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

ค) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“LTC”)

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2557 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ LTC มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานประจำปี 2556 ของ LTC เป็นจำนวนเงิน 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ง) การเสนอจ่ายเงินปันผลของบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”)

ที่ประชุมคณะกรรมการของ CSL เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2557 กรรมการมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลในอัตราหุ้นละ 0.35 บาทต่อหุ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 208 ล้านบาท ทั้งนี้การเสนอจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท

จ) การเสนอจ่ายหุ้นปันผลของ บริษัท ซินเนอร์โทน คอมมิวนิเคชั่น คอร์ปอเรชั่น (“Synertone”)

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ Synertone เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลในอัตรา 4 หุ้นปันผล ต่อ 1 หุ้นที่ถืออยู่ ซึ่งบริษัท ไอพีสตาร์ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัดได้รับหุ้นปันผลเป็นจำนวน 256 ล้านหุ้น

ฉ) การออกและเสนอขายหุ้นกู้

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 มีมติเห็นชอบการออกและเสนอขายหุ้นกู้ของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) มีวงเงินที่ออกและเสนอขายไม่เกิน 7,000 ล้านบาท อายุไม่เกิน 10 ปี วัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน และ/หรือ รีไฟแนนซ์ และ/หรือใช้เป็น เงินทุนหมุนเวียน โดยให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติให้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกและเสนอขายหุ้นกู้ ทั้งนี้ บริษัทจะนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 พิจารณามติต่อไป

37 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ยังไม่ได้ใช้

กลุ่มบริษัทยังไม่ได้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ดังต่อไปนี้ เนื่องจากยังไม่มีงบบังคับใช้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท/และกำหนดให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มใหม่ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม ในปีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง	ปีที่มีผลบังคับใช้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2555)	การนำเสนองบการเงิน	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2555)	งบกระแสเงินสด	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2555)	ภาษีเงินได้	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2555)	สัญญาเช่า	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2555)	รายได้	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2555)	ผลประโยชน์ของพนักงาน	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2555)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	2557

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง	ปีที่มีผลบังคับใช้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2555)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2555)	เงินลงทุนในบริษัทร่วม	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2555)	ส่วนได้เสียในการร่วมค้า	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2555)	งบการเงินระหว่างกาล	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2555)	การด้อยค่าของสินทรัพย์	2557
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2555)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2557
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2555)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	2557
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2555)	การรวมธุรกิจ	2557
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2555)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย และการดำเนินงานที่ยกเลิก	2557
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2555)	ส่วนงานดำเนินงาน	2557
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะและหนี้สินที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน	2557
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่	2557
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10	งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า	2557
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12	ข้อตกลงสัมปทานบริการ	2557
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ	2557

ผู้บริหารคาดว่าจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีมาใช้และถือปฏิบัติ โดยผู้บริหารพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ดังกล่าว ต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อการเงินในงวดที่ถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่เหล่านั้นมีดังต่อไปนี้

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (TFRIC 12) – ข้อตกลงสัมปทานบริการ

TFRIC 12 ให้แนวทางในการบันทึกบัญชีสำหรับผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อตกลงสัมปทานบริการระหว่างรัฐกับเอกชน ซึ่งครอบคลุมถึงสาธารณูปโภคที่ผู้ประกอบการก่อสร้างหรือได้มาจากบุคคลที่สามเพื่อวัตถุประสงค์ของข้อตกลงการให้บริการและสาธารณูปโภคที่มีอยู่แล้วซึ่งผู้ให้สัมปทานให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเพื่อวัตถุประสงค์ของข้อตกลงการให้บริการ

บริษัทเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในการดำเนินการดาวเทียมสื่อสาร จึงเป็นผู้ประกอบการภายใต้มาตรฐานฉบับนี้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาผลกระทบต่อการเงินของบริษัท

38 การจัดประเภทรายการใหม่

รายการบางรายการในงบการเงิน 2555 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการนำเสนองบการเงินปี 2556

2555						
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ก่อนจัด ประเภทใหม่ (ล้านบาท)	จัดประเภท ใหม่ (ล้านบาท)	หลังจัด ประเภทใหม่ (ล้านบาท)	ก่อนจัด ประเภทใหม่ (ล้านบาท)	จัดประเภท ใหม่ (ล้านบาท)	หลังจัด ประเภทใหม่ (ล้านบาท)
งบแสดงฐานะการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,267,621	(210,212)	2,057,409	870,591	(210,212)	660,379
เงินลงทุนชั่วคราว	-	210,212	210,212	-	210,212	210,212
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	92,400	(52,285)	40,115	-	-	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	(158,891)	52,285	106,606	-	-	-
		-			-	
งบกำไรขาดทุน						
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,239,783	7,368	1,247,151	646,301	7,137	653,438
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	66,466	(7,368)	59,098	66,235	(7,137)	59,098
		-			-	

ก. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาการจ่ายเงินปันผลประจำปีของบริษัทโดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่เป็นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติ ให้จ่ายเงินปันผลได้เป็นครั้งคราวเมื่อเห็นว่าบริษัท มีผลกำไรสมควรที่จะทำ เช่นนั้นแล้วให้รายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมครั้งต่อไป

ปัจจุบันบริษัทมีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลโดยพิจารณาจากงบการเงินเฉพาะบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหัก เงินสำรองตามกฎหมาย (ถ้ามี) และจะต้องไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินเฉพาะบริษัท ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อแผนการลงทุน และการดำเนินงานปกติของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญและขึ้นอยู่กับกระแสเงินสด รวมถึงความจำเป็น และความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคตของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขที่บริษัทมีต่อสถาบันการเงิน

ข. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย/บริษัทร่วม

บริษัทย่อย/บริษัทร่วม ของบริษัทส่วนใหญ่มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลสอดคล้องกับบริษัท โดยคณะกรรมการของบริษัทย่อย/ บริษัทร่วมจะพิจารณาและเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเห็นชอบโดยขึ้นอยู่กับแผนการลงทุน ความจำเป็น และความเหมาะสมอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทย่อย/บริษัทร่วมเห็นสมควร

คำอธิบายย่อ

3G

เทคโนโลยีสื่อสารไร้สายผ่านอุปกรณ์แบบเคลื่อนที่ในยุคที่ 3 ที่ให้บริการระบบเสียง และการส่งข้อมูลทั้งภาพและวิดีโอด้วยความเร็วสูง

4G

เทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายผ่านอุปกรณ์แบบเคลื่อนที่ในยุคที่ 4 อาจจะเรียกในอีกชื่อหนึ่งว่า LTE (Long Term Evolution) ที่มีความเร็วในการส่งข้อมูลมากกว่าเทคโนโลยี 3G 4-10 เท่า

Analog (อนาล็อก)

สัญญาณไฟฟ้าหรือข้อมูลที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

Backhaul

ช่องทางการเดินทางของข้อมูลระหว่างสถานีส่งสัญญาณ และสถานีรับสัญญาณ

Bandwidth (แบนด์วิธ)

ช่วงของความถี่ที่สัญญาณไฟฟ้าใช้ นอกจากนี้ยังหมายถึงอัตราการส่งข้อมูลเมื่อสื่อสารผ่านสื่อกลางหรืออุปกรณ์เฉพาะ สัญญาณอนาล็อก และสัญญาณดิจิทัลมีแบนด์วิธ ซึ่งสามารถวัดโดยใช้หน่วยเป็นเมกะบิตต่อวินาที

Broadband (บรอดแบนด์)

วิธีในการส่งและรับข้อมูลได้อย่างไม่ติดขัด ที่มีความเร็วสูง โดยการใช้ Internet Protocol (IP)

Broadcast Beam

ขนาดความกว้างของสัญญาณจากดาวเทียมที่ฉายลงมาบนพื้นโลก ซึ่งเกิดจากการนำเอาพื้นที่การให้บริการของ SPOT Beam จำนวนหนึ่งมารวมกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของพื้นที่การให้บริการ แต่จะเน้นการให้บริการในลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียว

C-band

มีความถี่ระหว่าง 4-8 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งสัญญาณจากดาวเทียมที่ฉายลงมาบนพื้นโลกครอบคลุมพื้นที่กว้าง งานที่รับสัญญาณจะต้องเป็นขนาดใหญ่ ความถี่นี้เหมาะสำหรับการสื่อสารต่างๆ ไป เช่น การส่งข้อมูล ภาพ และเสียง

CCTV

โทรทัศน์วงจรปิด

Code Division Multiple Access (CDMA)

รูปแบบของเทคโนโลยีการสื่อสารอีกประเภทหนึ่งที่มีการให้บริการอย่างแพร่หลาย จะทำงานโดยการแปลงคลื่นเสียงไปเป็นข้อมูลดิจิทัล และถูกนำไปเข้ารหัสเฉพาะสำหรับการใช้งานในแต่ละครั้ง ซึ่งทำให้รองรับการใช้งานจากเครื่องลูกข่ายได้ในจำนวนมาก

Compression

การบีบอัดสัญญาณเพื่อให้สามารถส่งข้อมูลได้มากขึ้น โดยผ่านช่องสัญญาณดาวเทียมที่มีขนาดเท่าเดิม

Compressed Video

เป็นกระบวนการรับ-ส่งสัญญาณภาพ (Video) ที่เป็นดิจิทัล โดยการบีบอัดสัญญาณข้อมูลภาพที่มีจำนวนมากให้เล็กลง และมีการใส่รหัสเข้าไป สัญญาณภาพที่ถูกบีบอัดดังกล่าวจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า โดยสามารถรับ-ส่งผ่านทางสายโทรศัพท์ที่ใช้อยู่ปัจจุบันได้ การบีบอัดสัญญาณภาพเพื่อให้ใช้แบนด์วิธน้อย อาจทำให้คุณภาพของภาพที่ส่งมาด้อยลงไป

Digital Broadcasting

การแปลงสัญญาณภาพโทรทัศน์เป็นตัวเลขเมื่อทำการส่ง และการแปลงสัญญาณกลับเป็นภาพเมื่อได้รับ

Digital Direct-to-Home (DTH)

ระบบการส่งรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมตรงสู่บ้าน

Digital Subscriber Line (DSL)

เทคโนโลยีการส่งข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ธรรมดา อาศัยความเร็วระหว่าง 256 กิโลบิตต่อวินาที ถึง 24 เมกะบิตต่อวินาที ทั้งนี้ขึ้นกับเทคโนโลยี DSL สภาพสายโทรศัพท์ และระดับบริการที่ใช้ ผู้ใช้บริการชนิดนี้จะต้องอยู่ภายในรัศมี 5 กิโลเมตร จากสำนักงานผู้ให้บริการโทรศัพท์ จึงเหมาะสำหรับตลาดในเขตเมืองที่มีประชากรหนาแน่น

Downlink

การรับสัญญาณจากดาวเทียม คือ หลังจากทีสถานีภาคพื้นดินส่งสัญญาณขึ้นดาวเทียมแล้ว งานรับสัญญาณบนตัวดาวเทียมจะรับคลื่นสัญญาณข้อมูลและเสียงไว้ จากนั้นจึงส่งลงมายังสถานีภาคพื้นดินที่ต้องการ ซึ่งเราเรียกว่า “การเชื่อมโยงขาลง”

Femto cell

อุปกรณ์ที่ช่วยขยายพื้นที่ในการครอบคลุมเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในพื้นที่ขนาดเล็ก โดย Femto cell จะเชื่อมต่อกับอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ผ่านเครือข่าย GSM CDMA หรือ UMTS จากนั้นจะส่งต่อไปยังอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ กลับมายังเครือข่ายนั้นๆ โดยไม่ผ่านเสาสัญญาณโทรศัพท์ปกติ

Fiber Optics

เทคโนโลยีที่ใช้เคเบิลใยแก้วนำแสงเพื่อส่งข้อมูล ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงในการติดตั้ง เพราะแตกง่ายกว่า และต่อเข้ากันยากกว่าเส้นโลหะแบบเดิม

Free-to-Air

รายการออกอากาศทางโทรทัศน์หรือวิทยุ ซึ่งไม่มีการเข้ารหัสสัญญาณ ดังนั้นเครื่องรับที่เหมาะสมสามารถรับสัญญาณดังกล่าวได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

Gateway

มี 2 ความหมาย 1) สำหรับ Networking: Gateway เป็นตัวกลางที่ทำหน้าที่ส่งผ่านข้อมูลระหว่างเครือข่ายหนึ่งกับเครือข่ายอื่นๆ; 2) สำหรับระบบดาวเทียม (รวมถึงไอพีสตาร์) : Gateway คือ สถานีแม่ข่าย หรือที่เรียกว่า “สถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน” ที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างระบบดาวเทียมกับเครือข่ายภาคพื้นดิน (เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต)

High Definition Television (HDTV)

เป็นระบบโทรทัศน์ที่มีการปรับปรุงพัฒนาให้ภาพที่ส่งออกมา มีความละเอียดสูงกว่า 2 เท่าของระบบโทรทัศน์ในปัจจุบัน และคุณภาพของเสียงที่ออกมายังใกล้เคียงกับแผ่นดิสก์อีกด้วย

High Throughput Satellite (HTS)

ดาวเทียมบรอดแบนด์

Integrated Services Digital Network (ISDN)

ระบบเครือข่ายโทรศัพท์ดิจิทัล ที่ถูกออกแบบเพื่อการส่งสัญญาณเสียงและข้อมูล ผ่านสายโทรศัพท์พื้นฐาน

Internet Protocol Television (IPTV)

ระบบที่บริการโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านเครือข่าย สำหรับผู้ที่อยู่ตามบ้าน IPTV จะเป็นการบริการร่วมกับบริการวิดีโอตามประสงค์ และสามารถพ่วงไปกับการให้บริการของอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต และระบบเสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยปกติ IPTV จะไม่ใช่เป็นการให้บริการผ่าน

บริการอินเทอร์เน็ต แต่จะเป็นบริการผ่านช่องทางอื่นๆ เช่น ผ่านสายเคเบิลใยแก้วนำแสง หรือสายเคเบิลทองแดง ผู้ให้บริการก็มักจะเป็นผู้ให้บริการเคเบิลทีวี ผู้ให้บริการโทรศัพท์ หรือผู้ให้บริการไฟฟ้า

Ka-band (เคเอ-แบนด์)

มีความถี่ระหว่าง 18-31 กิกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งใช้งานรับสัญญาณขนาดเล็กก็เพียงพอในรับสัญญาณสำหรับผู้ใช้ตามบ้าน ความถี่ Ka-band ที่ถูกส่งจากดาวเทียมลงมาบนพื้นโลกจะครอบคลุมพื้นที่เล็กกว่าความถี่ C-band สำหรับความถี่ Ka-band นี้ นิยมใช้กับดาวเทียมเพื่อให้บริการด้านการสื่อสาร เช่น การรับ-ส่งสัญญาณระหว่างสถานีควบคุมเครือข่ายภาคพื้นดิน (IPSTAR Gateway) กับดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์)

Ku-band (เคยู-แบนด์)

มีความถี่ระหว่าง 12-18 กิกะเฮิร์ตซ์ เหมาะสำหรับการรับ-ส่งสัญญาณดิจิทัลตรงสู่ผู้ชมตามบ้าน ซึ่งใช้ในการให้บริการโทรทัศน์แบบ Direct-to-Home หรือการให้บริการอินเทอร์เน็ต

Leased Line

วงจรเช่า (วงจรสื่อสารข้อมูล) ซึ่งเชื่อมต่อจุดสองจุดเข้าด้วยกัน

Local Multipoint Distribution Service (LMDS)

เทคโนโลยีการรับ-ส่งข้อมูลแบบไร้สายด้วยความเร็วสูง ซึ่งใช้สัญญาณไมโครเวฟในช่วงความถี่ระหว่าง 26-29 กิกะเฮิร์ตซ์ ใช้ในการเชื่อมโยงแบบหนึ่งจุดต่อไปยังหลายๆ จุดที่มีระยะทางไกล

Multi-Channel Per Carrier (MCPC)

ลักษณะของการส่งข้อมูลจำนวนหลายๆ ช่องรวมกัน เข้าไปในสัญญาณตัวเดียวกัน เช่น เราสามารถส่งสัญญาณโทรทัศน์หลายๆ ช่อง เข้าไปในสัญญาณดิจิทัลเพียงสัญญาณเดียว (carrier) เพื่อส่งขึ้นสู่ดาวเทียม

Point-to-Multipoint

การเชื่อมต่อที่ประกอบด้วยจุดเชื่อมต่อกลาง ซึ่งถูกต่อเข้ากับจุดเชื่อมต่ออื่นๆ อีกหลายจุด ข้อมูลที่ถูกส่งจากจุดเชื่อมต่อกลาง จะถูกรับโดยจุดเชื่อมต่ออื่นๆ ในขณะที่ข้อมูลที่ถูกส่งจากจุดเชื่อมต่ออื่นๆ จะถูกรับโดยจุดเชื่อมต่อกลางเท่านั้น

Point-to-Point

วงจรดาวเทียมที่เชื่อมโยงแบบหนึ่งจุดต่อหนึ่งจุด

Shaped Beam

สัญญาณดาวเทียมที่มีการปรับแต่งรูปร่างตรงบริเวณพื้นที่ให้บริการบนพื้นโลก เพื่อให้ครอบคลุมและเข้ากับลักษณะของภูมิประเทศนั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วพื้นที่ให้บริการมักจะครอบคลุมเป็นบริเวณกว้าง เน้นการให้บริการในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง และเป็นบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่น้อย

Spot Beam

สัญญาณดาวเทียมที่มีความแรงของสัญญาณครอบคลุมพื้นที่ให้บริการที่จำกัด ซึ่งเมื่อมองจากดาวเทียมจะมีพื้นที่ให้บริการเป็นวงกลมแคบๆ หลายๆ วง เรียงติดกันในลักษณะรังผึ้ง เป็นรูปแบบของสัญญาณที่ให้บริการในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง ในบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก

Streaming

การเล่นวิดีโอ หรือฟังเพลงตามเวลาจริง (Real Time) ในขณะที่กำลังดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ต ข้อมูลดังกล่าวจะถูกขยายและเล่นกลับ (โดยผ่านทาง web browser) ในขณะที่กำลังถ่ายโอนเข้ามาในคอมพิวเตอร์จากอินเทอร์เน็ต การรับ streaming จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ที่มีกำลังรับ-ส่งด้วยความเร็วสูงในการเชื่อมต่อ เพราะจะไม่มีโอกาสเก็บไฟล์ข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ของผู้รับ

Teleport

สถานบริการภาคพื้นดิน เพื่อใช้เป็นศูนย์ให้บริการรับ-ส่งสัญญาณโทรทัศน์ และวิทยุผ่านดาวเทียมที่ครบวงจร นอกจากนี้ยังให้บริการการเชื่อมต่อเครือข่าย และบริการอินเทอร์เน็ตคุณภาพสูงให้แก่ผู้รับในท้องถิ่นทางไกลอีกด้วย

Terminal

จุดสุดท้ายของเครือข่ายในระบบไอพีสตาร์ หมายถึง โมเด็มดาวเทียม (อุปกรณ์ภายใน) และจานดาวเทียมกับสายเคเบิล (อุปกรณ์ภายนอก)

Transponder

คือช่องสัญญาณดาวเทียม เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดตั้งในตัวดาวเทียม ทำหน้าที่ในการรับสัญญาณจากสถานีภาคพื้นดินผ่านจานสายอากาศ และนำสัญญาณนั้นมาแปลงความถี่ให้ต่ำลง และขยายสัญญาณให้มีความถี่สูงขึ้น เพื่อส่งสัญญาณกลับมาสู่สถานีรับสัญญาณปลายทางบนพื้นโลก ช่องสัญญาณดาวเทียมจำนวน 2-3 ช่องที่ครอบคลุมพื้นที่บริเวณเดียวกัน เรียกว่า “Beam” เช่น “India Beam” หมายถึงช่องสัญญาณต่างๆ ที่มีพื้นที่ครอบคลุมประเทศอินเดีย

Turnaround Service

เป็นบริการรับสัญญาณจากดาวเทียมดวงอื่นๆ เพื่อส่งสัญญาณนั้นขึ้นสู่ดาวเทียมไทยคม

Turnkey Service

การให้บริการแบบครบวงจร ที่ผู้ซื้อบริการสามารถนำไปใช้งานได้เลย

TTC & M

ย่อมาจากคำว่า “Telemetry, Tracking, Command and Monitoring” เป็นระบบควบคุมการทำงานของดาวเทียม

Universal Service Obligation (USO)

โครงการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อสังคม

Uplink

การส่งสัญญาณขึ้นสู่ดาวเทียม ดาวเทียมสื่อสารจะทำหน้าที่ถ่ายทอดทวนสัญญาณ (Repeater) ไปยังสถานีภาคพื้นดิน โดยจะใช้เวลาเล็กน้อยไม่โครเวส่งสัญญาณขึ้นสู่ดาวเทียม ซึ่งเรียกว่า “การเชื่อมโยงขาขึ้น”

Uploading

การถ่ายโอนไฟล์ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานไปยังฐานข้อมูล หรือเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ และเป็นคำตรงกันข้ามของ “Downloading”

Very Small Aperture Terminal (VSAT)

ระบบที่สามารถให้บริการได้ทั้งภาพ เสียง และข้อมูล โดยการรับ-ส่งสัญญาณจากดาวเทียม ซึ่งประกอบด้วยการส่งข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ และข้อมูลสื่อสารชนิดอื่นๆ

WiFi

ระบบการส่งสัญญาณประเภทบรอดแบนด์ ซึ่งจะอยู่ในช่วงความถี่ระหว่าง 2.4-5 กิกะเฮิรตซ์ แถบความถี่ของไว-ไฟจะสูงกว่าความถี่ที่ใช้สำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ วอล์คกี้ทอล์คกี้ และการส่งโทรทัศน์ ซึ่งความถี่ที่สูงกว่านี้ทำให้สามารถส่งข้อมูลที่มากขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ระบบไว-ไฟ จะรับ-ส่งสัญญาณได้แค่ในระยะทางสั้นๆ คือ ประมาณ 100 ฟุต เท่านั้น

WiMAX

เป็นระบบส่งสัญญาณบรอดแบนด์แบบไร้สาย และเป็นที่รู้จักกันดีในระบบที่เรียกว่า “IEEE 802.16e” และข้อแตกต่างจากระบบไว-ไฟ คือ สามารถให้บริการได้ไกลที่สุดเกินกว่า 3 ไมล์ ในขณะที่ไว-ไฟสามารถให้บริการได้ไกลที่สุดแค่ 100 ฟุต ทั้งนี้ระบบ WiMAX รองรับการใช้งานทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก

นายกะเบียนหลักทรัพ์หุ้นสามัญ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย
กรุงเทพมหานคร 10110 ประเทศไทย
โทรศัพท์ : (66) 2229 2800
โทรสาร : (66) 2359 1259
www.tsd.co.th

นายกะเบียนหลักทรัพ์หุ้นกู้ : ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
เลขที่ 3000 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900 ประเทศไทย
โทรศัพท์ : (66) 2299 1111
โทรสาร : (66) 2617 9111

ผู้สอบบัญชี : นายสุพจน์ สิงห์เสนห์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 2826

บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด
เลขที่ 195 เอ็มไพร์ทาวเวอร์ ชั้น 50-51
ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร
กรุงเทพมหานคร 10120 ประเทศไทย
โทรศัพท์ : (66) 2677 2000
โทรสาร : (66) 2677 2222
www.kpmg.co.th

ข้อมูลสำหรับนักลงทุน

นักลงทุนสามารถหาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ได้ที่ :

หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

41/103 ถนนรัตนธิเบศร์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : (66) 2596 5073

โทรสาร : (66) 2591 0705

อีเมล : ir@thaicom.net

เว็บไซต์ : www.thaicom.net

Social Network : Facebook : Thaicom PLC.

Twitter : @THAICOMPLC

ไทยคม ลงทะเบียนการซื้อขายหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	THCOM
Reuters	THCOM.BK
Bloomberg	THCOM TB

ข้อจำกัดในการโอนหุ้นต่างดาว : 40%

สิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี : 31 ธันวาคม

ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ : บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาคไทย สอบบัญชี จำกัด

[illegible]

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
41/103 ถนนรัตนวิเชียร อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ : (66) 2596 5060
โทรสาร : (66) 2591 0705
อีเมล : ir@thaicom.net

www.thaicom.net